

DET KONGELIGE
FINANSDEPARTEMENT

St.prp. nr. 69

(2006-2007)

Tilleggsbevilgninger og omprioriteringer
i statsbudsjettet 2007

Innhold

1	Hovedinnholdet i proposisjonen	5	3.3	Kultur- og kirke departementet....	31
1.1	Rammene for finanspolitikken	5	3.4	Justisdepartementet.....	36
1.2	Endringer på statsbudsjettet siden saldert budsjett.....	7	3.5	Kommunal- og regional- departementet	44
1.3	Statsbudsjettets stilling	11	3.6	Arbeids- og inkluderings- departementet	47
1.4	Anmodningsvedtak	13	3.7	Helse- og omsorgsdepartementet .	59
2	Forslag om endrede skatte- og avgiftsbestemmelser.....	14	3.8	Barne- og likestillings- departementet	68
2.1	Innledning.....	14	3.9	Nærings- og handelsdepartementet	73
2.2	Redusert arbeidsgiveravgift for transportforetak i sone Ia mv.....	14	3.10	Fiskeri- og kystdepartementet	82
2.3	Forvaltningstjenester til tilknyttede borettslag mv.....	16	3.11	Landbruks- og matdepartementet .	89
2.4	Støtte til E85-biler.....	16	3.12	Samferdselsdepartementet.....	96
2.5	CO ₂ -avgift på gass	17	3.13	Miljøvern departementet	100
2.6	Produktavgift til folketrygden for fiskeri-, hval- og selfangstnæringen	18	3.14	Fornyings- og administrasjonsdepartementet...	103
3	Forslag under det enkelte departement	19	3.15	Finansdepartementet.....	109
3.1	Utenriksdepartementet	19	3.16	Forsvarsdepartementet.....	114
3.2	Kunnskapsdepartementet.....	24	3.17	Olje- og energidepartementet....	117
				Forslag til vedtak	138
				Vedlegg	
			1	Endringer etter saldert budsjett..	166

DET KONGELIGE
FINANSDEPARTEMENT

St.prp. nr. 69

(2006-2007)

Tilleggsbevilgninger og omprioriteringer i statsbudsjettet 2007

*Tilråding fra Finansdepartementet av 15. mai 2007,
godkjent i statsråd samme dag.
(Regjeringen Stoltenberg II)*

1 Hovedinnholdet i proposisjonen

1.1 Rammene for finanspolitikken

Etter konjunkturomslaget i 2003 har norsk økonomi nå vokst sterkt i nærmere fire år. Lave renter og kraftig oppgang i oljeinvesteringene har gitt betydelige etterspørselsimpulser, godt hjulpet av et markert oppsving i fastlandsinvesteringene. Selsesetningen har tatt seg kraftig opp, og arbeidsledigheten er nå nede på sitt laveste nivå på nærmere 20 år. Med utgangspunkt i oppdatert informasjon om den økonomiske utviklingen er anslaget for veksten i fastlandsøkonomien i inneværende år justert klart opp, samtidig som anslaget for arbeidsledigheten er betydelig redusert.

Til tross for relativt omfattende arbeidsinnvandring, særlig fra nye EU-land, preges norsk økonomi i økende grad av kapasitetsproblemer og knapphet på arbeidskraft, og lønnsveksten er på vei opp. I en slik situasjon må den økonomiske politikken bidra til at lønnskostnadene ikke stiger til et nivå som det over tid kan bli vanskelig for konkurranseutsatte bedrifter å leve med. Regjeringen legger derfor stor vekt på å holde bruken av oljeinntekter på et nivå som understøtter en fortsatt balansert utvikling i norsk økonomi.

Statsbudsjettet for 2007 ble vedtatt med et strukturelt, oljekorrigert budsjettunderskudd på 71,0 mrd. kroner. En ny gjennomgang av budsjettet og de økonomiske utsiktene viser at det er behov for å foreta enkelte justeringer av statsbudsjettets utgifter og inntekter. Regjeringens forslag til endringer i statsbudsjettet innebærer at det strukturelle, oljekorrigerte budsjettunderskuddet reduseres med 3,2 mrd. kroner, fra 71,0 mrd. kroner i saldert budsjett til 67,8 mrd. kroner nå. Bruken av oljeinntekter i 2007 vil dermed være om lag 3,5 mrd. kroner lavere enn forventet realavkastning av Statens pensjonsfond – Utland på 71,3 mrd. kroner. Bruken av oljepenger reduseres dermed fra 4 pst. til 3,8 pst. av forventet realavkastning av Statens pensjonsfond – Utland.

Ny informasjon om utviklingen i norsk økonomi og innbetalte skatter og avgifter tilsier at de strukturelle skatte- og avgiftsinntektene mv. fra Fastlands-Norge nå anslås 2,5 mrd. kroner høyere i 2007 enn i saldert budsjett. Utenom anslagsendringer for skatter og avgifter, foreslås inntektene økt med om lag 2,1 mrd. kroner. Av dette bidrar økte ubyttebetalinger med til sammen vel 1,3 mrd. kroner, i hovedsak som følge av høyere utbyttebetalinger fra børsnoterte selskaper, mens øvrige

inntekter øker med 0,8 mrd. kroner. Samlet økes dermed inntektene med 4,6 mrd. kroner i forhold til saldert budsjett. Renteinntekter, petroleumsvirksomheten og lånetransaksjoner er ikke medregnet i disse tallene.

Også på utgiftssiden av budsjettet er det behov for å endre bevilgningene til regelstyrte overføringsordninger på grunnlag av ny informasjon. I tillegg fremmer Regjeringen forslag om økte bevilgninger til enkelte prioriterte formål.

Det foreslås i denne proposisjonen netto utgiftsøkninger på 0,3 mrd. kroner. Medregnet forslag om bevilgningsendringer som tidligere er fremmet for Stortinget og som isolert sett bidrar til å svekke budsjettbalansen med til sammen 1,1 mrd. kroner, utgjør utgiftsøkninger hittil i år dermed 1,4 mrd. kroner. Bevilgningsendringer på poster som inngår i korreksjonene ved beregningen av det strukturelle, oljekorrigerede budsjettunderskuddet, samt lånetransaksjoner og petroleumsvirksomheten er da ikke medregnet.

Utgiftene i folketrygden anslås å bli knapt 2,1 mrd. kroner lavere enn i saldert budsjett. Utgiftene til sykepenge reduseres med om lag 0,8 mrd. kroner i forhold til saldert budsjett. Nedsettelsen på 0,8 mrd. kroner skyldes dels lavere anslått vekst i det trygdefinansierte sykefraværet fra 2006 til 2007 og dels lavere sykepengeutgifter i 2006 enn det som lå til grunn for bevilgningsanslaget i saldert budsjett. Det forutsettes nå en reduksjon i det trygdefinansierte sykefraværet på 1 pst. fra 2006 til 2007, mens det i bevilgningsanslaget som lå til grunn for saldert budsjett, ble forutsatt en vekst i det trygdefinansierte sykefraværet på 1 pst.

Andre områder i folketrygden hvor utgiftene nå anslås noe lavere enn i saldert budsjett, gjelder blant annet de øvrige sykdomsrelaterte ytelsene (rehabiliteringspenge, attføringspenge og uførehet) hvor bevilgningene foreslås satt ned med til sammen om lag 0,9 mrd. kroner. Videre foreslås utgiftene til folketrygdens helsedel satt ned med knapt 0,6 mrd. kroner, hvorav reduserte utgifter til legemidler utgjør ¼ mrd. kroner. Utgiftene til foreldrepenge og tekniske hjelpemidler mv. foreslås økt noe i forhold til saldert budsjett.

Som følge av at det ble etablert flere nye barnehageplasser i 2006 enn tidligere antatt, er måltallene for utbygging av nye barnehageplasser i 2007 justert opp. Det legges nå til grunn en kapasitetsvekst i 2006 og 2007 på til sammen 38 800 heldagsplasser, fordelt med 16 100 plasser i 2006 og 22 700 plasser i 2007. Det er om lag 6 000 flere plasser for denne toårsperioden enn lagt til grunn i saldert budsjett. Samlet foreslås det på denne bakgrunn å øke bevilgningene til barnehager (drift- og investe-

ringstilskudd og skjønnsmidler) med knapt 0,4 mrd. kroner. Dette vil være den sterkeste veksten i antall barnehageplasser noensinne.

Også på andre områder enn folketrygdens regelstyrte utgiftsordninger og tilskudd til barnehagesektoren, tilsier ny informasjon endrede bevilgninger i forhold til saldert budsjett uten at dette gir uttrykk for nye politiske prioriteringer. Bevilgningene til Statens lånekasse for utdanning, Norges bidrag til finansieringsordningene i det utvidede EØS og til CO₂-håndtering foreslås redusert, mens ny informasjon innebærer at bevilgningene til blant annet sysselsettingstilskudd til sjøfolk og merverdiavgiftskompensasjon til kommunene foreslås økt.

Lønnsveksten fra 2005 til 2006 anslås av det Tekniske beregningsutvalget for inntektsoppgjørene (TBU) til 4,1 pst. Dette er 0,6 prosentenheter høyere enn lagt til grunn ved reguleringen av grunnbeløpet i folketrygden fra 1. mai 2006. Retningslinjene som Stortinget har fastsatt for regulering av grunnbeløpet i folketrygden, innebærer at det kompenseres for dette i forbindelse med reguleringen av grunnbeløpet i folketrygden fra 1. mai 2007. Videre er lønnsvekstanslaget fra 2006 til 2007 oppjustert med ¼ prosentpoeng fra Nasjonalbudsjettet 2007. Oppjusteringen av anslått lønnsvekst innebærer at det må påregnes høyere utgifter i 2007 til lønn og trygdeytelser enn lagt til grunn da Stortinget behandlet statsbudsjettet for 2007 i fjor høst. Stortingsproposisjoner om bevilgningsendringer i tilknytning til lønns- og trygdeoppgjørene vil bli fremmet senere i vår. For å ta tilstrekkelig høyde for bevilgningene i forbindelse med lønns- og trygdeoppgjør foreslås det nå å øke bevilgningen til tilfeldige utgifter på kap. 2309 med om lag 1,6 mrd. kroner.

I denne proposisjonen foreslås det også bevilgningsøkninger til enkelte prioriterte formål. Det foreslås et nytt tilskudd til innføring av en ordning med gratis frukt og grønnsaker på skoler med ungdomstrinn. Det foreslås også økte midler til forsøk i grunnopplæring som skal omfatte utvidet skoledag, økt fysisk aktivitet, leksehjelp og skolemat. Rådgivningstjenesten på ungdomstrinnene foreslås styrket. Regjeringen prioriterer også flere miljøtiltak, herunder forslag om økte bevilgninger til kollektivtransport, investeringer i jernbanelinjen, nye gang- og sykkelveger og til flere tiltak på Miljøverndepartementets budsjett. Bevilgningene til politiet foreslås økt, med vekt på Oslopolitietts ressurser. Regjeringen foreslår også økte bevilgninger til tiltak i distriktene, herunder midler til omstilling i kommunene Vanylven, Meråker og

Gamvik, samt en vesentlig opptrapping av innsatsen for bredbåndsutbygging i hele landet.

Forslagene i denne proposisjonen innebærer en reell, underliggende vekst i statsbudsjettets utgifter på 3¼ pst. sammenliknet med regnskap for 2006. Dette er økning på om lag ¾ prosentpoeng sammenliknet med anslaget i saldert budsjett 2007. Foruten økte utgifter i 2007, skyldes oppjusteringen av anslaget for den reelle, underliggende utgiftsveksten fra 2006 til 2007 i hovedsak at utgiftene i statsregnskapet for 2006 ble lavere enn anslått i fjor høst.

I dette kapitlet gjøres det rede for hovedinnholdet i proposisjonen. Kapittel 2 gir en omtale av Regjeringens forslag til endrede skatte- og avgiftsbestemmelser, mens det i kapittel 3 gjøres rede for forslagene til bevilgningsendringer mv. under de enkelte departementene.

1.2 Endringer på statsbudsjettet siden saldert budsjett

Tidligere i år er det fremmet forslag for Stortinget som samlet sett bidrar til å svekke budsjettbalansen med 1 129,6 mill. kroner. Dette gjelder merutgifter på 800 mill. kroner til de regionale helseforetakene mv., opprydding etter forliset av lastebåten «Server» med 225 mill. kroner, utgifter i forbindelse med NATOs uformelle utenriksministermøte med 65 mill. kroner, justeringer i tilskuddene til frittstående skoler med 21 mill. kroner og netto

18 mill. kroner i forbindelse med forslag om å øke bevilgningene til utlendingsforvaltningen.

Utenom bevilgningsendringer på poster som inngår i korreksjonene ved beregningen av det strukturelle, oljekorrigerede budsjettunderskuddet, fremmes det i denne proposisjonen forslag om økte utgifter på 279 mill. kroner. Lånetransaksjoner og petroleumsvirksomheten er da ikke medregnet.

Anslagene for strukturelle skatte- og avgiftsinntekter fra Fastlands-Norge økes med 2,5 mrd. kroner. I tillegg fremmes det i denne proposisjonen forslag om økte inntekter på 2 086 mill. kroner, hvorav høyere inntekter fra utbyttebetalinger til staten utgjør 1 307 mill. kroner.

Utover disse bevilgningsendringene foreslås det til sammen 1 857 mill. kroner i reduserte bevilgninger på utgiftsposter som inngår i korreksjonene ved beregningen av det strukturelle, oljekorrigerede underskuddet. Dette gjelder bevilgningen til dagpenger som settes ned med 2 137 mill. kroner og bevilgningen til Statens Pensjonskasse som økes med 280 mill. kroner til sluttoppgjøret i forbindelse med at Posten Norge AS meldte seg ut av Statens Pensjonskasse. På inntektssiden foreslås det økte renteinntekter med til sammen 340 mill. kroner.

Samlet foreslås det i denne proposisjonen netto reduserte utgifter med 1 578 mill. kroner og netto økte inntekter med 2 426 mill. kroner. Dette inkluderer ikke lånetransaksjoner og petroleumsvirksomheten.

Tabell 1.1 Forslag fremmet etter salderingen av statsbudsjett for 2007 og anslagsendringer som inngår i den strukturelle, oljekorrigerede budsjettbalansen

	Mill. kroner
Økte utgifter fremmet for Stortinget tidligere i år	1 154
Regionale helseforetak mv.	800
Opprydding etter forliset av lastebåten «Server»	226
NATOs uformelle utenriksministermøte	65
Justeringer i tilskuddene til frittstående skoler	21
Økte bevilgninger til utlendingsforvaltningen	43
- Økte inntekter fremmet for Stortinget tidligere i år	25
Økte gebyrinntekter utlendings saker	25
+ Utgiftsforslag som fremmes i denne proposisjonen	279
Barnehager	374
Rassikring i tunneler mv.	345
Statlig forvaltning av barnevernet	220

Tabell 1.1 Forslag fremmet etter salderingen av statsbudsjett for 2007 og anslagsendringer som inngår i den strukturelle, oljekorrigerede budsjettbalansen

	Mill. kroner
Kompensasjon for merverdiavgift til kommunene	200
Styrker i Libanon og Afganistan	190
Sysselsettingstilskudd til sjøfolk	150
Bredbånd – Høykom	100
Rentekompensasjon for skoleanlegg, kirkebygg, sykehjemsplasser mv.	102
Tilskudd til Statens Pensjonskasse	94
IKT-investeringer knyttet til NAV-reform og pensjonsreform	90
Ny ordning med gratis frukt og grønnsaker i skolen	87
Politiet og Økokrim	77
Omstillingsmidler Vanylven, Meråker og Gamvik	55
Belønningsordningen for kollektivtrafikk	47
Miljøformål på Miljøverndepartementets budsjettområde	44
Forsøk med utvidet skoledag, leksehjelp, fysisk aktivitet og skolemat	23
Riksvegferjer	20
Reservekraftanlegg Svalbard	20
Anslagsendringer i folketrygden	-2 058
CO ₂ -håndtering	-520
Statens lånekasse for utdanning – stipend og rentestønad	-486
Finansieringsordningene EØS	-440
Faseforskyving byggeprosjekter, netto	-126
Arbeidsmarkedstiltak	-110
Opplæring for voksne innvandrere, netto	-103
Inntektsoppgjør mv.	1 551
Andre forslag, netto	333
- Inntektsforslag som fremmes i denne proposisjonen, utenom renter	2 086
Økt utbytte fra selskaper	1 307
Salg av oljeberedskapslagre	700
Statlig forvaltning av barnevernet, refusjoner	125
Gebyrinntekter i Brønnøysundregistrene	70
Gebyrinntekter i politi- og lensmannsetaten	-170
Anslagsendringer Folketrygden	-81
Endring i engangsavgiften på motorvogner for E85-biler	-20
Andre forslag, netto	155
- Anslag strukturelle skatte- og avgiftsinntekter fra Fastlands-Norge mv.	2 537
= Endring i det strukturelle, oljekorrigerede budsjettunderskuddet	-3 215

Kilde: Finansdepartementet

Den høye utbyggingsaktiviteten i barnehagesektoren i 2006 får konsekvenser for utbetalingene av barnehagetilskudd i 2007. Som følge av ny informasjon om utbyggingen i 2006, oppjusteres også anslaget for nye barnehageplasser i 2007. Samlet foreslås det å legge til rette for etablering av 22 700 nye heltidsplasser i 2007, noe som forventes å gi plass til 16 200 nye barn i barnehage. Flere nye barnehageplasser i 2006 og økt måltall for nye plasser i innværende år innebærer at bevilgningene til drift og etablering av barnehager foreslås økt med 369,5 mill. kroner. Det foreslås dessuten 4 mill. kroner til tiltak for å bedre rekrutteringen av kvalifisert pedagogisk personale til barnehagesektoren.

På Samferdselsdepartementets budsjettområde foreslås det tilleggsbevilgninger på 345 mill. kroner knyttet til oppryddings- og sikringsarbeid i Hanekleivtunnelen og andre tunneler i Vestfold. På Samferdselsdepartementets budsjett foreslås det i tillegg blant annet å øke bevilgningen til belønningsordningen for kollektivtransport med 47 mill. kroner og bevilgningen til gang- og sykkelveger med 15 mill. kroner.

Regjeringen foreslår å øke driftsbevilgningen til det statlige barnevernet med 240 mill. kroner i 2007 som følge av flere barn under omsorg og økte utgifter til barnevernstiltakene. Bevilgningen til utstyrsanskaffelser foreslås redusert med 20 mill. kroner. Netto utgiftsøkning er dermed 220 mill. kroner.

I saldert budsjett for 2007 er det bevilget 9 700 mill. kroner til kompensasjon for merverdiavgift til kommunene. Utviklingen i innkomne krav hittil i år viser en økning i forhold til samme periode i fjor. Det foreslås derfor at bevilgningen til dette formålet økes med 200 mill. kroner.

Det foreslås en tilleggsbevilgning på 190 mill. kroner på forsvarsbudsjettet til å dekke utgiftene forbundet med det norske MTB-bidraget i UNIFIL II i Libanon, samt til bidraget med spesialstyrker til Afghanistan fra mars til september i 2007.

Bevilgningen til tilskudd til sysselsetting av sjøfolk foreslås økt med 150 mill. kroner. Hovedårsaken er økning i antallet refusjonsberettigede sjøfolk, særlig på offshorefartøy. Videre ble utbetaling av om lag 50 mill. kroner i opptjente tilskudd utsatt fra 2006 til 2007 i påvente av ESAs godkjenning av endringer i ordningen pr. 1. juli 2006.

For å bidra til å nå Soria Moria-erklæringens målsetting om tilbud om bredbånd til hele landet innen utgangen av 2007 foreslås det å øke bevilgningen til Høykom med 100 mill. kroner. For å sikre størst mulig grad av samordning legges det opp til at fylkeskommunene tar en samordnende

rolle i sine områder. I tillegg legges det opp til at 155 mill. kroner av kompensasjonen til fylkeskommunene som følge av omlegging av arbeidsgiveravgiften, skal benyttes til utbygging av bredbånd i 2007. Samlet foreslås dermed bevilgningene til bredbånd økt med 255 mill. kroner.

På bakgrunn av nye renteforutsetninger og et forslag om utvidet investeringsramme med 300 mill. kroner i rentekompensasjonsordningen for kirkebygg, foreslås det at bevilgningen til rentekompensasjon for skolebygg, kirkebygg og sykehjemsplasser økes med 102 mill. kroner.

Tilskuddet til Statens Pensjonskasse foreslås økt med 94 mill. kroner. Endringen knytter seg i hovedsak til økte utgifter til AFP-pensjoner, mens høyere premieinntekter fra arbeidsgivere trekker i motsatt retning. Utgifter på 280 mill. kroner knyttet til sluttoppgjøret i forbindelse med at Posten Norge AS meldte seg ut av Statens Pensjonskasse inngår i korreksjonene ved beregningene av det strukturelle, oljekorrigerede budsjettunderskuddet og er derfor ikke tatt med i tabell 1.1.

Regjeringen foreslår å innføre gratis frukt og grønnsaker for alle elever på skoler med ungdomstrinn høsten 2007. Det foreslås derfor å øke bevilgningen til dette formålet med 87 mill. kroner, hvorav 5,9 mill. kroner dekkes inn ved nedsettelse av bevilgningen under den eksisterende frukt og grøntordningen under Helse- og omsorgsdepartementet.

Bevilgningen til politiet foreslås økt med til sammen 67 mill. kroner, med hovedvekt på å øke Oslopolitets ressurser. Det foreslås også 10 mill. kroner i bevilgningsøkning til Økokrim i forbindelse med en stor og omfattende sak om skatte-svik.

Vanylven og Meråker kommuner har begge store omstillingsutfordringer som følge av nedleggelse av store hjørnesteinsbedrifter de siste årene. Regjeringen foreslår derfor at staten skal gå inn med en ekstraordinær innsats til omstillingsarbeidet i Vanylven og Meråker, på 25 mill. kroner i hver kommune. Midlene skal forvaltes av fylkeskommunene. I tillegg foreslår Regjeringen en tilleggsbevilgning på 5 mill. kroner til Gamvik kommune.

Implementering av IKT-investeringer til den nye arbeids- og velferdsforvaltningen og knyttet til pensjonsreformen innebærer at bevilgningen foreslås økt med 90 mill. kroner.

På Miljøverndepartementets budsjettområde foreslås det tilleggsbevilgninger på samlet 44 mill. kroner til en rekke miljøformål, herunder bekjempelse av lakseparasitten Gyrodactylus salaris, bevaring av sukkertareskogen utenfor kysten av Vest-

landet, lokalisering av Norsk Villreinsenter Nord på Hjerkinnhus og nye prosjekter i Artsdatabanken.

Regjeringen foreslår at det gjennomføres et forsøk med utvidet skoledag skoleåret 2007–08. Dette vil innebære økt timetall i fellesfagene på i 1.–4. trinn, leksehjelp, fysisk aktivitet og forsøk med skolemat. Det legges opp til at midlene skal benyttes til lønnskostnader for pedagogisk personale, til administrative omkostninger, til skolemat og til følgeforskning og evaluering. På bakgrunn av dette foreslås det å øke bevilgningen med 23 mill. kroner. Dette kommer i tillegg til midler som allerede er avsatt til pågående forsøk med utvidet skoledag.

Forhandlingene mellom Statens vegvesen og ferjeselskapene om tilskuddsavtaler for kjøp av riksvegferjetjenester innebærer at bevilgningen foreslås økt med 20 mill. kroner. Dette skyldes i hovedsak økte hyrekostnader, reparasjons- og vedlikeholdskostnader, samt lavere trafikkinntekter som følge av høyere rabattandel.

På Svalbardbudsjettet foreslås det en bevilgning på 20 mill. kroner for å bidra til finansieringen av en reservekraftløsning på Svalbard. Bevilgningen vil bidra til etablering av et sentralt plassert dieselkraftanlegg som skal kunne konverteres til et biodieselanlegg når biodiesel gjøres kommersielt tilgjengelig.

Nye anslag for de regelstyrte stønadsordningene i folketrygden innebærer at utgiftene settes ned med 2 058 mill. kroner. Nedjusteringen av utgiftsanslaget skyldes blant annet lavere anslåtte utgifter til sykepenger med knapt 0,8 mrd. kroner fra saldert budsjett. Nedsettelsen på 0,8 mrd. kroner skyldes dels lavere anslått vekst i det trygdefinansierte sykefraværet fra 2006 til 2007 og dels lavere sykepengeutgifter i 2006 enn antatt i fjor høst.

Anslagene for øvrige sykdomsrelaterte ytelser (rehabiliteringspenger, attføringspenger og uførehet) settes ned med om lag 0,9 mrd. kroner. Videre settes utgiftene til folketrygdens helsedel ned med knapt 0,6 mrd. kroner, hvorav reduserte utgifter til legemidler utgjør ¼ mrd. kroner. Utgiftene til foreldrepenger og tekniske hjelpemidler mv. går noe opp i forhold til saldert budsjett.

I Soria Moria-erklæringen heter det at Regjeringen vil sørge for at arbeidet med å etablere et fullskalaanlegg for CO₂-fjerning på Kårstø startes, og bidra økonomisk til dette. Målet i Soria Moria-erklæringen er at fjerning av CO₂ skal skje innen 2009. Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) leverte i desember 2006 en rapport som beskriver tekniske, økonomiske og framdriftsmessige forhold ved et anlegg for fangst og lagring av CO₂ på Kårstø. Ifølge NVEs rapport vil et rensean-

legg tidligst kunne etableres i 2011/2012. Målsettingen om fullskala CO₂-håndtering så raskt som mulig ligger fast og arbeidet med å kvalitetssikre prosjektet settes derfor i gang umiddelbart. Det budsjetteres med om lag 80 mill. kroner knyttet til det videre arbeidet med CO₂-håndtering på Kårstø i 2007. Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget på et senere tidspunkt angående investeringsbeslutningen for renseanlegget på Kårstø. Regjeringen arbeider også med CO₂-håndtering på Mongstad. På bakgrunn av framdriften i prosjektene med CO₂-håndtering på Kårstø og på Mongstad, kan bevilgningen i 2007 til CO₂-håndtering reduseres med 520 mill. kroner, fra 720 mill. kroner til 200 mill. kroner.

På Kunnskapsdepartementets budsjettområde settes bevilgningene til Statens lånekasse for utdanning ned med til sammen 486 mill. kroner. Nedjusteringen skyldes blant annet reduserte anslag for avsetning til utdanningsstipender som følge av at det nå legges til grunn færre støttemottakere innenfor høyere utdanning og annen videregående utdanning. Anslaget på antallet mottakere av utdanningsstipend nedjusteres også.

Det er foretatt en gjennomgang av forventede utbetalinger til finansieringsordningene i det utvidede EØS. Basert på vedtak som allerede er fattet og forventede vedtak for 2007, samt at det erfaringsmessig er betydelige forsinkelser i innsendelsen av betalingskrav, legges det nå til grunn utbetalinger i 2007 på 810 mill. kroner, noe som er 440 mill. kroner lavere enn bevilgningene i saldert budsjett.

Tilskuddet til opplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere settes ned med 103 mill. kroner. Utfasing av overgangsordningen i forbindelse med omleggingen av tilskuddsordningen går raskere enn forutsatt, og færre deltakere i ordningen enn tidligere forutsatt innebærer at bevilgningen kan settes ned med 178 mill. kroner. Samtidig foreslås skjønnstilskuddet i ordningen økt med 75 mill. kroner slik at kommunene blir bedre i stand til å gi opplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere.

Utgiftene til videreføring av igangsatte byggeprosjekter under Statsbygg reduseres med 126 mill. kroner som følge av faseforskyvninger i flere av prosjektene.

Basert på regnskapsinformasjon for 2006 foreslås bevilgningen til ordinære arbeidsmarkedstiltak satt ned med 43 mill. kroner, mens bevilgningen til spesielle arbeidsmarkedstiltak foreslås satt ned med 63 mill. kroner. Nedsettelse av bevilgningene til arbeidsmarkedstiltak skyldes utbetalinger i 2006 som i utgangspunktet var planlagt foretatt i

2007. Antallet arbeidsmarkedstiltak i 2007 påvirkes derfor ikke av forslagene til bevilgningsreduksjon.

Bevilgningen til tilfeldige utgifter på kap. 2309 foreslås økt med knapt 1,6 mrd. kroner for å ta tilrekkelig høyde for bevilgningsforslag som vil bli fremmet senere i vår i forbindelse med lønns- og trygdeoppgjør.

Økte utbyttebetalinger, særlig fra Norsk Hydro ASA, Telenor ASA, DnB NOR ASA, Cermaq ASA og Statnett SF, gir økte inntekter på til sammen 1 307 mill. kroner i forhold til saldert budsjett.

I forbindelse med behandlingen av nysalderingsproposisjonen for 2006 ble det vedtatt å utsette salget av beredskapsbeholdningene av petroleumsprodukter til 2007, mens det opprinnelig var budsjettet med at kun beholdningene i Namsen-anlegget skulle selges i 2007. På bakgrunn av utsettelsen av salget fra 2006 til 2007 og oppdaterte anslag over salgsinntektene foreslås bevilgningen økt med 700 mill. kroner.

Inntekter fra kommunale egenandeler, refusjon for enslige mindreårige asylsøkere og flyktninger og diverse inntekter under den statlige forvaltningen av barnevernet foreslås økt med 125 mill. kroner på bakgrunn av nye anslag. Gebyrinntektene for Brønnøysundregistrene anslås å bli 70 mill. kroner høyere enn i saldert budsjett. Inntektsbevilgningene som gjelder gebyrinntekter til politiet og inntekter til folketrygden foreslås satt ned med henholdsvis 170 og 81 mill. kroner. Inntektsnedsettelsen under politiet inkluderer reduserte gebyrinntekter med 18 mill. kroner som følge av Regjeringens forslag om å sette ned gebyret for pass til barn.

De enkelte forslagene er nærmere omtalt i kapittel 3 i denne proposisjonen.

1.3 Statsbudsjettets stilling

Statsbudsjettets stilling etter forslagene i denne proposisjonen og endrede anslag for skatter, avgifter og renter på statens gjeld og kontantbeholdning fremgår av tabell 1.2 og 1.3.

I det salderte budsjettet for 2007 som Stortinget vedtok i fjor høst, var det oljekorrigerte underskuddet anslått til 54,1 mrd. kroner.

De samlede budsjettendringene hittil i år, medregnet endrede anslag for skatter og avgifter, renter på statens gjeld og kontantbeholdning, samt forslag om bevilgningsendringer i denne proposisjonen, gjør at anslag på regnskap for 2007 viser et oljekorrigert underskudd på 38,8 mrd. kroner, som er 15,3 mrd. kroner lavere enn i saldert budsjett.

Nye anslag for skatte- og avgiftsinntekter fra Fastlands-Norge bidrar isolert sett til å redusere

det oljekorrigerte underskuddet med 12,2 mrd. kroner sammenliknet med saldert budsjett.

Inntektene utenom skatter og avgifter anslås å øke med 2,7 mrd. kroner sammenliknet med saldert budsjett. Av dette bidrar utbyttebetalinger til å øke inntektene med vel 1,3 mrd. kroner, mens utsettelsen av salg av oljevernberedskapslagre fra 2006 til 2007 bidrar til å øke inntektene med 0,7 mrd. kroner fra saldert budsjett.

På utgiftssiden innebærer de samlede bevilgningsendringene hittil i år, medregnet forslag om tilleggsbevilgninger i denne proposisjonen, reduserte utgifter på 0,4 mrd. kroner. Reduserte dagpengeutgifter med 2,1 mrd. kroner er da medregnet.

Statsbudsjettets netto kontantstrøm fra petroleumsvirksomheten er i denne proposisjonen beregnet til 301,4 mrd. kroner, som er 63,5 mrd. kroner lavere enn i saldert budsjett. Nedjusteringen må ses i sammenheng med at anslaget for oljeprisen er redusert, samtidig som anslaget for petroleumproduksjonen er nedjustert med vel 9 pst. Oljepri-sanslaget er nå på 370 kroner per fat, noe som er en nedjustering med 20 kroner fra anslaget i saldert budsjett på 390 kroner per fat.

Statens netto kontantstrøm fra petroleumsvirksomheten overføres til Statens pensjonsfond – Utland. Det tilbakeføres så midler fra fondet til statsbudsjettet som dekker det oljekorrigerte budsjettunderskuddet og dermed bringer statsbudsjettet i balanse. Netto avsetning i Statens pensjonsfond – Utland for 2007 anslås nå til 262,6 mrd. kroner, mot 310,8 mrd. kroner i saldert budsjett. Medregnet renter og utbytte på fondets kapital forventes det nå et overskudd i Statens pensjonsfond – Utland på 334,9 mrd. kroner. Fondets kapital anslås til 2 160 mrd. kroner ved utgangen av 2007. En endelig fastsettelse av tilbakeføringen til statsbudsjettet fra Statens pensjonsfond – Utland vil bli foretatt i forbindelse med ny saldering av statsbudsjettet for 2007.

Statsbudsjettet gjøres opp i balanse etter overføring fra Statens pensjonsfond – Utland. Statskassens finansieringsbehov bestemmes dermed av statsbudsjettets lånetransaksjoner. Statsbudsjettets brutto finansieringsbehov anslås nå til 56,4 mrd. kroner, som er 9,2 mrd. kroner lavere enn i saldert budsjett. Det reduserte finansieringsbehovet må ses i sammenheng med at det ved slutten av 2006 ble foretatt ekstraordinære tilbakekjøp av statsobligasjonslån med forfall i 2007. På denne bakgrunn foreslås det at bevilgningen til avdrag på innenlandsk statsgjeld reduseres med 6,4 mrd. kroner i 2007. Videre bidrar innbetalinger til staten i forbindelse med at selskapene DnBNor ASA, Hydro ASA og Yara International ASA gjennomførte

Tabell 1.2 Statsbudsjettets utgifter og inntekter utenom lånetransaksjoner. Mill. kroner

	Regnskap for 2006	Saldert budsjett 2007	Anslag på regnskap for 2007
<i>1. Statsbudsjettets stilling</i>			
A Statsbudsjettets inntekter i alt	994 904	1 026 144	979 281
A.1 Inntekter fra petroleumsvirksomhet	376 559	384 493	322 706
A.2 Inntekter utenom petroleumsinntekter	618 344	641 651	656 575
B Statsbudsjettets utgifter i alt	683 528	715 393	716 669
B.1 Utgifter til petroleumsvirksomhet	21 182	19 600	21 301
B.2 Utgifter utenom petroleumsvirksomhet	662 346	695 793	695 368
Statsbudsjettets oljekorrigerede overskudd (A.2-B.2)	-44 002	-54 142	-38 793
+ Overført fra Statens pensjonsfond – Utland	57 372	54 142	38 793
= Statsbudsjettets overskudd før lånetransaksjoner	13 370	0	0
<i>2. Statens pensjonsfond – Utland</i>			
Statsbudsjettets netto kontantstrøm fra petroleumsvirksomhet (A.1-B.1), overføres til Statens pensjonsfond – Utland	355 377	364 893	301 405
- Overført til statsbudsjettet	57 372	54 142	38 793
+ Renteinntekter og utbytte mv. i fondet	55 709	75 300	72 300
= Overskudd i Statens pensjonsfond – Utland	353 714	386 051	334 912
<i>3. Statsbudsjettet og Statens pensjonsfond – Utland samlet</i>			
Overskudd	367 084	386 051	334 912

Kilde: Finansdepartementet

Tabell 1.3 Statsbudsjettets lånetransaksjoner og finansieringsbehov. Mill. kroner

	Regnskap for 2006	Saldert budsjett 2007	Anslag på regnskap for 2007
<i>Lånetransaksjoner utenom petroleumsvirksomheten</i>			
Utlån, aksjetegning mv.	91 571	89 266	90 124
- Tilbakebetalinger	171 431	59 682	63 410
- Statsbudsjettets overskudd	13 370	0	0
= Netto finansieringsbehov	-93 230	29 584	26 714
+ Gjeldsavdrag	124 934	36 020	29 646
= Statsbudsjettets brutto finansieringsbehov	31 704	65 604	56 360
<i>Lånetransaksjoner knyttet til petroleumsvirksomheten</i>			
Aksjer i Statoil ASA	0	0	2 434
- Utlån, aksjetegning mv.	0	0	0
= Netto finanstransaksjoner knyttet til petroleumsvirksomheten	0	0	2 434

Kilde: Finansdepartementet

rer tilbakekjøp av egne aksjer, til å redusere finansieringsbehovet med om lag 3,3 mrd. kroner.

Også Statoil ASA gjennomførte flere tilbakekjøp av egne aksjer i markedet høsten 2006. De gjennomførte tilbakekjøpene medfører at staten skal innløse 14 291 848 aksjer. Når kapitalnedsettelsen trår i kraft, vil staten få utbetalt om lag 2 434 mill. kroner. Innbetalingen overføres til Statens pensjonsfond – Utland.

1.4 Anmodningsvedtak

I denne proposisjonen omtales følgende anmodningsvedtak:

Vedtak nr. 380, 31. mai 2005 (Arbeids- og inkluderingsdepartementet)

«Stortinget ber Regjeringen sikre at det utarbeides en plan for samlet kompetanseutvikling i den nye arbeids- og velferdsforvaltningen.»

Vedtak nr. 452, 14. juni 2005 (Barne- og likestillingsdepartementet)

«Stortinget ber Regjeringen gjøre en landsomfattende gjennomgang av mødre hjemmene, se på behovet for tiltaket, vurdere formål, innhold

og driftsforhold, og vurdere behovet for en regulering og tilsyn av tiltakene.»

Vedtak nr. 535, 16. juni 2005 (Finansdepartementet)

«Stortinget ber Regjeringen utrede og fremme forslag til full avgiftsmessig likebehandling av forvaltningstjenester som boligbyggelagene yter til tilknyttede borettslag og mellom frittstående borettslag og sameier.»

Anmodningsvedtak nr. 382, 2. juni 2006 (Utenriksdepartementet)

«Stortinget ber Regjeringen sette i gang et utvekslings og samarbeidsprogram mellom muslimske land og Norge for frie organisasjoner (NGO-er), barne- og ungdomsorganisasjoner og politiske partier, etter modell av det arbeidet som – for eksempel – ble gjort i de øst-europeiske landene etter murens fall, og på Balkan etter krigen.»

Anmodningsvedtak nr. 235, 13. desember 2006 (Kultur- og kirke departementet)

«Stortinget ber Regjeringen å intensivere antidopingarbeidet, også utenfor den organiserte idretten, og i denne sammenheng sørge for at frivillige dopingkontroller kan videreføres.»

2 Forslag om endrede skatte- og avgiftsbestemmelser

2.1 Innledning

I forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett 2007 foreslås følgende regelendringer på skatte- og avgiftsområdet:

- I tråd med ny forordning om bagatellmessig støtte foreslås redusert arbeidsgiveravgift for transportforetak i sone Ia, jf. Stortingets vedtak om fastsetting av avgifter mv. til folketrygden for 2007. Det foreslås også enkelte andre mindre endringer i avgiftsvedtaket.
- Det foreslås å utsette fristen for tredje termin merverdiavgift med 11 dager fra 20. til 31. august. Dette gir et tap av renteinntekter for staten på om lag 25 mill. kroner. Forslaget er nærmere omtalt i Ot.prp. nr. 61 (2006–2007) Om endringer i skatte- og avgiftslovgivinga mv.
- Det foreslås en endring i merverdiavgiftsloven slik at det klart framgår at tjenester i form at rett til å overvære strippeforestillinger skal være merverdiavgiftspliktig. Forslaget er nærmere omtalt i Ot.prp. nr. 61 (2006–2007) Om endringer i skatte- og avgiftslovgivinga mv.
- Det foreslås at det ikke gjøres endringer i merverdiavgiftsregelverket for omsetning fra boligbyggelag av forvaltningstjenester til tilknyttet borettslag, jf. forslag til endring av anmodningsvedtak.
- Det foreslås å innføre en støtteordning ved kjøp av E85-biler ved at det gis et fradrag i engangsavgiften på 10 000 kroner fra 1. juli 2007. Dette gir et provenytap på om lag 20 mill. kroner påløpt og bokført i 2007.
- Det foreslås at veksthusnæringen gis fritak for CO₂-avgift på gass til oppvarming. Det foreslås dessuten å presisere at avgiftsplikten omfatter oppvarming av alle bygg.
- Det foreslås at det åpnes for masseutlevering av skattelister til pressen for å styrke pressens mulighet til kritisk debatt om skattemessige forhold. Forslaget er nærmere omtalt i Ot.prp. nr. 61 (2006–2007) Om endringer i skatte- og avgiftslovgivinga mv.
- Det foreslås å endre tolloven slik at tollmyndighetene kan varsle rettighetshavere dersom det foreligger mistanke om krenkelse av immaterielle rettigheter. Det foreslås at tollmyndighe-

tene i slike tilfeller kan holde tilbake varen i fem dager. Forslaget er nærmere omtalt i Ot.prp. nr. 61 (2006–2007) Om endringer i skatte- og avgiftslovgivinga mv.

- Det foreslås reduksjon i passgebyret for barn med 150 kroner fra 420 til 270 kroner med virkning fra senest 29. juni 2007. Dette gir et provenytap på vel 18 mill. kroner påløpt og bokført i 2007. Forslaget er et ledd i Regjeringens arbeid for å tilpasse nivået på statlige gebyrer til kostnadsriktig nivå.
- Det foreslås en økning i enkelte sektoravgifter, herunder forslag knyttet til finansiering av tiltak mot pengespillproblemer under Kultur- og kirke departementet og økt sektoravgift for å finansiere utgiftsøkning for Kredittilsynet under Finansdepartementet. Dette gir en samlet provenyøkning på om lag 22 mill. kroner påløpt og bokført i 2007.
- Det foreslås å redusere produktavgiften til folketrygden for fiskeri-, hval- og selfangstnæringen slik at innbetalt avgift står bedre i forhold til ytelsene for 2007.

Disse endringene vil samlet innebære et provenytap på vel 41 mill. kroner påløpt og bokført i 2007. Forslag til endringer i sektoravgifter og gebyrer er nærmere omtalt under de aktuelle departementer i denne proposisjonen. Forslagene til endringer i avgiftsvedtakene er omtalt nedenfor. Det vises også til forslag til romertallsvedtak. For forslag til lovendringer vises det til Ot.prp. nr. 61 (2006–2007) Om endringer i skatte- og avgiftslovgivinga mv.

2.2 Redusert arbeidsgiveravgift for transportforetak i sone Ia mv.

2.2.1 Innledning

Europakommisjonen vedtok 12. desember 2006 en ny forordning om bagatellmessig støtte (forordning (EF) 1998/2006). EØS-komiteen inntok ved sin beslutning 29/2007 av 27. april 2007 forordningen i EØS-avtalen. Den nye forordningen åpner for at transportforetak nå kan motta bagatellmessig støtte. I tråd med dette fremmer departementet

derfor forslag om endringer i Stortingets vedtak om fastsetting av avgifter mv. til folketrygden for 2007. Disse endringene gjelder for arbeidsgivere som er lokalisert i kommuner som omfattes av sone Ia, jf. avgiftsvedtakets § 1 bokstav g.

Det fremmes også forslag om enkelte andre, mindre endringer i avgiftsvedtaket. I tillegg foreslås at vedtakets utfyllingsforskrift blir inkorporert i vedtaket.

2.2.2 Endringer i fribeløpsordningen

Gjeldende rett

Reglene om bagatellmessig støtte har, etter 1. januar 2007, bare betydning for arbeidsgivere i kommuner som omfattes av sone Ia (samt for arbeidsgivere innen stål- og skipsproduksjon i de øvrige soner). Kommunene i sone Ia kan ikke beregne avgift med generelt reduserte satser, men vil ha rett til redusert sats innenfor fribeløpsordningen. Dette innebærer at de kan beregne arbeidsgiveravgift med en redusert sats på 10,6 pst. inntil differansen mellom arbeidsgiveravgift som følger av denne satsen, og arbeidsgiveravgift som ville fulgt av en sats på 14,1 pst., overstiger 530 000 kr i året. På de overskytende lønnskostnadene skal det svares 14,1 pst. arbeidsgiveravgift.

Kommisjonsforordningen om bagatellmessig støtte har hittil vært avgrenset mot virksomhet innen transportsektoren. Slik virksomhet har derfor ikke kunnet beregne arbeidsgiveravgift med redusert sats etter fribeløpsordningen, jf. avgiftsvedtaket § 1 bokstav g annet ledd annet punktum. Forskriften til arbeidsgiveravgiftsvedtaket definerer transportforetak som foretak som omfattes av næringskode 60 Landtransport og rørtransport (men ikke næringskode 60.3 Rørtransport), næringskode 61 Sjøtransport og næringskode 62 Lufttransport (men ikke næringskode 62.3 Romfart).

Departementets vurderinger og forslag

Etter den nye forordningen om bagatellmessig støtte skal transportforetak ikke lenger utelukkes som støttemottakere. Dette betyr at slike foretak beliggende i sone Ia nå vil kunne beregne arbeidsgiveravgift med redusert sats innenfor fribeløpet.

Forordningen trekker imidlertid et skille mellom veitransport og annen transport ved at veitransportforetak bare kan motta et halvt fribeløp som bagatellmessig støtte. Det vil derfor også for arbeidsgiveravgiftsmessige formål være nødvendig å skille mellom disse transporttypene. Trans-

portforetak som ikke driver innen veitransportsektoren, kan beregne avgift med redusert sats innenfor fullt fribeløp (530 000 kroner per år), mens veitransportforetak bare kan beregne avgift med redusert sats inntil fordelene når 265 000 kroner per år. Foretak som driver såkalt blandet virksomhet, dvs. virksomhet med innslag både av veitransport og annen virksomhet, vil for arbeidsgiveravgiftsmessige formål regnes som veitransportforetak. Disse foretakene vil derfor bare kunne beregne redusert sats innenfor et fribeløp på 265 000 kr. Dette gjelder uavhengig av om foretaket har et regnskapsmessig skille mellom de ulike delene av virksomheten. Det vises til forslag til endring av avgiftsvedtaket § 1 bokstav g annet ledd.

Foretak som har krav på støtte hjemlet i ESAs retningslinjer om statsstøtte kapittel 16 om krisestøtte og omstruktureringsstøtte til foretak i vanskeligheter, kan etter forordningen ikke motta bagatellmessig støtte. Det vises til forslag til endring av § 1 bokstav g annet ledd og § 1 bokstav j tredje ledd nytt siste punktum.

2.2.3 Andre endringer

Blandet virksomhet innen spesifikke næringer

Foretak som driver i spesifikke næringer som nevnt i avgiftsvedtaket § 1 bokstav j nr. 1 og 2, kan i utgangspunktet ikke beregne avgift med generelt redusert sats. Der hvor foretaket også driver ordinær næring, og har et klart regnskapsmessig skille mellom de to virksomhetene, kan imidlertid de generelt reduserte satsene benyttes på lønnskostnadene knyttet til den ordinære næringen. Departementet antar det for ordens skyld bør presiseres at tilsvarende regler gjelder der hvor virksomhet innen en spesifikk næring er blandet med fiskeri- og landbruksvirksomhet etter avgiftsvedtakets § 1 bokstav k. Se forslag til endring av avgiftsvedtaket § 1 j fjerde ledd. Tilsvarende presisering foreslås inntatt i § 1 bokstav k tredje ledd.

Inkorporering av forskriften

Etter departementets vurdering er det mest hensiktsmessig at definisjonen av veitransport og gjeldende forskrifts § 2 om lokalisering av ambulende virksomhet tas inn i selve avgiftsvedtaket. Forskriften kan da oppheves. Departementet antar at regelverket blir mer brukervennlig og oversiktlig når alle de materielle bestemmelser vedrørende differensiering av arbeidsgiveravgiften fremgår av avgiftsvedtaket. Det vises til forslag til § 1 tredje ledd nytt annet punktum og § 1 bokstav i nytt fjerde

ledd. Departementet vil besørge opphevelse av forskriften dersom forslaget vedtas.

Foretak hjemmehørende på Svalbard

Det følger av avgiftsvedtaket § 1 bokstav a at inntekt som skattlegges etter svalbardskatteloven, ilegges arbeidsgiveravgift med 0-sats. Dette innebærer at det ikke svares arbeidsgiveravgift av lønnsutbetalinger til personer som er alminnelig eller begrenset skattepliktige til Svalbard. Dette er i tråd med tidligere ordning. Til og med inntektsåret 2006 skulle det svares arbeidsgiveravgift med den sats som gjaldt i sonen hvor arbeidstakeren var bosatt, i de tilfeller personer med arbeidsinntekt fra Svalbard ikke var alminnelig eller begrenset skattepliktig dit. Etter gjeldende rett er det imidlertid arbeidsgivers lokalisering som avgjør hvilken sats det skal svares arbeidsgiveravgift med. Dette innebærer at arbeidsinntekter fra foretak hjemmehørende på Svalbard som ikke skattlegges etter svalbardskatteloven, omfattes av satsen i sone I og dermed undergis arbeidsgiveravgift med 14,1 pst., jf. avgiftsvedtakets § 1 bokstav h. Siden Svalbard ikke er underlagt begrensningene i EØS-avtalen, bør imidlertid disse inntektene etter departementets oppfatning ikke undergis satsen på 14,1 pst. Det foreslås derfor at arbeidsgiveravgift på lønnskostnader som skal svares av foretak hjemmehørende på Svalbard, svares med 0-sats uavhengig av om personene som mottar lønnsutbetalingene, er alminnelig eller begrenset skattepliktige til Svalbard. Det vises til forslag til § 1 bokstav a annet punktum.

2.2.4 Virkningstidspunkt

Endringene i forordningen om bagatellmessig støtte gis tilbakevirkende kraft. De foreslåtte endringene i arbeidsgiveravgiftsvedtaket vil ikke innebære virkninger til ugunst for skattyterne, og departementet foreslår derfor at endringene gis virkning fra og med 1. januar 2007. Det vil si at transportforetak i sone Ia kan beregne redusert sats innenfor fribeløpet i hele 2007.

Departementet foreslår at også endringene som vedrører Svalbard, får virkning fra 1. januar 2007.

2.3 Forvaltningstjenester til tilknyttede borettslag mv.

I anmodningsvedtak nr. 535 av 16. juni 2005 fattet Stortinget vedtak om å be Regjeringen utrede og

fremme forslag til full avgiftsmessig likebehandling av forvaltningstjenester som boligbyggelagene yter til tilknyttede borettslag og mellom frittstående borettslag og sameier.

I brev 26. august 2005 inntatt i St.meld. nr. 4 (2005–2006) Om anmodnings- og utredningsvedtak i stortingssesjonen 2004–2005, uttaler departementet blant annet at man tar sikte på å sende endringsforslag på høring innen utgangen av 2005, og vil i den grad det anses hensiktsmessig fremme lovforslag om saken så snart som mulig etter avsluttet høring.

Etter regjeringsskiftet høsten 2005 har Regjeringen Stoltenberg II vurdert saken, og kommet til at det nå ikke er ønskelig å foreta endringer i regelverket på dette området. I brev 28. august 2006, jf. St.meld. nr. 4 (2006–2007) Om anmodnings- og utredningsvedtak i stortingssesjonen 2005–2006, uttalte derfor departementet at man foreløpig ikke har ansett det som aktuelt å sende forslag om endring av merverdiavgiftsloven på høring, og at en eventuell endring av regelverket på dette området vil bli løpende vurdert i forbindelse med de årlige budsjettbehandlinger.

I forbindelse med Stortingets behandling av St.meld. nr. 4 (2006–2007) uttalte finanskomiteen at Regjeringen skal gjennomføre Stortingets vedtak eller komme tilbake til Stortinget med forslag om å oppheve vedtaket.

Departementet viser til at unntaket i merverdiavgiftsloven § 5 første ledd nr. 1 bokstav h for omsetning fra boligbyggelag av forvaltningstjenester til tilknyttet borettslag er begrunnet med at avgiftsplikt på omsetning av forvaltningstjenester fra boligbyggelag til tilknyttet borettslag kan få uheldige konsekvenser for forvaltningsstrukturen i boligsamvirket. På denne bakgrunn anser departementet det fortsatt ikke aktuelt å sende forslag til endring av merverdiavgiftsloven på høring. Eventuell endring av regelverket på dette området vil på ordinær måte bli løpende vurdert i forbindelse med de årlige budsjettbehandlingene. Det vises til forslag til endring av anmodningsvedtak.

2.4 Støtte til E85-biler

I Budsjett-innst.S.nr. 1 (2006–2007) bes Regjeringen om å legge fram forslag til regler om en særlig avgiftsbehandling av flexifuel-biler i Revidert nasjonalbudsjett 2007. Det antas at Stortinget med flexifuel-biler sikter til E85-biler, altså biler som kan benytte bensin, bioetanol og en hvilken som helst kombinasjon av disse. Det vises imidlertid til at «flexifuel»-begrepet omfatter alle kjøretøy der

motoren er fleksibel i forhold til hvilket drivstoff som benyttes, så som dieselmotorer som kan kjøre på biodiesel, og kjøretøy som kan gå på en kombinasjon av naturgass og biologisk gass.

Regjeringen vil påpeke at det ikke er E85-bilene i seg selv som er miljøvennlige, men drivstoffet de kan bruke. En eventuell støtte bør derfor først og fremst gis gjennom fritak for CO₂-avgiften i drivstoffet, og ikke gjennom avgiften ved kjøp av bilen. For å øke bruken av E85, mener Regjeringen likevel at det er riktig i en introduksjonsfase også å gi en støtte ved kjøp av E85-kjøretøy.

Et hinder mot bruk av E85 er at det for tiden er færre enn ti bensinstasjoner i Norge som selger slikt drivstoff. Mange av E85-bilene som anskaffes, vil derfor kjøres på vanlig bensin. På kort sikt vil dermed miljøgevinsten ved å støtte E85-kjøretøy være begrenset. Etter hvert som E85-bilparken øker, vil imidlertid etterspørselen etter E85 øke. Det er grunn til å forvente at dette vil medføre økt tilbud av E85.

Engangsavgiften for biler beregnes med utgangspunkt i vekt, effekt og CO₂-utslipp. Regjeringen har vurdert om støtte til E85-biler kan gis som prosentvis fradrag for eksempel i CO₂-komponenten. CO₂-komponenten er progressiv, noe som betyr at jo høyere CO₂-utslipp et kjøretøy forårsaker, jo høyere blir avgiften pr. enhet CO₂ som slippes ut. Generelt er det slik at store tunge kjøretøy har høyere CO₂-utslipp enn små kjøretøy med mindre motor. Et prosentvis fradrag i CO₂-komponenten innebærer dermed at støtten til kjøp av store tunge kjøretøy, med høyere avgift pr. enhet CO₂ som slippes ut, ville blitt større enn støtten for en liten bil med mindre motor og lave CO₂-utslipp i utgangspunktet. Så vidt en kjenner til avhenger ikke merkostnaden ved å kjøpe E85-biler av størrelsen på bilen.

E85-biler er gjennomgående dyrere i innkjøp enn ordinære bensinbiler. Basert på Opplysningsrådet for veitrafikkens prisoversikt for februar 2007 over bilmodeller som omsettes i Norge, både som ordinære bensinversjoner og E85-versjoner, anslås merkostnaden for å anskaffe en E85-bil rundt 10 000 kroner. For å stimulere til økt etterspørsel av E85-kjøretøy fremfor kjøretøy som kun går på bensin, foreslår Regjeringen at det gis et fradrag i engangsavgiften for E85-kjøretøy på 10 000 kroner. Fradraget begrenses til kjøretøy som leveres for etanoldrift fra produsent.

E85-biler som importeres brukt fra utlandet, vil være gjenstand for fradrag i engangsavgiften på lik linje med andre bruktimporterte kjøretøy. Bruksfradraget vil redusere kronefradraget forholds-

Basert på tall fra bransjeforeningen BIL Sweden utgjorde E85-bilenes andel av nybilsalget i Sverige 9,1 pst. i 2006. Hvis Norge når en slik andel, tilsvarer det om lag 10 000 E85-biler årlig. Det er imidlertid ikke trolig at dette nivået nås allerede i 2007. Det er betydelig usikkerhet om hvor mange E85-biler som vil bli solgt i inneværende år og over tid som følge av avgiftslettelsen. På svært usikkert grunnlag legges det til grunn at støtteordningen bidrar til en omsetning på om lag 2000 E85-kjøretøy andre halvår 2007. Provenytapet i 2007 kan i så fall anslås til om lag 20 mill. kroner. Økes salget av E85-biler til 10 000 pr. år, tilsvarende svensk nivå i dag, kan provenytapet anslås til 100 mill. kroner årlig. Regjeringen legger opp til at fradraget i engangsavgiften for E85-kjøretøy innføres med virkning fra 1. juli 2007.

Når det gjelder de konkrete endringene vises det til utkast til vedtakstekst. Omtalte endringer som ikke fremgår av vedtaksteksten, vil gjennomføres i forskrift. Regjeringen vil arbeide med sikte på at støtteordningene for miljøvennlige biler og drivstoff er mest mulig teknologinøytrale.

2.5 CO₂-avgift på gass

Stortinget har vedtatt at det skal innføres CO₂-avgift på gass til oppvarming fra 1. juli 2007. Det er forutsatt at avgiften må avklares med EFTAs Overvåkingsorgan (ESA) før den kan tre i kraft. Finansdepartementet sendte brev til ESA 8. mars 2007 der det ble lagt til grunn at avgiften er i overensstemmelse med EØS-avtalens regelverk for offentlig støtte. ESA har i brev 26. april med svarfrist 1. juni 2007 bedt om ytterligere begrunnelse for dette. Departementet vil besvare henvendelsen innen fristen. Dersom ESA mot formodning skulle komme til at avgiften er i strid med EØS-avtalen, og dette skjer etter Stortingets behandling av Revidert nasjonalbudsjett, vil departementet kunne benytte plenarvedtakets dispensasjonsbestemmelse for å utsette avgiftsplikten.

Avgiftsplikten er knyttet til om gassen benyttes til oppvarming eller ikke. Veksthusnæringen benytter gass både til oppvarming og for å fremme veksten. Sistnevnte formål tilsier at gass til veksthusnæringen ikke omfattes av avgiftsplikten. Departementet foreslår avgiftsfritak for veksthusnæringen, og at dette fastsettes uttrykkelig i Stortingets avgiftsvedtak. Det vises til utkast til vedtak.

Det framkommer av avgiftsvedtaket at avgiftsplikten gjelder gass til oppvarming av boliger og næringsbygg. Formålet med avgiften – å hindre at

gass til oppvarmingsformål utkonkurrerer mer miljøvennlige alternativer – tilsier at også gass til oppvarming av andre bygg ilegges avgift. Departementet foreslår at det presiseres i avgiftsvedtaket at avgiftsplikten omfatter alle bygg.

Nærmere regler om avgiftsberegning mv. må fastsettes i forskrift. Finansdepartementet sendte et utkast til forskrift om endring av forskrift om særavgifter på høring 19. april 2007. Høringsfristen er seks uker. Forskriften vil bli vedtatt så snart som mulig etter at høringsfristen er utløpt.

2.6 Produktavgift til folketrygden for fiskeri-, hval- og selfangstnæringen

---

Produktavgiften i fiskerinæringen skal dekke forskjellen mellom høy sats og mellomstats for trygdeavgiften, ettersom næringsdrivende i fiskerinæringen, i motsetning til næringsdrivende utenfor primærnæringene, ikke er pålagt trygdeavgift med høy sats. I 2007 er forskjellen mellom høy sats og

mellomsats 2,9 prosentenheter av inntekten. Videre skal produktavgiften dekke arbeidsgiveravgift på hyre, en kollektiv medlemspremie til yrkesskadetrygd (0,2 pst. av inntekten), de faktiske utgiftene folketrygden har i forbindelse med frivillig tilleggstrygd for sykepenges, samt utgifter i forbindelse med stønad til arbeidsløse i næringen.

Det er innhentet ny mengde- og prisprognose for 2007 samt oppdaterte opplysninger om innbetalt produktavgift og kostnader knyttet til utbetalt syketrygd og arbeidsledighetstrygd for fiskere.

Den reviderte prognosen for 2007 tilsier at produktavgiften bør reduseres for andre halvår 2007. Grunnen til dette er økt førstehandsverdi (verdi av omsetning i første ledd) og nedgang i utbetalinger til syketrygd. Ved å redusere avgiften fra 2,8 pst. til 2,1 pst. fra 1. juli vil innbetalt avgift stå bedre i forhold til ytelsene for 2007.

Det legges derfor fram forslag om at avgiftssatsen for produktavgift blir fastsatt til 2,1 pst. med virkning fra og med 1. juli 2007, jf. forslag til romertallsvedtak.

3 Forslag under det enkelte departement

3.1 Utenriksdepartementet

Kap. 100 Utenriksdepartementet

Post 01 Driftsutgifter

Inntektene over kap. 3100 Utenriksdepartementet, post 01 Gebyrer omfatter i hovedsak gebyrer for konsulære tjenester og bistand til enkeltpersoner ved utenriksstasjonene. Regnskapet for 2006 viser en merinntekt i forhold til saldert budsjett 2007. Det er ventet en økning i antall behandlede visumsøknader som vil generere ytterligere merinntekter. Merinntektene som følge av økning i antall behandlede søknader anslås til 5 mill. kroner.

Det er vedtatt at visumgebyret i Schengenområdet skal økes fra 35 euro til 60 euro per søknad fra 1. januar 2007. Dette vil gi merinntekter på anslagsvis 14 mill. kroner. Begrunnelsen for gebyrøkningen er at gjeldende sats ikke lenger er dekkende for Schengen-landenes kostnader til saksbehandling av visumsøknader og de kommende ekstraavgifter knyttet til innføring av biometriske kjennetegn. Merinntekter som følge av økt gebyrsats for visumbehandling vil dekke økte driftsutgifter til visumbehandling og styrking av det utlendingsfaglige feltet ved utenriksstasjonene, herunder innføring av biometri i visa, styrking av teknologi, personell og opplæring på området, i samarbeid med øvrige fagetater. Det foreslås på denne bakgrunn å øke bevilgningen under kap. 100, post 01 med 10 mill. kroner som en følge av økningen i visumgebyret i Schengenområdet.

Det foreslås med dette at bevilgningen under kap. 3100, post 01 økes med 19 mill. kroner, jf. omtale nedenfor, og at bevilgningen under kap. 100, post 01 økes med 15 mill. kroner.

I forbindelse med opprettelse av en stilling som spesialutsending (politiråd) tilknyttet FN-delegasjonen i New York, foreslås det å rammeoverføre 2,2 mill. kroner fra Justisdepartementet til Utenriksdepartementet for 2007.

I forbindelse med opprettelse av en stilling som spesialråd (forvaltningsråd) ved EU-delegasjonen i Brussel, foreslås det å rammeoverføre 2 mill. kro-

ner fra Fornyings- og administrasjonsdepartementet til Utenriksdepartementet for 2007.

Til sammen foreslås det en økning på 19,2 mill. kroner under kap. 100, post 01.

Post 21 Spesielle driftsutgifter

I forbindelse med behov for utredning og behandling av spørsmål i tilknytning til norske næringsinteresser, herunder laksesaken, er det behov for innhenting av ulike former for juridisk bistand innenfor utenlandsk og internasjonal rett. Til dette formål foreslås det bevilget 22 mill. kroner.

Kap. 3100 Utenriksdepartementet

Post 01 Gebyr

Det foreslås å øke bevilgningen med 19 mill. kroner jf. omtale under kap. 100, post 01 ovenfor.

Kap. 116 Deltaking i internasjonale organisasjoner

Post 70 Tilskudd til internasjonale organisasjoner

Budsjettet for det regulære bidraget til FN ble først vedtatt i desember 2006. Budsjettet er høyere enn tidligere anslått samtidig med at Norges andel har økt fra 0,679 pst. til 0,782 pst. Norges andel av kostnadene ved oppussing og fornyelse av bygningsmassen i FNs hovedkvarter i New York, «Capital Master Plan», vedtatt høsten 2006, er beregnet til 16,7 mill. kroner. Totalt er merbehovet knyttet til det regulære bidraget til FN på om lag 30 mill. kroner.

Bevilgningen på posten foreslås økt med 30 mill. kroner.

Post 72 Finansieringsordningen i det utvidede EØS, kan overføres

Post 73 Norsk finansieringsordning i det utvidede EØS, kan overføres

I forbindelse med Bulgaria og Romanias søknader om å bli part i EØS-avtalen, og fremforhandlede Agreed Minutes datert 29. mars 2007 om dette, er det avtalt at den eksisterende Finansieringsordnin-

gen i det utvidede EØS skal utvides til også å omfatte Bulgaria og Romania. Det er et mål å få til en midlertidig anvendelse av avtalen så raskt som mulig. Det vil fremmes en stortingsproposisjon om samtykke til avtalen på grunnlag av paraferert tekst. Parafering vil finne sted så snart EU-kommisjonen har sluttført sine interne prosesser. Stortingsproposisjonen forventes å bli fremmet ultimo mai 2007.

Dette vil medføre at Norge, Island og Liechtenstein skal bidra med ytterligere om lag 72 mill. euro, om lag 586 mill. kroner, i perioden 1. januar 2007 til 30. april 2009, i tillegg til de 600 mill. euro, om lag 4,89 mrd. kroner, som ble avtalt i EØS-utvidelsesavtalen av 14. oktober 2003 gjennom en utvidelse av finansieringsordningen som ble etablert ved EØS-utvidelsen i 2004. For Norge innebærer det årlige forpliktelser på om lag 29 mill. euro, om lag 236,4 mill. kroner, i ovennevnte periode. Det foreslås på denne bakgrunn at utbetalinger til Romania og Bulgaria skjer over den til enhver tid eksisterende bevilgning under kap. 116, post 72. Det forventes ikke utbetalinger til Romania og Bulgaria i 2007, men det er mulig det vil bli vedtatt støtte til enkelte prosjekter, avhengig av hvor raskt man får implementert ordningen i de to nye landene.

Det er foretatt en gjennomgang av bevilgningsbehovet knyttet til de to finansieringsordningene i det utvidede EØS, der man for post 72 også har tatt hensyn til utvidelsen av EØS-avtalen. Det er behov for å nedjustere bevilgningen på begge postene noe. Til sammen for de to postene har man til nå vedtatt å støtte 204 prosjekter, med en total stønadsramme på om lag 2,3 mrd. kroner. Det ligger videre til behandling i Financial Mechanism Office (FMO) 176 søknader, der det søkes om rundt 1,5 mrd. kroner. Basert på erfaringer fra EU-programmer, der det er forsinkelser i innsendelsen av betalingskrav, er det tatt høyde for forsinkelser i de nedjusterte tallene.

På bakgrunn av ovennevnte foreslås bevilgningen under kap. 116, post 72 redusert med 225 mill. kroner til 400 mill. kroner og bevilgningen under kap. 116, post 73 redusert med 215 mill. kroner til 410 mill. kroner.

Post 74 Bilaterale samarbeidsprogrammer med Bulgaria og Romania, kan overføres

I forbindelse med Bulgaria og Romanias søknader om å bli part i EØS-avtalen, og fremforhandlede Agreed Minutes datert 29. mars 2007 om dette,

foreslås at det opprettes en ny post 74 Bilaterale samarbeidsprogrammer med Bulgaria og Romania for utgiftene knyttet til to samarbeidsprogrammer som det legges opp til.

Det er et mål å få til en midlertidig anvendelse av avtalen så raskt som mulig. Det vil fremmes en stortingsproposisjon om samtykke til avtalen på grunnlag av paraferert tekst. Parafering vil finne sted så snart Kommisjonen har sluttført sine interne prosesser. Stortingsproposisjonen forventes å bli fremmet ultimo mai 2007.

I henhold til de ovennevnte Agreed Minutes skal Norge bidra med totalt 68 mill. euro, om lag 554 mill. kroner, i perioden 1. januar 2007 til 30. april 2009 til etablering av bilaterale samarbeidsprogrammer med Bulgaria og Romania. Programmene har som formål å bidra til sosial og økonomisk utvikling i de to landene gjennom bilateralt partnerskap og samarbeid med Norge. Programmene skal bidra til utvikling innenfor følgende hovedområder:

- Energieffektivisering og fornybar energi
- Reduksjon av utslipp av klimagasser og andre utslipp i vann og luft
- Økt kvalitetssikring av produkter, produksjonsprosesser og ren produksjon

I tillegg er det åpnet for støtte til prosjekter innen justissektoren i Bulgaria og innen helsesektoren i Romania.

Det forventes at det allerede i 2007 vil påløpe kostnader i størrelsesorden 6 mill. kroner. Dette er spesielt knyttet til administrasjon av ordningene, i form av tilrettelegging og etablering av regelverk, samt forhandling av rammeavtaler med Bulgaria og Romania. Det kan også være aktuelt å foreta utbetalinger av støtte til teknisk assistanse for gjennomføringen i mottakerlandene.

Det er lagt opp til at hele avtalebeløpet på 68 mill. euro under de to samarbeidsprogrammene skal gjøres tilgjengelig for Bulgaria og Romania allerede i 2007, men det forventes ikke at det vil bli behov for å inngå forpliktende tilsagn for mer enn rundt 6 mill. euro i løpet av 2007. Det estimeres derfor et behov for tilsagnsfullmakt på 50 mill. kroner.

Det foreslås bevilget 6 mill. kroner under kap. 116, ny post 74 Bilaterale samarbeidsprogrammer med Bulgaria og Romania, og at posten gis stikkordet *kan overføres*. Det foreslås videre at Utenriksdepartementet gis tilsagnsfullmakt på 50 mill. kroner knyttet til samme post, jf. forslag til romertallsvedtak.

Kap. 140 Utenriksdepartementets administrasjon av utviklingshjelpen

Post 01 Driftsutgifter

I kjølvannet av de internasjonale initiativ som Norge har tatt i forhold til Afghanistan, har utviklingssamarbeidet og den humanitære bistanden økt betraktelig. Det er derfor ønskelig å styrke vår tilstedeværelse i Afghanistan, herunder Kabul. Det er også behov for en budsjettmessig styrking for å ivareta de politiske og forvaltningsmessige sidene av fortsatt humanitær støtte og deltakelse i samordningen av de internasjonale posisjonene i forhold til prosessen i Somalia. Videre er det ønskelig å styrke vår tilstedeværelse andre steder, blant annet gjennom opprettelse av et ambassadekontor i Dili, Øst-Timor. Den foreslåtte styrkingen er kostnadsberegnet til 16 mill. kroner i 2007.

Utenriksdepartementets elektroniske saksbehandlerverktøy PTA brukes til planlegging og oppfølging av bistandsforvaltningen og inngår i økonomisystemet. Videreutvikling av applikasjonen er kostnadsberegnet til 3 mill. kroner i 2007.

Bevilgningen på posten foreslås økt med 4 mill. kroner til finansiering av Utenriktstjenestens kurs-senter, jf. omtale under kap. 141 Direktoratet for utviklingssamarbeid (NORAD), post 01 Driftsutgifter.

Til sammen foreslås bevilgningen under kap. 140, post 01 økt med 23 mill. kroner.

Kap. 141 Direktoratet for utviklingssamarbeid (Norad)

Post 01 Driftsutgifter

Finansiering av driften til Utenriktstjenestens kurs-senter (UKS), som opprinnelig var planlagt delfinansiert over kap. 141 Direktoratet for utviklingssamarbeid (Norad), vil i sin helhet bli finansiert over kap. 140 Utenriksdepartementets administrasjon av utviklingshjelpen, post 01 Driftsutgifter, jf. omtale under kap. 140, post 01.

Bevilgningen under posten foreslås redusert med 4 mill. kroner.

Kap. 150 Bistand til Afrika

Post 78 Regionbevilgning for Afrika, kan overføres

Det vil ta lengre tid å starte opp enkelte tiltak enn planlagt.

Bevilgningen under posten foreslås redusert med 15,4 mill. kroner.

Kap. 153 Bistand til Latin-Amerika

Post 78 Regionbevilgning for Latin-Amerika, kan overføres

Som et ledd i den nye satsingen på Latin-Amerika, ble det i St.prp. nr. 1 (2006–2007) for Utenriksdepartementet åpnet for at bevilgningen på posten skal kunne brukes til samarbeid med land i Sør-Amerika, spesielt Brasil og Bolivia. Det vil imidlertid ta lengre tid å starte opp enkelte tiltak enn tidligere planlagt.

Bevilgningen under posten foreslås redusert med 5 mill. kroner.

Kap. 163 Nødhjelp, humanitær bistand og menneskerettigheter

Post 71 Humanitær bistand og menneskerettigheter, kan overføres

Det er et mindrebehov på posten som primært er knyttet til oljevernberedskap i Midtøsten.

Bevilgningen under posten foreslås redusert med 3 mill. kroner.

Kap. 164 Fred, forsoning og demokrati

Post 70 Fred, forsoning og demokratiltak, kan overføres

Norge har en sentral rolle i fredsprosessen på Sri Lanka. Partene signerte en våpenhvileavtale i 2002, men avtalen har i det siste blitt brutt av begge parter.

Bevilgningen under posten foreslås redusert med 3 mill. kroner.

Kap. 165 Forskning, kompetanseheving og evaluering

Post 01 Driftsutgifter

For å følge opp politisk prioriterte saker og strategier, og med stadig økende behov for sikring av kvalitet og effektivitet i utviklingssamarbeidet, er det behov for ytterligere midler til konsulenttjenester.

Bevilgningen under posten foreslås økt med 16 mill. kroner.

Kap. 166 Tilskudd til ymse tiltak

Post 70 Ymse tilskudd, kan overføres

Bevilgningen under posten foreslås økt med 0,6 mill. kroner.

Post 71 Internasjonale prosesser og konvensjoner m.v., kan overføres

The Global Energy Efficiency and Renewable Energy Fund (GEEREF) er et innovativt markedsdrevet fond som skal gjøre det mulig for givere og private investorer å finansiere små og mellomstore fornybare energiprojekter og energieffektiviseringsprosjekter i ODA-godkjente utviklingsland. Initiativet ble lansert av EU-kommisjonen under partsmøtet for Klimakonvensjonen i Nairobi i november 2006. GEEREF blir sett på som et viktig bidrag til å oppfylle forpliktelsene fra toppmøtet i Johannesburg i 2002, der Johannesburgkoalisjonen for fremme av fornybar energi (JREC) ble etablert. Norge deltar i denne koalisjonen.

EU-kommisjonen har inngått avtale med fondsforvalteren Tridos Investment Management etter internasjonal anbudskonkurrans. Foruten EU-kommisjonen, som bidrar med 80 mill. euro, har Tyskland og Italia meldt inn bidrag på hhv. 24 mill. euro og 8 mill. euro. Flere land, samt internasjonale investeringsinstitusjoner ventes å annonsere sine bidrag i løpet av våren.

Formålet med fondet er i samsvar med målsettingene i handlingsplanen for miljørettet utviklingssamarbeid og den økte satsingen på fornybar energi i utviklingssamarbeidet.

Fondet vil være operativt i år. Fra norsk side er det aktuelt å bidra med til sammen om lag 80 mill. kroner over fire år. Det forutsettes at Norge går inn i styringsgruppen for fondet.

Det foreslås at Stortinget samtykker i at Utenriksdepartementet i 2007 kan gi tilsagn om tilskudd til GEEREF med inntil 80 mill. kroner, jf. forslag til romertallsvedtak.

Det foreslås videre at midlene til GEEREF i 2007 dekkes innenfor gjeldende bevilgning på kap. 166, post 71 Internasjonale prosesser og konvensjoner mv.

Kap. 167 Flyktnings tiltak i Norge, godkjent som utviklingshjelp (ODA)

Post 21 Spesielle driftsutgifter

Enkelte utgifter til flyktninger i Norge kan dekkes over bistandsbudsjettet, kap. 167, post 21. Regjeringen vedtok i august 2006 å øke kvoten for overføringsflyktninger til 1 200 personer i 2007. Dette er kostnadsberegnet til 12,723 mill. kroner. I tillegg har anslaget for utgifter til flyktninger i Norge over budsjettet til Arbeids- og inkluderingsdepartementet samlet økt med 2,95 mill. kroner siden budsjet-

tet for 2007 ble vedtatt. Endringene skyldes i hovedsak justerte beregninger til norskopplæring i mottak for asylsøkere i 2007.

Bevilgningen under posten foreslås økt med til sammen 15,7 mill. kroner.

Kap. 170 FN-organisasjoner mv.

Post 76 Tilleggsmidler via FN-systemet mv., kan overføres

Det er et mindrebehov under posten som hovedsakelig skyldes overførte midler fra 2006.

Bevilgningen under posten foreslås redusert med 12 mill. kroner.

Post 78 Bidrag andre FN-organisasjoner, kan overføres

Posten omfatter ODA-andelen av kontingenter til FN-organisasjoner og andre multilaterale organisasjoner. Som konsekvens av at det pliktige bidraget til FN i 2007 ble større enn anslått, jf. omtale under kap. 116, post 70 ovenfor, er det et merbehov på 4,1 mill. kroner.

Bevilgningen under posten foreslås økt med 4,1 mill. kroner.

Post 80 Bidrag til globale fond, kan overføres

Norges langsiktige bidrag til legemiddelordningen UNITAID

Det er for inneværende budsjettår bevilget 140 mill. kroner til den nye internasjonale innkjøpsordningen for medisiner, UNITAID, over kap. 170, post 80 Bidrag til globale fond.

Noe av hovedpoenget med innovative finansieringsmekanismer er å legge til rette for større forutsigbarhet enn det som følger av ordinære årlige bevilgninger. I UNITAID-sammenheng er forutsigbare giverlandsbidrag nødvendige for å oppnå selve hovedhensikten med initiativet; å redusere prisen på medisiner gjennom store fellesfinansierte innkjøp. Det er derfor viktig at Norge snarest mulig tilkjenner en langsiktig finansieringsmålsetting overfor UNITAID.

På denne bakgrunn tar Regjeringen sikte på å opprettholde et bevilgningsnivå til UNITAID innenfor bistandsbudsjettet på 150 mill. kroner årlig over en 10-årsperiode (2008–17). Regjeringen vil komme tilbake til dette i de ordinære budsjettprosessene.

Flerårig bidrag til Advance Market Commitments for Vaccines (AMCs)

Utenriksdepartementet ønsker å bidra med 350 mill. kroner til et AMC pilotprosjekt for utvikling av en pneumokokk-vaksine. Pneumokokkbakterien forårsaker lungebetennelse og hjernehinnebetennelse og er i global sammenheng den viktigste enkeltårsaken til barnedødelighet. Dette er et samarbeidsprosjekt mellom fem giverland (Italia, Storbritannia, Canada, Russland og Norge), Gates Foundation, Verdensbanken, den Globale Vaksinealliansen (GAVI) og WHO. For å sikre mekanismens troverdighet overfor den farmasøytiske industrien, og for å kunne redusere prisen på den ferdigutviklede vaksinen, må giverlandsforpliktelsene være flerårige og legalt bindende. Norges bidrag ble annonsert under et giverlandsmøte i Roma 7. februar 2007, med forbehold om Stortingets samtykke.

Siden dette dreier seg om en flerårig bevilgning, kreves Stortingets særskilte samtykke. Avtaleverket rundt AMC-pilotprosjektet skal etter planen undertegnes mot slutten av året, med planlagte utbetalinger f.o.m. 2008. Det forutsettes at bidraget til AMC kan rapporteres som offisiell utviklingsbistand (ODA) og vil dekkes innenfor det til enhver tid gjeldende bistandsbudsjett. Det bes om Stortingets samtykke til at Utenriksdepartementet i 2007 kan gi tilsagn om støtte til utvikling av en pneumokokk-vaksine innenfor initiativet AMC med inntil 350 mill. kroner over 10 år, jf. forslag til romertallsvedtak.

Post 81 Tilskudd til internasjonal landbruksforskning, kan overføres

Hoveddelen av budsjettposten benyttes til det norske bidraget til den rådgivende gruppen for internasjonal landbruksforskning, CGIAR. CGIAR er inne i en omstillingsprosess der det fortsatt er et stort potensiale for ytterligere koordinering mellom instituttene som er med i CGIAR. På denne bakgrunn foreslås en reduksjon i den totale støtten til CGIAR for 2007.

Bevilgningen under posten foreslås redusert med 2 mill. kroner.

Kap. 171 Multilaterale finansinstitusjoner

Post 70 Verdensbanken, kan overføres

Det norske bidraget til International Development Association (IDA) er lavere enn opprinnelig budsjettert.

Bevilgningen under posten foreslås redusert med 3,9 mill. kroner.

Post 71 Regionale banker og fond, kan overføres

Norges andel av det pliktige bidraget til Nordiske utviklingsfondet (NDF) har økt og er høyere enn opprinnelig budsjettert.

Bevilgningen under posten foreslås økt med 5,6 mill. kroner.

Kap. 172 Gjeldslette og gjeldsrelaterte tiltak

Post 70 Gjeldslette, betalingsbalansestøtte og kapasitetsbygging, kan overføres

Det er et mindrebehov under posten som hovedsakelig skyldes overførte midler fra 2006.

Bevilgningen under posten foreslås redusert med 4 mill. kroner.

Oppfølging av anmodningsvedtak

Anmodningsvedtak nr. 382, 2. juni 2006 (Utenriksdepartementet)

«Stortinget ber Regjeringen sette i gang et utvekslings og samarbeidsprogram mellom muslimske land og Norge for frie organisasjoner (NGO-er), barne- og ungdomsorganisasjoner og politiske partier, etter modell av det arbeidet som – for eksempel – ble gjort i de øst-europeiske landene etter murens fall, og på Balkan etter krigen.»

Forslaget rommer opprettelse av en egen tilskuddsordning for prosjektsamarbeid mellom norske barne- og ungdomsorganisasjoner og barn og ungdom i den muslimske verden, tiltak som styrker utveksling av studenter og lærere mellom Norge og muslimske land, og endelig styrket kultursamarbeid mellom Norge og muslimske land.

Kontaktflatene mellom Norge og land med muslimsk befolkning er økende som følge av migrasjon, handel, turisme og kultursamarbeid. I tillegg har en rekke eksisterende tiltak innenfor utenriks-, utdannings- og kulturpolitikken utvidet kontakt med muslimske befolkningsgrupper som mål.

Kontakten innenfor det utenrikspolitiske området er omfattende og økende. I tillegg til politiske kontakter og kontakt med myndigheter i land med muslimsk befolkning, engasjerer dialoger om religions- og menneskerettighetsspørsmål representanter for det sivile samfunn, både i Norge og i våre samarbeidsland. Norge tilrettelegger også for omfattende direkte kontakt mellom norske fag- og organisasjonsmiljøer og deres motsatser i land med muslimsk befolkning.

Innenfor utdannings- og forskningssektoren eksisterer det avtaler, ordninger og samarbeids- og utvekslingsprogrammer av ulik type med land og regioner med muslimsk befolkning. Blant annet eksisterer det ulike avtaler og programmer med Tunisia, Pakistan, Vest-Balkan og Sør-Kaukasus og Sentral-Asia. Gjennom kvoteordningen gis 1100 studenter årlig muligheten til å studere ved en norsk institusjon. Om lag 800 vil være fra utviklingsland, og 300 vil være studenter fra land i Øst-Europa og Sentral-Asia.

Innenfor rammen av Europarådet har det i flere år pågått en euro-arabisk dialog. En rekke konkrete tiltak er iverksatt for å fremme interkulturell dialog, blant annet innenfor utdanning og ungdomssamarbeid. Fra norsk side vil vi fra i 2007 bistå Kommisjonen for demokrati gjennom lovgivning (Venezia-kommisjonen) med utviklingen av et samarbeid med Unionen av arabiske konstitusjonsdomstoler og arbeide for at programmet rettes inn mot de palestinske selvstyremyndighetene.

Interkulturell dialog er hovedsatsingen for Den norske UNESCO-kommisjonen i 2007. Innenfor rammen av UNESCOs skolenettverk – ASPnet, som koordineres av Utdanningsdirektoratet, har 52 skoler i Norge samarbeid med skoler i andre land, herunder også land med muslimsk befolkning.

Utenriksdepartementet har i en årrekke brukt midler til å støtte tiltak som har bidratt til å styrke kulturdialog mellom Norge og muslimske land. Pakistan og Midtøsten er de største satsingsområdene under kulturbevilgningen. Felles for prosjektene er at de fokuserer på menneskerettigheter og ytringsfrihet. Dette gjelder blant annet Rikskonsertene, som samarbeider med pakistanske og palestinske kulturinstitusjoner og – utøvere. Kunsthøgskolen i Oslo har startet prosessen med å etablere en kunstutdanning i Ramallah, hvor utveksling med Norge er et sentralt element. Filmskolen på Lillehammer har et utvekslingsprosjekt med Birzeit University i Palestina om dokumentarfilmproduksjon. Norsk forfatterforening, Norske barne- og ungdomsbokforfattere og Norsk oversettelsesforening har utstrakt kontakt med kollegaer i hele Midtøsten.

Norge bidrar også til kulturminnevernprosjekter i Palestina i regi av UNESCO. Det kan bl.a. nevnes at seminarrekken «Noras Søstre» er planlagt avholdt i Ramallah i 2008. Markeringen av Wergelandsjubileet i 2008 har også aktiviteter i muslimske områder i Midtøsten.

Regjeringen deler Stortingets syn på ønskeligheten av å styrke og utvide kontakten mellom

Norge og land med muslimsk befolkning. Bred kontakt med den muslimske verden vil øke kunnskapen om sammensatte befolkningsgrupper og redusere faren for mistro og konflikt. Fremme av en utvikling som bidrar til at avstanden til vestlige land ikke oppleves som økende er en overordnet utenrikspolitisk utfordring. I lys av det omfattende og økende samarbeid som eksisterer mellom Norge og land med muslimsk befolkning er Regjeringen imidlertid tvilende til merverdien av å etablere et særlig offentlig utvekslings- og samarbeidsprogram som foreslått.

3.2 Kunnskapsdepartementet

Kap. 222 Statlige grunn- og videregående skoler og grunnskoleinternat

Post 01 Driftsutgifter

Regjeringen foreslår å innføre gratis frukt og grønt for alle elever på skoler med ungdomstrinn, jf. omtale under kap. 571, post 60. Det foreslås derfor å øke bevilgningen på posten med 100 000 kroner i 2007.

Kap. 225 Tiltak i grunnpoplæringen

Post 68 Tilskudd til opplæring i kriminalomsorgen

Å gi innsatte utdanning er et av de mest effektive tiltak for å forebygge tilbakefall til kriminalitet. Regjeringen vil derfor starte opplæring ved Vik fengsel, Vestre Slidre fengsel og Ullersmo fengsel, avdeling Kroksrud, jf. omtale under kap. 430, post 45. Med et slikt tiltak vil det være etablert undervisningstilbud i alle landets fengsler der dette er hensiktsmessig. Det foreslås derfor å øke bevilgningen på posten med 1 mill. kroner.

Post 69 Kompensasjon for investeringskostnader ved grunnskolereformen

Kommunene kompenseres for renteutgifter for lån tatt opp i forbindelse med grunnskolereformen. I saldert budsjett for 2007 er det lagt til grunn at den delen av kommunenes lån som er knyttet til inventar og utstyr, vil være nedbetalt ved utgangen av 2007. Denne delen av lånet vil være nedbetalt 1. august 2007, og grunnlaget for statstilskudd til dette for resten av året faller dermed bort. Det foreslås derfor å redusere bevilgningen på posten med 19,6 mill. kroner i 2007.

Post 70 Tilskudd til bedrifter som tar inn lærlinger med spesielle behov

I forbindelse med behandlingen av St.meld. nr. 16 (2006–2007), henstilte Stortinget Regjeringen om å endre regelverket slik at flere ungdommer med spesielle behov kommer inn under ordningen med tilskudd til bedrifter som tar inn lærlinger med spesielle behov, jf. Innst. S. nr. 164 (2006–2007). Det foreslås derfor å utvide målgruppen for tilskuddet til også å gjelde lære kandidater og kandidater som omfattes av forsøksordningen med praksisbrev. Dette er en ordning som fra høsten 2007 skal omfatte elever som søker et toårig løp, hvor hoveddelen av opplæringen foregår i en bedrift. Etter endt opplæring skal kandidatene ha en formell og gjenkjennelig kompetanse som arbeidslivet etter spør. Kompetansemålene skal være delmål på vei til fullt fagbrev. Omleggingen vil skje innenfor budsjettrammen på posten.

Kap. 226 Kvalitetsutvikling i grunnskoleopplæringen

Post 21 Spesielle driftsutgifter, kan overføres, kan nyttes under post 70

Regjeringen ønsker å styrke opplæringen med flere undervisningstimer i uken i grunnskolen, innføre en ordning med frukt og grønt, samt legge til rette for forsøksordninger med skolemat, jf. St.meld. nr. 16 (2006–2007).

Utvidet skoledag er et sentralt virkemiddel for å øke elevenes læringsutbytte og for å utjevne de forskjeller i læringsutbytte som har sammenheng med sosial bakgrunn.

Regjeringen foreslår at det gjennomføres et forsøk med utvidet skoledag skoleåret 2007–08. Dette vil inkludere økt timetall i fellesfagene på 1.-4. trinn, leksehjelp, fysisk aktivitet og forsøk med skolemat. Det legges opp til å prøve ut ulike modeller for en utvidet skoledag.

Det legges videre opp til at midlene skal benyttes til lønnskostnader for pedagogisk personale, til administrative omkostninger, til skolemat og til følgeforskning og evaluering.

På bakgrunn av dette foreslås det å øke bevilgningen på posten med 23 mill. kroner til utgifter høsten 2007. Dette kommer i tillegg til midler som er avsatt til pågående forsøk med utvidet skoledag.

Styrking av Justissekretariatene

Justissekretariatene mottar søknader om billighetserstatninger på blant annet utdanningsområ-

det. Sekretariatene oversender disse til Utdanningsdirektoratet for behandling og mottar deretter innstillinger fra direktoratet for kvalitetssikring og videre forsendelse til Billighetserstatningsutvalget for endelig avgjørelse. For å redusere behandlingstiden for saker vedrørende utdanningsområdet, foreslås det å styrke bevilgningen til Justissekretariatene i 2007 med 1 mill. kroner gjennom en omprioritering innenfor budsjettrammen på posten.

Internasjonale utdanningsprogrammer

Det foreslås å overføre midler til drift av internasjonale utdanningsprogrammer til Senter for internasjonalisering av høyere utdanning, jf. omtale under kap. 281, post 51. Det foreslås derfor å redusere bevilgningen på posten med 1,8 mill. kroner mot en tilsvarende økning under kap. 281, post 51.

Samlet foreslås det å øke bevilgningen med 21,2 mill. kroner.

Kap. 228 Tilskudd til frittstående skoler

Post 70 Tilskudd til frittstående skoler, overslagsbevilgning

Regjeringen foreslår å innføre gratis frukt og grønt for alle elever på skoler med ungdomstrinn, jf. omtale under kap. 571, post 60. Det foreslås derfor å øke bevilgningen på posten med 3,9 mill. kroner i 2007.

Kap. 230 Kompetansesentre for spesialundervisning

Post 01 Driftsutgifter

Det foreslås å redusere bevilgningen på posten med 923 000 kroner, jf. omtale under post 21.

Post 21 Spesielle driftsutgifter

Utgiftene over denne posten skal finansieres med tilsvarende inntekter under kap. 3230, post 01. Det er i saldert budsjett for 2007 en differanse mellom utgifter og inntekter på 923 000 kroner. Differansen skyldes hovedsaklig at det ved overføring fra kap. 230, post 01 til kap. 222, post 01 i forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett for 2006 ikke ble gjort en parallell justering av inntektssiden, jf. St.prp. nr. 66 (2005–2006). For å bringe utgifts- og inntektssiden i balanse foreslås det å øke bevilgningen på kap. 230, post 21 med 923 000 kroner mot en tilsvarende reduksjon på kap. 230, post 01.

Kap.231 Barnehager

Utbetaling av kommunalt tilskudd

Et flertall i familie- og kulturkomiteen hadde i Budsjett-innst. S. nr. 2 (2006–2007) følgende merknad om kommunenes tildeling av kommunalt tilskudd til barnehagene:

«Flertallet ber Regjeringen bidra til at kommunene utbetaler skjønnsmidlene slik at det ikke skaper urimelige driftsproblemer for de private barnehagene.»

Kunnskapsministeren sendte i februar 2007 et brev til alle landets ordførere. Der ble kommunene oppfordret til å fatte vedtak om kommunalt tilskudd til private barnehager så tidlig som mulig, og til å forskuttere kommunalt tilskudd basert på fjorårets utbetalinger før vedtak om tilskudd i inneværende år kan fattes. I tillegg har fylkesmennene i embetsoppdraget for 2007 fått i oppdrag å ha et særlig fokus på informasjon og veiledning i forbindelse med forskrift om likeverdig behandling av barnehager når det gjelder offentlig tilskudd.

Avhending av statlig fast eiendom til barnehageformål

Regjeringen fremmer i denne proposisjonen forslag om at Stortinget gir fullmakt til at Fornyings- og administrasjonsdepartementet i 2007 kan avhende statlig fast eiendom til barnehageformål direkte til kommuner til markedspris. Det vises til nærmere omtale av saken under Fornyings- og administrasjonsdepartementets område.

Post 21 Særskilte driftsutgifter, kan overføres, kan nyttes under post 51

Foreløpige KOSTRA-tall for 2006 viser at andelen av de ansatte i barnehagene som arbeider som styrer eller pedagogisk leder uten godkjent førskolelærerutdanning har økt fra 10,9 pst. i 2005 til 13,2 pst. i 2006. I enkelte regioner er rekrutteringsproblemene spesielt store. Dette gjelder særlig i Oslo og Akershus hvor andelen som arbeider som styrer eller pedagogisk leder uten godkjent førskolelærerutdanning, er om lag 22 pst. Prognoser for nyutdannede førskolelærere og nye barn i barnehage tilsier at behovet for førskolelærere vil fortsette å stige de nærmeste årene. Det er derfor nødvendig med strakstiltak for at mangelen på førskolelærere ikke skal forårsake problemer for utbyggere med hensyn til å få godkjent nye barnehager i tråd med pedagognormen. Kunnskapsde-

partementet tar sikte på å legge fram en tiltaksplan for rekruttering av førskolelærere før sommeren 2007.

På bakgrunn av dette foreslås det å øke bevilgningen på posten med 4 mill. kroner i 2007 til tiltak for å bedre rekrutteringen av kvalifisert pedagogisk personale til barnehagesektoren. Disse midlene kommer i tillegg til midler som ble satt av til plan for rekruttering av førskolelærere i forbindelse med fremleggelse av kompetansestrategien.

Post 60 Driftstilskudd til barnehager, overslagsbevilgning

I saldert budsjett for 2007 er det budsjettmessig lagt til rette for å dekke driftstilskudd for 13 500 nye heltidsplasser opprettet i 2006 for å gi plass til om lag 10 500 flere barn i barnehage i 2006. Foreløpige KOSTRA-tall publisert 15. mars 2007 viser at det ble bygget om lag 16 100 heltidsplasser og at om lag 11 500 flere barn fikk plass i barnehage i 2006. På bakgrunn av at utbyggingen i 2006 ble høyere enn forventet, foreslås det å øke bevilgningen på posten med 194,5 mill. kroner.

Måltallet i saldert budsjett 2007 er 13 500 heltidsplasser i permanente barnehagelokaler, noe som ville gi rom for om lag 11 100 flere barn i barnehage i 2007. På bakgrunn av foreløpige KOSTRA-tall ovenfor foreslår Kunnskapsdepartementet å oppjustere anslagene for utbygging i 2007 i permanente lokaler tilsvarende det i 2006. Anslaget oppjusteres derfor til 16 100 heltidsplasser og 11 500 nye barn i barnehage. I det nye anslaget legges det til grunn at flere barn vil få tilbud om lengre oppholdstid i barnehagen. Det foreslås å øke bevilgningen på posten med 33 mill. kroner som følge av dette.

Det foreslås i tillegg at bevilgningen blir redusert med 1,5 mill. kroner som følge av endret anslag for alderssammensetningen for barn som får fast plass i midlertidige lokaler.

Samlet foreslås det å legge til rette for etablering av 22 700 nye heltidsplasser i 2007, noe som forventes å gi plass til 16 200 nye barn i barnehage. Det foreslås på denne bakgrunn å øke bevilgningen på posten med til sammen 226 mill. kroner.

Post 61 Investeringstilskudd, overslagsbevilgning

Det foreslås å øke bevilgningen på posten med 10 mill. kroner som følge av at anslaget for nye barn i permanente barnehagelokaler økes fra 11 100 til 11 500, jf. omtale under post 60.

Post 65 Skjønnsmidler til barnehager

I saldert budsjett 2007 ble det bevilgningsmessig lagt til grunn 13 500 nye heltidsplasser i 2006. På bakgrunn av foreløpige KOSTRA-tall om faktisk utbygging i 2006, foreslår Kunnskapsdepartementet at dette anslaget oppjusteres til 16 100 nye heltidsplasser, jf. omtale under post 60. Tilsvarende ble også gjennomført i 2006, jf. Innst. S. nr. 205 (2005–2006) og St.prp. nr. 66 (2005–2006). Det foreslås derfor å øke bevilgningen på posten med 122,5 mill. kroner som følge av dette.

Kunnskapsdepartementet foreslår også å legge til grunn at det skal etableres 16 100 nye heltidsplasser i permanente lokaler i 2007, jf. omtale under post 60. På bakgrunn av dette foreslås det å øke bevilgningen på posten med 11 mill. kroner.

Til sammen foreslås det å øke bevilgningen på posten med 133,5 mill. kroner.

Kap. 252 EUs handlingsprogram for livslang læring*Post 70 Tilskudd*

På grunn av økt kontingentkrav og endring i valutakurs foreslås det å øke bevilgningen på posten med 2,8 mill. kroner.

Kap.253 Folkehøyskoler*Post 70 Tilskudd til folkehøyskoler*

Kvås folkehøyskole ble nedlagt ved årsskiftet 2006–07. Skolen har derfor ikke krav på statstilskudd i 2007. Statstilskuddet i 2006 var på 4 mill. kroner. Det foreslås på denne bakgrunn å redusere bevilgningen på posten med 4 mill. kroner.

Kap 254 Tilskudd til voksenopplæring*Post 70 Tilskudd til studieforbund*

Et flertall i kirke- utdannings- og forskningskomiteen har bedt Kunnskapsdepartementet om å gjøre en vurdering av Studiesenteret.no og andre lignende strukturer i forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett for 2007, jf. Budsjett-innst. S. nr. 12 (2006–2007). Departementet vil komme tilbake til saken i St.prp. nr. 1 (2007–2008).

Kap. 257 Program for basiskompetanse i arbeidslivet*Post 21 Spesielle driftsutgifter, kan overføres*

Det er overført 2,5 mill. kroner fra 2006 til 2007 knyttet til det avviklede Kompetanseutviklingsprogrammet, jf. St.meld. nr. 3 (2006–2007). Kunnskapsdepartementet vil benytte disse midlene til generelle tiltak for å fremme læring i arbeidslivet.

Kap 270 Studium i utlandet og sosiale formål for elever og studenter*Post 75 Tilskudd til bygging av studentboliger, kan overføres**Urealiserte tilsagn*

Husbanken har gått igjennom antall tilsagn gitt i perioden 1996–2005. Det er om lag 400 urealiserte tilsagn fra perioden, jf. omtale i St.prp. nr. 1 (2006–2007). Husbanken har vært i dialog med de respektive studentsamskipnadene, og det viser seg at det ikke er knyttet konkrete prosjekter til om lag 50 av disse tilsagnene. Dette utgjør om lag 11,9 mill. kroner. Kunnskapsdepartementet vil i samarbeid med de respektive studentsamskipnadene foreta en omfordeling mellom studentsamskipnadene til allerede påbegynte prosjekter.

Schultzgate 7

Kunnskapsdepartementet viser til tidligere orienteringer om vurdering av alternativer til salg av Schultzgate 7, jf. blant annet St.prp. nr. 1 (2006–2007) og St.prp. nr. 1 (2005–2006). Departementet arbeider videre med dette og tar sikte på å komme tilbake til Stortinget med saken i St.prp. nr. 1 (2007–2008).

Kap. 271 Universiteter*Post 50 Basisfinansiering statlige universiteter*

Fra og med 1. januar 2007 ble det innført NOx-avgift som blant annet omfatter forskningsfartøylene FF Jan Mayen (Universitetet i Tromsø) og FF Gannerus (Norges teknisk-naturvitenskapelig universitet). Det er i 2007 allerede gitt kompensasjon for NOx-avgift til forskningsfartøyer under Fiskeri- og kystdepartementet. Regjeringen foreslår derfor å øke bevilgningen på kap. 271, post 50 med 1,35 mill. kroner til kompensasjon av NOx-avgift for forskningsfartøyer i 2007.

Post 52 Forskningsfinansiering statlige universiteter

Den resultatbaserte omfordelingen av forskningsmidler (RBO) i 2007 er beregnet på bakgrunn av rapportert aktivitet i 2005. Den ordinære rapporteringen av vitenskapelig publisering fra de medisinske fakultetene ved universitetene i Oslo, Tromsø, Bergen og Norges teknisk-naturvitenskapelig universitet for 2005 skjedde ikke i henhold til retningslinjene. En gjennomgang har vist at antall rapporterte publiseringspoeng som inngår i finansieringssystemet for universiteter og høyskoler var for høyt for disse virksomhetene. Den resultatbaserte omfordelingen av forskningsmidler er derfor beregnet på nytt og omfordelt mellom universiteter og høyskoler. På denne bakgrunn foreslås det å redusere bevilgningen på posten med 3,1 mill. kroner.

Kap. 272 Vitenskapelige høyskoler

Lokalisering av Norges veterinærhøgskole

I St.prp. nr. 65 (2004–2005) ble det redegjort for vurdering og status i saken om framtidig organisering av Norges veterinærhøgskole. Regjeringen tok sikte på å komme tilbake til saken i forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett 2007, jf. St.prp. nr. 1 (2006–2007). Kunnskapsdepartementet har i dialog med institusjonene utarbeidet et grunnlagsmateriale som er gjennomgått og vurdert av to eksterne konsulentfirmaer jf. rammeavtalen som Finansdepartementet har inngått for kvalitetssikring av konseptvalg (KS1) for store statlige investeringsprosjekter. Sakens omfang innebærer at den først vil bli nærmere omtalt og avklart i St.prp. nr. 1 (2007–2008).

Post 52 Forskningsfinansiering statlige vitenskapelige høyskoler

Det vises til omtale av den resultatbaserte omfordelingen av forskningsmidler under kap. 271, post 52. Det foreslås å øke bevilgningen på posten med 0,6 mill. kroner.

Post 72 Forskningsfinansiering private vitenskapelige høyskoler

Det vises til omtale av den resultatbaserte omfordelingen av forskningsmidler under kap. 271, post 52. Det foreslås å øke bevilgningen på posten med 0,2 mill. kroner.

Kap. 275 Høyskoler

Post 50 Basisbevilgning statlige høyskoler

Norges Informasjonsteknologiske Høgskole (NITH) er fra 1. januar 2007 omdannet til aksjeselskap. NITH vil som følge av lave studenttall legge ned virksomheten i Stavanger og Bergen fra andre halvår 2007, og konsentrere virksomheten i Oslo. På grunn av ny eierstruktur og selskapets vedtak om nedleggelse av studiestedene i Bergen og Stavanger er forutsetningene for tildeling av statstilskudd endret. Selskapet er derfor pålagt skjerpet rapporteringsplikt i 2007. Kunnskapsdepartementet vil komme nærmere tilbake til dette i St.prp. nr. 1 (2007–2008).

Post 52 Forskningsfinansiering statlige høyskoler

Det vises til omtale av den resultatbaserte omfordelingen av forskningsmidler under kap. 271, post 52. Det foreslås å øke bevilgningen på posten med 2 mill. kroner.

Post 72 Forskningsfinansiering private høyskoler

Det vises til omtale av den resultatbaserte omfordelingen av forskningsmidler under kap. 271, post 52. Det foreslås å øke bevilgningen på posten med 0,4 mill. kroner.

Kap 281 Fellesutgifter for universiteter og høyskoler

Post 01 Driftsutgifter

Rosenborgsaken

Regjeringen har besluttet å gjennomføre en full granskning av hvordan det offentlige har vurdert saken med krefttilfellene med utgangspunkt i de tidligere Rosenborg-laboratoriene ved NTNU. I desember 2006 ble det derfor oppnevnt et uavhengig granskingsutvalg. Granskingsutvalget skal avgi sin rapport innen 1. august 2007.

Det ble også oppnevnt en rådgivende medisinsk ekspertgruppe som skal gi Kunnskapsdepartementet kvalifiserte medisinske råd i det videre arbeidet med saken. Ekspertgruppen har blant annet vurdert hvorvidt det skal foretas masseundersøkelse av de som har benyttet seg av Rosenborg-laboratoriene. Gruppen konkluderte med at det vil være medisinsk betenkelig å utsette en så stor gruppe for røntgenstråling i diagnostisk hensikt uten at dette er klart medisinsk begrunnet. Statens arbeidsmiljøinstitutt har gjennomført en undersøkelse om kreftforekomst ved Rosenborg-

laboratoriene, og ekspertgruppen bistår NTNU og Kunnskapsdepartementet i oppfølgingen av denne. Det ligger også i ekspertgruppens mandat at de skal bistå departementet i å få oversikt over i hvilken utstrekning det kan ha vært svikt i det fysiske arbeidsmiljøet ved andre statlige universiteter og høyskoler. I den forbindelse har Kunnskapsdepartementet innhentet historiske oversikter fra alle statlige universiteter og høyskoler som har hatt laboratorievirksomhet. Ekspertgruppens arbeid må påregnes å vare ut 2007.

Trafikkflygerutdanning ved Norwegian Aviation College AS

EFTAs overvåkingsorgan ESA har vedtatt å sette i gang en formell undersøkelse for å avgjøre om utbetalte og foreslåtte tilskudd til trafikkflygerutdanning ved Norwegian Aviation College AS (NAC) for 2005, 2006 og 2007 strider med statsstøtteregeleverket i EØS-avtalen. Kunnskapsdepartementet har i samarbeid med Fornyings- og administrasjonsdepartementet og Regjeringsadvokaten lagt fram Norges syn på saken overfor ESA. ESAs beslutning i saken kan tidligst forventes høsten 2007. På grunn av undersøkelsen har Kunnskapsdepartementet ikke utbetalt tilskuddet for 2006, jf. St.prp. nr. 21 (2006–2007), og vil heller ikke utbetale det foreslåtte tilskuddet for 2007 før saken er avgjort. Departementet vil komme tilbake til saken når det foreligger en beslutning fra ESA, og tidligst i St.prp. nr. 1 (2007–2008).

Post 51 Senter for internasjonalisering av høyere utdanning

Fra 1. januar 2007 overtok Senter for internasjonalisering av høyere utdanning (SIU) ansvaret for drift av utdanningsprogrammene «Gjør det!» og «Leonardo». Det ble i den forbindelse overført midler for drift og kontingenter for disse programmene fra kap. 225, post 72 til kap. 281, post 51, jf. Budsjett-innst. S. nr. 12 (2006–2007) og St.prp. nr. 1 (2006–2007). Drift av Gjør det!-programmet ble tidligere belastet kap. 226, post 21, men disse midlene er ikke overført til kap. 281, post 51. SIU har derfor for lite midler til drift av programmene. Det foreslås derfor å øke bevilgningen på kap. 281, post 51 med 1,8 mill. kroner mot en tilsvarende reduksjon under kap. 226 post 21.

Kap. 288 Internasjonale samarbeidstiltak

Post 72 Internasjonale grunnforskningsorganisasjoner

På bakgrunn av valutakursutviklingen og endringer i kontingentberegningene, særlig til CERN, ligger det an til et merbehov på posten. Regjeringen foreslår på bakgrunn av dette å øke bevilgningen med 12,7 mill. kroner.

Post 73 EUs rammeprogram for forskning

På bakgrunn av oppdaterte kontingentkrav og endret valutakurs ligger det an til et merbehov på posten. Merbehovet er knyttet både til EUs 5., 6. og 7. rammeprogram for forskning. Regjeringen foreslår på bakgrunn av dette å øke bevilgningen med 13,7 mill. kroner.

Post 75 UNESCO

På bakgrunn av økte kontingentkrav og endret valutakurs ligger det an til et merbehov på posten på 2,2 mill. kroner. Det foreslås derfor å øke bevilgningen på posten med 2,2 mill. kroner.

Kap. 3288 Internasjonale samarbeidstiltak

Post 04 Refusjon av ODA-godkjente utgifter

Refusjon av ODA-godkjente utgifter over denne posten utgjør 25 pst. av medlemskontingenten til UNESCO. Denne kontingenten øker med 2,2 mill. kroner i forhold til saldert budsjett 2007, jf. omtale under kap. 288 post 75. Det foreslås derfor å øke bevilgningen på posten med 550 000 kroner.

Kap. 2410 Statens lånekasse for utdanning

Post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, kan overføres

I St.prp. nr. 1 (2006–2007) ble det varslet at det hadde oppstått forsinkelser i arbeidet med fornyelse av IKT-systemet i Statens lånekasse for utdanning. Lånekassen vil igangsette forberedende aktiviteter for videreføring av IKT-fornyelsen i 2007. Det er utarbeidet en revidert kostnadsramme for moderniseringsprosjektet, og kvalitetssikring av kostnadsoverslag og styringsunderlag (KS2) vil bli gjennomført. Kunnskapsdepartementet tar sikte på å legge frem en revidert kostnadsramme for prosjektet i St.prp. nr. 1 (2007–2008).

Post 50 Avsetning til utdanningsstipend, overslagsbevilgning

Antallet støttemottakere i høyere utdanning og annen videregående utdanning er lavere enn anslaget som lå til grunn for saldert budsjett 2007. Det foreslås som følge av dette å redusere bevilgningen på posten med 319,7 mill. kroner.

Post 70 Utdanningsstipend, overslagsbevilgning

Antallet mottakere av utdanningsstipend, særlig mottakere av forsørgerstipend, er lavere enn anslaget som lå til grunn for saldert budsjett 2007. Det foreslås som følge av dette det å redusere bevilgningen på posten med 115,2 mill. kroner.

Post 71 Andre stipend, overslagsbevilgning

Antallet støttemottakere er lavere enn forutsatt og gjennomsnittlig utbetaling er lavere enn anslaget som lå til grunn for saldert budsjett 2007. Som følge av dette foreslås det å redusere bevilgningen på posten med 30,6 mill. kroner.

Post 72 Rentestøtte, overslagsbevilgning

På grunn av økte rentesatser foreslås det å øke bevilgningen på posten med 43,9 mill. kroner.

Post 73 Avskrivninger, overslagsbevilgning

Det foreslås å redusere bevilgningen på posten med 6,2 mill. kroner, hovedsakelig på bakgrunn av lavere anslag for ettergivelse av lån enn det som er lagt til grunn i saldert budsjett 2007.

Post 74 Tap på utlån

Antallet saker som til nå er blitt overført til Statens innkrevingsentral er lavere enn anslaget som ble lagt til grunn i saldert budsjett 2007. Som følge av dette foreslås det å redusere bevilgningen på posten med 57,8 mill. kroner.

Post 90 Lån til Statens Lånekasse for utdanning, overslagsbevilgning

På grunn av lavere antall utlån enn hva som lå til grunn for saldert budsjett 2007, foreslås det å redusere bevilgningen på posten med 281 mill. kroner.

Kap. 5310 Statens lånekasse for utdanning

Post 72 Gebyr

Antallet tilbakebetalere av studielån er høyere enn det som ble lagt til grunn i saldert budsjett 2007. Det foreslås derfor å øke bevilgningen på posten med 2 mill. kroner.

Post 90 Avdrag og renter

Endrede anslag for innbetalte renter og avdrag, som følge av økte rentesatser, økt beholdning av rentebærende lån og ekstraordinære innbetalinger, gir økte merinntekter. Det foreslås som følge av dette å øke bevilgningen på posten med 267,6 mill. kroner.

Post 91 Tap og avskrivninger

På posten føres kapitaldelen av kap. 2410, post 73 og post 74. Det foreslås å redusere bevilgningen på posten med 20,8 mill. kroner på grunn av endringer i kapitalbehov på disse postene.

Post 93 Omgjøring av studielån til stipend

Det foreslås å redusere bevilgningen på posten med 437,4 mill. kroner som følge av lavere andel konverteringer enn forutsatt og lavere anslag for støttemottakere med konverteringslån.

Kap. 5617 Renter fra Statens lånekasse for utdanning

Post 80 Renter

Som følge av endringer i rentesatsene foreslås det å øke bevilgningen på posten med 280 mill. kroner.

Andre saker

Bevilgning til forskning i statsbudsjettet for 2007

Forskningsinstituttet NIFU STEP presenterer hvert år en analyse av bevilgningene til forskning og utvikling (FoU) i statsbudsjettet. Analysen følger internasjonale retningslinjer, og gjennomføres ved at det anslås FoU-andeler på aktuelle budsjettkapitler og poster. Resultatene fra den nylig avsluttede FoU-statistikken for 2005 er lagt til grunn for FoU-andelene for analysen av 2007-budsjettet.

NIFU STEPs analyse av FoU-bevilgningene over statsbudsjettet for 2007 viser at bevilgningene er på om lag 16,6 mrd. kroner. Dette er om lag 300 mill. kroner høyere enn det Kunnskapsdepartementet anslo i St.prp. nr. 1 (2006–2007). Denne

endringen skyldes i hovedsak at statistikkgrunnlaget ved helseforetakene ble utvidet i 2005, og er derfor ikke uttrykk for en realitetsendring i utgiftene til FoU over statsbudsjettet i forhold til anslaget i St.prp. nr. 1 (2006–2007).

Etablering av NOFIMA AS

I samråd med Fiskeri- og kystdepartementet vil Kunnskapsdepartementet treffe de nødvendige tiltak slik at aksjeposten som Norut Gruppen AS eier i Fiskeriforskning AS kan selges til NOFIMA AS. Det vises til nærmere omtale av saken under pkt. 3.10 Fiskeri- og kystdepartementet.

Opplæring i institusjoner

En lovendring som trådte i kraft 1. januar 2007 innebærer at ansvaret for opplæring i barnevernsinstitusjoner og private helseinstitusjoner er samlet i fylkeskommunen der institusjonen ligger, jf. Ot.prp. nr. 59 (2005–2006) og Innst. O. nr. 51 (2005–2006). I statsbudsjettet for 2007 ble det overført 50 millioner kroner fra kommunenes rammetilskudd til fylkeskommunenes rammetilskudd i forbindelse med endringer i ansvaret for grunnskoleopplæring i private helseinstitusjoner. Det ble imidlertid ikke foreslått noen omfordeling av midler mellom fylkeskommunene som følge av at ansvar for opplæring flyttes til fylkeskommunen der institusjonen ligger. En rekke elever mottar opplæring i institusjoner utenfor eget hjemfylke, mens midlene til opplæring fordeles gjennom inntektssystemet dit elevene er folkeregistrert. Enkelte fylker har derfor fått en betydelig merkostnad som følge av ansvarsendringen. Stortinget har bedt regjeringen om en ny vurdering av de økonomiske konsekvensene av lovendringen, jf. Budsjett-innst. S. nr. 5 (2006–2007).

Kunnskapsdepartementet foreslår at det i 2007 foretas en midlertidig omfordeling mellom fylkeskommunene. Det foreslås å begrense omfordelingen til midler tilknyttet opplæring i barnevernsinstitusjoner siden det er her de uheldige fordelingsvirkningene er størst. Omfordelingen gjøres ved at det trekkes ut midler fra fylkeskommunenes rammetilskudd etter antall innbyggere, og at midlene tilbakeføres til fylkeskommunene etter den enkelte fylkeskommunes antall plasser i barnevernsinstitusjoner. Det tas også hensyn til ulike kostnader ved ulike typer plasser. Opplegget og prinsippene for omfordeling har vært forelagt fylkeskommunene, og grunnlagsmaterialet er justert i tråd med tilbakemeldinger fra den enkelte fylkeskommune.

De totale kostnader ved opplæring i barnevernsinstitusjoner er beregnet til om lag 486 millioner kroner. Av hensyn til fylkeskommunenes budsjettplanlegging er det uheldig å foreta store omfordelinger midt i budsjettåret. Videre er det en viss usikkerhet knyttet til blant annet kapasitetsutnyttelse og gjennomsnittskostnader. Kunnskapsdepartementet foreslår at 80 prosent av de samlede antatte kostnadene, det vil si om lag 389 millioner kroner, gis en ny fordeling. Forslaget innebærer blant annet at rammetilskuddet til Østfold, Oppland og Aust-Agder økes med mellom 16 og 25 millioner kroner, mens Oslo, Akershus, Hordaland og Møre og Romsdal trekkes med mellom 10 og 23 millioner kroner.

Den reviderte fordelingen av midler mellom fylkeskommunene kan ikke betraktes som en varig løsning på finansieringen av institusjonsopplæring. Kunnskapsdepartementet vil arbeide videre med en varig løsning for det økonomiske oppgjøret mellom fylkeskommunene. Det tas sikte på at en varig finansieringsløsning skal være på plass senest til statsbudsjettet for 2009.

3.3 Kultur- og kirke departementet

Kap. 305 Lotteri- og stiftelsestilsynet

Post 70 (Ny) Tiltak mot pengespillproblemer, kan overføres

Stortinget vedtok i februar 2007 en hjemmel i § 3 i lov 24. februar 1995 nr. 11 om lotterier m.v. til å innkreve en avgift for gevinstautomater, jf. omtale under kap. 5568 nedenfor. Inntektene fra nevnte avgift skal dekke utgifter til tiltak som er omtalt i handlingsplanen mot pengespillproblemer. Inntektene kan også nyttes til å dekke utgifter til andre tiltak som klart vil ha forebyggende eller reduserende effekt for utviklingen av pengespillproblemer i befolkningen og utgifter i forbindelse med eventuell destruksjon av eksisterende spilleautomater.

Det foreslås en bevilgning på 12,1 mill. kroner under kap. 305, ny post 70 Tiltak mot pengespillproblemer, med stikkordet *kan overføres*.

Kap. 5568 (Nytt) Sektoravgifter under Kultur- og kirke departementet

Post 70 (Ny) Avgift til tiltak mot pengespillproblemer

Stortinget vedtok i februar 2007 en hjemmel i § 3 i lov 24. februar 1995 nr. 11 om lotterier m.v. til å inn-

kreve en avgift for gevinstautomater. Avgiften er i forskrift 21. desember 2000 nr. 1366 § 4–3, jf. endringsforskrift 9. februar 2007 nr. 148, satt til kr 1 000 og skal innkreves for automater som står oppstilt i 2007. Siden de eksisterende gevinstautomatene skal avvikles innen 30. juni 2007, vil avgiften være en engangsavgift. Lotteri- og stiftelsestilsynet anslår inntektene fra avgiften til om lag 12,1 mill. kroner. Inntektene skal dekke utgifter til tiltak mot pengespillproblemer under kap. 305, jf. omtale ovenfor.

Det foreslås en bevilgning under nytt kap. 5568, ny post 70 Avgift til tiltak mot pengespillproblemer på 12,1 mill. kroner.

Kap. 310 Tilskudd til tros- og livssynssamfunn m.m.

Post 70 Tilskudd til tros- og livssynssamfunn, overslagsbevilgning

Fra og med 2005 utbetales det tilskudd til tros- og livssynssamfunn kun for medlemmer som har gyldig fødselsnummer, og fra og med 2006 kontrolleres fødselsnummer for å hindre dobbeltmedlemskap mellom tros- og livssynssamfunn. Tilskuddsordningen administreres av fylkesmennene.

I 2006 ble det sendt ut oversikt til tros- og livssynssamfunnene over alle medlemmer som både var registrert i Den norske kirkes register og i de respektive tros- og livssynssamfunnene, samt brev til disse om lag 80 000 medlemmene. Om lag 70 800 medlemmer er etter dette strøket fra Den norske kirkes register. Om lag 9 200 har bekreftet sitt medlemskap i Den norske kirke, og disse er ikke lenger tilskuddsberettigede medlemmer i andre tros- og livssynssamfunn. Tros- og livssynssamfunnene har bedt om å få oversikt over disse medlemmene, for å kunne korrigere sine medlemsregistre.

Opplysninger om religiøs oppfatning regnes som sensitiv personopplysning. Begrensningen av partsinnsyn i disse saksdokumentene gjøres i medhold av forvaltningsloven § 19 annet ledd bokstav b, som dokumenter med opplysninger om

«... andre forhold som av særlige grunner ikke bør meddeles videre».

Norges forpliktelser etter Den europeiske menneskerettighetskonvensjon (EMK), særlig art. 8 om beskyttelse av privatlivet, gir myndighetene svært begrenset adgang til både å registrere og utlevere sensitive personopplysninger. I henhold til art. 8 annet ledd kan registrering og utlevering kun skje

«... når dette er i samsvar med loven og er nødvendig i et demokratisk samfunn av hensyn til den nasjonale sikkerhet, offentlige trygghet eller landets økonomiske velferd, for å forebygge uorden eller kriminalitet, for å beskytte helse eller moral, eller for å beskytte andres rettigheter og friheter.»

Etter § 3 i lov 21. mai 1999 nr. 30 om styrking av menneskerettighetenes stilling i norsk rett (menneskerettslova), går bestemmelser i konvensjonen foran bestemmelser i annen lovgivning.

Kultur- og kirkedepartementet har på denne bakgrunn, etter sterk anmodning fra Datatilsynet, ikke funnet at vilkårene for å gi innsyn i sensitive personopplysninger foreligger, og gir ikke innsyn i dokumenter som angir hvilket annet tros- eller livssynssamfunn en person regnes som tilskuddsberettiget medlem i. Dette innebærer at samfunnene heller ikke får kommunevise oversikter over sine medlemmer, fordi de av disse ville kunne utlede hvilke medlemmer som har bekreftet sitt medlemskap i Den norske kirke.

Enkelte av tros- og livssynssamfunnene ser manglende innsyn i hvilke medlemmer som har bekreftet sitt medlemskap i Den norske kirke som svært uheldig, og viser til at dette innebærer at samfunnene ikke har grunnlag for å vurdere om de har mottatt korrekt tilskudd.

Det antas at det fortsatt er noe mobilitet i medlemsmassen mellom tros- og livssynssamfunnene og Den norske kirke. Ved fremtidige medlemskontroller vil det bli vurdert om det vil være mulig å gi samfunnene oversikt over dobbeltmedlemmer i andre tros- og livssynssamfunn, herunder Den norske kirke, uten å spesifisere hvilket samfunn den enkelte er medlem av.

Kap. 315 Frivillighetsformål

Post 71 Tilskudd til frivillighetssentraler

Bevilgningen under post 71 Tilskudd til frivillighetssentraler gir rom for opprettelse av 20 nye sentraler. For å understreke frivillighetsatsingen, er det ønskelig å godkjenne flere sentraler. Det foreslås derfor å opprette til sammen 26 nye sentraler i 2007. Dette representerer en merutgift på 0,9 mill. kroner til ordinært tilskudd og nødvendig avsetning til kompetansemidler. Merutgiften kan dekkes ved tilsvarende bevilgningsreduksjon under kap. 320, post 79, jf. omtale nedenfor.

Det foreslås at bevilgningen under kap. 315, post 71 Tilskudd til frivillighetssentraler økes med 0,9 mill. kroner.

Kap. 320 Allmenne kulturformål*Post 73 Nasjonale kulturbygg, kan overføres*

I St.prp. nr. 1 (2006–2007) for Kultur- og kirke departementet er det gitt følgende omtale av Hamsunsenteret under kap. 320, post 73 Nasjonale kulturbygg, jf. side 53 i proposisjonen:

«Det planlagte Hamsunsenteret i Hamarøy skal formidle Knut Hamsuns forfatterskap. Senteret skal omfatte utstillingsarealer, bibliotek, lesesal, kafé og auditorium. Det er søkt om 32 mill. kroner i tilskudd. Av dette er 1 mill. kroner bevilget.»

I ovennevnte proposisjon opplyste Kultur- og kirke departementet videre at hvilke prosjekter som kan prioriteres de nærmeste årene, avhenger bl.a. av status for finansieringen av hvert enkelt prosjekt.

Da statsbudsjettet for 2007 ble behandlet høsten 2006, manglet Hamsunsenter-prosjektet en betydelig del av sponsorfinansieringen. I møte 1. mars 2007 vedtok Nordland fylkeskommune at fylkeskommunen påtar seg ansvaret for fullfinansiering av den regionale andelen, til sammen 38 mill. kroner, dersom det viser seg umulig å skaffe tilstrekkelige sponsormidler. Fylkeskommunen vedtok videre å ferdigstille senteret til 150-årsjubileet for Knut Hamsuns fødsel i august 2009, dersom staten gir tilsagn om et samlet statlig tilskudd til prosjektet på 32 mill. kroner i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett 2007. Nordland fylkeskommune vil om nødvendig forskuttere statstilskuddet for å holde framdriftsplanen.

I St.prp. nr. 1 (2003–2004) for Kultur- og kirke departementet la departementet til grunn en tilskuddsramme på 30 mill. kroner til Hamsunsenteret. Inkludert kompensasjon for prisstigning søker Nordland fylkeskommune nå om statstilskudd på 32 mill. kroner. Det er allerede bevilget 1 mill. kroner til prosjektet. Det er etter dette behov for å gi tilsagn om statstilskudd på 31 mill. kroner til ovennevnte prosjekt.

På denne bakgrunn foreslås det at Stortinget samtykker i at Kultur- og kirke departementet i 2007 kan gi tilsagn om tilskudd til Hamsunsenteret i Hamarøy med inntil 31 mill. kroner, jf. forslag til romertallsvedtak.

Post 79 Til disposisjon

Det er behov for å øke bevilgningen til frivillighets-sentraler under kap. 315, jf. omtale ovenfor. Videre er det behov for å styrke vedlikeholdsarbeidet ved Norsk Skogfinsk museum under kap. 328, jf.

omtale nedenfor. Merutgiftene kan dekkes av udisponerte midler under kap. 320, post 79 Til disposisjon.

Det foreslås på denne bakgrunn at bevilgningen under posten reduseres med til sammen 1,4 mill. kroner.

Kap. 321 Kunstnerformål*Post 74 Garantiinntekter, overslagsbevilgning*

Under kap. 321, post 74 Garantiinntekter, overslagsbevilgning, er det en ledig garantiinntekt. Det er ikke kommet inn kvalifiserte søkere. Garantiinntekten utgjør om lag kr 200 000.

Det foreslås at bevilgningen under kap. 321, post 74 Garantiinntekter reduseres med 0,2 mill. kroner.

Kap. 324 Teater- og operaformål*Post 01 Driftsutgifter*

Riksteatrets inntekter fra salg av billetter og program m.m. blir høyere enn tidligere budsjettert. Dette innebærer også økte driftsutgifter på om lag 6,8 mill. kroner. Merutgiftene dekkes av tilsvarende merinntekter under kap. 3324, jf. omtale nedenfor.

Det foreslås at bevilgningen under kap. 324, post 01 Driftsutgifter økes med 6,8 mill. kroner.

Kap. 3324 Teater- og operaformål*Post 01 Inntekter ved Riksteateret*

Riksteatrets inntekter fra salg av billetter og program m.m. blir høyere enn tidligere budsjettert. I 2007 forventes de samlede inntektene å utgjøre om lag 16 mill. kroner. Dette er 6,8 mill. kroner høyere enn budsjettert. Merinntektene skal dekke tilsvarende merutgifter under kap. 324, jf. omtale ovenfor.

Det foreslås at bevilgningen under kap. 3324, post 01 Inntekter ved Riksteateret økes med 6,8 mill. kroner.

Kap. 325 Samordningstiltak for arkiv, bibliotek og museer*Post 01 Driftsutgifter*

ABM-utviklings inntekter fra kurs- og konferanser og ulike refusjoner blir høyere enn tidligere budsjettert. Dette innebærer også økte driftsutgifter på om lag 1,7 mill. kroner. Merutgiftene dekkes av

tilsvarende merinntekter under kap. 3325, post 01, jf. omtale nedenfor.

Det foreslås at bevilgningen i under kap. 325, post 01 Driftsutgifter økes med 1,7 mill. kroner.

Post 21 Spesielle driftsutgifter

Oppdragsvirksomheten ved ABM-utvikling får et langt større omfang enn tidligere budsjettet. I 2007 forventes de samlede oppdragsutgiftene å utgjøre om lag 20 mill. kroner Dette er 14,3 mill. kroner høyere enn budsjettet. Merutgiftene dekkes av tilsvarende merinntekter under kap. 3325, post 02, jf. omtale nedenfor.

Det foreslås at bevilgningen under kap. 325, post 21 Spesielle driftsutgifter økes med 14,3 mill. kroner.

Kap. 3325 Samordningstiltak for arkiv, bibliotek og museer

Post 01 Ymse inntekter

ABM-utviklings inntekter fra kurs- og konferanser og ulike refusjoner blir høyere enn tidligere budsjettet. I 2007 forventes de samlede inntektene å utgjøre om lag 2,5 mill. kroner. Dette er 1,7 mill. kroner høyere enn budsjettet. Merinntektene skal dekke tilsvarende merutgifter under kap. 325, post 01, jf. omtale ovenfor.

Det foreslås at bevilgningen under kap. 3325, post 01 Ymse inntekter økes med 1,7 mill. kroner.

Post 02 Inntekter ved oppdrag

Oppdragsvirksomheten ved ABM-utvikling får et langt større omfang enn tidligere budsjettet. I 2007 forventes de samlede oppdragsinntektene å utgjøre om lag 20 mill. kroner Dette er 14,3 mill. kroner høyere enn budsjettet. Merinntektene skal dekke tilsvarende merutgifter under kap. 325, post 21, jf. omtale ovenfor.

Det foreslås at bevilgningen under kap. 3325, post 02 Inntekter ved oppdrag økes med 14,3 mill. kroner.

Kap. 326 Språk-, litteratur- og bibliotekformål

Post 01 Driftsutgifter

Nasjonalbibliotekets salg av diverse produkter og tjenester blir høyere enn tidligere budsjettet.

Dette innebærer også økte driftsutgifter i 2007 på om lag 1,3 mill. kroner. Merutgiftene dekkes av tilsvarende merinntekter under kap. 3326, jf. omtale nedenfor.

Det foreslås at bevilgningen under kap. 326, post 01 Driftsutgifter økes med 1,3 mill. kroner.

Kap. 3326 Språk-, litteratur- og bibliotekformål

Post 01 Ymse inntekter

Nasjonalbibliotekets inntekter fra salg av diverse produkter og tjenester blir høyere enn tidligere budsjettet. I 2007 forventes de samlede inntektene å utgjøre om lag 6 mill. kroner. Dette er 1,3 mill. kroner høyere enn budsjettet. Merinntektene skal dekke tilsvarende merutgifter under kap. 326, jf. omtale ovenfor.

Det foreslås at bevilgningen under kap. 3326, post 01 Ymse inntekter økes med 1,3 mill. kroner.

Kap. 328 Museums- og andre kulturvernformål

Post 78 Ymse faste tiltak

Ved Norsk Skogfinsk Museum er det behov for å styrke vedlikeholdet av verneverdige skogfinske bygninger. Det foreslås på denne bakgrunn en tilleggsbevilgning på 0,5 mill. kroner for å styrke vedlikeholdsarbeidet ved museet. Merutgiften foreslås dekket ved tilsvarende bevilgningsreduksjon under kap. 320, post 79, jf. omtale ovenfor.

Kap. 3334 Film og medieformål

Post 70 Gebyr

I St.prp. nr. 1 (2006–2007) for Kultur- og kirkedepartementet ble Stortinget orientert om at departementet har satt i gang en evaluering av ordningen med merking og registrering av videogram. Kultur- og kirkedepartementet viste til at Regjeringen ville komme tilbake til saken i revidert nasjonalbudsjett for 2007. Evalueringen har vist at den teknologiske og rettslige utviklingen på området krever en mer helhetlig gjennomgang av regelverket for framvisning og omsetning av film og videogram i næring. Kultur- og kirkedepartementet har satt i gang en slik gjennomgang og vil i egnet form komme tilbake til Stortinget med saken.

Oppfølging av anmodningsvedtak

*Anmodningsvedtak nr. 235, 13. desember 2006
(Kultur- og kirkedepartementet)*

«Stortinget ber Regjeringen å intensivere antidopingarbeidet, også utenfor den organiserte idretten, og i denne sammenheng sørge for at frivillige dopingkontroller kan videreføres».

Stortingets vedtak er i tråd med Regjeringens politikk på området, jf. Soria Moria-erklæringen. Det er en økende erkjennelse at de største utfordringene i forhold til dopingmisbruk knytter seg til miljøer utenfor den organiserte idretten.

Som ledd i oppfølgingen av Stortingets vedtak har Helse- og omsorgsdepartementet, Justis- og politidepartementet og Kultur- og kirkedepartementet sammen vurdert hvordan Regjeringen på en mest mulig effektiv måte kan legge grunnlaget for en styrket innsats mot doping utenfor den organiserte idretten.

Helse- og omsorgsdepartementet har i samarbeid med Justis- og politidepartementet, Kunnskapsdepartementet, Barne- og likestillingsdepartementet, Forsvarsdepartementet og Kultur- og kirkedepartementet gitt Sosial- og helsedirektoratet i oppdrag å initiere et forskningsprosjekt om dopingbruk blant unge mennesker. Prosjektet vil inkludere en omfangsundersøkelse og en kvalitativ dybdeundersøkelse. Aktuelle problemstillinger som vil belyses er rekrutteringsmekanismer, motiver for dopingbruk, tilgjengelighet og kunnskap om doping. Intensjonen er at resultatene fra undersøkelsen, som vil foreligge i løpet av 2007, skal kunne danne grunnlag for effektive og kunnskapsbaserte forebyggings tiltak.

I tillegg til å fokusere på holdningsskapende og forebyggende tiltak, vil Regjeringen også foreta en nærmere vurdering av lovforbud som virkemiddel i bekjempelsen av dopingmisbruk. Spørsmålet om lovforbud mot bruk, besittelse og erverv av enkelte dopingmidler vil ses i sammenheng med Justis- og politidepartementets samlede gjennomgang av straffeloven. Mulige løsninger vil kunne være en utvidelse av straffelovens § 162b, alternativt innføring av et forbud i annet regelverk. Justis- og politidepartementets forslag til ny straffelov vil bli framlagt for Stortinget i 2008.

Det er behov for et tydeligere fokus på de problemstillinger som knytter seg til dopingmisbruk utenfor den organiserte idretten, og det er et klart definert mål å intensivere innsatsen på dette området.

Andre saker

Tilskudd fra Opplysningsvesenets fond til istandsetting av kirkebygg

Rundt 190 kirker, utover stavkirkene, er bygget før 1650 og dermed automatisk fredet etter kulturminneloven. De fleste av disse er middelalderkirker i stein. Etterslepet i vedlikeholdet av kirker bygget før 1650 er av Riksantikvaren tidligere beregnet til vel 0,7 mrd. kroner. I St.prp. nr. 1 (2006–2007) for Kultur- og kirkedepartementet ble det varslet at departementet i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett for 2007 ville komme tilbake til spørsmålet om å etablere en statlig tilskuddsordning for istandsetting av de automatisk fredete kirkene, med finansiering fra Opplysningsvesenets fond og med et tilskudd som skulle dekke inntil 30 pst. av istandsettingskostnadene.

Kultur- og kirkedepartementet vil i 2007 etablere en tilskuddsordning som skissert ovenfor. Et tilskudd fra Opplysningsvesenets fond med inntil 30 pst. av istandsettingskostnadene innebærer at deler av fondets avkastning over tid forbeholdes istandsetting av kirker. Det finansielle grunnlaget for dette er til stede som følge av fondets betydelige avkastning de seneste årene, samtidig som det ikke lenger stilles krav om inflasjonssikring av fondet. Det ses ikke som naturlig å tidsbestemme varigheten av ordningen, men den planlegges å gå over flere år. Det årlige tilskuddet fra fondet må tilpasses utviklingen i fondets avkastning. Kultur- og kirkedepartementet tar sikte på å fastsette nærmere retningslinjer for ordningen i løpet av første halvår 2007.

Rentekompensasjonsordningen for istandsetting av kirker

Rentekompensasjonsordningen for istandsetting av kirkebygg under Kommunal- og regionaldepartementets budsjett, jf. kap. 582 Rentekompensasjon for skoleanlegg og kirkebygg, post 61 Rentekompensasjon – kirkebygg, ble etablert gjennom statsbudsjettet for 2005 og utvidet i statsbudsjettet for 2006. Staten gir etter dette tilskudd til investeringer i istandsettingsprosjekter tilsvarende renteutgiftene for investeringene. Den samlede investeringsrammen som staten kompenserer renteutgiftene for, er på 1 mrd. kroner etter at den opprinnelige investeringsrammen på 500 mill. kroner ble utvidet med nye 500 mill. kroner i statsbudsjettet for 2006. Pr. 1. mai 2007 er hele investeringsrammen på 1 mrd. kroner fordelt. Rammen er tildelt istandsettingsprosjekter ved 314 kirker. Om

lag 80 pst. av rammen er tildelt fredete og verneverdige kirker. Regjeringen foreslår å utvide investeringsrammen med ytterligere 300 mill. kroner i 2007. Det forutsettes en jevn utbetaling av tilskudd i siste halvdel av 2007. På bakgrunn av dette er det nødvendig å øke bevilgningen på kap. 582, post 61 med 3,2 mill. kroner. Det vises til omtale under kap. 582, post 61.

Som følge av den nye tilskuddsordningen fra Opplysningsvesenets fond, vil rentekompensasjonsordningen gjelde for kirker som ikke er omfattet av tilskuddsordningen fra Opplysningsvesenets fond, dvs. kirker bygget etter 1650. Ellers vil reglene og retningslinjene for kompensasjonsordningen være de samme som før, med prioritet for de verneverdige kirkene.

3.4 Justisdepartementet

Kap. 61 Høyesterett (jf. kap. 3061)

Post 01 Driftsutgifter

Med virkning fra 1. oktober 2006 ble lønnen til Høyesteretts medlemmer regulert, jf. Innst. S. nr. 101 (2006–2007). Lønnsøkningen ble fastsatt for sent til at virkningen i 2006 kunne kompenseres og til at helårsvirkningen kunne innarbeides i budsjettforslaget for 2007. Lønnsjusteringen for dommerne i Høyesterett fastsettes av Stortinget.

Virkningen av lønnsoppgjøret for dommerne i Høyesterett for perioden 1. oktober 2006 til 31. desember 2007 utgjør 1,075 mill. kroner. Det foreslås derfor å øke bevilgningen under kap. 61, post 01 med 1,075 mill. kroner.

Kap. 410 Tingrettene og lagmannsrettene (jf. kap. 3410)

Post 01 Driftsutgifter

Dommerlønninger

Lønnsjusteringer for dommerne i tingrettene og lagmannsrettene fastsettes bl.a. på grunnlag av lønnen til høyesterettsdommerne, som fastsettes av Stortinget. Lønnsøkningen for høyesterettsdommerne ble fastsatt for sent til at virkningen i 2006 kunne kompenseres og til at helårsvirkningen kunne innarbeides i budsjettforslaget for 2007, jf. omtale under kap. 61, post 01. Virkningen av lønnsoppgjøret for dommerne i tingrettene og lagmannsrettene i perioden 1. oktober 2006 til 31. desember 2007 utgjør 21,859 mill. kroner. Det foreslås på denne bakgrunn å øke bevilgningen under kap. 410, post 01 med 21,859 mill. kroner.

Finnmarkskommisjonen og utmarksdomstolen for Finnmark

Finnmarksloven fra 2005 legger til grunn at det skal opprettes en kommisjon for å kartlegge bestående rettigheter og en særdomstol for å pådømme tvister i den anledning. For 2007 er det bevilget 9,5 mill. kroner på kap. 410, post 01 og 0,5 mill. kroner på kap. 411, post 01 til etablering og drift av kommisjonen og etablering av utmarksdomstolen, jf. omtale i St.prp. nr. 1 (2006–2007) for Justisdepartementet.

Det har av praktiske årsaker tatt lenger tid å etablere kommisjonen enn det som ble lagt til grunn. Bevilgningsbehovet for inneværende år kan derfor nedjusteres med 4,5 mill. kroner. På bakgrunn av ovennevnte foreslås det å redusere bevilgningen på kap. 410, post 01 med 4,5 mill. kroner i 2007. Nedjusteringen medfører ingen endringer i bevilgningsbehovet for 2008 som er anslått til 17,6 mill. kroner. Nedjusteringen er avklart med Sametinget og Domstoladministrasjonen.

Oppsummering

Samlet foreslås det å øke bevilgningen med 17,359 mill. kroner.

Post 21 Spesielle driftsutgifter

Posten dekker utgifter som etter rettsgebyrloven er inkludert i rettsgebyret, jf. kap. 3410, for eksempel kunngjøringsutgifter, nødvendige utgifter ved tvangsforretninger, registrering m.m. under offentlig bobehandling, forkynnelse som er nødvendig etter loven og utgifter til rettsvitner. Utgiftene på posten er regelstyrt.

På bakgrunn av regnskapstall for 2006 og forventet utvikling foreslås det å øke bevilgningen under kap. 410, post 21 med 5 mill. kroner.

Kap. 412 Tinglysingsprosjektet

Post 01 Driftsutgifter

Pensjonsinnskudd

I forbindelse med at ansvaret for tinglysingen skal overføres fra domstolene til Statens kartverk (SK), skal det overføres stillinger fra domstolene til SK over en periode på flere år.

Det er i dag ulik praksis i domstolene og SK med hensyn til betalingen av arbeidsgivers og arbeidstakers andel av pensjonsinnskudd til Statens Pensjonskasse. Innskuddene for domstolene budsjetteres sentralt på statsbudsjettets kap. 1542

Statens Pensjonskasse, mens innskuddene til Statens Pensjonskasse for de ansatte i SK dekkes innenfor SKs budsjetttramme.

Som følge av dette foreslås det å øke bevilgningen under kap. 412, post 01 med 2,65 mill. kroner. Forslaget medfører en tilsvarende reduksjon i nettotilskuddet til Statens Pensjonskasse på kap. 1542, post 01. Beløpet gjelder for stillinger overført i 2006 og stillinger som er planlagt overført i 2007.

Tinglysingsprosjektet

Stortinget vedtok 12. juni 2002 at tinglysingen i fast eiendom skal overføres til SKs hovedkontor i Ringerike kommune, jf. St.meld. nr. 13 (2001–2002) Fremtidig organisering av tinglysing i fast eiendom og Innst. S. nr. 221 (2001–2002). Overføringen av oppgaver og stillinger fra domstolene til SK blir sluttført i løpet av 2007. Som følge av blant annet økt sakstilfang av tinglysinger over lengre tid foreslås bevilgningen under kap. 412, post 01 økt med 16 mill. kroner for å unngå restanseoppbygging ved SK.

Oppsummering

Samlet foreslås det å øke bevilgningen med 18,65 mill. kroner.

Kap. 414 Forliksråd og andre domsutgifter

Post 01 Driftsutgifter

Posten dekker godtgjørelse og tapt arbeidsfortjeneste til meddommere, lagrettemedlemmer, vitner og rettsvitner og reiseutgifter til disse. Posten dekker også utgifter til vitner som møter eller på annen måte avgir forklaring for Kommisjonen for begjæring om gjenopptakelse av straffesaker, samt nødvendige blodprøver og DNA-tester i kommisjonens arbeid. Utgiftene på posten er regelstyrt.

På bakgrunn av regnskapstall for 2006 og forventet utvikling foreslås det å øke bevilgningen under kap. 414, post 01 med 5 mill. kroner.

Post 21 Spesielle driftsutgifter

Posten dekker utgifter til godtgjørelse til forliksrådets medlemmer og kompetansehevende tiltak i form av kurs. Utgiftene på posten er regelstyrt.

På bakgrunn av regnskapstall for 2006 og forventet utvikling foreslås det å redusere bevilgningen under kap. 414, post 21 med 15 mill. kroner.

Kap. 430 Kriminalomsorgens sentrale forvaltning

Post 01 Driftsutgifter

Omdisponering – opptak Kriminalomsorgens utdanningscenter (KRUS)

Det foreslås å omdisponere 3 mill. kroner fra kap. 430, post 01 til kap. 432, post 01 i forbindelse at opp-taket av en klasse ved KRUS er blitt fremskyndet, jf. omtale under kap. 432, post 01.

Post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, kan overføres

Utdanningstilbud i alle fengsler

Å gi innsatte utdanning er et av de mest effektive tiltak for å forebygge tilbakefall til ny kriminalitet. Formell kompetanse er en viktig vei inn i arbeidslivet. Innsatte har lav utdanning, spesielt de som er under 25 år. En kartlegging viser at flere av de innsatte ikke har fullført grunnskolen og at svært mange av de unge innsatte ikke har fullført videregående skole. Svært få har utdanning utover videregående skole. Regjeringen ønsker derfor å tilby et opplæringstilbud i alle fengsler der dette er hensiktsmessig.

Kriminalomsorgen plikter å stille lokaler (klasserom og kontorer for lærerne) i fengslene til disposisjon. Det foreslås å øke bevilgningen under kap. 430, post 45 med 2 mill. kroner i 2007 for å tilrettelegge for lokaler til opplæringstilbud ved Vik fengsel, Vestre Slidre fengsel og Ullersmo fengsel (avdeling Kroksrud). Dette er en engangsutgift. Med et slikt tiltak vil det være etablert undervisningstilbud i alle landets fengsler hvor dette er hensiktsmessig. Tiltaket er anslått å medføre utgifter under Kunnskapsdepartementets budsjett på 1 mill. kroner i 2007, jf. omtale under kap. 225, post 68.

Post 60 Refusjoner til kommunene, forvaringsdømte mv., kan overføres

Posten dekker refusjoner til kommunale omsorgs-tiltak for prøveløslatte fra forvaring, psykisk utviklingshemmede med sikringsdom og varetekts-surrogat.

Prognoser tilsier at utbetalingene i 2007 vil bli lavere enn det som tidligere er lagt til grunn. På bakgrunn av regnskapstall de senere årene og forventet utvikling foreslås det å redusere bevilgningen under kap. 430, post 60 med 15 mill. kroner i 2007.

Kap. 432 Kriminalomsorgens utdanningscenter (KRUS)

Post 01 Driftsutgifter

Som et ledd i arbeidet med å sikre fagutdannet personell i kriminalomsorgen ved oppstart av Halden fengsel, ble det ved behandlingen av statsbudsjettet for 2007 vedtatt å opprette to ekstra klasser (50 aspiranter) ved KRUS fra høsten 2007.

På bakgrunn av et akutt behov for fagutdannede fengselsbetjenter ved Kongsvinger fengsel ble opptaket av en av klassene fremskyndet til 1. mai 2007. Det blir i den forbindelse gjennomført et desentralisert opptak ved Kongsvinger fengsel i regi av KRUS. Aspirantene er tatt opp på samme vilkår og vil få en likeverdig utdanning som regulære aspirantkull ved KRUS i Oslo.

På bakgrunn av ovennevnte foreslås det å øke bevilgningen under kap. 432, post 01 med 3 mill. kroner mot tilsvarende innsparing på kap. 430, post 01, jf. omtale under kap. 430, post 01.

Kap. 440 Politidirektoratet – politi- og lensmannsetaten

Post 01 Driftsutgifter, kan nyttes under kap. 441, post 01

Styrking av driftsbudsjettet til politiet

Evalueringen av politireformen viser at politiet har blitt bedre til å bekjempe organisert kriminalitet. Samtidig er det ønskelig med et større fokus på hverdagskriminaliteten. Regjeringen foreslår derfor å styrke driftsbudsjettet til politidistriktene for å øke politiets tilgjengelighet for publikum. I tillegg skal det legges vekt på økt innsats mot vold mot kvinner og barn. All bruk av vold er i strid med norsk lov og et angrep på grunnleggende menneskerettigheter. Gjennom handlingsplanene om vold i nære relasjoner, mot tvangsekteskap, kjønnslemlestelse og menneskehandel har Regjeringen iverksatt en rekke tiltak for å hjelpe og beskytte ofrene, samt straffeforfølge og tilby behandling til voldsutøvere. Videre vil det organisatoriske rammeverket rundt arbeidet for å bekjempe vold i nære relasjoner videreutvikles. Erfaringer fra politidistrikter som har lyktes med å sette fokus på vold i nære relasjoner må blant annet spres til hele landet.

For å styrke politiets driftsbudsjett, bl.a. til økt bekjempelse av vold, foreslås det å øke bevilgningen under kap. 440, post 01 med 25 mill. kroner i 2007.

Kartlegging av prostitusjon og menneskehandel

Regjeringen har iverksatt en rekke tiltak som et ledd i gjennomføringen av handlingsplanen mot menneskehandel. I forbindelse med dette og i anledning av debatten om kriminalisering av kjøp av seksuelle tjenester er det behov for å kartlegge prostitusjonsmarkedet. Aktuelle forskningsmiljøer og PRO-senteret vil være naturlige samarbeidspartnere i et slikt arbeid. Det arbeides også med å få til et nært samarbeid med Helse- og omsorgsdepartementet og eventuelle andre aktuelle aktører.

Politiets sikkerhetstjeneste

Det er behov for å styrke driftsbudsjettet til Politiets sikkerhetstjeneste for å ivareta økt behov for livvaktstjeneste, etterforskning mv. Det foreslås derfor å øke bevilgningen på kap. 440, post 01 med 6 mill. kroner.

Sak om skattesvik – ØKOKRIM

Regjeringen mener at skadevirkningene av den økonomiske kriminaliteten er betydelig. Den bidrar til å svekke velferdsstaten, medfører en skjev fordeling av utgifter til skatt og avgift, hindrer økonomisk vekst og svekker fri og rettfærdig konkurranse i markedene. ØKOKRIM har i lengre tid arbeidet med en stor og omfattende straffesak om skattesvik. Saken gjelder en rekke forhold, og flere milliarder kroner kan være unndratt fra beskatning. Formålet med etterforskningen blir å avklare skattyters straffansvar, straffansvaret for rådgiverne, samt å sikre skattekravet – direkte gjennom straffesaken og/eller indirekte ved gjenopptagelse av ligningssaken. ØKOKRIM samarbeider med ligningsmyndighetene. Dette anses nødvendig for å finne hensiktsmessige løsninger.

Det er behov for særskilte tilleggsbevilgninger for å kunne etterforske saken videre på en tilfredsstillende måte. Det er vanskelig å beregne hvilke kostnader etterforskningen vil medføre og når kostnadene vil komme.

På bakgrunn av ovennevnte foreslås det å øke bevilgningen på kap. 440, post 01 med 10 mill. kroner i 2007.

Politistasjon på nett

Regjeringen vil intensivere innsatsen mot overgrep mot barn bl.a. gjennom å forebygge internettrelaterede overgrep. Stortinget har vedtatt Regjeringens forslag om en såkalt «grooming»-bestemmelse. Videre vil Regjeringen styrke arbeidet med å iden-

tifisere overgrepssbilder av barn på internett. Justisdepartementet oppnevnte 1. juli 2006 en arbeidsgruppe som skulle se nærmere på forebygging av internettrelaterte overgrep mot barn. Gruppen la frem sin rapport i februar 2007 og fremmet en rekke forslag for å hindre at barn og ungdom kan bli utsatt for internettrelaterte overgrep. Et av forslagene innebærer at politiet starter systematisk patruljering på nettet, gjennom å etablere en virtuell politistasjon på Kripos. Det må i den forbindelse investeres i IKT-utstyr og systemer som er kompatible med politiets øvrige systemer. Videre må det bygges opp kompetanse og settes av personellressurser.

Regjeringen ønsker å legge til rette for at internettbrukere får mulighet til å rapportere direkte til politiet ved hjelp av en lett identifiserbar knapp på nettsiden. I dag er det noe tilfeldig hvor rapporteringshenvendelser havner, og chatteaktørene har behov for et bedre mottaksapparat hos myndighetene. Det er grunn til å tro at chatteaktørene vil ta i bruk en slik løsning på sine sider dersom det blir tilrettelagt for dette.

For å starte arbeidet foreslås det å øke bevilgningen under kap. 440, post 01 med 6 mill. kroner i 2007.

Omdisponering – innføring av nye regler for driften av politiets utlendingsinternat på Trandum

Ordningen med bruk av sivile vektere ved politiets utlendingsinternat på Trandum er i Ot.prp. nr. 28 (2006–2007) Om lov om endring i utlendingsloven (utlendingsinternat) foreslått avviklet. Det legges opp til at disse skal erstattes med egne transportledsagere som har politimyndighet på et begrenset område. Personene som skal utføre oppgavene vil være offentlig ansatte. Oppgavene anses å være permanente. Det foreslås derfor å overføre 10 mill. kroner fra kap. 440, post 21 til kap. 440, post 01, jf. omtale under kap. 440, post 21. Helårsvirkningen er anslått til 17 mill. kroner.

Opprettelse av stilling som politiråd i New York

Det er opprettet en stilling som spesialutsending (politiråd) tilknyttet FN-delegasjonen i New York. Det foreslås i den forbindelse å overføre 2,2 mill. kroner fra kap. 440, post 01 til Utenriksdepartementets kap. 100, post 01. Helårsvirkningen i 2008 er anslått til 2,6 mill. kroner.

Parallelljustering

På bakgrunn av regnskapstall for 2006 forventes det økte utgifter og inntekter for politiet i forbindelse med utstedelse av pass i 2007. Det foreslås derfor å øke bevilgningen under kap. 440, post 01 med 6,2 mill. kroner, jf. omtale under kap. 3440, post 01 og kap. 441, post 01.

Oppsummering

Samlet foreslås det å øke bevilgningen med 61,0 mill. kroner.

Post 21 Spesielle driftsutgifter

Det foreslås å omdisponere 10 mill. kroner fra kap. 440, post 21 til kap. 440, post 01 som følge av at ordningen med bruk av sivile vektere ved politiets utlendingsinternat på Trandum avvikles, jf. omtale under kap. 440, post 01.

Post 22 Søk etter omkomne på havet, i innsjøer og vassdrag, kan overføres

Det foreslås å omdisponere 1 mill. kroner fra kap. 440, post 22 til kap. 460, post 01, jf. omtale under kap. 460, post 01. Videre foreslås det å omdisponere 1 mill. kroner fra kap. 440, post 22 til kap. 445, post 01, jf. omtale under kap. 445, post 01.

Samlet foreslås det å redusere bevilgningen under kap. 440, post 22 med 2 mill. kroner.

Kap. 3440 Politidirektoratet – politi- og lensmannsetaten

Post 01 Gebyrer

Parallelljustering

Posten dekker inntekter fra behandlingsgebyr for pass, våpentillatelse og lotteritillatelse.

På bakgrunn av regnskapstall for 2006 og forventet utvikling foreslås det å øke bevilgningen under kap. 3440, post 01 med 15 mill. kroner, jf. omtale under kap. 440, post 01 og kap. 441, post 01.

Reduksjon av passgebyret for barn

Regjeringens retningslinjer for gebyr- og avgiftsfiansiering av statlige myndighetshandlinger innebærer at gebyrer i utgangspunktet ikke skal være høyere enn statens produksjonskostnader for den aktuelle tjenesten. Som et ledd i tilpasningen til retningslinjene foreslås det å redusere passgebyret for barn under 16 år til kostnadsdekkende pris.

Dette innebærer en reduksjon med 150 kroner – fra 420 kroner til 270 kroner. Gyldighetstiden for pass til barn under fem år er i dag to år, for barn mellom fem og ti år er gyldighetstiden tre år og for barn mellom 10 og 16 år er gyldighetstiden fem år. Det forventes utstedt om lag 244 000 barnepass i 2007.

På bakgrunn av ovennevnte foreslås det å redusere bevilgningen under kap. 3440, post 01 med 18,3 mill. kroner i 2007. Helårsvirkningen i 2008 anslås til om lag 36,6 mill. kroner. Forslag om endring i passloven vil bli fremmet for Stortinget. Det er lagt til grunn ikrafttredelse av endringen innen 29. juni 2007.

Oppsummering

Samlet foreslås det å redusere bevilgningen med 3,3 mill. kroner.

Post 04 Gebyrer – vakselskaper

Posten omfatter engangsgebyr til dekning av utgifter ved behandling av søknader og gebyr ved feilalarmer der politi- og lensmannsetaten rykker ut. Posten dekker også gebyrer for Oslo politidistrikt.

På bakgrunn av regnskapstall for 2006 og forventet utvikling foreslås det å redusere bevilgningen under kap. 3440, post 04 med 0,5 mill. kroner.

Post 06 Gebyr – utlendingssaker

Posten dekker gebyr ifm. statsborgerskap, familieinnvandring og arbeids-, bosettings- og utdanningstillatelser.

Det er sendt på høring forslag om endring i utlendingforskriften som gir et fritak fra gebyrplikten på 1 100 kroner i forbindelse med søknad om deltidsarbeidstillatelse for utenlandske studenter. En omlegging av ordningen innebærer at studenten søker om deltidsarbeidstillatelse som en del av søknaden om studietillatelsen. Dette betyr at det betales ett gebyr. Det tas sikte på å gjennomføre endringen fra 1. juni 2007.

På bakgrunn av ovennevnte foreslås det å redusere bevilgningen under kap. 3440, post 06 med 1 mill. kroner. Helårsvirkningen i 2008 anslås til 2 mill. kroner.

Post 07 Gebyr – sivile gjøremål

Posten skal dekke gebyrinntekter ifm. den sivile rettspleie på grunnplanet – dvs. gebyr for tvangsforretninger og forliksrådsbehandling. Det er van-

skelig å foreta en presis budsjettering av inntektene på denne posten.

Ansvar for den sivile rettspleie på grunnplanet ble overført til politi- og lensmannsetaten med virkning fra 1. januar 2006. I kartleggingen av de økonomiske og administrative konsekvensene av endringen ble beregninger i Ot.prp. nr. 43 (2003–2004) lagt til grunn. Erfaringene fra 2006 har vist at sakstilfanget har blitt vesentlig lavere og sammensetningen av sakene annerledes enn forventet. Bevilgningen på kap. 3440, post 07 ble som en følge av dette i 2006 nedjustert med 250 mill. kroner. Årsaken til utviklingen ble redegjort nærmere for i St.prp. nr. 12 (2006–2007), jf. også Innst. S. nr. 102 (2006–2007).

I statsbudsjettet for 2007 er gebyret for begjæring av utleggsforretninger redusert fra 2,1 rettsgebyr til 1,85 rettsgebyr (nedgang på 215 kroner), og tilleggsgebyret for avholdt utleggsforretning på 2,6 rettsgebyr (2 236 kroner) er tatt bort. Som følge av dette er inntektene på kap. 3440, post 07 redusert med 221,6 mill. kroner i 2007.

Det lave inntektsnivået på posten i 2006 ble ikke tatt hensyn til i budsjettforslaget for 2007. Dette skyldes stor usikkerhet knyttet til hvordan inntektene ville utvikle seg i 2006 og 2007 da budsjettforslaget ble utformet.

På bakgrunn av oppdaterte regnskapstall, forventet effekt av reduksjonen i gebyrnivået på utleggsforetninger fra 1. januar 2007 og forventet fremtidig utvikling, foreslås det å redusere bevilgningen på kap. 3440, post 07 med 165 mill. kroner i 2007.

Kap. 441 Oslo politidistrikt

Post 01 Driftsutgifter, kan nyttes under kap. 440, post 01

Generell styrking av Oslo politidistrikt

Oslo politidistrikt har i tillegg til de tradisjonelle politioppgavene ansvar for en del landsomfattende oppgaver innen bl.a. etterretning, narkotika- og antiterrorbekjempelse. Distriktet har også hovedstadsoppgaver som ivaretagelse av kongefamiliens sikkerhet og sikring av ambassader, samt sikkerhet under statsbesøk og større arrangementer som legges til hovedstaden.

Det er viktig at politiet i Oslo kan styrke bemanningen og således være mer tilgjengelig for publikum. Den senere utviklingen innen gjengmiljøene synliggjør store utfordringer for politiet. Måltrett satsing har imidlertid vist at en kan oppnå gode resultater. Et eksempel er Gjengprosjektet i hovedstadsområdet som ble iverksatt høsten 2006. Pro-

sjektet ledes av Oslo politidistrikt, med deltakelse fra Asker og Bærum, Romerike og Follo politidistrikter, samt Kripos og ØKOKRIM. Målet er samordning av en felles innsats i bekjempelsen av gjengkriminalitet i og rundt Oslo. Totalt har 127 personer jobbet med prosjektet på heltid (pr. januar 2007). En rekke personer er pågrepet. Det er utstedt forelegg og foretatt anmeldelser og beslag av våpen og narkotika. Det er viktig at dette arbeidet videreføres bl.a. med etterforskning og irrettføring. Regjeringen vil styrke politiets arbeid for å nedkjempe menneskehandel. For å intensivere kampen mot menneskehandel har Oslo politidistrikt opprettet en egen gruppe som har fått et særskilt ansvar for prostitusjonsmiljøene. Dette er et svært ressurskrevende arbeid. Innsatsen mot vold, særlig mot vold i nære relasjoner og voldtekt, må også prioriteres.

På bakgrunn av ovennevnte foreslås det å øke bevilgningen på kap. 441 post 01 med 30 mill. kroner.

Parallelljustering

På bakgrunn av regnskapstall for 2006 forventes det økte utgifter og inntekter for politiet i forbindelse med utstedelse av pass i 2007. Det foreslås derfor å øke bevilgningen under kap. 441, post 01 med 1,6 mill. kroner, jf. omtale under kap. 3440, post 01 og kap. 440, post 01.

Oppsummering

Samlet foreslås det å øke bevilgningen med 31,6 mill. kroner.

Kap. 445 Den høyere påtalemyndighet

Post 01 Driftsutgifter

Saksmengden og arbeidspresset ved Riksadvokatembetet og hos statsadvokatene er stort. Økt arbeidsmengde gjør det nødvendig med opprettelse av én ny stilling ved Riksadvokatembetet. Videre har Nord-områdesatsingen de senere årene ført til økt press på Troms og Finnmark statsadvokatembeter. Kystvakten oppbringer flere fartøy, og irrettføringen av denne type saker blir stadig mer krevende med kompliserte rettslige spørsmål og tunge interesser involvert. Dette gjør det nødvendig med opprettelse av ett nytt statsadvokatembete i Troms og Finnmark.

På bakgrunn av ovennevnte foreslås det å øke bevilgningen under kap. 445, post 01 med 1 mill. kroner i 2007, jf. omtale under kap. 440, post 22.

Helårsvirkningen i 2008 er anslått til 1,9 mill. kroner.

Kap. 452 Sentral krisehåndtering

Post 01 Driftsutgifter

Fra 1. januar 2007 overtok Justisdepartementet lokaler som Departementenes servicesenter tidligere var leietaker av. Statsbygg eier disse lokalene som nå disponeres av Krisestøtteenheten.

På bakgrunn av ovennevnte foreslås det å øke bevilgningen under kap. 452, post 01 med 0,9 mill. kroner mot en tilsvarende reduksjon under kap. 1522 Departementenes servicesenter, post 22 Fellesutgifter i regjeringskvartalet, jf. omtale under kap. 1522, post 22.

Kap. 460 Spesialenheten for politisaker

Post 01 Driftsutgifter

For å kunne redusere saksbehandlingstiden i Spesialenheten for politisaker er det behov for organisatoriske endringer og opprettelse av flere stillinger. Forslag om sammenslåing av regioner og tilførsel av faglige ressurser, samt flytting av myndigheten til å treffe beslutning om iverksetting av etterforskning tilbake til sjefen for Spesialenheten, har vært på høring. Høringsinstansene har i all hovedsak sluttet seg til de foreslåtte endringer.

Det foreslås på bakgrunn av ovennevnte å øke bevilgningen under kap. 460, post 01 med 1 mill. kroner, jf. omtale under kap. 440, post 22. Helårsvirkningen i 2008 er estimert til om lag 3 mill. kroner.

Kap. 461 (Nytt) Særskilte ulykkeskommisjoner

Post 01 (Ny) Driftsutgifter, kan overføres

Undersøkelseskommissjonen etter Bourbon Dolphin-forliset 12. april 2007 ble oppnevnt 27. april 2007. Kommisjonen skal foreta de undersøkelser den finner nødvendig for å kartlegge hendelsesforløp og årsaksfaktorer, og utrede forhold av betydning for å forebygge at en slik ulykke kan skje i fremtiden. Dette omfatter bl.a. koordineringen mellom skipet og riggen, operasjon av skipet og forhold knyttet til skipets konstruksjon og sertifisering. Kommisjonen skal også gi en vurdering av forsøket på bergingsoperasjon der skipet sank. Kommisjonen skal videre vurdere faktiske omstendigheter som kan tenkes å begrunne straffeansvar for enkeltpersoner eller foretak eller annet ansvar i

forbindelse med ulykken. Kommisjonen har fått frist til 1. februar 2008 for å avgi sin rapport.

I lys av tidligere erfaringer anslår Justisdepartementet at utgiftene til kommisjonen kan bli om lag 9 mill. kroner. Utgiftene består bl.a. av godtgjørelse til kommisjonsmedlemmene, lønn til sekretær, driftsutgifter og utgifter til kommisjonens undersøkelser, herunder tekniske undersøkelser av vraket, innhenting av sakkyndige uttalelser, vitneavhør, reiseutgifter mv.

På bakgrunn av ovennevnte foreslås det bevilget 9 mill. kroner under kap. 461, post 01.

Kap. 466 Særskilte straffesaksutgifter m.m.

Post 01 Driftsutgifter

Bevilgningen på posten dekker salær og reise- og kostgodtgjørelse til forsvarere, bistandsadvokater, tolker og sakkyndige som er oppnevnt av retten i den enkelte sak eller av Kommisjonen for begjæring om gjenopptakelse av straffesaker. Den dekker også tapt arbeidsfortjeneste til ikke-salærberettede tolker og sakkyndige i straffesaker. Bevilgningen dekker dessuten salær og reise- og oppholdsutgifter til aktor i militære straffesaker og enkelte utgifter i sivile saker og utgifter i Justisdepartementet til oversettelse i rettsanmodnings- og utleveringssaker. Utgiftene på posten er regelstyrt.

På bakgrunn av regnskapstall for 2006 og forventet utvikling foreslås det å redusere bevilgningen under kap. 466, post 01 med 15 mill. kroner.

Kap. 470 Fri rettshjelp

Post 70 Fri sakførsel

Bevilgningen på posten skal gå til dekning av utgifter til advokat i saker hvor det er innvilget hel eller delvis fri sakførsel. Utgiftene på posten er regelstyrt.

På bakgrunn av regnskapstall for 2006 og forventet utvikling foreslås det å øke bevilgningen under kap. 470, post 70 med 9 mill. kroner.

Post 71 Fritt rettsråd

Bevilgningen på posten skal gå til å dekke utgifter til advokat og rettshjelper i saker hvor det er innvilget fritt rettsråd. Utgiftene på posten er regelstyrt.

På bakgrunn av regnskapstall for 2006 og forventet utvikling foreslås det å redusere bevilgningen under kap. 470, post 71 med 14 mill. kroner.

Kap 471 Statens erstatningsansvar

Post 70 Erstatning til voldsofre

Bevilgningen på posten skal gå til erstatningsbeløp i saker etter voldsoffererstatningsloven, herunder saksomkostninger i forbindelse med søknaden og klagebehandlingen. Utgiftene på posten er regelstyrt.

På bakgrunn av regnskapstall for 2006 og forventet utvikling foreslås det å øke bevilgningen under kap. 471, post 70 med 15 mill. kroner i 2007.

Kap. 475 Bobehandling

Post 01 Driftsutgifter

Bevilgningen på posten dekker statens regelstyrte utgifter i forbindelse med behandlingen av saker om tvangsoppløsning av aksjeselskaper og saker om konkurs i henhold til konkursloven § 73.

På bakgrunn av regnskapstall for 2006 og forventet utvikling foreslås det å redusere bevilgningen under kap. 475, post 01 med 9 mill. kroner i 2007.

Kap. 480 Svalbardbudsjettet

Post 50 Tilskudd

Energiforsyningen i Longyearbyen – behov for nytt reservekraftanlegg

Det er behov for nytt reservekraftanlegg i Longyearbyen. Dagens anlegg har ikke tilstrekkelig kapasitet til å dekke byens behov. I tillegg er anlegget plassert nært opptil hovedkraftanlegget (kullkraftverk), slik at hendelser ved hovedkraftanlegget vil kunne sette reservekraftanlegget ut av spill.

Regjeringen Bondevik II fremmet i statsbudsjettet for 2006 forslag om at et nytt reservekraftanlegg i Longyearbyen skulle brukerfinansieres og at Justisdepartementet sammen med Longyearbyen lokalstyre (LL) skulle utarbeide ulike modeller for brukerfinansiering. I statsbudsjettet for 2007 er det gjentatt at reservekraftløsningen skal brukerfinansieres. Parallelt med dette ble LL bedt om å starte arbeidet med å sikre innbyggerne i Longyearbyen reservekraft, inkludert en vurdering av en miljøvennlig energitilførsel på Svalbard.

SINTEF har etter en gjennomgang av reservekraftsituasjonen i Longyearbyen anbefalt primært etablering av et robust sentralt plassert dieselmotorkraftanlegg. Denne løsningen ble vurdert som den sikreste og mest økonomiske på litt sikt. Med bakgrunn i denne rapporten har Justisdepartementet i

nært samarbeid med LL jobbet videre med å finne en løsning for å sikre Longyearbyen reservekraft.

Regjeringen ønsker nå å ta et aktivt grep vedrørende de utfordringer som er knyttet til reservekraftsituasjonen i Longyearbyen. Det foreslås derfor en bevilgning på 20 mill. kroner for å bidra til finansieringen av en robust, fremtidsrettet og miljøvennlig reservekraftløsning på Svalbard. Bevilgningen vil sikre etablering av et sentralt plassert dieselmotorkraftanlegg som skal kunne konverteres til et biodieselanlegg når biodiesel gjøres kommersielt tilgjengelig. Det legges også til grunn at et sentralt plassert anlegg vil kunne være første ledd i et eventuelt nytt hovedkraftanlegg. Det resterende investeringsbehovet forutsettes dekket av LL i form av brukerfinansiering gjennom et forholdsmessig påslag i strømprisene.

Andre saker

Politiets helikoptertjeneste

Justisdepartementet fremmet i 2001 en melding til Stortinget om helikopter i politiet, der politiets behov for helikopterstøtte og krav til en slik tjeneste ble vurdert, jf. St.meld. nr. 51 (2000–2001). Justisdepartementet anbefalte i den forbindelse en driftsløsning basert på mest mulig leie av ressurser og samarbeid med andre offentlige brukere. Innst. S. nr. 155 (2001–2002) la til grunn en egen politi-helikoptertjeneste med mest mulig egne ressurser på sikt, krav om døgnbemannet tjeneste og politiutdannede piloter.

Politiets helikoptertjeneste er nå evaluert, og evalueringen peker på flere områder hvor en mer kostnadseffektiv drift kan oppnås. Evalueringen viser at kravene om døgnbemannet tjeneste og politiutdannede piloter medfører en betydelig kostnadsbinding, samtidig som det reduserer politiets mulighet til effektiv ressursstyring og prioritering med sikte på en best mulig polititjeneste samlet sett. Under forutsetning av at det etableres tilfredsstillende opplæring for sivile piloter foreslås det at kravet om politiutdannede piloter ikke videreføres. Politidirektoratet vil fastsette beredskapskrav for helikoptertjenesten, tekniske krav og organisering av tjenesten i forhold til politioperative behov.

Nytt direktorat for nødkommunikasjon

Justisdepartementet har på bakgrunn av Stortingets vedtak, jf. St.prp. nr. 30 (2006–2007) og Innst. S. nr. 104 (2006–2007), inngått avtale om utbygging av første trinn i nytt digitalt radiosamband for nødetatene. I samsvar med Stortingets

forutsetninger er Direktoratet for nødkommunikasjon (DNK) opprettet med virkning fra 1. april 2007. Direktoratet skal, foruten å ivareta styring og kontroll av utbyggingen, eie og forvalte det nye nettet på vegne av staten. Direktoratet vil ha det overordnede ansvaret for utbygging, tilrettelegging og koordinering ift. de etatsvise innføringsprosjektene i brann-, helse- og politietaten. Når nettet tas i bruk vil DNK ha det løpende ansvaret for overvåking av nettets kvalitet, herunder radiodekning og kapasitet i nettet, vurdering av behovet for videreutvikling, justering og tilpasning av tjenestetilbudet og avtaleverket med brukere, myndigheter og kommersielle aktører. DNK skal være brukerorientert og ha ansvar for å forvalte betalingsordningen for bruk av nettet.

Anskaffelse av nye redningshelikoptre

Regjeringen arbeider for å få til en best mulig redningstjeneste, og har ut fra en helhetlig vurdering besluttet å avstå fra å benytte Forsvarets opsjon på kjøp av NH90 som fremtidens redningshelikoptre. Justisdepartementet vil på bakgrunn av dette i samarbeid med blant annet Forsvaret iverksette en ny anskaffelsesprosess for kjøp av nye redningshelikoptre gjennom en åpen anbudsrunde i markedet. Anskaffelsesprosessen vil følge de krav som stilles til eksternt kvalitetssikring av store statlige investeringer på over 500 mill. kroner. Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget med saken på en egnet måte.

Barnas Hus

Under stortingsbehandlingen av statsbudsjettet for 2007 ble det fra et mindretall i justiskomiteen (Fremskrittspartiet og Høyre) fremmet forslag om at Regjeringen skulle komme tilbake til Stortinget med en vurdering av hvor det er hensiktsmessig å lokalisere de øvrige regionale Barnas hus, jf. B.innst. S. nr. 4 (2006–2007). Regjeringen går inn for at det skal etableres et Barnas hus i Bergen for Helse Vest med midler dekket over Justisdepartementets budsjett. Politidirektoratet har fått i oppdrag å gjennomføre etableringen. Videre vil Regjeringen etablere et Barnas hus i Hamar (Helse Øst) i løpet av 2007.

Halden fengsel

Stortinget har vedtatt en kostnadsramme for etablering av Halden fengsel på 1,063 mrd. 2006-kroner, jf. St.prp. nr. 1 (2005–2006) og Budsjett-innst. S. nr. 5 (2005–2006). Byggemarkedet i Norge er

for tiden meget stramt. Dette har i økende grad gitt seg utslag i færre tilbud på prosjekter som har vært lagt ut i markedet til konkurranse, og i at oppdragene har høyere priser enn normalt. Statsbygg har i mai mottatt tilbud på flere store entrepriser for Halden fengsel, som gir indikasjoner på høyere kostnader enn forventet for prosjektet. Regjeringen vil om nødvendig komme tilbake til saken på egnet måte.

3.5 Kommunal- og regionaldepartementet

Kap. 551 Regional utvikling og nyskaping

Post 60 Tilskudd til fylkeskommuner for regional utvikling

Vanylven og Meråker kommuner har begge store omstillingsutfordringer som følge av nedleggelse av store hjørnesteinsbedrifter de siste årene.

Regjeringen foreslår derfor at staten skal gå inn med en ekstraordinær innsats til omstillingsarbeidet i Vanylven og Meråker, på 25 mill. kroner til hver kommune. Fylkeskommunen har det strategiske ansvar for næringsutvikling og omstilling i fylket. Regjeringen legger til grunn at fylkeskommunene forvalter midlene i nært samarbeid med Innovasjon Norge og de berørte kommunene.

På bakgrunn av dette foreslås det en tilleggsbevilgning på kap. 551, post 60 Tilskudd til fylkeskommuner for regional utvikling på til sammen 50 mill. kroner i 2007.

Kap. 571 Rammetilskudd til kommuner

Post 60 Innbyggertilskudd

Gratis frukt og grønt

Regjeringen har som mål at barn og unge skal ha gode kostholdsvaner som gir grunnlag for et godt læringsutbytte i skolen. Det foreslås derfor å innføre gratis frukt og grønt for alle elever på skoler med ungdomstrinn, det vil si både rene ungdomsskoler med 8.–10. trinn og kombinerte skoler med 1.–10. trinn, fra skolestart 2007.

Det foreslås å bevilge til sammen 87 mill. kroner til gratis frukt og grønt i 2007, hvorav 83 mill. kroner over innbyggertilskuddet til kommunene, 3,9 mill. kroner til statlige skoler over kap. 228, post 70 og 100 000 kroner til statlige skoler over kap. 222, post 1, jf. omtale under 228, post 70 og 222, post 1. Den delen av statstilskuddet til dagens abonnementsordning under Helse- og omsorgsdepartementet som knyttes til disse elevene, inngår i

finansieringsgrunnlaget for den nye, universelle ordningen, jf. omtale under kap. 719, post 74.

Det foreslås å gi skoleeier ansvar for å gjennomføre ordningen. Midlene skal dekke skoleeiers utgifter til innkjøp og administrasjon. Det legges opp til at skoleeier kan organisere og implementere denne ordningen i samsvar med lokale behov. Midlene fordeles gjennom inntektssystemet til kommunene og de øremerkede tilskuddene til private skoler og statlige skoler.

Det foreslås på denne bakgrunn å øke bevilgningen på kap. 571, post 60 Innbyggertilskudd med 83 mill. kroner.

Rådgivningstjenesten

Sosialpedagogisk rådgivning og utdannings- og yrkesrådgivning (karriereveiledning) bidrar til at elevene foretar mer bevisste valg og har en viktig funksjon i utdanningssystemet, jf. St.meld. nr. 16 (2006–2007). Det er for mange elever som ikke gjennomfører videregående opplæring. Regjeringen ønsker å bidra til å bedre denne situasjonen. Det foreslås derfor å styrke ressursene til rådgivning i ungdomsskolen med 15 mill. kroner i 2007.

Bestemmelsen om rådgivning er regulert i avtaleverket mellom KS og organisasjonene. I forbindelse med forslaget om økte ressurser til rådgivning vil Kunnskapsdepartementet ta kontakt med partene for å diskutere en justering i avtalen eller andre former for regulering av ressursene til rådgivning.

På bakgrunn av ovennevnte foreslår Regjeringen en tilleggsbevilgning på kap. 571, post 60 på til sammen 98 mill. kroner i 2007. Det vises til omtale under Kunnskapsdepartementet.

Kap. 572 Rammetilskudd til fylkeskommuner

Post 60 Innbyggertilskudd

Regjeringen foreslår en tilleggsbevilgning på 1,5 mill. kroner til statlig medfinansiering til Senjafergene på kap. 572, post 60 Innbyggertilskudd. Midlene skal betales ut via fylkeskommunene Nordland og Troms. Det vises til nærmere omtale under Samferdselsdepartementet.

Kap. 580 Bostøtte

Post 70 Bostøtte, overslagsbevilgning

I 2004 ble det vedtatt å innføre en meldeplikt i bostøtteordningen. Plikten innebar at alle husstander som mottok bostøtte skulle melde fra om

økninger i inntekt på over 10 000 kroner pr. år. Bostøtten skulle avkortes i forhold til inntektsøkningen. Meldeplikten fungerte ikke etter intensjonene, og ble derfor avvirket fra 1. januar 2007, jf. B. Innst. S. nr. 5 (2006–2007). Stortinget fattet også vedtak om at manglende etterlevelse av meldeplikten knyttet til inntektsøkninger på mer enn 10 000 kroner per år ikke skulle innkreves, jf. romertallsvedtak under Andre fullmakter. I St.prp. nr. 1 (2006–2007) varslet Regjeringen at den ville komme tilbake med konkret oppfølging av sakene der meldeplikten ble overholdt. For å sikre likebehandling foreslår Regjeringen at de husstander som har overholdt meldeplikten får tilbakebetalt det de har blitt trukket i bostøtte. Denne kompensasjonen er beregnet til 35 mill. kroner.

På bakgrunn av dette foreslås det at bevilgningen på kap. 580, post 70 Bostøtte økes med 35 mill. kroner, fra 2 286,5 mill. kroner til 2 321,5 mill. kroner.

Kap. 581 Bolig – og bomiljøtiltak

Post 74 Tilskudd til bolig-, by- og stedsutvikling

I Statsbudsjettet 2007 ble det vedtatt å innføre et nytt tilskudd til bolig-, by- og stedsutvikling. Det er i hovedsak fysiske investeringer som skal gjennomføres innenfor stedsutvikling. Nødvendig planlegging, anbudsinnhenting og gjennomføring av tiltakene med videre, medfører at mange av tiltakene vanskelig lar seg gjennomføre innenfor et budsjettår. Spesielt gjelder dette større utviklings- og utbyggingstiltak.

På denne bakgrunn foreslås det at kap. 581 post 74 Tilskudd til bolig-, by- og stedsutvikling tilføyes stikkordet «kan overføres».

Kap. 582 Rentekompensasjon for skoleanlegg og kirkebygg

Post 60 Rentekompensasjon – skoleanlegg, kan overføres

På bakgrunn av nye renteforutsetninger, foreslås det at bevilgningen på kap. 582 post 60 Rentekompensasjon – skolebygg økes med 42 mill. kroner, fra 541 mill. kroner til 583 mill. kroner.

Post 61 Rentekompensasjon – kirkebygg, kan overføres

Regjeringen foreslår å utvide investeringsrammen med 300 mill. kroner. Som følge av dette foreslås det en tilleggsbevilgning på 3,2 mill. kroner til dekning av renteutgifter i 2007. Det vises til nærmere

omtale under Kirke- og kulturdepartementet. Videre foreslås det at bevilgningen økes med 3 mill. kroner som følge av endrede renteforutsetninger.

På denne bakgrunn foreslås det at bevilgningen på kap. 582 post 61 Rentekompensasjon – kirkebygg økes med til sammen 6,2 mill. kroner, fra 39 mill. kroner til 45,2 mill. kroner.

Kap. 586 Tilskudd til omsorgsboliger og sykehjemsplasser

Post 63 Tilskudd til kompensasjon for utgifter til renter og avdrag

På bakgrunn av endrede renteforutsetninger, foreslås det at bevilgningen på kap. 586 post 63 Tilskudd til kompensasjon for utgifter til renter og avdrag økes med 54,2 mill. kroner, fra 1 474,2 mill. kroner til 1 528,4 mill. kroner.

Kap. 2412 Den norske stats husbank

Post 72 Rentestøtte

Posten omfatter lån til utleieformål som er gitt med rente- og avdragsfrihet i perioden 1987–1994, og eldre særvilkårslån som har en rentesats på ett prosentpoeng under gjeldende rente. På denne utgiftsposten legges det til inntekter i form av forsinkelsesrenter. På bakgrunn av endrede anslag for disse foreslås det at bevilgningen økes med 1 mill. kroner, fra 19 mill. kroner til 20 mill. kroner.

Post 90 Lån til Husbanken, overslagsbevilgning

Av Husbankens låneramme i 2006 ble om lag 1 mrd. kroner ikke benyttet. Det vil dermed komme færre låneutbetalinger i 2007 enn lagt til grunn i statsbudsjettet for 2007. På bakgrunn av dette forelås det at bevilgningen på kap. 2412 post 90 Lån til Husbanken reduseres med 206 mill. kroner, fra 11 294 mill. kroner til 11 088 mill. kroner.

Kap. 5312 Den norske stats husbank

Post 1 Gebyrer m.m.

På bakgrunn av redusert lånemasse i Husbanken, foreslås det at kap. 5312 post 1 Gebyrer m.m. reduseres med 11,2 mill. kroner, fra 30,2 mill. kroner til 19 mill. kroner.

Post 90 Avdrag

Posten omfatter mottatte avdrag, tap og rentestøtte i henhold til prinsippet om bruttobudsjettering.

Som følge av økte anslag for ordinære avdrag foreslås det bevilgningen på kap. 5312, post 90 Avdrag økes med 507 mill. kroner, fra 8 803 mill. kroner til 9 310 mill. kroner.

Kap. 5615 Renter fra Den norske stats husbank

Post 80 Renter

Posten omfatter renter fra Husbankens lånekunder og rentestøtte. Det foreslås at bevilgningen på posten reduseres med 32 mill. kroner i 2007, fra 4 105 mill. kroner til 4 073 mill. kroner. Dette skyldes endringer i antall lån på fastrentevilkår, og at det ble mindre utbetalt i lån i 2006 enn det som ble lagt til grunn i budsjetteringen. Videre har avdragene økt som følge av endret andel fastrentekunder.

Kap. 2427 Kommunalbanken AS

Post 90 (Ny) Aksjekapital

Styret i Kommunalbanken AS har anmodet eierne om en styrking av bankens egenkapital med 100 mill. kroner per år i årene 2007, 2008 og 2009.

Kommunalbanken skal bidra til konkurranse i markedet for utlån til kommunesektoren, og på den måten bidra til lavest mulige finansieringskostnader i kommunal sektor. Samtidig skal banken gi avkastning til eierne av innskutt kapital. Banken eies av staten med 80 pst. og KLP Forsikring med 20 pst. Kommunalbanken har hatt sterk vekst i utlån til kommunesektoren de senere årene. Årsaken er dels økt etterspørsel etter lån, dels at banken har økt sin markedsandel. Den sterke utlånsveksten har ført til en reduksjon i bankens kjernekapitaldekning. Per 31.12.06 hadde banken en kjernekapitaldekning på 6,01 pst. Styret i Kommunalbanken har lagt til grunn at kjernekapitaldekningen bør ligge på ca. 6 pst. Dette er i tråd med Kredittilsynets anbefalinger.

Det er grunn til å forvente fortsatt vekst i kommunesektorens låneetterspørsel. Dersom Kommunalbanken skal kunne tilby lån framover, er banken avhengig av styrking av egenkapitalen. Uten styrking av egenkapitalen vil banken måtte redusere utlånsveksten. Dette vil kunne svekke konkurransen i utlånsmarkedet for kommunesektoren på kort sikt.

På denne bakgrunn foreslår Regjeringen at staten bidrar til en styrking av bankens egenkapital med 80 mill. kroner. Det foreslås en bevilgning på kap. 2427, post 90 på 58,8 mill. kroner. Samtidig foreslås det at staten avstår fra utbytte fra Kommu-

nalbanken i 2007. Ved behandlingen av statsbudsjettet for 2007 vedtok Stortinget et utbytte for staten på 21,2 mill. kroner. Det vises til forslag under kap. 5616, post 85 Aksjeutbytte.

Plassering av statens midler i Kommunalbanken anses å være en sikker investering. Kommunalbanken har gitt god avkastning til eierne. Banken har aldri hatt tap på utlån. KLP Forsikring har signalisert at selskapet er positiv til å gå inn med ny egenkapital. Det er en forutsetning for forslaget om kapitaløkning at KLP Forsikring bidrar i tråd med sin eierandel. Samlet vil egenkapitalen da bli styrket med 100 mill. kroner i 2007.

Kap. 5616 Aksjeutbytte i Kommunalbanken AS

Post 85 Aksjeutbytte

Det foreslås at posten reduseres med 21,2 mill. kroner til 0 i 2007. Det vises til omtale under kap. 2427, post 90 Aksjekapital.

Andre saker

Kap 551 Regional utvikling og nyskaping

Post 61 Næringsrettede midler til regional utvikling, kompensasjon for økt arbeidsgiveravgift, kan overføres, kan nyttes under post 70

I forbindelse med behandling av Statsbudsjettet 2007 og St.meld. nr. 21 (2005–2006) Hjarte for heile landet – Om distrikts og regionalpolitikken, har Stortinget besluttet at omlegging av ordningen med differensiert arbeidsgiveravgift (DA) fra 1.1.07 skal være provenynøytral i forhold til 31.12.03. Dette prinsippet skal ligge fast i perioden 2007–2013. Det økte provenyet som følger av at ikke alle områder har fått gjeninnført den gamle ordningen, skal tilbakeføres til områdene som ikke har fått gjeninnført DA eller som har fått gjeninnført ordningen med en høyere avgiftssats enn før 2004. Kompensasjonsmidlene bevilges over kap. 551, post 61 Næringsrettede midler til regional utvikling, kompensasjon for økt arbeidsgiveravgift over KRDs budsjett. Fylkeskommunene som får tildelt midler skal benytte disse til tiltak som kan gi varige, positive effekter for regionene og næringslivet, jf. St.prp. nr. 1 (2006–2007) for Kommunal- og regionaldepartementet.

Kostnadsøkningen som følge av omleggingen av DA er anslått til 575 mill. kroner i 2007. Beregningene tar utgangspunkt i ordningen som gjaldt per 31.12.2003, dvs. kostnadsøkning etter bosted. I

forbindelse med forhandlingene med ESA om gjeninnføringen av DA fra og med 01.01.07 ble det bestemt at beregningsgrunnlaget skulle endres fra bosted til arbeidssted. Dersom en legger det nye beregningskriteriet til grunn, viser beregninger at kostnadsøkningen blir på 420 mill. kroner, altså en forskjell ift. bruk av bosted på 155 mill. kroner. Grunnen til denne forskjellen er at pendling fra områder med lav arbeidsgiveravgift til områder med høy avgift er høyere enn pendling motsatt vei.

Regjeringen foreslår at bevilgningen på 155 mill. kroner, som er knyttet til at den nye ordningen benytter arbeidssted som beregningskriterium i stedet for bosted, skal fordeles ut fra et noe større geografisk perspektiv enn tildelingskriteriene på kap. 551, post 61. Det foreslås derfor at midlene skal benyttes innenfor det distriktpolitiske virkeområdet, og at fordelingen av midlene baseres på fordelingsnøkkelen for kap. 551, post 60 Tilskudd til fylkeskommuner for regional utvikling.

I tillegg foreslår Regjeringen at denne bevilgningen, sammen med midler fra Fornyings- og administrasjonsdepartementets budsjett på kap. 1508 post 50 (Høykom), skal bidra til full bredbånddekning i Norge.

Bevilgningen på 155 mill. kroner skal benyttes til utbygging av aksessnett, med unntak av i Finnmark der midlene også kan benyttes til utbygging av transportnett.

Det er ønskelig at fylkeskommunene tar en aktiv rolle i bredbåndsutbyggingen. Fylkeskommunene og Høykom må i samarbeid sikre en helhetlig bredbåndsutbygging i de enkelte fylker ved prioritering av utbyggingsområder og prosjekter. Sammen med midler fra Høykom kan midlene over kap. 551, post 61 maksimalt utgjøre 50 pst. av investeringskostnadene. Prosjekter som støttes skal benytte kostnadseffektive teknologiske løsninger for en best mulig utnyttelse av tilgjengelige midler, og brukere med ekstra behov for bredbåndskapasitet må selv finansiere merkostnadene. Dersom fylket allerede har full bredbånddekning eller fullfinansiert slik utbygging, skal bruken av midlene i fylket avklares med Kommunal- og regionaldepartementet.

3.6 Arbeids- og inkluderingsdepartementet

Kap. 600 Arbeids- og inkluderingsdepartementet

Post 01 Driftsutgifter

Det er nødvendig å styrke de juridiske ressursene med 4 stillinger i Arbeids- og inkluderingsdepartementet for å ivareta lovarbeidet i forbindelse med pensjonsreformen. Budsjetteffekten av denne styrkingen er beregnet til i overkant av 2 mill. kroner.

Det foreslås derfor å omdisponere 2 mill. kroner fra kap. 604, post 21 til kap. 600, post 01.

Bevilgningen under kap. 600, post 01 foreslås økt med 2 mill. kroner.

Kap. 601 Utredningsvirksomhet, forskning m.m.

Post 21 Spesielle driftsutgifter

Kvalifiseringsprogram

For 2007 ble det bevilget 53 mill. kroner til oppstart av et særskilt kvalifiseringsprogram for utsatte grupper med en tilhørende standardisert kvalifiseringsstønad, jf. St.prp. nr. 1 (2006–2007) og B.innst. S. nr. 15 (2006–2007). Utkast til lovbestemmelser har vært på høring. Det tas sikte på at saken fremmes for Stortinget i juni 2007. Det tas videre sikte på at de første kommunene skal kunne tilby programmet i løpet av 2007 og at ordningen skal gjelde alle kommuner fra 2010.

Sosial- og helsedirektoratet får ansvaret for kvalifiseringsprogrammet på statlig nivå. Det foreslås å avsette 3 mill. kroner til dekning av direktoratets kostnader knyttet til oppstart av ordningen i 2007. De resterende midlene vil i innfasingsperioden bli fordelt til de aktuelle kommunene med utgangspunkt i sosialhjelpsnøkkelen i inntektssystemet for kommunene, fra det kvartalet det blir etablert NAV-kontor i den enkelte kommune. Midlene vil bli innlemmet i rammetilskuddet for kommunene når alle landets kommuner har etablert NAV-kontorer, etter planen fra 2010. AID vil i forbindelse med statsbudsjettet for 2008 i samråd med KS vurdere nærmere om det er aktuelt med et mindre fastbeløp slik at det blir tatt høyde for at alle kommuner trenger et visst minimumsbeløp til å planlegge iverksetting av ordningen.

Bevilgningen foreslås redusert med 53 mill. kroner. Samtidig økes kap. 621, post 21 og post 62 samlet sett med tilsvarende beløp. Det vises til berørte kapitler og poster.

Utredningsmidler

Det foreslås å omdisponere 1 mill. kroner fra kap. 684, post 01 til kap. 601, post 21 til evalueringer av ulike tiltak som gjelder samer og nasjonale minoriteter, jf. omtale under kap. 684 Internasjonalt fag- og formidlingssenter for reindrift, post 01 Driftsutgifter.

Samlet foreslås bevilgningen redusert med 52 mill. kroner.

Post 73 Tilskudd til helse- og rehabiliteringstjenester for sykmeldte, kan overføres

Med utgangspunkt i Sykefraværsutvalget, Ot.prp. nr. 6 (2006–2007) og St.prp. nr. 1 Tillegg 4 (2006–2007), jf. B.innst. S. nr. 15 (2006–2007) er ordningen tilskudd til helse- og rehabiliteringstjenester for sykmeldte etablert. Formålet med ordningen er å få sykmeldte raskere tilbake i arbeid. Det legges til grunn at også delvis sykmeldte skal inngå i målgruppen. Videre legges det opp til at ordningen også kan omfatte arbeidstakere som alternativt ville blitt sykmeldt om de ikke fikk et tilbud innenfor ordningen, samt de som er inne på ordningen/oppfølging når sykepengeperioden opphører. Det er et krav at de personene som omfattes med stor sannsynlighet kommer raskere tilbake i arbeid som en direkte følge av den behandlingen/aktiviteten som tilbys.

For 2007 er det bevilget 604 mill. kroner til dette formålet. Bevilgningen er gjort overførbart og kan omdisponeres og utgiftsføres under kap. 732 Regionale helseforetak, post 79 Tilskudd til helse- og rehabiliteringstjenester for sykmeldte og kap. 605 Arbeids- og velferdsetaten, post 70 Tilskudd til helse- og rehabiliteringstjenester for sykmeldte.

Det er stilt 445 mill. kroner til rådighet under kap. 732 Regionale helseforetak, post 79 Tilskudd til helse- og rehabiliteringstjenester for sykmeldte. Det er videre stilt 142 mill. kroner til rådighet under kap. 605 Arbeids- og velferdsetaten, post 70 Tilskudd til helse- og rehabiliteringstjenester for sykmeldte. Midlene vil i hovedsak komme til anvendelse i 2. halvår 2007 bl.a. som følge av at det er nødvendig å gjennomføre anskaffelsesprosesser iht. regelverket for offentlige anskaffelser. Fordelingen av midlene mellom de regionale helseforetakene og Arbeids- og velferdsetaten for 2007 er basert på en behovskartlegging, en vurdering av foreliggende tilbud og mulighetene for en rask oppstart av ordningen. En relativt stor andel er i 2007 fordelt til helseforetakene fordi disse kan få til en raskere oppstart enn det som er mulig for

Arbeids- og velferdsetaten. Fordelingen vil vurderes nærmere etter hvert som en høster erfaringer med bruken av midlene.

Det foreslås videre å omdisponere 15 mill. kroner fra kap. 601, post 73 Tilskudd til helse- og rehabiliteringstjenester for sykmeldte til kap. 605, post 21 Spesielle driftsutgifter. Midlene vil gå til utviklings- og informasjonstiltak med mer, i hovedsak knyttet til implementering av Gult kort i sykefraværsoppfølgingen, jf. omtale under kap. 605, post 21.

Gjenstående 2 mill. kroner på kap. 601, post 73 er satt av til evaluering av ordningen med tilskudd til helse- og rehabiliteringstjenester for sykmeldte. Det foreslås dermed samlet sett å redusere kap. 601, post 73 med 602 mill. kroner. Samtidig økes kap. 732, post 79, kap. 605, post 70 og kap. 605, post 21 samlet sett med tilsvarende beløp. Det vises til berørte kapitler og poster.

Kap. 604 NAV-reform og pensjonsreform*Post 21 Spesielle driftsutgifter*

Det foreslås å omdisponere 2 mill. kroner fra kap. 604, post 21 til kap. 600 post 01, jf. omtale under kap. 600 Arbeids- og inkluderingsdepartementet.

Bevilgningen foreslås redusert med 2 mill. kroner.

Post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold NAV-reform

I Arbeids- og inkluderingsdepartementets budsjettproposisjon for 2007 redegjøres det for de ulike kostnadselementene i gjennomføring av NAV-reformen for årene 2007–2009. Et vesentlig kostnadselement er implementering av en IKT-basisløsning i den nye arbeids- og velferdsforvaltningen.

IKT basisløsningen har vært gjenstand for en særlig kvalitetssikring (KS2). Som følge av resultatet av kvalitetssikringen foreslås det at usikkerhetsavsetningen økes med 61 mill. kroner. Basisløsningen er nå i en gjennomføringsfase.

Status for gjennomføring av NAV-reformen

Innen utgangen av 2009 skal det etableres felles lokale arbeids- og velferdskontor (NAV-kontor) som dekker alle landets kommuner. Etableringen av 110 NAV-kontor i 2007 rapporteres å være i rute, og de første av dem vil bli etablert i juni.

Det er besluttet å etablere fylkesvise spesialenheter for forvaltning, samt avdelingskontor i fylker

med mest spredtbygd bosettingsmønster. I tillegg kommer fem spesialenheter for pensjon. Spesialenhetene for forvaltning planlegges etablert i løpet av 1. kvartal 2008, mens spesialenhetene for pensjon etter planen skal etableres innen utgangen av 2008.

Parallelt med etableringen av NAV-kontorer og spesialenheter arbeides det videre med blant annet kompetanseoppbygging, og etablering av nye rutiner for oppgaveløsning, innenfor den enkelte enhet. Arbeids- og velferdsdirektoratet arbeider målrettet med tiltak som skal understøtte disse prosessene. Det vil bli gitt en nærmere redegjørelse for dette arbeidet i St.prp. nr.1 (2007–2008) Arbeids- og inkluderingsdepartementet.

Ved behandlingen av St.prp. nr 46 (2004–2005) fattet Stortinget følgende vedtak: «Stortinget ber Regjeringen sikre at det utarbeides en plan for samlet kompetanseutvikling i den nye arbeids- og velferdsforvaltningen». En første versjon av en slik plan ble lagt fram for Arbeids- og inkluderingsdepartementet våren 2006, jf. St.prp. nr. 1 (2006–2007).

Arbeids- og velferdsetaten har koordineringsansvaret for det videre arbeidet med planen i samarbeid med KS og Sosial- og helsedirektoratet. Arbeidet med kompetanseplan har det blant annet vært viktig å ta hensyn til beslutningene Arbeids- og velferdsetaten har tatt om den framtidige organiseringen av etaten (jf. omtalen over). Det tas sikte på at en ny versjon av kompetanseplanen skal foreligge i løpet av juni 2007. I pilotkontorene har kompetanseutviklingen fram til nå blant annet vært basert på lokale opplegg.

Det er trådt i kraft to forskrifter knyttet til gjennomføringen av NAV-reformen.

- Forskrift til arbeids- og velferdsforvaltningsloven om løsning av tvister mellom Arbeids- og velferdsetaten og kommunene trådte i kraft 12. mars 2007. Fylkesmannen skal mekle når uenighet hindrer inngåelse av avtale om etablering av NAV-kontor. Hvis meklingen ikke fører fram, går saken til tvungen løsning ved en sentral, partssammensatt tvisteløsningsnemnd.
- Forskrift om delegasjon av myndighet mellom stat og kommune i arbeids- og velferdsforvaltningen trådte i kraft 12. mars 2007. Forskriften legger til rette for en enhetlig ledelse av NAV-kontor, ved at en felles administrativ leder kan gis fullmakt til å utøve myndighet og fatte vedtak på kontorets samlede oppgaveområde, enten vedkommende er ansatt i stat eller kommune.

Romertallsvedtak

I mange tilfeller er Arbeids- og velferdsetaten kontraktspart vedrørende husleie, strøm, rengjøring, rekvisita og lignende ved de lokale NAV-kontorene. Dette innebærer at Arbeids- og velferdsetaten mottar faktura fra leverandører som også gjelder kommunens andel av fellesutgiftene. På grunnlag av denne faktura sendes et refusjonskrav til kommunen.

Dersom en legger til grunn bruttoprinsippet, vil en refusjon fra kommunen bokføres på etatens inntektskapittel. En slik bokføring (bruttoprinsippet) vil ikke vise statens reelle utgifter i forbindelse med opprettelse av NAV-kontorer. For å vise statens reelle utgifter, bør kommunens refusjon ikke betraktes som inntekt for etaten, men som en korrigering av statens utgift.

For å få en mer korrekt bokføring i statsregnskapet foreslås det at det legges opp til at refusjon fra kommunen blir kreditert samme kapittel og post som utgiften ble debiteret (nettoprinsippet). Dette vil gjelde kap. 604 NAV-reformen og pensjonsreformen postene 21 og 45, og kap. 605 Arbeids- og velferdsetaten postene 01, 21 og 45, jf. romertallsvedtak.

Pensjonsreform

Som varslet i Arbeids- og inkluderingsdepartementets budsjettproposisjon for 2007 ville en vurdere nærmere det samlede budsjettbehovet for IKT-investeringer knyttet til pensjonsreformen i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett i 2007. Bakgrunnen for dette var at pensjonsmeldingen (St.meld. nr. 5 (2006–2007)) skulle legges fram høsten 2006, og at prosjektomfang og budsjettbehov for å implementere de nye pensjonsreglene dermed ville bli klarere.

Det er utarbeidet en overordnet framdriftsplan for implementering av pensjonsreformen fra 2010. For at IKT-pensjonsprosjektet skal kunne holde denne framdriftsplanen må oppstart av overordnet design for prosjektets fase 3 (nye pensjonsregler i nye IKT-løsninger) finne sted 2. halvår 2007. I saldert budsjett for 2007 dekker bevilgningen til IKT-pensjonsprosjektet kun aktiviteter for fase 2 (implementering av nytt IKT-system med gjeldende pensjonsregelverk). Bevilgningen må styrkes med 29,0 mill. kroner dersom man skal følge fremdriftsplanen og starte opp overordnet design for de delene av reformen som er kritisk for at pensjonsreformen skal kunne gjennomføres fra 2010.

Bevilgningen til post 45 foreslås økt med til sammen 90 mill. kroner.

Kap. 605 Arbeids- og velferdsetaten*Post 21 Spesielle driftsutgifter*

I forbindelse med oppfølging av Sykefraværsutvalget foreslås det at deler av midlene satt av til dette formålet benyttes til bl.a. utvidelse av forsøket med Gult kort og informasjon om sykefraværarbeidet. Gult kort er et kommunikasjonsverktøy (skjema) til bruk mellom lege, arbeidstaker og arbeidsgiver for å sikre god og nødvendig informasjonsutveksling om helseproblemer og sykefravær. Tiltaket har vært forsøkt i Flora kommune og evalueringen av dette viser gode resultater. Dette har ført til at partene i arbeidslivet er opptatt av at ordningen skal utvides. På denne bakgrunn foreslås det å gjøre forsøket Gult kort til et landsomfattende tiltak i sykefraværarbeidet. Utvidelse av ordningen til et landsomfattende tiltak vil bl.a. kreve midler til tilpasning av IT-systemer, utarbeidelse av nye blanketter mv. Det er i IA-sammenheng også behov for noe midler til utviklings- og informasjonstiltak mv. Det vises også til omtale under kap. 601, post 73.

Bevilgningen foreslås økt med 15 mill. kroner.

Post 70 (Ny) Tilskudd til helse- og rehabiliteringstjenester for sykmeldte, kan overføres

Det foreslås bevilget 142 mill. kroner under post 70, jf. omtale under kap. 601, post 73. Med utgangspunkt i Sykefraværsutvalget, Ot.prp. nr. 6 (2006–2007) og St.prp. nr. 1 Tillegg 4 (2006–2007), jf. B.innst. S. nr. 15 (2006–2007), er ordningen tilskudd til helse- og rehabiliteringstjenester for sykmeldte etablert. For 2007 er det bevilget 604 mill. kroner til dette formålet under kap. 601 post 73. Bevilgningen er gjort overførbar og kan omdisponeres og utgiftføres under kap. 732 Regionale helseforetak, post 79 Tilskudd til helse- og rehabiliteringstjenester for sykmeldte og kap. 605 Arbeids- og velferdsetaten, post 70 Tilskudd til helse- og rehabiliteringstjenester for sykmeldte.

Det er stilt 142 mill. kroner til rådighet under kap. 605 Arbeids- og velferdsetaten, post 70 Tilskudd til helse- og rehabiliteringstjenester for sykmeldte. Midlene vil i hovedsak komme til anvendelse i 2. halvår 2007, bl.a. som følge av at det er nødvendig å gjennomføre anskaffelsesprosesser iht. regelverket for offentlige anskaffelser.

Kap. 621 Tilskudd forvaltet av Sosial- og helsedirektoratet*Post 21 Spesielle driftsutgifter*

Bevilgningen foreslås økt med 3 mill. kroner til dekning av kostnader knyttet til oppstart av ordningen med kvalifiseringsprogram. Det vises også til omtale under kap. 601, post 21.

Post 62 (Ny) Kvalifiseringsprogrammet

Det foreslås bevilget 50 mill. kroner under ny post 62 til kommunenes utgifter til kvalifiseringsprogrammet. Midlene fordeles etter sosialhjelpsnøkelen i inntektssystemet og tildeles fra det kvartalet det etableres NAV-kontor i den enkelte kommune. Det vises også til omtale under kap. 601, post 21.

Det foreslås bevilget 50 mill. kroner under ny post 62.

Kap. 634 Arbeidsmarkedstiltak*Post 21 Evaluering, utviklingstiltak m.v., kan overføres*

Posten foreslås redusert med 4 mill. kroner til inndekning av økt bevilgning under kap. 651, post 62.

Bevilgningen foreslås redusert med 4 mill. kroner.

Omfanget av arbeidsmarkedstiltakene

Oppgangskonjunkturen gjennom om lag fire år har gitt opphav til høy sysselsettingsvekst og betydelig reduksjon i arbeidsledigheten. For en nærmere vurdering av situasjonen på arbeidsmarkedet vises det til omtale i St.meld. nr. 2 (2006–2007) Revidert nasjonalbudsjett 2007.

Under de ordinære arbeidsmarkedstiltakene er det for 2007 planlagt et tiltaksnivå på om lag 11 800 plasser, mens det er planlagt et gjennomsnittlig tiltaksnivå på om lag 28 000 plasser for yrkeshemmede. Bedringen i arbeidsmarkedet og et lavere antall yrkeshemmede trekker isolert sett i retning av at tiltaksnivået i 2007 kan reduseres noe. Samtidig gir høy etterspørsel etter arbeidskraft en unik mulighet til å få personer som befinner seg i utkantene av arbeidsmarkedet tilbake i jobb. For å utnytte denne muligheten, foreslår Regjeringen at tiltaksnivået for ordinære og yrkeshemmede arbeidssøkere opprettholdes på samme nivå som i saldert budsjett for 2007 på hhv. 11 800 ordinære tiltaksplasser og 28 000 plasser for yrkeshemmede arbeidssøkere. Et forholdsvis høyt nivå på tiltaks-

plasser i forhold til antall arbeidssøkere gjør det mulig med forsterket innsats for å flere i jobb, særlig for de grupper som selv i et godt arbeidsmarked har begrensede muligheter til å skaffe seg arbeid på egen hånd. Det vil videre bedre Arbeids- og velferdsetatens mulighet til å gi arbeidssøkere individuell tilrettelegging og oppfølging, i tråd med arbeidssøkernes bistandsbehov.

Post 70 Ordinære arbeidsmarkedstiltak, kan overføres

Regnskapsinformasjon fra 2006 viser at bevilgningen på kap. 634, post 70 ble overskredet i 2006, men at det samtidig ble gitt tilsagn for til sammen 43 mill. kroner mindre av tilsagnsfullmakten som er bevilget for inneværende år for å dekke regnskapsmessig etterslep fra 2006. Dette har sammenheng med at etaten mottok og gjorde opp flere refusjonskrav fra tiltaksarrangører i 2006 enn det som ble lagt til grunn ved fordeling av ressursbehovet mellom bevilgning for 2006 og tilsagnsfullmakt til utbetaling i 2007. Dette gir grunnlag for at bevilgningen til ordinære arbeidsmarkedstiltak i 2007 til dekning av regnskapsmessig etterslep fra 2006 av budsjettekniske årsaker kan reduseres med 43 mill. kroner.

Bevilgningen under kap. 634, post 70 foreslås redusert med 43 mill. kroner.

Post 71 Spesielle arbeidsmarkedstiltak, kan overføres, kan nyttes under post 70

Regnskapsinformasjon fra 2006 viser at 63 mill. kroner som er bevilget for inneværende år for å dekke regnskapsmessig etterslep fra 2006, ikke er benyttet. Dette gir grunnlag for at bevilgningen til spesielle arbeidsmarkedstiltak for yrkeshemmede i 2007 til dekning av regnskapsmessig etterslep fra 2006 av budsjettekniske årsaker kan reduseres med 63 mill. kroner.

Bevilgningen til spesielle arbeidsmarkedstiltak for yrkeshemmede under kap. 634, post 71 foreslås redusert med 63 mill. kroner.

Kap. 635 Ventelønn

Post 01 Driftsutgifter, overslagsbevilgning

Bevilgningen til utbetalinger av ventelønn for 2007 er 405 mill. kroner. Det forventes en betydelig reduksjon i antall nye ventelønns-mottakere fremover. Dette har bl.a. sammenheng med en gunstig situasjon på arbeidsmarkedet. Det legges nå til grunn en gjennomsnittlig beholdning ventelønns-

mottakere på 1 750 personer i 2007. Dette representerer en nedgang på 600 personer sammenlignet med anslaget som ble lagt til grunn i saldert budsjett for 2007. Utgiftene til ventelønn i 2007 anslås nå til 325 mill. kroner. Dette er en nedgang på 80 mill. kroner sammenlignet med bevilgningen for 2007, jf. også omtale under kap. 3635.

Bevilgningen foreslås redusert med 80 mill. kroner.

Kap. 3635 Ventelønn

Post 01 Refusjon statlig virksomhet mv.

Det er budsjettert med refusjoner fra statlige virksomheter på i alt 121 mill. kroner i 2007. Som følge av at det nå anslås en lavere gjennomsnittlig beholdning ventelønns-mottagere, blir også omfanget av refusjoner noe lavere enn budsjettert for 2007, jf. også omtale under kap. 635 Ventelønn. De samlede refusjonsinntektene anslås nå til 98 mill. kroner.

Bevilgningen foreslås redusert med 23 mill. kroner til 98 mill. kroner.

Kap. 640 Arbeidstilsynet

Post 01 Driftsutgifter

Ytterligere forsterket innsats mot sosial dumping

Arbeidstilsynet trenger økte ressurser for å bidra ytterligere til å hindre sosial dumping. Antallet arbeidsinnvandrere øker stadig sterkt. Mye tyder på at dette vil fortsette. Antallet gyldige arbeidstiltalser gitt til borgere fra de nye EØS-landene var 8 737 per 1. oktober 2003. Per 1. oktober 2006 var tilsvarende tall 32 899. I tillegg til de arbeidstakerne som er her som individuelle arbeidstakere er det antakelig enda flere som kommer til Norge som utsendte/innleide arbeidstakere på tjenesteoppdrag. Det finnes imidlertid ikke en komplett statistikk over hvor mange arbeidsinnvandrere som til enhver tid oppholder seg i Norge.

Arbeidstilsynets kontroll og tilsyn rettet mot sosial dumping er spesielt viktig nå for å motvirke en todeling av norsk arbeidsliv, der deler av arbeidsmarkedet ikke følger de lover og regler som gjelder i Norge. Erfaringene etaten har gjort etter tilsyn rettet mot bygg- og anleggssektoren viser at det er en rekke tilfeller der arbeidsforholdene er dårlige og helse, miljø og sikkerhet ikke tas alvorlig. Dette gjelder spesielt på arbeidsplasser med mange utenlandske arbeidstakere.

Regjeringens handlingsplan mot sosial dumping ble lansert ifm. Revidert nasjonalbudsjett 2006. Status og nye tiltak for å gjennomføre hand-

lingsplanen er oversendt Stortinget 4. mai 2007 i Ot.prp. nr. 56 (2006–2007) om lov om endringer i arbeidsmiljøloven og allmenngjøringsloven (innleie, påseplikt for oppdragsgivere og innsynsrett for tillitsvalgte). Forslaget om utvidet oppdragsgiveransvar medfører en ny oppgave for Arbeidstilsynet og Petroleumstilsynet. Dette vil kunne kreve ekstra ressurser til tilsyn og veiledning. Tilsvarende gjelder for forslaget om innsynsrett, gjennom at tilsynsetatene trolig vil få flere meldinger og tips som må følges opp.

Bevilgningen foreslås økt med 5 mill. kroner.

Post 22 Flyttekostnader

I 2006 ble det bevilget 37 mill. kroner under kap. 640 post 22 Flyttekostnader til flytte- og omstillingskostnader i forbindelse med flyttingen av Arbeidstilsynet fra Oslo til Trondheim. Deler av bevilgningen er overført til 2007. Etter flyttingen har det påløpt utgifter til tomgangsleie for Arbeidstilsynets tidligere lokaler i Oslo. Midlene til tomgangsleie har vært belastet kap. 640 post 22. Leiekontrakten er nå overtatt av andre. Som følge av dette frigjøres deler av de overførte midlene på posten.

3 mill. kroner av overførte midler foreslås benyttet til delvis inndekning av økt bevilgning under kap. 651, post 62 Kommunale innvandrertiltak til utvidelse av tiltaket om gratis kjernetid for alle barn i områder med høy andel minoritetspråklige barn, jf. omtale under kap. 651, post 62, jf. også forslag til romertallsvedtak.

Kap. 642 Petroleumstilsynet

Post 01 Driftsutgifter

Opprettholde høyt HMS-nivå i petroleumsvirksomheten – etablere elektroniske samhandlingsløsninger.

Integrerte operasjoner mellom land og hav, og mellom innland og utland er i ferd med å bli bredt implementert i petroleumsnæringen. Dette skyldes utviklingen av IKT som gjør det mulig å integrere deler av arbeidsprosesser som før var atskilt. Petroleumsnæringen kjennetegnes ved tett trepartssamarbeid mellom arbeidsgiverorganisasjoner, arbeidstakerorganisasjoner og myndighetene (Petroleumstilsynet) ifm. arbeid med sikkerhet og arbeidsmiljø. Petroleumstilsynet må derfor både ha god kunnskap om og selv bruke tilsvarende arbeidsmetoder og teknologi som næringen. Det er derfor avgjørende for sikkerheten i petroleumsvirksomheten at Petroleumstilsynet får mulighet til å etablere elektroniske samhandlingsløsninger.

For at Petroleumstilsynet skal kunne være i stand til å ivareta sine tilsynsoppgaver på best mulig måte, er det viktig at Petroleumstilsynet er på høyde med næringen i forhold til kompetanse, arbeidsprosesser, kunnskap og bruk av teknologi. Det er derfor viktig at Petroleumstilsynet har oppdatert teknisk utstyr. Dette er også en forutsetning for at tilsynet både kan rekruttere, opparbeide og videreutvikle kompetanse. Disse faktorene er av avgjørende betydning for å ivareta et høyt HMS-nivå i petroleumsnæringen.

Elektroniske samhandlingsløsninger vil gi Petroleumstilsynet en større mulighet til å imøtekomme behov for økt tilsynsvolum.

Bevilgningen foreslås økt med 5 mill. kroner.

Økt tilsynsvolum som følge av endret aktørbilde

Gjennom lengre tid har en sett endringer i aktørbildet med mange nye og mindre tilsynsobjekter innenfor petroleumsvirksomheten og sammenslåinger av store, internasjonale selskaper. Den siste store endringen er sammenslåingen av Statoil og Hydro til ett stort tilsynsobjekt. Det er igangsatt aktiviteter for å følge og overvåke integrasjonsprosessen. For Petroleumstilsynet er det viktig å være i forkant av de utfordringene man står overfor innen petroleumsvirksomheten, både når det gjelder å identifisere disse og hvordan de skal følges opp.

Petroleumstilsynet har derfor behov for å ansette flere fagpersoner for å øke kapasiteten i tilsynet i forhold til et stadig mer komplekst aktørbilde. Det gjelder både i forhold til fusjonen mellom Statoil og Hydro, og i forhold til det økende antall små aktører.

Bevilgningen foreslås økt med 3,5 mill. kroner i 2007 knyttet til økt tilsynsvolum.

Denne utgiftsøkningen vil dekkes inn gjennom en økning av antall refunderbare tilsynstimer, jf. bevilgningsforslag under kap. 3642 Petroleumstilsynet.

Samlet foreslås det å øke bevilgningen til kap. 642, post 01 med 8,5 mill. kroner.

Kap. 3642 Petroleumstilsynet

Post 03 Refusjon av tilsynsutgifter

Som følge av endringene i aktørbildet i petroleumssektoren er det behov for å ansette flere fagpersoner til økt antall tilsyn mot bransjen.

Bevilgningen til refusjon av tilsynsutgifter foreslås økt med 3,5 mill. kroner, jf. forslag under kap. 642, post 01.

Kap. 648 Arbeidsretten, meklingsinstitusjonen

Post 01 Driftsutgifter

Midlertidig heltidsstilling som dommer

Arbeidsretten er en særdomstol som behandler tvister om gyldighet og fortolkning av tariffavtaler, visse tvister om fortolkning av arbeidstvistlovens og tjenestetvistlovens regler, tvister om brudd på tariffavtaler og om sanksjoner ved slike avtalebrudd. Tvistenes karakter er ofte av en slik art at det er av stor betydning at de behandles og avgjøres raskt. Det er gjennomført flere tiltak for å redusere restansene i Arbeidsretten, men ytterligere nedgang i saksbehandlingstiden vil kreve en økning i kapasitet.

Som en prøveordning er det med virkning fra 1. mars 2007 og ut oppnevningssperioden 31. august 2008 opprettet en midlertidig heltidsstilling som dommer.

Bevilgningen til Arbeidsretten foreslås økt med 0,7 mill. kroner.

Økningen foreslås inndecket ved en tilsvarende reduksjon under kap. 648, post 21 Spesielle driftsutgifter.

Post 21 Spesielle driftsutgifter, kan overføres

Bevilgningen foreslås redusert med 0,7 mill. kroner som overføres til kap. 648 Arbeidsretten, meklingsinstitusjonen, post 01 Driftsutgifter.

Kap. 651 Bosetting av flyktninger og tiltak for innvandrere

Post 21 Spesielle driftsutgifter, kunnskapsutvikling, integrering og mangfold, kan overføres

Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet har overtatt gjennomføringsansvaret fra Integrerings- og mangfoldsdirektoratet for tiltak 2 i Innsats mot kjønnslemlestelse 2002, som innebærer at det skal gis informasjon om tvangsekteskap og kjønnslemlestelse til nyankomne innvandrere. Som følge av dette foreslås bevilgningen på posten redusert med 1 mill. kroner, og bevilgningen under kap. 846, post 70 foreslås økt tilsvarende.

Videre foreslås posten redusert med 2,8 mill. kroner til inndecking av økt bevilgning under kap. 651, post 62.

Bevilgningen foreslås samlet sett redusert med 3,8 mill. kroner.

Post 61 Opplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere

Fra 1. september 2005 ble tilskuddet til opplæring i norsk og samfunnskunnskap lagt om fra en timebasert og aktivitetsbasert tilskuddordning til en rammebasert ordning basert på objektive kriterier. Det nye tilskuddet består av et tilskudd per person (per capitatilskudd), et skjønnstilskudd og et resultatstilskudd. Formålet med skjønnstilskuddet er å kompensere for ulemper som enkelte kommuner har fått med den nye ordningen. St.prp. nr. 1 (2006–2007) for AID forutsetter at det settes av 20 mill. kroner til skjønnstilskudd i 2007.

Anslagsendringer som følge av færre deltakere i overgangsordningen og per capitaordningen tilsier at bevilgningen isolert sett kan settes ned med 178,2 mill. kroner i forhold til saldert budsjett for 2007. Dette inkluderer økte utgifter til norskopplæring for asylsøkere i mottak.

Mange kommuner har varslet at de har vanskeligheter med å gjennomføre en norskopplæring med forsvarlig kvalitet og tilstrekkelig omfang. Dette kan føre til at kommunene bosetter færre flyktninger enn behovet tilsier.

På denne bakgrunn foreslås en styrking av ordningen med 75 mill. kroner, slik at kommunene blir bedre i stand til å gi opplæring for norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere. Rammen for skjønnstilskuddet foreslås økt fra 20 mill. kroner til 95 mill. kroner for å kompensere kommunene. Dette er en midlertidig løsning for inneværende år. Tilskuddsordningen er under evaluering, og Regjeringen vil i forbindelse med statsbudsjettet for 2008 vurdere innretningen av tilskuddet nærmere. Målsettingen med omleggingen om å gi insentiv til en mer effektiv norskopplæring står fast.

I saldert budsjett for 2007 ble det vedtatt å gjennomføre norskopplæring for asylsøkere i statlige mottak fra høsten 2007. Utgiftene til norskopplæring for asylsøkere i mottak antas å bli 4,28 mill. kroner høyere enn tidligere anslått. Årsaken er at det i inneværende år skal gis opplæring til og utbetales tilskudd for alle som oppholder seg i mottak på innføringstidspunktet, i tillegg til personer som kommer til i løpet av høsten. Antall deltakere blir derfor noe høyere ved oppstart enn det gjennomsnittstallet som tidligere er lagt til grunn.

Bevilgningen foreslås samlet redusert med 103,2 mill. kroner.

Post 62 Kommunale innvandrertiltak

I 2006 startet et nytt forsøk med gratis kjernetid i barnehage for alle fire- og femåringer i bydel Stovner i Oslo. Det ble bevilget 10 mill. kroner til dette forsøket i 2006. I budsjettet for 2007 er det bevilget 26,5 mill. kroner til gratis kjernetid, noe som dekker kostnadene for alle femåringer i de fire bydelene i Groruddalen og bydel Søndre Nordstrand i Oslo; det vil si et tilbud til de barna som skal begynne på skolen i 2008. Femåringer er prioritert for å kunne gjennomføre forsøket i hele Groruddalen, i tillegg til Bydel Søndre Nordstrand, for dermed å gi flest mulig et tilbud før skolestart.

Ordningen foreslås utvidet til å omfatte gratis kjernetid for alle fireåringer i de fire bydelene i Groruddalen og Bydel Søndre Nordstrand i Oslo. En innfasing av gratis kjernetid for fireåringer fra 1. august 2007 har en kostnad over statsbudsjettet på 11 mill. kroner. 1,2 mill. kroner foreslås omdisponert fra andre tiltak på post 62. Det vises for øvrig til omtale under kap. 634, post 21, kap. 651, post 21 og kap. 640, post 22.

Bevilgningen foreslås økt med 9,8 mill. kroner.

Kap. 3651 Bosetting av flyktninger og tiltak for innvandrere**Post 02 Norskopplæring i mottak, ODA-godkjente utgifter**

Visse innenlandske utgifter knyttet til norskopplæring for asylsøkere i mottak kan godkjennes som offisiell utviklingshjelp (ODA-godkjente utgifter). Utgiftene til norskopplæring for asylsøkere i mottak er beregnet til 40,28 mill. kroner, 4,28 mill. kroner høyere enn tidligere anslått, jf. omtale under kap. 651, post 61. Dette medfører at de ODA-godkjente utgiftene knyttet til tiltaket øker fra 32,7 mill. kroner til 36,3 mill. kroner.

Bevilgningen foreslås økt med 3,6 mill. kroner.

Kap. 664 Pensjonstrygden for sjømenn**Post 70 Tilskudd**

Bevilgningen består av tilskudd til dekning av krigsfartstillegg med videre etter sjømannspensjonstrygdloven § 15 og tilskudd som skal dekke trygdens underskudd i henhold til statsgarantien.

Antall arbeidstakere som trekkes for pensjonsavgift i 2007 ser ut til å bli noe høyere enn lagt til grunn for saldert budsjett 2007. Dette innebærer en økning i avgiftsinntektene og dermed reduksjon i trygdens underskudd og behovet for statstilskudd.

Bevilgningen foreslås redusert med 39 mill. kroner.

Kap. 666 Avtalefestet pensjon (AFP)**Post 70 Tilskudd**

Bevilgningen er på 950 mill. kroner. Veksten i antall AFP pensjonister i 2007 ser ut til å bli lavere enn lagt til grunn i saldert budsjett. I saldert budsjett for 2007 er det lagt til grunn en vekst i gjennomsnittlig antall pensjonister i 2007 på 8,6 pst. Veksten ser nå ut til å bli på 7 pst. Dette er hovedårsaken til at det forventes lavere utgifter på posten enn budsjettet.

Bevilgningen foreslås redusert med 30 mill. kroner.

Kap. 680 Sametinget**Post 54 Avkastning av Samefolkets fond**

Ved en inkurie ble avkastningen av Samefolkets fond fra 2005 ikke utbetalt til Sametinget i 2006. Avkastningen av Samefolkets fond fra 2005 er på 4,65 mill. kroner og omfatter renteavkastninger fra 1. januar 2005 til 31. desember 2005, jf. St.prp. nr. 1 (2005–2006) og B.innst. S. nr. 5 (2005–2006). Midlene må bevilges på ny for å kunne utbetales.

Bevilgningen foreslås økt med 4,65 mill. kroner.

Kap. 683 Ressurscenter for natur- og reindriftstjenester**Post 01 Driftsutgifter, kan overføres**

Det er i 2007 bevilget 1 mill. kroner over kap. 683, post 01 Driftsutgifter. I Innst. S. nr. 77 (2006–2007) ble kap. 683, post 01 Driftsutgifter tilført stikkordet «kan overføres» for 2006 fordi etableringen av Ressurscenter for natur- og reindriftstjenester har blitt vesentlig forsinket. Dette bidrar til å sikre tilstrekkelig fleksibilitet i arbeidet med å opprette senteret.

Arbeids- og inkluderingsdepartementets målsetting har vært at senteret skulle omdannes til en hensiktsmessig selvfinansierende selskapsform innen utløpet av 2007. Som følge av forsinkelsen i etableringen antar departementet at det nå neppe er realistisk at senteret kan omdannes før 2008.

Det foreslås at kap. 683 post 01 Driftsutgifter tilføres stikkordet «kan overføres» for budsjettåret 2007.

Kap. 684 Internasjonalt fag- og formidlingssenter for reindrift

Post 01 Driftsutgifter

Det er i 2007 bevilget 2,6 mill. kroner til drift av Internasjonalt fag- og formidlingssenter for reindrift over Arbeids- og inkluderingsdepartementets budsjett. Landbruks- og matdepartementet og Utenriksdepartementet har begge satt av 500 000 kroner til drift av senteret i 2007.

Det foreslås å omdisponere 1 mill. kroner fra kap. 684, post 01 til kap. 601, post 21 til evalueringer av ulike tiltak som gjelder samer og nasjonale minoriteter.

Bevilgningen foreslås redusert med 1 mill. kroner.

Kap. 690 Utlendingsdirektoratet

Post 01 Driftsutgifter

Program for elektronisk saksbehandling i utlendingsforvaltningen

Økningen i saksinnang og sakskompleksitet i utlendingsforvaltningen krever satsning på nye elektroniske løsninger. Disse vil gradvis effektivisere saksbehandlingen og bidra til å gi søkerne og andre brukere av utlendingsforvaltningen bedre service.

Elektronisk saksbehandling vil forbedre kommunikasjonen mellom de ulike instansene på utlendingsfeltet og gi effektiviseringsgevinster både i Utlendingsdirektoratet, Utlendingsnemnda, politiet og ved utenriksstasjonene.

Den største fordelene ved en innføring vil være fjerning av ventetiden på forsendelse av dokumenter, men det vil også være fordeler knyttet til redusert administrasjon av dokumentutsendelse, rask elektronisk tilgang til all relevant informasjon, samt at all informasjon vil være tilgjengelig for alle ledd i forvaltningen samtidig. Innføring av elektronisk saksbehandling vil også øke brukertilfredsheten for søkere. Et elektronisk saksbehandlingssystem vil også gi mulighet for søkere til å levere enkelte typer søknader og dokumenter elektronisk og vil på den måten være langt mer brukervennlig enn dagens system.

Regjeringen ønsker å starte arbeidet med utvikling og implementering av elektronisk saksbehandling i utlendingsforvaltningen i 2007.

Bevilgningen foreslås økt med 15 mill. kroner.

Post 21 Spesielle driftsutgifter, statlige mottak

I forbindelse med Stortingets behandling av St.prp. nr. 1 (2006–2007), jf. B.innst. S. nr. 5 (2006–2007), ble det vedtatt at det statlige barnevernet skulle overta ansvaret for enslige mindreårige asylsøkere under 15 år fra 1. oktober 2007. Det ble på denne bakgrunn overført 4,5 mill. kroner fra kap. 690, post 21 Spesielle driftsutgifter, statlige mottak til kap. 856, post 01 Barnevernets omsorgssenter for enslige mindreårige.

P.g.a. forsinkelser med ferdigstilling av senteret, viser det seg nå at det statlige barnevernet ikke kan overta ansvaret for de enslige mindreårige asylsøkerne fra utlendingsmyndighetene før 1. desember 2007. Dette har konsekvenser for utgiftene under Barne- og familiedepartementets og Arbeids- og inkluderingsdepartementets budsjett i 2007, jf. omtale under kap. 856, post 01. Forsinkelsen medfører økte driftsutgifter i statlige mottak.

På denne bakgrunn foreslås 3 mill. kroner omdisponert fra kap. 856 post 01 til kap. 690 post 21. Dette utgjør 2/3 av beløpet på 4,5 mill. kroner som opprinnelig ble overført til Barnevernets omsorgssenter for enslige mindreårige. Det vises også til omtale under kap. 3690, post 04.

Bevilgningen foreslås økt med 3 mill. kroner.

Kap. 3690 Utlendingsdirektoratet

Post 04 Statlige mottak, ODA-godkjente utgifter

Visse innenlandske utgifter knyttet til mottak av asylsøkere og flyktninger kan godkjennes som offisiell utviklingshjelp (ODA-godkjente utgifter). Som følge av endringer knyttet til kap. 690, post 21 foreslås posten justert.

Bevilgningen foreslås redusert med 0,6 mill. kroner.

Ny gjennomgang av de regelstyrte ordningene under folketrygden mv.

Det er utarbeidet nye prognoser for 2007 for de regelstyrte overslagsbevilgningene til folketrygden mv. under Arbeids- og inkluderingsdepartementet, Helse- og omsorgsdepartementet og Barne- og likestillingsdepartementet (foreldrepenger). De nye anslagene er utarbeidet på grunnlag av statistikk og regnskapstall pr. februar. På sykepengeområdet er det også foretatt en vurdering av utviklingen t.o.m. mars måned.

For folketrygdens ytelser samlet, anslås nå stønadsutgiftene til om lag 237 mrd. kroner for 2007 (ekskl. dagpenger). Dette innebærer en nedjuste-

ring av utgiftsanslagene på vel 2,0 mrd. kroner i forhold til saldert budsjett, hovedsakelig som følge av en nedjustering av utgiftsanslagene for sykepen-ger (0,8 mrd. kroner), attføringspenger (0,4 mrd. kroner), rehabiliteringspenger (0,3 mrd. kroner), medisiner mv. (0,2 mrd. kroner) og uførhet (0,4 mrd. kroner). I tillegg er utgifter til hjelpemidler mv. oppjustert med om lag 0,2 mrd. kroner.

I omgrupperingsproposisjonen til høsten vil det bli foretatt en gjennomgang av de konkrete endringene under hver enkelt post for hele folke-trygden. På det nåværende tidspunkt anses det imidlertid lite hensiktsmessig å legge fram et detal-jert endringsforslag som tar for seg alle postene.

Det foreslås at bevilgningene til folketrygdens utgifter samlet nedjusteres med om lag 2 060 mill. kroner (ekskl. dagpenger) som følge av nye anslag. Endringene foreslås fordelt på de invol-verte departementer med -1 590 mill. kroner under Arbeids- og inkluderingsdepartementet, -558 mill. kroner under Helse- og omsorgsdepartementets områder og 90 mill. kroner under Barne- og like-stillingsdepartementets områder.

Under inntektspostene er det forventet 81 mill. kroner i mindreinntekter. Det vises til nærmere omtale av bevilgningsforslagene under de enkelte kapitler.

Kap. 2541 Dagpenger

Post 70 Dagpenger, overslagsbevilgning

Bevilgningen til utbetalinger av dagpenger i 2007 er på 6 837 mill. kroner. Utviklingen i utbetalin-gene av dagpenger sammenlignet med samme periode i 2006. Dette skyldes det bedre arbeids-markedet med markert nedgang i ledigheten Anslaget på gjennomsnittlig antall registrert helt ledige i 2007 justeres nå ned fra om lag 59 000 per-soner i Nasjonalbudsjettet 2007 til tilnærmet 48 000 personer. For en nærmere vurdering av situasjonen på arbeidsmarkedet vises til omtale i St.meld. nr. 2 (2006–2007) Revidert nasjonalbud-sjett 2007.

Som følge av en forventet lavere ledighet enn lagt til grunn i Nasjonalbudsjettet 2007 er det grunnlag for å redusere bevilgningen for 2007.

Bevilgningen til utbetalinger av dagpenger for 2007 foreslås redusert med 2 137 mill. kroner til 4 700 mill. kroner.

Kap. 2620 Stønad til enslig mor eller far

Post 70 Overgangsstonad, overslagsbevilgning

Bevilgningen er på 2 355 mill. kroner. Bevilgnin-gen i saldert budsjett var basert på regnskap og statistikk til og med september 2006. De siste månedene er det imidlertid observert en utvikling med færre antall mottakere enn tidligere lagt til grunn, og det foretas derfor en nedjustering av anslaget for antall mottakere med overgangssto-nad for året som helhet.

Bevilgningen foreslås redusert med 90 mill. kroner.

Post 72 Stønad til barnetilsyn, overslagsbevilgning

Bevilgningen er på 530 mill. kroner. Basert på regnskapstall og statistikk pr. mars 2007 anslås nå utgiftene til barnetilsyn til 500 mill. kroner. Ned-gangen har sammenheng med at reduksjonen i antall mottakere av stønad til barnetilsyn har blitt noe sterkere enn tidligere lagt til grunn. Nedgan-gen har i noen grad også sammenheng med endret praksis for utbetaling til stønadmottakere som har levd i ekteskapslignende forhold i 12 av de siste 18 månedene. Videre kan lønnsvekst ha ført til at flere enslige forsørgere har nådd taket på 6G for rett til stønad til barnetilsyn.

Bevilgningen foreslås redusert med 30 mill. kroner.

Post 76 Forskuttering av underholdsbidrag

Bevilgningen er på 1 160 mill. kroner. Bl.a. på bak-grunn av at antall barn med forskudd så langt i 2007 har vært lavere enn tidligere anslått, forven-tes det nå at utgiftene til forskuttering av under-holdningsbidrag i 2007 blir lavere enn lagt til grunn i saldert budsjett.

Bevilgningen foreslås redusert med 50 mill. kroner.

Kap. 2650 Sykepenger

Post 70 Sykepenger for arbeidstakere mv., overslagsbevilgning

Bevilgningen som er på 25 810 mill. kroner, fore-slås nedjustert med 670 mill. kroner. Nedjusterin-gen skyldes dels at utgiftene i 2006 ble lavere enn nysaldert budsjett dette året, som følge av meget svak vekst i sykefraværet de siste månedene i 2006. Mindreforbruket i 2006 får direkte konsekvenser for de nye anslagene for 2007.

På bakgrunn av utviklingen hittil i år, legges det nå til grunn en reduksjon i fraværet på 1 pst. på årsbasis i 2007 sammenlignet med 2006, mens anslaget som lå til grunn for saldert budsjett 2007 var 1,0 pst. vekst. Sykepengeutgiftene påvirkes også av sysselsettingsutviklingen og lønnsveksten. Veksten i sysselsettingen anslås nå til 2,1 pst., mens veksten i sykepengegrunnlaget er satt til 4,75 pst. i tråd med lønnsvekstanslaget for 2007.

Bevilgningen foreslås redusert med 670 mill. kroner.

Post 71 Sykepenger for selvstendige, overslagsbevilgning

Bevilgningen er på 1 620 mill. kroner. Bevilgningen i saldert budsjett bygger på anslag foretatt i oktober 2006, på bakgrunn av regnskap og statistikk per september samme år. Sykefraværet blant selvstendige anslås nå å bli redusert med 4 pst. fra 2006 til 2007, mens forutsetningene i saldert budsjett var 0-vekst.

Bevilgningen foreslås redusert med 75 mill. kroner.

Post 75 Feriepenger av sykepenger, overslagsbevilgning

Bevilgningen er på 1 320 mill. kroner. Som følge av at utbetaling av sykepenger i 2006 ble lavere enn budsjettet, er anslaget på utbetaling av feriepenger av sykepenger i 2007 også nedjustert.

Bevilgningen foreslås redusert med 20 mill. kroner.

Kap. 2652 Medisinsk rehabilitering mv.

Post 70 Rehabiliteringspenger, overslagsbevilgning

Bevilgningen er på 7 965 mill. kroner. Bevilgningen i saldert budsjett bygger på anslag foretatt i oktober 2006, på bakgrunn av regnskap og statistikk per september samme år. Etter at dette anslaget ble utarbeidet, har flere forhold endret seg. Bl.a. ser gjennomsnittlig utbetaling per stønadsmottaker ut til å bli lavere enn tidligere forutsatt, noe som har sammenheng med økt innslag av stønadsmottakere med gradert ytelse.

Bevilgningen foreslås redusert med 250 mill. kroner.

Kap. 2653 Ytelser til yrkesrettet attføring

Post 70 Attføringspenger, overslagsbevilgning

Bevilgningen er på 10 715 mill. kroner. Saldert budsjett baseres på anslag gjort på bakgrunn av regnskap og statistikk per september 2006. De siste månedene har imidlertid antall attføringspengemottakere vært lavere enn tidligere lagt til grunn, noe som både skyldes redusert tilgang til ordningen og en økning i avgangstallene. Reduksjonen i antall attføringsmottakere har bl.a. sammenheng med den positive utviklingen på arbeidsmarkedet med sterk etterspørsel etter arbeidskraft.

Bevilgningen foreslås redusert med 390 mill. kroner.

Post 71 Attføringsstønad, overslagsbevilgning

Bevilgningen er på 1 235 mill. kroner. På bakgrunn av en reduksjon i antall attføringspengemottakere, anslås også utgiftene til attføringsstønad å bli lavere i 2007 enn tidligere lagt til grunn.

Bevilgningen foreslås redusert med 55 mill. kroner.

Kap. 2655 Uførhet

Post 74 Tidsbegrenset uførestønad, overslagsbevilgning

Bevilgningen er på 6 340 mill. kroner. Regnskapstall og statistikk viser en noe lavere tilgang av nye mottakere av uføreytelser hittil i år enn tidligere forventet, og utgiftsanslaget for tidsbegrenset uførestønad må på denne bakgrunn nedjusteres.

Bevilgningen foreslås redusert med 185 mill. kroner.

Kap. 2661 Grunn- og hjelpestønad, hjelpemidler mv.

Post 70 Grunnstønad, overslagsbevilgning

Utvidet utbetaling av grunn- og hjelpestønad i EØS-området

Bevilgningen er på 1 540 mill. kroner.

Etter EØS-reglene kan ytelser som ligger i grenselandet mellom trygd og sosialhjelp etter nærmere regler unntas fra den generelle eksportplikten etter EØS-avtalen. Ytelsene skal da bare utbetales til personer som er bosatt i landet. Reglene for unntak fra eksportplikten er strammet inn av EU i en endringsforordning på bakgrunn av avgjørelser av EF-domstolen i konkrete saker.

Endringsforordningen skal nå inkorporeres i EØS-avtalen.

De nye reglene innebærer for Norges del at man må gi avkall på de eksportunntak man hittil har hatt for grunn- og hjelpestønad til dekning av ekstraavgifter for uføre og for stønad til barnetilsyn og utdanningsstønad for gjenlevende ektefelle.

Det foreslås at omleggingen skjer fra 1. juli 2007. Etter omleggingen vil grunn- og hjelpestønad mv. bli å utbetale i EØS-området når vedkommende person har tilknytning til folketrygden i form av pensjon fra Norge eller medlemskap i trygden. Nye tilfelle med rett til grunn- og hjelpestønad vil vesentlig dreie seg om utenlandsbosatte ektefeller/barn av personer som arbeider i Norge og er med i folketrygden. Retten vil bestå så lenge Norge plikter å dekke helsetjenestene for slike personer, dvs. så lenge hovedpersonen er i arbeid i Norge og vedkommende ektefelle/barn ikke tar arbeid i bostedslandet. Omleggingen vil medføre noe økte utgifter for folketrygden.

Bevilgningen foreslås økt med 5 mill. kroner.

Post 73 Hjelpemidler m.v. under arbeid og utdanning

Bevilgningen er på 110 mill. kroner.

Det foreslås igangsatt en prøveordning med hjelpemidlet SpeechEasy til bruk i arbeids- og utdanningssituasjoner. SpeechEasy er et hjelpemiddel for personer som stammer. SpeechEasy foreslås tildelt både i forbindelse med arbeidsliv og utdanning. Dette gir en årlig merutgift på 1,4 mill. kroner og en merutgift på 0,7 mill. kroner i 2007.

Bevilgningen foreslås økt med 0,7 mill. kroner. Økningen foreslås inndeckt ved en tilsvarende reduksjon under kap. 2661, post 75 Bedring av funksjonsevnen, hjelpemidler.

Post 74 Tilskudd til biler

Bevilgningen er på 675 mill. kroner. Bevilgningen i saldert budsjett var basert på regnskap og statistikk til og med september 2006. De siste månedene er det imidlertid observert økning i utbetaling av tilskudd til bil.

Bevilgningen foreslås økt med 60 mill. kroner.

Post 75 Bedring av funksjonsevnen, hjelpemidler Anslagsendring

Bevilgningen er på 2 480 mill. kroner. Utgiftsveksten innen området tekniske hjelpemidler har variert de siste årene. På bakgrunn av utviklingen hittil

i år forventes økning i utbetalingene i 2007. Deler av utgiftsøkningen har sammenheng med utskiftningsbehov innen hjelpemiddelfeltet. På bakgrunn av dette foreslås bevilgningen økt med 165 mill. kroner.

Justering av sats for datautstyr

Det gis i dag et tilskudd til bærbart datautstyr på 9 000 kroner og til stasjonært utstyr på 7 500 kroner. Prisene på datautstyr har den siste tiden gått ned, og det er nå mulig å anskaffe datautstyr av god kvalitet til langt under disse summene. Det ble i 2006 gitt tilskudd til datautstyr for 89,4 mill. kroner, i tillegg til at det ble utlånt slikt utstyr for om lag 41 mill. kroner fra hjelpemiddelsentralene. Dersom tilskuddet til både stasjonært og bærbart utstyr reduseres med 600 kroner, vil dette gi en årlig innsparing på 6,4 mill. kroner og en innsparing på 3,2 mill. kroner i 2007. De innsparte midlene foreslås benyttet til å dekke utgiftene til tiltak under post 73 med 0,7 mill. kroner og tiltak under post 76 på til sammen 2,5 mill. kroner. På bakgrunn av dette foreslås bevilgningen redusert med 3,2 mill. kroner.

Samlet foreslås bevilgningen på post 75 økt med 161,8 mill. kroner.

Post 76 Bedring av funksjonsevnen, andre formål

Bevilgningen er på 95 mill. kroner.

Kvoten for tilpassingskurs for hørselshemmede/synshemmede/døvblinde foreslås økt. Økningen innebærer at det vil bli dekket tre kurs inklusive reiseutgifter. Dette vil medføre en årlig merutgift på 3 mill. kroner og en merutgift på 1,5 mill. kroner i 2007.

Prosjektet Akutt tolkehjelp foreslås gjort til en fast ordning fra 1. juli 2007. Prosjektet ble igangsatt som en forsøksordning 1. juli 2006. Dette vil medføre en årlig merutgift på 2 mill. kroner, og en merutgift på 1 mill. kroner i 2007.

Bevilgningen foreslås samlet sett økt med 2,5 mill. kroner. Økningen foreslås inndeckt ved en tilsvarende reduksjon under kap. 2661, post 75 Bedring av funksjonsevnen, hjelpemidler.

Kap. 2670 Alderspensjon

Post 70 Grunnpensjon, overslagsbevilgning

Bevilgningen er på 36 100 mill. kroner. Observert utvikling i regnskapstall pr. februar i år gir grunnlag for å nedjustere budsjettanslaget med 60 mill. kroner.

Bevilgningen foreslås redusert med 60 mill. kroner.

Kap. 2690 Diverse utgifter

Post 70 Sykestønadsutgifter i utlandet

Bevilgningen er på 145 mill. kroner. Som følge av at utbetalinger i desember 2006 først ble postert i januar 2007 og dermed først blir regnskapsført i 2007, er det nødvendig å øke bevilgningen med 90 mill. kroner.

Bevilgningen foreslås økt med 90 mill. kroner.

Kap. 5701 Diverse inntekter

Post 03 Hjelpemiddelsentraler mv.

Bevilgningen er på 54 mill. kroner. Observert utvikling i regnskapstall pr. februar 2007 gir grunnlag for nedjustere budsjettanslaget på posten med 8 mill. kroner.

Bevilgningen foreslås redusert med 8 mill. kroner.

Post 73 Refusjon bidragspliktige

Bevilgningen er på 580 mill. kroner. Inntektene på posten ses i sammenheng med kapittel 2620 post 76 Forskuttering av underholdsbidrag. Anslagene for refusjonsinntekter som legges til grunn på denne posten utarbeides på bakgrunn en prosent-sats av det beløp som forventes utbetalt i bidragsforskudd på kapittel 2620 post 76 i samme periode.

I saldert budsjett for 2007 er det lagt til grunn at inntektene vil utgjøre om lag 50 pst. av saldert budsjett på kapittel 2620 post 76. Oppdaterte anslag viser at inntektene forventes å utgjøre om lag 47 pst. av anslåtte utgifter på kapittel 2620 post 76.

Bevilgningen foreslås redusert med 65 mill. kroner.

Post 75 Refusjon overskytende bidrag

Bevilgningen er på 8 mill. kroner.

Folketrygdens rett til refusjon i barnebidrag for utbetalt overgangsstonad falt bort ved innføringen av nytt bidragsregelverk i 2003. Etter innføring av ny teknisk løsning på bidragsområdet fra april 2006 blir det ikke ført inntekter på posten.

Bevilgningen foreslås redusert med 8 mill. kroner.

3.7 Helse- og omsorgsdepartementet

Kap. 700 Helse- og omsorgsdepartementet

Post 01 Driftsutgifter

Ved en feil er forslag til merinntektsfullmakt utelatt i saldert budsjett for 2007. Det foreslås derfor en fullmakt til å overskride bevilgningen på kap. 700, post 01 Driftsutgifter mot tilsvarende merinntekt under kap. 3700, post 02 Gebyrinntekter mv., jf. forslag til romertallsvedtak.

Kap. 3700 Helse- og omsorgsdepartementet

Post 02 Gebyrinntekter mv.

Det vises til omtalen under kap. 700, post 01, og forslag til romertallsvedtak.

Kap. 703 Internasjonalt samarbeid

Post 21 Spesielle driftsutgifter

Posten dekker blant annet årlige kontingenter til programmer hvor Norge har forpliktet seg til å delta. Kontingentenes størrelse fastsettes etter vedtak i EU og varierer fra år til år. Variasjonen kan være til dels betydelig, og det er ikke uvanlig at betalingstidspunkter blir forskjøvet. Det foreslås derfor å gi posten stikkordet «kan overføres», jf. forslag til romertallsvedtak.

Post 70 (Ny) Tilskudd til private/andre

Posten er uten beløp i saldert budsjett for 2007, og omfatter tilskudd der årlig forbruk og tidspunkt for utbetaling kan variere. Utgiftene finansieres ved inntekter fra Utenriksdepartementet, jf. merinntektsfullmakt knyttet til kap. 3703, post 03 Refusjon fra Utenriksdepartementet. For å sikre realistisk budsjettering foreslås det at bevilgningen settes opp med 15,0 mill. kroner mot at kap. 3703, post 03, settes opp tilsvarende. Det foreslås videre å gi posten stikkordet «kan overføres», samt «kan nyttes under post 60», da enkelte tiltak vil kunne være kommunale, og finansieres over post 60 Tilskudd til kommuner og fylkeskommuner (uten beløp).

Kap. 3703 Internasjonalt samarbeid

Post 03 (Ny) Refusjon fra Utenriksdepartementet

Det foreslås bevilget 15,0 mill. kroner på posten, jf. omtale under kap. 703, post 70.

Kap. 719 Folkehelse

Post 21 Spesielle driftsutgifter, kan overføres, kan nyttes under post 70

Posten er ved en feil gitt stikkordet «kan nyttes under post 70». Stikkordet foreslås endret til «kan nyttes under post 79», jf. forslag til romertallsvedtak.

Post 70 Hivforebygging, smittevern mv., kan overføres, kan nyttes under post 21

Posten er ved en feil gitt stikkordet «kan nyttes under post 21». Det foreslås at stikkordet fjernes.

Post 74 Skolefrukt, kan overføres

Regjeringen foreslår å innføre gratis frukt og grønt for alle elever på skoler med ungdomstrinn, jf. omtale under kap. 571, post 60. Den delen av statstilskuddet til dagens abonnementsordning under Helse- og omsorgsdepartementet som knyttes til disse elevene, inngår i finansieringsgrunnlaget for den nye universelle ordningen. Det foreslås derfor å redusere bevilgningen på posten med 5,9 mill. kroner.

Post 79 Andre tilskudd, kan overføres

Helseundersøkelsen i Nord-Trøndelag, Hunt 3, gir verdifull informasjon om helsetilstanden i befolkningen, og er et viktig grunnlag for årsaks- og risikoforskning. Hunt 3 muliggjøres gjennom en samfinansiering mellom lokale, regionale og nasjonale aktører. Bevilgningen foreslås satt opp med 1,5 mill. kroner.

Det foreslås også å gi posten stikkordet «kan nyttes under post 21», jf. omtale under post 21 og post 70.

Kap. 720 Sosial- og helsedirektoratet

Post 01 Driftsutgifter

Arbeid innen rehabilitering

Statens kunnskaps- og utviklingssenter for helhetlig rehabilitering er et prosjekt ved Høgskolen i Bodø som nå er i avslutningsfasen. I en overgangsfase vil deler av utgiftene dekkes over Sosial- og helsedirektoratets budsjett. Bevilgningen foreslås satt opp med 0,8 mill. kroner mot at bevilgningen over kap. 726, post 70, settes ned tilsvarende.

Oppfølging sykefraværsutvalget

Det vises til omtale under kap. 732, post 79. Sosial- og helsedirektoratet er tillagt et faglig oppfølgingsansvar for ordningen med helse- og rehabiliteringstjenester for å bringe personer som mottar sykepenger raskere tilbake i arbeidslivet. Direktoratet skal blant annet følge med på om ordningen gir uheldige vridningseffekter og prioriteringsendringer. Bevilgningen foreslås satt opp med 1,5 mill. kroner.

Samlet foreslås bevilgningen satt opp med 2,3 mill. kroner.

Kap. 722 Norsk pasientskadeerstatning

Post 01 Driftsutgifter

Antall søknader om erstatning for pasientskader forventes å øke med om lag 10 pst. i inneværende år, og Norsk pasientskadeerstatning investerer i et nytt elektronisk saksbehandlingssystem. Bevilgningen foreslås satt opp med 2,0 mill. kroner for å styrke etatens saksbehandlingsskapasitet og for å finansiere IKT-investeringene.

Kap. 723 Pasientskadenemnda

Post 01 Driftsutgifter

Det er fortsatt vekst i antall nye saker til Pasientskadenemnda, og den gjennomsnittlige saksbehandlingstiden øker. Bevilgningen foreslås satt opp med 1,4 mill. kroner for å styrke etatens saksbehandlingsskapasitet.

Kap. 724 Helsepersonell og tilskudd til personelltiltak

Post 61 Tilskudd til turnustjenesten

Det har vært et mindreforbruk på posten i 2005 og 2006. Det forventes et lite mindreforbruk også i 2007 fordi det ikke er noen økning i antall turnusplasser som skal finansieres i 2007. Bevilgningen foreslås satt ned med 1,2 mill. kroner.

Post 71 Tilskudd til Nordiska högskolan för folkhälsovetenskap mv.

Det har i 2007 vært en økning i antall norske studenter ved Nordiska högskolan för folkhälsovetenskap. Dette har medført en økning i Norges andel av virksomhetsfinansieringen. Bevilgningen foreslås satt opp med 1,2 mill. kroner.

Kap. 725 Nasjonalt kunnskapssenter for helsetjenesten*Post 01 Driftsutgifter*

Det er opprettet et nasjonalt råd for kvalitet og prioriteringer. Formålet er blant annet å gjøre roller og ansvar i kvalitets- og prioriteringsarbeidet tydelig, få til bedre samhandling mellom nivåene i helsetjenesten og skape mer helhet i og åpenhet omkring kvalitets- og prioriteringsarbeidet. Sekretariatsfunksjonen er lagt til Nasjonalt kunnskapssenter for helsetjenesten. Bevilgningen foreslås satt opp med 1,0 mill. kroner til drift av sekretariatet.

Kap. 726 Habilitering, rehabilitering og tiltak for rusmiddelavhengige*Post 21 Spesielle driftsutgifter, kan nyttes under post 70*

Mindreforbruk på 0,9 mill. kroner i 2006 er overført 2007-budsjettet. Bevilgningen foreslås satt ned tilsvarende.

Post 70 Tilskudd, kan nyttes under post 21

Bevilgningen foreslås satt ned med 0,8 mill. kroner i forbindelse med avslutning av prosjektet Statens kunnskaps- og utviklingscenter for helhetlig rehabilitering. Det vises til omtale under kap. 720, post 01.

Kap. 728 Forsøk og utvikling mv.*Post 21 Spesielle driftsutgifter**ME-nettverk*

Det foreslås å styrke helsetilbudet til pasienter med myalgisk encefalopati (kronisk utmattelsesyndrom, ME). Midlene skal forvaltes av Sosial- og helsedirektoratet og skal finansiere:

- informasjonsmaterieell og internettbasert informasjon om ME for å spre kunnskap om sykdommen
- etablering av et kompetansenettverk for å sikre nasjonal kompetanseoppbygging basert på eksisterende fagmiljøer i tråd med anbefaling fra Sosial- og helsedirektoratet.

Direktoratet vil få i oppgave å samordne nettverket på nasjonalt nivå. I tillegg til norske fagmiljøer innenfor spesialisthelsetjenesten vil nettverket omfatte brukerne, primærhelsetjenesten og omsorgstjenesten. Nettverket vil drive med forsk-

ning, samt følge internasjonal fagutvikling. Andre oppgaver vil være veiledning og undervisning av helsepersonell både i spesialisthelsetjenesten og primærhelsetjenesten, samt formidling av informasjon til pasienter og pårørende. Bevilgningen foreslås satt opp med 5,0 mill. kroner.

Oppfølging av sykefraværsutvalget

Det vises til omtale under kap. 732, post 79. Det foreslås bevilget 4,5 mill. kroner til informasjonstiltak.

Mindreforbruk på 0,5 mill. kroner i 2006 er overført 2007-budsjettet.

Samlet foreslås bevilgningen derfor satt opp med 9,0 mill. kroner.

Kap. 729 Annen helsetjeneste*Post 01 Driftsutgifter*

Mindreforbruk på 1,4 mill. kroner i 2006 er overført 2007-budsjettet. Bevilgningen foreslås satt ned tilsvarende.

Kap. 732 Regionale helseforetak*Post 21 Forsøk og utvikling i helsesektoren, kan overføres*

Det er opprettet et offentlig utvalg som skal utrede forslag til framtidig fordeling av basisbevilgningen til regionale helseforetak. Utvalget skal avslutte sitt arbeid i 2007. Bevilgningen foreslås satt opp med 1,0 mill. kroner til å dekke utgifter til dette arbeidet.

Mindreforbruk på 4,7 mill. kroner i 2006 er overført 2007-budsjettet.

Samlet foreslås bevilgningen satt ned med 3,7 mill. kroner.

*Post 71 Tilskudd til Helse Øst RHF**Post 72 Tilskudd til Helse Sør RHF*

Regjeringen har besluttet å slå sammen Helse Sør RHF og Helse Øst RHF ved å etablere et nytt regionalt helseforetak, Helse Sør-Øst RHF, senest 1. juli 2007, jf. St.prp. nr. 44 (2006–2007) Om endringer i statsbudsjettet for 2007 under Helse- og omsorgsdepartementet. Nødvendige forberedelser skal være gjennomført slik at det nye foretaket har struktur, systemer og bemanning som gjør det i stand til å utøve sitt ansvar fra og med etableringstidspunktet. Interimsorganisasjonen, som er etablert under ledelse av Helse- og omsorgsdeparte-

mentet, har ansvar for å identifisere behovet for forberedelser, og påse at nødvendige tiltak settes i verk. Nytt styre ble pekt ut 21. mars 2007 og ble formelt utnevnt ved kongelig resolusjon 11.mai 2007. Styrene for Helse Sør RHF og Helse Øst RHF vil ha fullt ansvar for dagens organisasjoner i perioden fram til etableringen.

Det foreslås at bevilgningene over kap. 732 postene 71 og 72 kan nyttes av Helse Sør-Øst RHF, jf. forslag til romertallsvedtak.

Post 76 Innsatsstyrt finansiering av sykehus, overslagsbevilgning

I saldert budsjett var det lagt til grunn om lag uendret aktivitet fra 2005 til 2006. Aktivitetstall for 2006 tilsier utbetalinger gjennom ISF-ordningen om lag som forutsatt i St.prp. nr. 15 (2006–2007), hvor det på bakgrunn av aktivitetsstall for andre tertial ble foreslått bevilget 200 mill. kroner for å dekke opp for den antatt høyere aktiviteten i 2006 og kompensere endringer i ISF-reglene for 2006.

Indeksanalyser for hele 2006 tilsier at omfanget av endret registreringspraksis er som lagt til grunn ved fastsetting av enhetsprisen og antall DRG-poeng i bestillerdokumentet til de regionale helseforetakene for 2006. Helse- og omsorgsdepartementet vil komme tilbake til endelig avregningsoppgjør for 2006, inkludert eventuelle justeringer som følge av behandling av enkeltsaker i avregningsutvalget og ytterligere kvalitetssikring av utvikling i DRG-indeks, i omgrupperingsproposisjonen høsten 2007.

Vedtatt budsjett for 2007 legger til rette for å kunne videreføre et gjennomsnittlig aktivitetsnivå fra 2006 som ligger om lag 1,5 pst. over 2005-nivået. Vedtatt budsjett for 2007 legger til rette for et aktivitetsnivå som ligger om lag ½ pst. over anslått nivå i 2006. Enhetsprisen for 2007 er på vanlig måte fastsatt slik at det ikke betales ut ISF-refusjon for endret registreringspraksis av reelt sett samme aktivitet. På samme måte som for tidligere år, vil avvik fra forutsetningene bli korrigert i det endelige avregningsoppgjøret.

Post 79 (Ny) Tilskudd til helse- og rehabiliteringstjenester for sykmeldte, kan overføres

Det er innført en ordning med helse- og rehabiliteringstjenester for å bringe personer som mottar sykepenge raskere tilbake til arbeidslivet. I St.prp. nr. 1 Tillegg nr. 4 (2006–2007) ble det bevilget til sammen 604,0 mill. kroner til ordningen over Arbeids- og inkluderingsdepartementets budsjett

kap. 601, post 73. Det foreslås å overføre 445,0 mill. kroner av disse til Helse- og omsorgsdepartementets budsjett, jf. omtale under kap.601.73. Helse- og omsorgsdepartementet foreslår at midlene fordeles med 439,0 mill. kroner til de regionale helseforetakene på kap. 732, post 79, og 6,0 mill. kroner til informasjonstiltak jf. forslag under kap. 720 og kap. 728. Det foreslås bevilget 439,0 mill. kroner på kap. 732.79.

Det foreslås også å tilføye stikkordet «kan overføres» til posten.

Kap. 743 Statlige stimulerings tiltak for psykisk helse

Post 73 Tilskudd til arbeid med vold og traumatisk stress, kan overføres

Det er satt i gang arbeid med etablering av Barnas hus i Bergen og Hamar for å bedre tilbudet til barn og unge som utsettes for seksuelle og fysiske overgrep. Barnas hus skal være et senter for mottak, behandling og oppfølging av barn som har vært utsatt for seksuelle overgrep, trakassering, mishandling, vold eller vitne til slik vold og mishandling. Justisdepartementet har ansvar for tiltaket, i samarbeid med Helse- og omsorgsdepartementet og Barne- og likestillingsdepartementet. Av gjeldende bevilgning for 2007 settes det av inntil 4,0 mill. kroner som bidrag til etablering av Barnas hus.

Post 75 Tilskudd til styrking av psykisk helsevern, kan overføres

Regjeringen vil gi barn og unge under 23 år med psykiske lidelser og unge rusmisbrukere en særskilt ventetidsgaranti. Unge under 23 år med psykiske lidelser og/eller rusmiddelproblemer skal ikke vente lenger enn 10 virkedager før de har fått vurdert sitt behov for rett til nødvendig helsehjelp. Dersom slik hjelp blir gitt, skal det settes en maksimumsfrist på 90 dager (65 virkedager) for når behandling senest skal settes i gang. For å sikre at fastsatte mål og frister overholdes, foreslås det å sette i gang prosjekter i hvert regionale helseforetak for å forberede innføring av garantien. Målet er å øke effektiviteten i barne- og ungdomspsykiatrien ved at kvaliteten på henvisninger fra førstelinjen blir bedre og ved å gå gjennom inntaksprosedyrene ved klinikkene og rutinene for utnytting av den samlede kapasiteten på områdene. Bevilgningen foreslås satt opp med 2,0 mill. kroner. I tillegg foreslås det å omdisponere 5,0 mill. kroner innen-

for posten, slik at det til sammen settes av 7,0 mill. kroner til formålet.

Kap. 751 Apotekvesenet og legemiddelfaglige tiltak

Post 70 Tilskudd

Formålet med driftsstøtteordningen for apotek er å sikre drift av apotek i distriktene som har lav omsetning, samt sikre drift av apotek som utfører bestemte oppgaver for myndighetene, blant annet døgnåpne vaktapotek. Intensjonen med fraktfrefusjonsordningen for legemidler er at pasienter som er for syke eller har uforholdsmessig lang vei til nærmeste apotek, skal få dekket deler av sine utgifter til forsendelse av legemidler, jf. apotekforskriften § 44. Ut fra søknader om støtte så langt i 2007, anslår Legemiddelverket et mindreforbruk for året totalt sett på 9,0 mill. kroner. Bevilgningen foreslås satt ned med 9,0 mill. kroner.

Kap. 2711 Spesialisthelsetjenester mv.

Post 71 Refusjon psykologhjelp

Utgiftsutviklingen tilsier at utgiftene i 2007 vil bli lavere enn budsjettet. Bevilgningen foreslås satt ned med 14 mill. kroner.

Kap. 2751 Legemidler mv.

Post 70 Legemidler

Anslagsendring

Utgiftsutviklingen tilsier at utgiftene i 2007 vil bli lavere enn budsjettet. Bevilgningen foreslås satt ned med 240 mill. kroner.

Foretrukket legemiddel, migrenebehandling

I St.prp. nr.1 (2006–2007) ble det redegjort for planene om å innføre sumatriptan som foretrukket legemiddel for migrenebehandling. Det ble lagt til grunn en innsparing på 5 mill. kroner i 2007 som følge av dette. Som følge av at tiltaket blir satt i verk noe senere enn opprinnelig planlagt, forutsettes det en innsparing på 2,0 mill. kroner i 2007, og bevilgningen foreslås satt opp med 3,0 mill. kroner.

Kolesterolbehandling, overføring av atorvastatin 10 og 20 mg fra § 9 til § 10A

Foretrukket legemiddel ble innført for kolesterolbehandling (statiner) i juni 2005. Simvastatin ble gjort til foretrukket legemiddel. Tiltaket har hatt

svært god effekt når det gjelder nyforskrivning, ved at 93 pst. av de pasientene som begynner behandling med kolesterolsenkende legemidler får forskrevet simvastatin. Tiltaket har ikke hatt like god effekt når det gjelder å få brukere av det dyre alternativet atorvastatin til å bytte til simvastatin. I St.prp. nr. 1 (2006–2007) ble det derfor varslet følgende:

«Dersom forbruket av det dyre alternativet (atorvastatin) ikke reduseres ytterligere, eksempelvis til et nivå som i Danmark, vil det kunne bli aktuelt å overføre legemiddelet fra forhåndsgodkjent refusjon til refusjon etter individuell søknad.»

Det er fortsatt et stort antall pasienter som behandles med 10 og 20 mg atorvastatin i Norge, og markedsandelen for atorvastatin er høyere i Norge enn i Danmark. De aller fleste av pasientene som behandles med disse dosene vil ha like god effekt av det langt billigere legemiddelet simvastatin. Det foreslås derfor at styrkene 10 og 20 mg atorvastatin ikke lenger får forhåndsgodkjent refusjon fra 1. juli 2007. Det vil bli innført en overgangsordning, og det vil på egnet måte bli informert om kriteriene for å få innvilget refusjon på individuelt grunnlag. Statens legemiddelverk vil følge utvikling i forskrivningen i tiden framover og spesielt utviklingen i salget av 40 og 80 mg atorvastatin. Dersom pasientene overføres til høyere doser atorvastatin, vil departementet måtte vurdere ytterligere tiltak.

Det antas at tiltaket vil gi en innsparing i 2007 på 40,0 mill. kroner.

Foretrukket legemiddel, behandling av gastroøsofageal reflukssykdom (protonpumpehemmere)

Ordningen med foretrukket legemiddel ble innført for protonpumpehemmere 1. februar 2007. Forslag om tiltaket har vært på høring jf. St.prp. nr.1 (2006–2007). Slik tiltaket er utformet anslås det å gi en innsparing i 2007 på om lag 30 mill. kroner, og bevilgningen forslås satt ned tilsvarende.

Demenslegemidler fortsatt på § 9

I St.prp. nr. 1 (2006–2007) la departementet til grunn en innsparing på 50 mill. kroner ved at legemidler mot demens (kolinesterasehemmere) ikke lenger skal ha forhåndsgodkjent refusjon. Som omtalt i St.prp. nr. 1 (2006–2007) skulle det gjennomføres en prosess som blant annet omfattet innhenting av ny dokumentasjon fra produsenter og

informasjon fra pasientforeninger, og man skulle eventuelt komme tilbake til saken senest i forbindelse med fremleggelsen av revidert nasjonalbudsjett. Denne prosessen er nå gjennomført. Til tross for at det er knyttet betydelig usikkerhet til den foreliggende dokumentasjonen finner Legemiddelverket, etter en samlet vurdering, at det er en overvekt av sannsynlighet for at vilkårene for forhåndsgodkjent refusjon synes å være oppfylt for denne pasientgruppen. På denne bakgrunn foreslås ikke endringen gjennomført i 2007. Det er imidlertid betydelig usikkerhet knyttet til resultatene, og departementet vil eventuelt komme tilbake til saken i forbindelse med budsjettforslaget for 2008. Bevilgningen foreslås satt opp med 50,0 mill. kroner.

Refusjonskontrakter

I St.prp. nr. 1 (2006–2007) ble det orientert om bruk og erfaringer med refusjonskontrakter. Det ble videre orientert om den evaluering som Legemiddelverket skulle gjøre. Evalueringen ble lagt fram høsten 2006, og hovedkonklusjonene er at det har vist seg mer krevende enn antatt i Ot.prp. nr. 88 (2002–2003) Om lov om endringer i legemiddelloven (refusjonskontrakter m.m.), både å inngå og å følge opp refusjonskontraktene. Også standardkontrakter som er basert på et definert legemiddelvolum og pasientantall har vist seg problematisk i tilfeller hvor flere legemidler konkurrerer om de samme pasientgruppene. Det kreves også betydelige ressurser for å følge opp reklamemateriell fra legemiddelindustrien. På bakgrunn av erfaringene og evalueringen fra Legemiddelverket, anses refusjonskontrakter kun å være egnet i helt spesielle tilfeller.

Flytting av legemidler fra bidragsordningen til ordningen med forhåndsgodkjent refusjon

I St.prp. nr. 1 (2006–2007) ble det redegjort for at departementet skulle sende et forslag om endringer i bidragsordningen for legemidler og i blåreseptordningen på høring. Forslaget var samlet sett budsjettneutrykt, men innebar en flytting av 255,0 mill. kroner fra kap. 2790, post 70, til kap. 2751, post 70.

Forslaget ble sendt på høring 21. desember 2006 med planlagt ikrafttredelse 1. september 2007. I høringsrunden har flere instanser kommet med innspill om at ikrafttredelsestidspunktet bør utsettes til 1. januar 2008. Begrunnelsen for dette er at vedtak som NAV har fattet etter bidragsord-

ningen for 2007, har skapt en forventning hos publikum om at det ytes bidrag ut kalenderåret. Det kan derfor være uheldig dersom enkelte legemidler unntas fra dekning over bidragsordningen i kalenderåret. Videre vil flytting i et kalenderår innebære at en del pasienter må betale egenandeler i to ulike ordninger. Frikort innvilges for utgifter til blåreseptlegemidler som overstiger 1660 kroner, mens det gis bidrag til legemidler over bidragsordningen for utgifter som overstiger 1600 kroner. Ikrafttredelse ved årsskiftet vil også bidra til å redusere de administrative kostnadene ved implementeringen. Det legges derfor opp til endringene i bidragsordningen og blåreseptordningen skal tre i kraft 1. januar 2008. Det foreslås på denne bakgrunn å tilbakeføre 255,0 mill. kroner til kap. 2790, post 70, og bevilgningen foreslås satt ned tilsvarende.

Sammenfatning

Samlet foreslås bevilgningen satt ned med 512,0 mill. kroner.

Kap. 2752 Refusjon av egenbetaling

Post 70 Refusjon av egenbetaling, egenandelstak 1

Utgiftsutviklingen tilsier at utgiftene i 2007 vil bli lavere enn budsjettet. Bevilgningen foreslås satt ned med 161,0 mill. kroner.

Kap. 2755 Helsetjeneste i kommunene mv.

Post 70 Refusjon allmennlegehjelp

Utgiftsutviklingen tilsier at utgiftene i 2007 vil bli lavere enn budsjettet. Bevilgningen foreslås satt ned med 56,0 mill. kroner.

Post 71 Refusjon fysioterapi, kan nyttes under post 62

Utgiftsutviklingen tilsier at utgiftene i 2007 vil bli lavere enn budsjettet. Bevilgningen foreslås satt ned med 70,0 mill. kroner.

Kap. 2790 Andre helsetiltak

Post 70 Bidrag, lokalt

Anslagsendring

Utgiftsutviklingen tilsier at utgiftene i 2007 vil bli lavere enn budsjettet. Bevilgningen foreslås satt ned med 16 mill. kroner.

Bidrag for smertelegemidler

Bidrag til vanedannende smertestillende legemidler har vært begrenset til legemiddelets normal- eller maksimaldosering. Pasienter som må bruke slike legemidler over lang tid vil utvikle en toleranse for legemiddelet, og vil dermed kunne ha behov for større doser for å oppnå nødvendig smertelindring. Departementet har bedt Arbeids- og velferdsdirektoratet endre rundskrivet til bidrag for legemidler etter folketrygdloven § 5–22 slik at det åpnes for at pasienter med sterke, kroniske smerter kan få bidrag til vanedannede legemidler ut over legemiddelets normal- eller maksimaldosering. Endringen ble gjennomført med virkning fra 1. januar 2007. Utvidet adgang til bidrag vil gjelde et relativt lite antall pasienter, men for hver av disse vil det kunne utgjøre et betydelig beløp.

I samband med endringer i bidrags- og blåreseptordningen, jf. omtale under kap. 2751, post 70, er finansieringen av legemidler til pasienter med kroniske, sterke smerter foreslått overført fra bidragsordningen til blåreseptordningen. Endringene i rundskrivet til bidragsordningen vil derfor kun ha betydning i en overgangsfase fram til endringene i blåreseptforskriften etter planen trer i kraft 1. januar 2008. Endringen er anslått å gi 4,6 mill. kroner i økte utgifter over kap. 2790, post 70, i 2007.

Flytting av legemidler fra bidragsordningen til ordningen med forhåndsgodkjent refusjon

Det vises til omtale under kap. 2751, post 70, om tilbakeføring av 255,0 mill. kroner til bidragsordningen på grunn av utsatt implementering av tiltak til 1. januar 2008.

Samlet foreslås bevilgningen satt opp med 243,6 mill. kroner.

Andre saker

Lokalsykehus

I Nasjonal helseplan (2007–2010) er det varslet en tydeliggjøring av lokalsykehusenes oppgaver knyttet til akuttfunksjoner og den samlede behandlingsskjede. Helse- og omsorgsdepartementet satte ned en bredt sammensatt arbeidsgruppe i oktober 2006. Det er avholdt møter med en rekke berørte grupper, og gjennomført en bred høring der om lag 100 aktører har svart. Arbeidsgruppen står samlet bak de hovedlinjer og forslag som er

beskrevet i sluttrapporten, som ble levert departementet i mars 2007.

Arbeidsgruppen mener det er bred enighet om at lokalsykehusene er en viktig del av norsk helse-tjeneste. Disse sykehusene representerer en trygghetsbase i lokalsamfunnene, og de har som sine fortrinn nærhet, breddekompetanse og lokal-kunnskap. Lokalsykehusene må likevel utvikles videre. Arbeidsgruppen mener lokalsykehus skal levere tjenester av høy kvalitet. Det skal derfor stilles de samme kvalitetskrav til små sykehus som til store. Det er det samlede akuttmedisinske tilbudet som er viktig for befolkningen, og at de ulike leddene i den akuttmedisinske behandlingsskjeden må samordnes og tilpasses lokale forhold. Det foreslås faglige standarder for akuttfunksjoner ved ulike typer lokalsykehus og generelle prinsipper den mener må legges til grunn for lokalsykehusenes akuttfunksjoner. Arbeidsgruppen advarer mot å oppfatte standardene som absolutte. Videre påpekes det at det er behov for å styrke akuttmedisinsk kompetanse, styrke breddekompetanse, særlig hos legene, og foreslås en rekke tiltak for bedre å tilpasse helsepersonellens kompetanse til lokalsykehusenes behov. Arbeidsgruppen har også utformet prinsipper den mener må legges til grunn for lokale utviklings- og omstillingsprosesser av akuttmedisinske behandlingsskjeder. I tillegg til høringen er det invitert til supplerende innspill til sluttrapporten fram til 1. juni 2007.

Det er, i tråd med Regjeringens forslag i St.prp. nr. 44 (2006–2007) Om endringer i statsbudsjettet for 2007 under Helse- og omsorgsdepartementet, bevilget 50,0 mill. kroner til oppfølging av gruppens arbeid, inklusiv samhandling med de kommunale tjenestene. De regionale helseforetakene er invitert til å komme med forslag om oppfølgingstiltak i tråd med de føringer som er nedfelt i St.prp. nr. 44 (2006–2007), og som samtidig gjerne kan bygge på de hovedlinjer og forslag som arbeidsgruppen foreslår. Dette vil gjelde blant annet modellutprøving av akuttfunksjoner, kompetanse-tiltak, utprøving av nye driftsformer ved lokalsykehus ved å ta i bruk nye IKT-løsninger og telemedisin, modeller for helhetlig svangerskaps-, fødsels- og barselsomsorg, samt samhandlingstiltak mellom primær- og spesialisthelsetjenesten.

I St.prp. nr. 1 (2007–2008) vil departementets oppfølging av arbeidsgruppens sluttrapport bli framstilt samlet.

Evalueringen av rusreformen

Da Stortinget høsten 2003 behandlet Ot.prp. nr. 54 (2002–2003) (Rusreform II) Om lov om endring i

lov 13. desember 1991 nr. 81 om sosiale tjenester m.v. (Rusreform og rett til individuell plan) ble det vedtatt at staten ved de regionale helseforetakene skulle overta ansvaret for behandling av rusmiddelavhengige fra fylkeskommunene. Samtidig vedtok Stortinget at reformen skulle evalueres etter tre års virketid og at denne evalueringen skulle presenteres Stortinget på egnet måte. Evalueringen er nå foretatt i regi av Sosial- og helsedirektoratet og det foreligger en sluttrapport.

1. Pasientrettigheter

Ved rusreformen fikk rusmiddelavhengige pasientrettigheter på lik linje med de øvrige pasienter innen spesialisthelsetjenesten. Det er innarbeidet systemer for at alle rusmiddelavhengige som henvises til tverrfaglig spesialisert behandling, skal vurderes for rett til nødvendig helsehjelp. Det er imidlertid generelt store variasjoner i andelen som får rett til nødvendig helsehjelp, både mellom helseregionene og innad i den enkelte helseregion.

Sosial- og helsedirektoratet vil i løpet av 2007 utgi en veileder på rusfeltet som felles grunnlag for vurdering av rett til nødvendig helsehjelp. Dette vil bidra til å redusere forskjellene i andelene som gis rett til nødvendig helsehjelp mellom de forskjellige vurderingsinstansene i. Rusfeltet er det første fagområdet innen spesialisthelsetjenesten som får en slik veileder. Veilederen vil være et bidrag til å oppnå regjeringens helsepolitiske målsetting om lik tilgang til helsetjenester for alle pasientgrupper uavhengig av bosted – i dette tilfellet for rusmiddelavhengige.

2. Samordning med øvrig spesialisthelsetjeneste

En av hovedbegrunnelsene for innføringen av rusreformen var å knytte ansvaret for behandling av rusmiddelavhengige og tjenestene som tilbys til rusmiddelavhengige tettere opp til den øvrige spesialisthelsetjenesten. Evalueringen viser at rusmiddelavhengige har fått økt tilgjengelighet til de øvrige delene av spesialisthelsetjenesten. Samarbeidet mellom tverrfaglig spesialisert behandling og det psykiske helsevern, og også i noen grad de somatiske tjenestene, er blitt bedre. Samtidig peker evalueringen på at dette samarbeidet må videreutvikles og i større grad tilpasses de sammensatte behandlingsbehovene. Det er særlig behov for å styrke innsatsen ytterligere overfor de som har psykiske lidelser i tillegg til sin rusmiddelavhengighet. Videre peker evalueringen på at tilbudene innen tverrfaglige spesialiserte tjenester for rusmiddelmissbrukere ikke er tilfredsstillende tilpasset pasienter med langvarige lidelser som trenger tett og langvarig oppfølging.

Tjenestene innen tverrfaglig spesialisert behandling er inndelt i fire behandlingsnivåer. En slik inndeling avviker fra øvrig spesialisthelsetjeneste. Ensidig oppmerksomhet rettet mot å definere rett behandlingsnivå, synes å ha gått på bekostning av tilpasning mellom pasientenes behov og et differensiert behandlingstilbud.

Ved innføringen av rusreformen valgte de regionale helseforetakene noe ulik tilknytning mellom tjenestene innen tverrfaglig spesialisert behandling og spesialisthelsetjenesten for øvrig. Helse Midt-Norge RHF valgte å etablere et eget helseforetak – Rusbehandling Midt-Norge HF. De fire andre regionale helseforetakene etablerte ikke egne helseforetak, men knyttet tjenestene innen tverrfaglig spesialisert behandling til allerede eksisterende organisasjoner innen det psykiske helsevernet. Den organiseringen som Helse Midt-Norge RHF valgte er nylig evaluert og resultatene vil foreligge med det første. Evalueringen av rusreformen gir ikke entydige svar på hvilken organisasjonstilknytning som er den mest hensiktsmessige.

De regionale helseforetakene har tatt initiativ til å tilpasse inndelingen av tjenestene innen tverrfaglig spesialisert behandling til den inndeling som er i spesialisthelsetjenesten for øvrig. En slik tilpasning er planlagt gjennomført i 2008.

I årets oppdragsdokument er de regionale helseforetakene bedt om at alle rusmiddelavhengige som henvises til tverrfaglig spesialisert behandling, også skal vurderes for behov for øvrige spesialisthelsetjenester.

3. Rapportering

Rusreformen innebar at tverrfaglig spesialisert behandling på lik linje med andre tjenester innen spesialisthelsetjenesten skulle rapportere til Norsk Pasientregister (NPR) angående ventetider og aktivitetsdata. Rapportering på ventetider ble implementert i NPR fra 2006. Rapportering av aktivitetsdata innen tverrfaglig spesialisert behandling vil starte opp fra 2008.

4. Ressursbruk

Gjennom rusreformen var det en målsetting å øke ressursene, kapasiteten og kvaliteten på tjenestene til rusmiddelavhengige. Den samlede ressursmessige innsatsen innen tverrfaglig spesialisert behandling er styrket med ca. 0,5 mrd. kroner eller med 40 pst. i løpet av de siste tre årene. Ressursøkningen har i stor grad kommet gjennom økt helsefaglig bemanning og styrking av kapasiteten innen døgnbehandling. Økningen har også dekket økte kostnader grunnet en betydelig økning i antall henvisninger til tverrfaglig spesialisert behandling.

5. Behandlingsavbrudd og ventetid

Evalueringen viser at tverrfaglig spesialisert behandling i betydelig grad er preget av brudd i behandlingsforløpet. Pasientene må i mange tilfeller først vente på å bli vurdert, så på eventuell avrusning og deretter på poliklinisk behandling eller døgnbehandling. For mange vil et slikt oppstykket behandlingsforløp kunne medføre at man faller ut av den planlagte behandlingen. Evalueringen understreker at disse oppholdene i behandlingsforløpene bidrar til å svekke kvaliteten på tverrfaglig spesialisert behandling.

Evalueringen peker på at de reelle ventetidene til behandling – tid fra vurdering til inntak i behandling, i 2006 sammenlignet med 2003 – har økt fra seks til åtte uker for poliklinisk behandling og fra seks til tolv uker for korttids døgnbehandling. For langtids døgnbehandling er gjennomsnittlig ventetid redusert fra 13 til 12 uker. Frafallet av pasienter før og under behandling er forholdsvis stort og evalueringen peker på at dette kan bidra til å forklare at ventetiden ikke er blitt lenger. Registreringen av ventetider i evalueringen er basert på enkeltundersøkelser og er ulik den metoden som benyttes for ventetider innen tverrfaglig spesialisert behandling i Norsk Pasientregister (NPR). Ventetidsregistreringen i evalueringen vil derfor ikke være direkte sammenliknbar med ventetidsregistreringen i NPR i 2007.

Samtidig med en økning i ventetidene i deler av tiltaksapparatet, viser evalueringen at antall henvisninger økte betydelig i den første tiden etter at reformen ble gjennomført. Antallet som henvises ser nå ut til å ha lagt seg på et stabilt nivå. Ved rusreformen fikk også leger henvisningsrett til tverrfaglig spesialisert behandling. Det meste av økningen i tallet på henvisninger skyldes et økt antall henvisninger fra fastlege og leger i andre deler av spesialisthelsetjenesten.

I årets oppdragsdokument til de regionale helseforetakene kreves det at ventetidene på tverrfaglig spesialisert behandling skal reduseres. Videre la regjeringen i april i år frem Ot. prp. nr. 53 (2006–2007) med blant annet forslag om innføring av en ventetidsgaranti for barn og unge under 23 år med psykiske lidelser og/eller rusmiddelavhengighet. En slik ventetidsgaranti er ment å bidra til reduksjon i ventetidene.

6. Kommunalt arbeid og vridningseffekt

I forkant av rusreformen ble det fra flere hold fremholdt en fare for vridningseffekt som følge av reformen. Slik det fremgår av evalueringen er det ikke grunn til å hevde at reformen har ført til at kommunene har redusert sin ressursinnsats overfor rus-

middelmissbrukere. Kommunene har i noe grad økt sin innsats overfor rusmiddelavhengige. Det er etablert mange samarbeidsavtaler mellom spesialisthelsetjenesten og kommuner for å bedre samarbeidet og søke å etablere sammenhengende tjenester til beste for den enkelte rusmiddelavhengige.

Samarbeidet mellom den kommunale sosialtjenesten og spesialisthelsetjenesten er styrket etter reformen. Omfanget av samarbeid mellom fastlegene og spesialisthelsetjenesten har økt i langt mindre grad. Her er det behov for et tettere samarbeid. Evalueringen peker også på at betydelig bruk av gjestepasientplassering utenfor egen helseregion i mange tilfeller vanskeliggjør samhandlingen mellom kommunene og spesialisthelsetjenesten. Det gjenstår derfor fortsatt mye arbeid før et slikt samarbeid er etablert på en tilfredsstillende måte.

7. Individuell plan

Samtidig med rusreformen ble retten til å få utarbeidet individuell plan også hjemlet i lov om sosiale tjenester. Evalueringen viser at det er en klar økning i bruk av individuell plan i spesialisthelsetjenesten. Det ser ut til at det er først når pasienten kommer inn i behandling i spesialisthelsetjenesten at det tas initiativ til å etablere individuell plan. Økningen i bruk av individuell plan overfor rusmiddelavhengige etter rusreformen, kan derfor i første rekke forklares ved at det er spesialisthelsetjenesten som i større grad har tatt initiativ til dette overfor rusmiddelavhengige.

Arbeidet med individuell plan er løftet fram både i tildelingsbrevet til Sosial- og helsedirektoratet, i oppdragsdokumentet til de regionale helseforetakene og i Sosial- og helsedirektoratets rundskriv IS-I/2007 til kommunene. Fylkesmennene har i embetsoppdraget for 2007 fått i oppdrag å gi råd og veiledning, og følge med i kommunenes arbeid med å implementere forskrift om individuell plan. Fylkesmennene skal bistå kommune med å etablere prosedyrer som sørger for at tjenestemottakere som har rett til individuell plan får det.

8. Samarbeid med private aktører

Tiltaksapparatet innen tverrfaglig spesialisert behandling består av virksomheter der om lag halvparten er eiet av private aktører. Før rusreformen var det et skille mellom private aktører som hadde avtale med fylkeskommunene og private institusjoner som ikke hadde slike avtaler. Fra flere ble det gitt uttrykk for en usikkerhet knyttet til hvordan de regionale helseforetakene ville kunne gi forutsigbare betingelser for videre drift av institusjonene. De private aktørene som tidligere

hadde avtale med fylkeskommunene har også etter rusreformen en sentral rolle i å tilby sine tjenester. Det er svært få av disse som ikke lenger har slike avtaler. Noen få nye private institusjoner har inngått nye avtaler med de regionale helseforetakene.

Noen private aktører som før rusreformen ikke hadde avtale med fylkeskommunene, men solgte sine tjenester til kommunene, har etter reformen opplevd at kommunene i mindre grad etterspør deres tjenester. Evalueringen tyder på at det er kommunenes prioriteringer som forklarer denne nedgangen i etterspørselen.

9. Brukermedvirkning

Et viktig formål med rusreformen var at brukerne skulle trekkes mer med i utformingen av tjenestetilbudene og at den enkelte pasient skulle få mer innflytelse i tilretteleggingen av sitt eget behandlingsopplegg. Evalueringen omhandler også brukerperspektivet. Det ble foretatt intervjuer av både brukere av tjenestene og av ulike brukerorganisasjoner. Ifølge evaluering oppgir brukerne å være lite opptatt av ventetider og oppholdstider i behandlingsinstitusjonene og de oppfatter ikke ventetidene som urimelig lange, verken før eller etter rusreformen. I flere tilfeller har den oppgitte ventetiden til brukeren (forventet ventetid) også vist seg å bli betydelig kortere. Reell ventetid kan derfor se ut til å være kortere enn forventet ventetid, slik brukerne har erfart dette. I evalueringen pekes det på at mange institusjoner har fått ledig kapasitet, fordi pasienter av ulike grunner har avsluttet oppholdet tidligere enn planlagt eller ikke møtt til behandling. Mange brukere har oppgitt at de ikke opplevde press på avkorting av oppholdstid ved institusjonen som kan ha sammenheng med reformen. Enkelte har gjennomført lange opphold, over 1,5 år, mens andre har flere og avbrutte opphold. Dels kan avbruddene skyldes regelbrudd fra bruker og dels at bruker på frivillig grunnlag skriver seg ut fra institusjonen. Noen av brukerne skriver seg selv ut fra institusjonen fordi de mener at opplegg og behandling ikke passer. Behandlingsforløpet kan derfor, for den enkelte bruker, ha mange avbrudd og mange flyttinger mellom tiltak. Her synes det å være forskjeller mellom menn og kvinner. Kvinner har reagert negativt på mannsdominerte miljø i enkelte tiltak, men gir god tilbakemelding på tiltak som bare er rettet mot kvinner. Tjenestene må bli mer tilpasset ulike pasientgruppers behandlingsbehov og sammensetning, og at brukerne involveres mer i planlegging, utforming og gjennomføring av behandlingen.

Evalueringen viser videre at brukerorganisasjonene og pårørendeorganisasjoner i større grad

blir tatt med i utviklingen av tjenestene enn før reformen. Det er etablert brukerråd og brukerutvalg i mange helseforetak. Rusmiddelavhengiges egne organisasjoner er også representert i regionale brukerutvalg. Denne utviklingen vil fortsette, slik at brukerrepresentasjonen vil bli ytterligere styrket.

3.8 Barne- og likestillingsdepartementet

Kap. 800 Barne- og likestillingsdepartementet

Post 01 Driftsutgifter

Det er et merbehov på post 01 knyttet til blant annet utgifter til vikartilsetting. Det foreslås å øke bevilgningen på posten med 1,0 mill. kroner. Merutgiftene dekkes ved en reduksjon i bevilgningen under post 21.

Post 21 Spesielle driftsutgifter

For å finansiere merbehov under post 01, foreslås det å sette ned bevilgningen på post 21 med 1,0 mill. kroner.

Kap. 844 Kontantstøtte

Post 70 Tilskudd, overslagsbevilgning

Bevilgningen til kontantstøtte i saldert budsjett er på 1 993 mill. kroner. Utgiftene anslås nå til 1 917,4 mill. kroner, det vil si et mindrebehov på 75,6 mill. kroner.

Mindrebehovet skyldes blant annet at reviderte prognoser tilsier økt bruk av heltidsplasser i barnehager for barn under 3 år i 2007 og redusert utbetaling av kontantstøtte per barn.

Det foreslås derfor å redusere bevilgningen under kap. 844, post 70 med 75,6 mill. kroner.

Kap. 845 Barnetrygd

Post 70 Tilskudd

Utgiftene til barnetrygd anslås til 14 381 mill. kroner, det vil si et merbehov utover saldert budsjett på 29,7 mill. kroner.

Anslåtte merutgifter skyldes blant annet økt anslag på utbetalinger av ordinær barnetrygd inklusive utvidet stønad til enslige forsørgere.

Den foreslåtte økningen omfatter 1 mill. kroner til dekning av utvidet barnetrygd for gifte og samboende foreldre som blir alene om omsorgen for

barn fordi ektefellen eller samboeren kommer i fengsel, med virkning fra 1. juli 2007, jf. Ot. prp. nr. 46 (2006–2007).

Det foreslås derfor å øke bevilgningen under kap. 845, post 70 med 29,7 mill. kroner.

Kap. 846 Familie- og likestillingspolitisk forskning, opplysningsarbeid m.v.

Post 70 Tilskudd

I dag gis det informasjon til asylsøkere om at kjønnslemlestelse og tvangsekteskap er forbudt i Norge. Asylsøkere i målgruppen må skrive under på at informasjonen er mottatt og forstått i forbindelse med asylintervju i regi av Arbeids- og inkluderingsdepartementet/Utlendingsdirektoratet.

Videre gir Utlendingsdirektoratet ut et informasjonshefte til asylsøkere og familieinnvandrere gjennom «Ny i Norge». I heftet er det tatt inn en kort omtale av konsekvensene av kjønnslemlestelse.

Tiltaket skal gjennom et prøveprosjekt utvides til å inkludere nyankomne familiegjenforente og kvoteflyktninger innenfor målgruppen. Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet (Bufdir) fikk delegert oppgaven med å følge opp tiltak mot kjønnslemlestelse og tvangsekteskap fra Barne- og likestillingsdepartementet høsten 2006. Tiltaket skal iverksettes i 2007.

1 mill. kroner på Integrerings- og mangfoldsdirektoratets budsjett, som var forutsatt benyttet til finansiering av nevnte tiltak i 2006, vil nå bli overført fra kap. 651, post 21 på Arbeids- og inkluderingsdepartementets budsjett.

På denne bakgrunn foreslås det å øke bevilgningen under kap. 846, post 70 med 1 mill. kroner.

Kap. 855 Statlig forvaltning av barnevernet

Tabell 3.1 oppsummerer forslaget til endret bevilgning til det statlige barnevernet. De ulike postene omtales nedenfor.

Post 01 Driftsutgifter

I forbindelse med St.prp. nr. 18 (2006–2007) ble det gitt en tilleggsbevilgning til det statlige barnevernet på netto 200 mill. kroner i statsbudsjettet for 2006. Tilleggsbevilgningen for 2006 innebærer at nysaldert budsjett for dette året er høyere enn saldert budsjett for 2007. Barne-, ungdoms- og familieetaten (Bufetat) står overfor krav om store innsparinger i 2007 dersom en sammenligner med den faktiske ressursbruken i 2006.

Tabell 3.1 Forslag til bevilgningsendringer til statlig forvaltning av barnevernet

Utgifter	(i mill. kroner)
Kap. 855 Statlig forvaltning av barnevernet	
Post 01 Driftsutgifter	240,2
Post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold	-20,0
Sum merutgifter	220,2
Inntekter	
Kap. 3855 Statlig forvaltning av barnevernet	
Post 01 Diverse inntekter	18,0
Post 03 Refusjon for enslige mindreårige asylsøkere og flyktninger	40,0
Post 60 Kommunale egenandeler	67,0
Sum inntekter	125,0
Netto	95,2

I 2006 var den reelle utgiftsveksten 5,7 prosent. Økningen i antall klienter for alle tiltakene i barnevernet sett under ett var 6,8 prosent. En lavere reell utgiftsvekst enn aktivitetsvekst tyder på at omstillingstiltakene i etaten begynner å gi en viss effektiviseringsgevinst. Bufetat skal videreføre omstillingsarbeidet i det statlige barnevernet i 2007.

Det viktigste effektiviseringstiltaket i etaten er arbeidet med å redusere institusjonsbruken og øke bruken av fosterhjem og hjemmebaserte tiltak. Videre skal etaten arbeide for å øke kapasitetsutnyttelsen i egne institusjoner samt å oppnå lavere priser i private tiltak. I tillegg arbeider etaten med andre tiltak, som blant annet kostnadsdeling i de såkalte gråsonesakene som ble omtalt i St.prp. nr. 18 (2006–2007).

Innsparingstiltakene er imidlertid ikke store nok til at etaten kan videreføre aktivitetsnivået fra 2006 samt gi et tilbud til den forventede klientveksten i 2007 innen de vedtatte budsjetttrammene for 2007.

Vridningen av tiltakene fra institusjonsbaserte tiltak til fosterhjem, og fra fosterhjem til hjemmebaserte tjenester innebærer at barna i fosterhjem vil ha behov for mer ressurskrevende tiltak. Dette bidro i stor grad til utgiftsøkningen i barnevernet i 2006. I det foreliggende forslaget til bevilgning legges det til grunn at utgiftsveksten per fosterhjems plass vil øke noe utover ordinær pris- og

lønnsvekst, men ikke like mye som i 2006. Etaten har satt i gang flere tiltak for å redusere utgiftsveksten for fosterhjem, i tillegg til at man så langt i år har sett en lavere vekst enn i fjor.

Det foreslås på denne bakgrunn å øke bevilgningen under kap. 855, post 01 med 240,2 mill. kroner for 2007. Av dette går 3,2 mill. kroner til Trondheim kommune, som forutsetningsvis skal økes tilsvarende bevilgningsøkningen på kapittel 855.

Post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold

Posten dekker større utstyrsanskaffelser i det statlige barnevernet. Det foreslås å redusere posten med 20 mill. kroner for å dekke inn noe av merutgiftene under post 01.

Gjennomgangen av det statlige barnevernet

I St.prp. nr. 1 (2006–2007) for Barne- og likestillingsdepartementet orienterte departementet om at det ville settes i gang en ekstern gjennomgang av det statlige barnevernet. Gjennomgangen skulle legge spesiell vekt på ressursbruken og styringen i det statlige barnevernet, blant annet på bakgrunn av merknader fra Riksrevisjonen til regnskapene for 2004 og 2005. I tillegg skulle departementets styring av etaten gjennomgås.

ECON fikk oppdraget og har levert sin rapport Styring og ressursbruk i statlig regionalt barnevern – vurdering av utvalgte problemstillinger (Rapport 2007–033). I rapporten framheves det at etablering og utvikling av et statlig barnevern har vært utfordrende, men at staten har lagt ned et betydelig arbeid siden overtakelsen av ansvaret for det tidligere fylkeskommunale barnevernet fra 1. januar 2004. En har oppnådd en rekke resultater i tråd med de målene som ble satt for overtakelsen, herunder en vridning av tiltakene fra institusjoner til fosterhjem og hjemmebaserte tiltak.

Videre heter det i rapporten at det oppleves som en utfordring for etatens styring av ressursbruk at det er kommunene og fylkesnemndene som beslutter om det offentlige skal ta omsorgen for et barn eller ikke, og om et barn skal på institusjon eller skal få et annet tilbud. Dette begrenser etatens muligheter for å styre ressursbruken. Bufetatens mulighet til å påvirke utgiftene gjelder særlig fagteamenes arbeid for å påvirke kommunene ved valg av tiltak.

ECON viser videre at det er tydelige forskjeller regionene i mellom når det gjelder utviklingen i bruk og kapasitetsutnyttelse av de ulike tiltakene. Det anbefales at Bufdir tar et større fellesgrep om etatens virksomhet både innenfor administrativ og

faglig styring, og at direktoratet bør tilrettelegge for læring mellom regionene på flere områder. Det anbefales videre blant annet at Bufdir bør vurdere om direktoratet og etaten kan identifisere beste praksiseksempler innen regionene som grunnlag for læring innad og på tvers av regionene.

ECON registrerer at det er en uenighet mellom etaten og departementet rundt enkelte forhold. Blant annet mener direktoratet at departementet i for stor grad driver detaljstyring, mens departementet mener at det i denne fasen er nødvendig med en tett oppfølging av etaten. ECON tar ikke stilling til hvorvidt styringen av etaten er på et riktig nivå, men anbefaler at departementet og direktoratet setter i gang en prosess for å skape en felles plattform for hvordan styringen skal videreutvikles.

Rapporten presenterer i liten grad nye konkrete løsninger i sin rapport for hvordan etaten skal drive mer effektivt. ECON har blant annet sett på de største utgiftspostene i det statlige barnevernet, som fosterhjem og institusjoner, men gir ikke noen klare svar på årsakene til utgiftsveksten og behovet for tilleggsbevilgninger. Rapportens anbefalinger er stort sett at man viderefører omstillingsprosessen som er i gang i etaten.

Vurdering og oppfølging av gjennomgangen

Rapporten viser at det fortsatt er flere utfordringer i det statlige barnevernet, særlig knyttet til utgiftsveksten.

Av viktige funn i rapporten framheves følgende:

- At en fortsatt ikke utnytter kapasiteten godt nok i egne institusjoner, men at dette varierer mellom regionene.
- At utnyttelsen av MST (Multisystemisk terapi) er for lav.
- At det er store variasjoner mellom regionene når det gjelder utgiftsvekst per oppholdsdag innenfor flere tiltak.
- At akutt plasseringer er kostnadskreven og gir Bufetat reduserte muligheter til å styre klientstrømmen.
- At direktoratet mener det er motstridende målformuleringer i departementets styring av etaten. Et eksempel på dette er målsettingen om å ha akutt plasseringer i egne institusjoner samtidig med kravet om full kapasitetsutnyttelse.

I oppfølging av rapporten vil Barne- og likestillingsdepartementet:

- Identifisere kostnadsdriverne i det statlige barnevernet, herunder vurdere utgiftsveksten i en

- keltiltak, for å bedre kunne vurdere innsparingspotensialet i etaten.
- Iverksette ytterligere tiltak for å øke kapasitetsutnyttelsen i MST så vel som egne institusjoner.
  - Vurdere egnede grep i forhold til akuttplasse- ringer.
  - Iverksette ulike tiltak i ulike regioner, siden utfordringene varierer i så stor grad.
  - Vurdere forbedringspotensialet med hensyn til styringsforholdene i sektoren.
  - Etablere en arbeidsgruppe mellom Barne- og likestillingsdepartementet Kommunal- og regionaldepartementet, Arbeids- og inkluderings- departementet og Helse- og omsorgsdepartementet for å vurdere tiltak for bedre samarbeid mellom barnevernet, sosial- tjenesten, psykiatrien og rusomsorgen.

Ytterligere vurderinger av det statlige barnevernet

Riksrevisjonen er i gang med en forvaltningsrevisjon av det statlige barnevernet som skal publiseres til høsten. Videre skal Barne- og likestillingsdepartementet, som Stortinget tidligere er orientert om, sette i gang en bred evaluering av hele reformen etter at staten overtok ansvaret for barnevernet fra fylkeskommunen. Denne evalueringen vil ta for seg både den faglige og den økonomiske utviklingen og måloppnåelsen knyttet til begge disse forhold. Evalueringsoppdraget vil bli endelig utført og kunngjort etter at Riksrevisjonen har presentert sine funn.

Kap. 3855 Statlig forvaltning av barnevernet

Post 01 Diverse inntekter

På posten regnskapsføres inntekter fra ulike prosjekter og tiltak. Regnskapet for 2006 og regnskapstall per mars 2007 indikerer at de budsjetterte inntektene i saldert budsjett for 2007 er satt for lavt. De budsjetterte inntektene under post 01 foreslås derfor økt med 18 mill. kroner.

Post 03 Refusjon for enslige mindreårige asylsøkere og flyktninger

På posten inntektsføres refusjoner for enslige mindreårige asylsøkere og flyktninger for kostnader utover den kommunale egenandelen knyttet til bruk av statlige tiltak eller kjøp av private tiltak. Regnskapet for 2006 og regnskapstall per mars

2007 indikerer at de budsjetterte inntektene i saldert budsjett for 2007 er satt for lavt. Det foreslås derfor å øke de budsjetterte inntektene med 40 mill. kroner.

Post 60 Kommunale egenandeler

På posten regnskapsføres kommunale egenandeler i forbindelse med opphold i barneverninstitusjoner, fosterhjem eller ved tiltak i hjemmet. På bakgrunn av regnskapstall for 2006 og per mars 2007, samt forventet økning i antall klienter i det statlige barnevernet for 2007, foreslås det å øke de budsjetterte inntektene på posten med 67 mill. kroner.

Kap. 856 Barnevernets omsorgsenter for enslige mindreårige personer

Post 01 Driftsutgifter

I forbindelse med Stortingets behandling av St.prp. nr. 1 (2006–2007) for Barne- og likestillingsdepartementet ble det vedtatt at det statlige barnevernet skulle overta ansvaret for enslige, mindreårige asylsøkere under 15 år fra 1. oktober 2007. I saldert budsjett for 2007 ble det bevilget 24 mill. kroner til etablering og drift av omsorgssenteret. Arbeids- og inkluderingsdepartementets budsjett ble redusert med 4,5 mill. kroner som følge av dette.

Statsbygg fikk i oppdrag av Barne- og likestillingsdepartementet enten å bygge nytt eller finne egnede lokaler for et slikt omsorgssenter, slik at bygget kunne tas i bruk for barna innen 1. oktober 2007. Det ble vedtatt at omsorgssenteret skulle ligge i Eidsvoll kommune, der en hadde en tomt med flere bygg som ville være et godt utgangspunkt for å tilpasse stedet etter de behov man har for omsorgssenteret.

Statsbygg har nå informert om at man ikke vil klare å ferdigstille omsorgssenteret til det avtalte tidspunktet på grunn av det pressede byggmarkedet. Det statlige barnevernet kan dermed ikke overta ansvaret for de enslige, mindreårige asylsøkere fra utlendingsmyndighetene før omsorgssenteret er innflyttingsklart 1. desember 2007.

Dette medfører at midlene bevilget til dette formålet for 2007 må nedjusteres. Det foreslås at bevilgningen på kapittel 856, post 01 nedjusteres med 7,7 mill. kroner som følge av utsatt overføring. Av dette foreslås 3 mill. kroner tilbakeført til kap. 690, post 21 under Arbeids- og inkluderingsdepartementets budsjett.

Kap. 2530 Foreldrepenger

Post 70 Foreldrepenger ved fødsel, overslagsbevilgning

Utgiftene til foreldrepenger ved fødsel i 2007 anslås til 10 145 mill. kroner, det vil si et merbehov på 115 mill. kroner utover saldert budsjett 2007. Dette skyldes at det forventes utbetalt foreldrepenge for om lag 1 100 flere fødsler i 2007 enn forutsatt i saldert budsjett 2007.

Det foreslås derfor å øke bevilgningen under 2530, post 70 med 115 mill. kroner.

Post 73 Foreldrepenger ved adopsjon, overslagsbevilgning

Utgiftene til foreldrepenger ved adopsjon i 2007 anslås til 110 mill. kroner, det vil si et mindrebehov på 25 mill. kroner i forhold til saldert budsjett for 2007. Mindrebehovet skyldes færre mottakere med adopsjonspenger per måned enn lagt til grunn i saldert budsjett 2007.

Det foreslås derfor å redusere bevilgningen under kap. 2530, post 73 med 25 mill. kroner.

Kap. 3846 Familie- og likestillingspolitisk forskning, opplysningsarbeid mv.

Post 01 Prosjektinntekter

Det er ikke budsjettert med inntekter under kap. 3846, post 01 i 2007. Det forventes nå imidlertid om lag 800 000 kroner i inntekter på posten i 2007. Inntektene skyldes blant annet refusjoner av utlegg i forbindelse med konferanser i Nordisk ministerråds regi. Det foreslås derfor at Barne- og likestillingsdepartementet får fullmakt til å overskride bevilgningen under kap. 846 post 21 mot tilsvarende merinntekter under kap. 3846 post 01, jf. forslag til romertallsvedtak.

Oppfølging av anmodningsvedtak

Anmodningsvedtak nr. 452, 14. juni 2005:

«Stortinget ber Regjeringen gjøre en landsomfattende gjennomgang av mødreheimene, se på behovet for tiltaket, vurdere formål, innhold og driftsforhold, og vurdere behovet for en regulering og tilsyn av tiltakene.»

Landsomfattende gjennomgang av sentre for foreldre og barn

Barne- og likestillingsdepartementet har bedt Bufdir om å foreta en landsomfattende gjennomgang av sentrene for foreldre og barn¹.

Bufdir har sendt ut kartleggingsskjemaer til sentrene for foreldre og barn, de statlige regionale barnevernmyndighetene, Oslo og Trondheim kommune samt landets fylkesmenn. I tillegg har de hatt møter med Oslo kommune, Byrådsavdelingen for barn og unge og Barne- og familieetaten i tillegg til Organisasjonen for foreldre-barn tiltak. Bufdir har også besøkt to av sentrene for foreldre og barn. I arbeidet benyttet Bufdir seg av en rådgivende referansegruppe bestående av representanter fra Bufetats fem regioner.

Gjennomgangen viste blant annet at:

- Den statlige regionale barnevernmyndigheten og de to kommunene Oslo og Trondheim etter spør de tilbudene sentrene representerer.
- Sentre for foreldre og barn vurderes som en viktig del av barnevernets tiltaksapparat, og at de representerer et tilbud som det er viktig å opprettholde.
- Sentre for foreldre og barn gir ikke bare botrening, veiledning og opplæring i det å være foreldre og i å ha omsorg for barn, men de gir også tilbud om utredning og hjemmebaserte tjenester.
- Tilbudet er differensiert og fleksibelt og det benyttes forskjellige metodiske tilnærminger.
- Sentrene har gjennomgående høy andel personell med høyskoleutdanning og videreutdanning.
- Det statlige barnevernet og kommunene Oslo og Trondheim har en noe ulik måte å undersøke om tilbudet er forsvarlig sett i forhold til formålet med plasseringen. Det er variasjoner i hvordan oppfølgingen av sentrene skjer, hvilke kriterier og metoder som legges til grunn for oppfølgingen og hvor ofte oppfølgingen skjer.
- Tilbakemeldingen fra fylkesmennene viser at gjeldende regelverk knyttet til barneverninstusjonene ikke har vært direkte anvendelig for tilsynsvirksomheten med sentre for foreldre og barn.
- Det er behov for nærmere regler/retningslinjer som regulerer forhold knyttet til senter for foreldre og barn.

¹ Mødreheimene har etter 1.1.2006 fått navnet sentre for foreldre og barn, jf barnevernloven § 4-4, 5. ledd

Vurdering og oppfølging

Barne- og likestillingsdepartementet mener at sentrene for foreldre og barn har høy kompetanse og utgjør et viktig alternativ i barnevernets tiltaksapparat. At tilbudet er differensiert og fleksibelt betrakter departementet som positivt da en på den måten har ulike alternativer å velge mellom og kan tilpasse tilbudet til familienes behov.

Barne- og likestillingsdepartementet har satt i gang et arbeid for å regulere rammeverket og tilsynet med sikte på eventuelle lovendringer. Bufetat vil bli trukket inn i dette arbeidet.

3.9 Nærings- og handelsdepartementet

Kap. 900 Nærings- og handelsdepartementet

Post 01 Driftsutgifter

Bevilgningen dekker blant annet utgifter til tiltak for å sikre en forsvarlig forsyningsberedskap på sentrale områder. Beredskapsmidlene disponeres blant annet til planlegging av lageroppbygging for dagligvarer i Nord-Norge og rullering av beredskapslagrene for nødproviant. I tillegg gis særskilt bevilgning til tilskudd til beredskapsordninger over post 72 på samme kapittel. For 2007 er det her bevilget 3,1 mill. kroner, fordelt med inntil 2,5 mill. kroner som tilskudd til Norges Rederiforbund til planlegging og gjennomføring av tiltak for skipsfartsberedskap og inntil 0,6 mill. kroner til beredskapssystemet for varekrigsforsikring som forvaltes av Garanti-Instituttet for Eksportkreditt.

Det er behov for å styrke forsyningsberedskapen gjennom sterkere satsing på utarbeiding av lageroppbyggingsplaner for Nord-Norge og på rullering av nødproviant. Det foreslås derfor å omdisponere 400 000 kroner fra post 72 til post 01 ved å redusere tilskuddet til skipsfartsberedskap.

På denne bakgrunn foreslås bevilgningen under kap. 900, post 01 økt med 400 000 kroner, fra 147,6 mill. kroner til 148,0 mill. kroner.

Post 72 Tilskudd til beredskapsordninger

Under omtalen av post 01 er det foreslått en omdisponering av beredskapsmidler mellom post 01 og post 72, jf. nærmere omtale under post 01 ovenfor.

På denne bakgrunn foreslås bevilgningen under kap. 900, post 72 redusert med 400 000 kroner, fra 3,1 mill. kroner til 2,7 mill. kroner.

Post 74 (Ny) Tilskudd til avskrivning av aksjekapital i Norsk Garantiinstitut for skip og borerigger AS

Norsk garantiinstitut for skip og borerigger AS ble avvirket høsten 2006. For å avskrive statens aksjekapital i selskapet foreslås det en bevilgning på 1 mill. kroner. Utgiftsbevilgningen motsvares av forslag om en tilsvarende inntektsbevilgning under kap. 3900 Nærings- og handelsdepartementet, ny post 96 Norsk garantiinstitut for skip og borerigger AS, avskrivning av aksjekapital.

På denne bakgrunn foreslås det bevilget 1,0 mill. kroner under kap. 900, ny post 74 på statsbudsjettet 2007.

Bortfeste av gruveeiendommer

Næringskomiteen hadde ved behandlingen av St.prp. nr. 1 (2006–2007) følgende merknad:

«Komiteen er kjent med at flere norske gruvemuseer betaler leie til staten for å kunne drive omvisning i hjemfalte gruveanlegg. Komiteen mener gruvemuseenes arbeid med å ivareta statlige kulturminner under jord ikke bør belastes med leie til staten, og ber Regjeringen vurdere dette.»

Etter Nærings- og handelsdepartementets oppfatning er det viktig at staten som eier av gruveeiendommene legger til rette for at gruvene kan benyttes til besøksgruvevirksomhet/museale formål. Et bidrag til å styrke dette arbeidet vil være vederlagsfri utleie av eiendommene. Nærings- og handelsdepartementet vil endre eksisterende bortfesteavtaler og også utleieavtaler som ikke omfattes av avhendingsinstruksen i samsvar med Stortingets føringer. For staten vil dette innebære svært beskjedne beløp i reduserte inntekter for de eksisterende avtalene om bortfeste og utleie (i størrelsesorden 20 000 kroner). Også for eventuell fremtidig utleie til besøksgruvevirksomhet vil bortfall av disse inntektene være beskjedne.

Det bes derfor om Stortingets samtykke til å kunne bortfeste hjemfalte gruveeiendommer til museale formål vederlagsfritt, jf. forslag til romertallsvedtak.

Kap. 3900 Nærings- og handelsdepartementet

Post 73 Avvikling av Norsk Garantiinstitut for skip og borerigger AS

I St.prp. nr.1 (2006–2007) la Nærings- og handelsdepartementet til grunn at Norsk Garantiinstitut

for skip og borerigger skulle avvikles i 2007. Tilbakeføring av gjenværende kapital på 30 mill. kroner i selskapet ble på den bakgrunn i bevilget på kap. 3900, post 73 i saldert budsjett for 2007. Som følge av raskere avvikling av selskapet enn forutsatt ble gjenværende kapital i selskapet i stedet tilbakeført til statskassen høsten 2006.

På dette grunnlag foreslås bevilgningen under kap. 3900, post 73 redusert med 30,0 mill. kroner, fra 30,0 mill. kroner til 0.

Post 96 (Ny) Norsk Garantiinstitutt for skip og borerigger AS, avskrivning av aksjekapital

Norsk Garantiinstitutt for skip og borerigger ble avviklet høsten 2006. For å avskrive statens aksjekapital i selskapet på 1 mill. kroner er det behov for en inntektsbevilgning på samme beløp. Inntektsbevilgningen motsvares av en tilsvarende utgiftsbevilgning, jf. omtale under kap. 900, post 74.

På denne bakgrunn foreslås det bevilget 1,0 mill. kroner på statsbudsjettet 2007 til avskrivning av aksjekapitalen i Norsk garantiinstitutt for skip og borerigger AS.

Kap. 904 Brønnøysundregistrene

Post 01 Driftsutgifter

I Brønnøysundregistrene var meldingsankomsten og aktiviteten i Foretaksregisteret og Løsøreregisteret stor i 2006 og økningen vedvarer i 2007.

Løsøreregisteret har hittil i år hatt en økt saksinnngang på 15 prosent og inntektene antas å øke med om lag 20 mill. kroner i forhold til saldert budsjett. For Foretaksregisteret er saksinngangen som budsjettert, men det er en dreining i sakstype og en større en del av sakene til mer kompliserte og ressurskrevende. Endringen antas å vedvare og inntektene forventes økt med om lag 50 mill. kroner i forhold til saldert budsjett.

Brønnøysundregistrenes utgifter knyttet til større saksinnngang (arbeidstid, telefontjeneste, porto mv.) er beregnet til om lag 6 mill. kroner i 2007. For å opprettholde målene knyttet til saksbehandlingstid og servicenivå foreslås post 01 styrket tilsvarende.

På denne bakgrunn foreslås en økt bevilgning på 6,0 mill. kroner under kap. 904, post 01, fra 194,6 mill. kroner til 200,6 mill. kroner.

Kap. 3904 Brønnøysundregistrene

Post 01 Gebyrinntekter

Det vises til omtale under kap. 904, post 01. Økt og endret saksinnngang i Løsøreregistret og Foretaksregisteret har generert mer inntekter i 2007 enn forutsatt i saldert budsjett. Inntektene anslås å øke med om lag 70 mill. kroner i 2007.

På denne bakgrunn foreslås å øke bevilgningen under kap. 3904, post 01 med 70,0 mill. kroner fra 410,2 mill. kroner til 480,2 mill. kroner.

Kap. 905 Norges geologiske undersøkelse

Post 01 Driftsutgifter

Nærings- og handelsdepartementets ansvar og arbeid knyttet til skred gjennomføres av Norges geologiske undersøkelse (NGU). Arbeidet med å forebygge skredulykker kan deles inn i fire faser:

- oversiktskartlegging
- detaljerte undersøkelser
- risikovurderinger
- sikringstiltak.

NGUs ansvar er knyttet til oversiktskartlegging. Når et rasfarlig område er identifisert, er det den enkelte kommunes ansvar å følge opp arbeidet med detaljerte undersøkelser, risikovurderinger og eventuelle sikringstiltak ved å kjøpe ekspert-hjelp fra fagmiljøer med spesialkompetanse. Nærings- og handelsdepartementets rolle i forbindelse med skredproblematikken er å sørge for at NGU kan bidra til å identifisere fareområder i en tidlig fase og levere informasjon om hvilke objekter som bør følges opp. Årlig avsettes det om lag 9 mill. kroner på NGUs driftsbudsjett til oversiktskartlegging av områder der det kan være fare for skred.

Regjeringen foreslår at det avsettes ytterligere 5 mill. kroner i 2007 for å få fram nødvendig kunnskap om fare for skred. Kartleggingsarbeidet kan også involvere andre statlige virksomheter, men midlene foreslås bevilget over NGUs budsjett.

På denne bakgrunn foreslås en økt bevilgning på 5,0 mill. kroner under kap. 905, post 01, fra 115,0 mill. kroner til 120,0 mill. kroner.

Kap. 909 Tiltak for sysselsetting av sjøfolk

Post 73 Tilskudd til sysselsetting av sjøfolk, overslagsbevilgning

Bevilgningen skal dekke tilskuddsutbetalinger for tidsrommet november 2006-oktober 2007 og omfatter:

- Prosentvis tilskudd til skip i NOR (Norsk Ordinært Skipsregister) og NIS (Norsk Internasjonalt Skipsregister)
- Nettolønnsordning for sikkerhetsbemanningen på passasjerskip (ferger) i utenriksfart i NOR
- Nettolønnsordning for offshorefartøy i NOR
- Nettolønnsordning for øvrige fartøy i NOR (lasteskip, brønnbåter og slepebåter)
- Nettolønnsordning for sikkerhetsbemanningen på hurtigrutene på strekningen Bergen-Kirkenes (fra 1. juli 2007).

Den vedtatte bevilgningen på 1 330 mill. kroner er basert på at det samlet vil være om lag 9 700 tilskuddsberettigede sjøfolk under ordningen i 2007, inkludert om lag 750 sjøfolk på hurtigrutene (fra 1. juli 2007).

Utviklingen i andre halvår 2006 og hittil i 2007 har vært at tilskuddsutbetalingene blir høyere enn beregnet i de fastsatte budsjettene. Hovedårsaken til dette er økning i antallet refusjonsberettigede. Ved utgangen av 2006 var det således registrert nærmere 10 300 refusjonsberettigede sjøfolk. Denne økningen har kommet på de fartøygruppene som mottar nettolønn. Det har så langt særlig vært en markant økning i antallet refusjonsberettigede sjøfolk på offshorefartøy. På den annen side blir det reduksjon i utbetalingen av prosentvis tilskudd til skip i NOR og av nettolønn til utenriksferger i NOR etter utflaggingen av Fjordlines ferge til Danmark i november 2006. Sett under ett ventes at bevilgningsbehovet vil øke med om lag 100 mill. kroner i 2007 som følge av økning av antallet tilskuddsmottakere under ordningen. Videre ble det nødvendig å utsette utbetaling av nærmere 50 mill. kroner i opptjente tilskudd fra 2006 til 2007 på grunn av sen ESA-godkjenning av endringer i ordningen per 1. juli 2006 og krav om forsvarlig saksbehandling.

På dette grunnlag foreslås bevilgningen under kap. 909, post 73 økt med 150 mill. kroner, fra 1 330,0 mill. kroner til 1 480,0 mill. kroner.

Kap. 920 Norges forskningsråd

Post 50 Tilskudd

På bakgrunn av behovet for omprioriteringer på statsbudsjettet foreslås det å redusere bevilgningen til Norges forskningsråd med 10 mill. kroner. Forslaget til reduksjon er knyttet til delvis inndekning av økte utgifter til deltakelse i EUs rammeprogram for konkurransevne og innovasjon, jf. omtale under kap. 924, post 70. Nærings- og han-

delsdepartementet vil ha en nærmere dialog med Norges forskningsråd om omdisponering av midler i forhold til føringer gitt i St.prp. nr. 1 (2006–2007).

På dette grunnlag foreslås bevilgningen under kap. 920, post 50 redusert med 10,0 mill. kroner, fra 1 081,0 mill. kroner til 1 071,0 mill. kroner.

Kap. 924 Internasjonalt samarbeid og utviklingsprogrammer

Post 70 Tilskudd

Deltakelse i EUs rammeprogram for konkurransevne og innovasjon (Competiveness and Innovation Programme, CIP)

Det vises til redegjørelse for programmet i St.prp. nr. 1 (2006–2007) for Nærings- og handelsdepartementet og i St.prp. nr. 50 (2006–2007) om norsk deltakelse i EUs rammeprogram for konkurransevne og innovasjon (CIP) i perioden 2007–2013. Formålet med programmet er å styrke innovasjon og konkurransekraft i europeisk næringsliv. Programmet har særlig fokus på små og mellomstore bedrifter og er dermed relevant for en stor del av norsk næringsliv. Gjennom CIP vil norske bedrifter få bedre tilgang til markeder og samarbeidsprosjekter i Europa og muligheter for økt tilførsel av kapital.

Delprogrammet for innovasjon og entreprenørskap, som Nærings- og handelsdepartementet har fagansvaret for, utgjør om lag 60 prosent av totalbudsjettet for norsk deltakelse i programmet. Delprogrammet skal øke små og mellomstore bedrifters tilgang til kapital for å finansiere teknologisk utvikling og innovasjon. CIP omfatter to andre delprogrammer: Energisøylen som Olje- og energidepartementet er fagansvarlig for, og IKT-søylen som Fornyings- og administrasjonsdepartementet er fagansvarlig for. Hvert av disse delprogrammene utgjør om lag 20 prosent av CIP-budsjettet.

Utgiftene til kontingent for norsk deltakelse i delprogrammet for innovasjon og entreprenørskap anslås til om lag 375 mill. kroner i programperioden 2007–2013, det vil si om lag 53,5 mill. kroner i gjennomsnitt per år. I tillegg kommer utgifter til administrasjon og nasjonale eksperter i størrelsesorden 3–4 mill. kroner per år. Det ble ikke bevilget midler til deltakelse i CIP i saldert budsjett for 2007. Nærings- og handelsdepartementets bevilgning til deltakelse i EU-programmer under kap. 924, post 70 er på 27,5 mill. kroner for 2007, og skal også dekke utgifter til andre programmer som Norge deltar i. Etter foreliggende budsjett fra Europakommisjonen vil Nærings- og handelsde-

partementet få utgifter på om lag 28,5 mill. kroner til CIP i startåret 2007. Av dette foreslås 3,5 mill. kroner dekket innenfor gjeldende bevilgning, slik at norsk deltakelse i EUs rammeprogram for konkurranseevne og innovasjon vil kreve en økning av bevilgningen med 25 mill. kroner. Til delvis inndekning av utgiftene til deltakelse i programmet foreslås det å redusere bevilgningen til Norges forskningsråd med 10 mill. kroner, jf. omtale under kap.920, post 50.

På dette grunnlag foreslås bevilgningen under kap. 924, post 70 økt med 25,0 mill. kroner, fra 27,5 mill. kroner til 52,5 mill. kroner.

Kap. 938 Omstillingstiltak

Post 60 (Ny) Næringsstimulerende tiltak for Skjånes i Gamvik kommune

I St.prp. nr. 32 (2006–2007) Om vern av villaksen og ferdigstilling av nasjonale laksevassdrag og laksefjorder, foreslår regjeringen at det ikke lenger skal være tillatt med oppdrett av laksefisk i Tanafjorden. Forbudet innebærer at to konsesjoner med fem lokaliteter for matfiskoppdrett ved lokalsamfunnet Skjånes i Gamvik kommune må flyttes ut av fjorden. Dette vil legge ytterligere press på et sårbart og ensidig næringsliv, hvor de fleste av de yrkesaktive innbyggerne arbeider innenfor fiskeri-næringen og hvor lakseoppdrett tidligere har vært en sentral næringsvei.

Den foreslåtte bevilgningen skal bidra til å sikre næringsgrunnlag og bosetting i Skjånes gjennom utvikling av alternativ virksomhet og nye arbeidsplasser. Det legges opp til at omstillingsmidlene skal forvaltes av Gamvik kommune og øremerkes næringsstimulerende tiltak for Skjånes. Det gis nærmere føringer om hvordan midlene skal benyttes, med en grunnleggende forutsetning om at midlene disponeres etter en konkret plan for langsiktige næringsrettede tiltak som sikrer varige arbeidsplasser i Skjånes. Gamvik kommune skal rapportere om bruken av omstillingsmidlene over en treårsperiode med sluttrapport når prosjektplanen er gjennomført.

Det er en forutsetning at all bedriftsrettet støtte som gis er i tråd med statsstøtteregulverket i EØS-avtalen. Midlene vil bli benyttet i henhold til gruppeunntakene for statsstøtte til små og mellomstore bedrifter og bagatellmessig støtte. Dette muliggjør rask iverksetting.

På dette grunnlag foreslås bevilget 5,0 mill. kroner under kap. 938, ny post 60 på statsbudsjettet 2007.

Kap. 951 (Nytt) Store Norske Spitsbergen Kulkompani A/S

Post 90 (Ny) Ansvarlig lån

Bakgrunn

Store Norske Spitsbergen Kulkompani A/S (SNSK) driver utvinning av kull hovedsakelig i Svea, 60 km fra Longyearbyen på Svalbard. Selskapet har omlag 300 ansatte. Staten eier 99,94 prosent av aksjene i SNSK. Gruvedriften i Svea drives gjennom et heleid datterselskap av SNSK, Store Norske Spitsbergen Grubekompani A/S (SNSG).

Styret i SNSK har med brev av 14.02.2007 søkt om 250 mill. kroner i ny egenkapital.

Bakgrunnen for kapitalsøknaden er brannen i 2005, driftsproblemer høsten 2006 og forsinket forsikringsoppgjør. Dette har medført at egenkapitalen uten tilførsel av ny kapital vil bli for lav i forhold til långiverbankens krav om egenkapitalandel på 40 prosent.

SNSKs vanskelige finansielle situasjon skyldes i stor grad brannen i Svea Nord-gruven høsten 2005. Driftsproblemer høsten 2006 har i tillegg gitt SNSG et produksjonstap på om lag 400 000 tonn kull i forhold til den planlagte produksjonen. Forsikringsoppgjøret etter brannen sommeren 2005 er uavklart. SNSK har estimert selskapets tap som følge av brannen til 1 077 mill. kroner. Av dette har selskapet krevd 825 mill. kroner i erstatning fra forsikringsselskapene. Det er hittil bare utbetalt 230 mill. kroner under forsikringen. Twist om forsikringsoppgjøret er brakt inn for domstolene. Det kan ta tid før saken er avsluttet i rettssystemet. SNSK hadde i sine årsregnskaper for 2005 og 2006 lagt til grunn et forsiktig estimat for endelig forsikringsutbetaling på 654 mill. kroner.

SNSG fikk i 2006 et underskudd på om lag 100 mill. kroner som følge av sen oppstart etter brannen og nevnte driftsavbrudd høsten 2006. Egenkapitalandelen ved utgangen av 2006 var om lag 25 prosent. DnB NOR ASA har gitt selskapet et kort-siktig lån på 400 mill. kroner til finansiering av forsikringsoppgjøret. Lånet løper foreløpig til 1. juli 2007. Banken har stilt krav om 40 prosent egenkapital i lånebetingelsene. Dersom det innvilges et ansvarlig lån til SNSK vil SNSK være i stand til å styrke finansieringen av SNSG slik at det tilfredstiller bankens krav. Dersom den ansvarlige kapitalen ikke styrkes gjennom nåværende eiere kan banken alternativt ta initiativ til å hente inn nye eiere i SNSG som kan bidra med ny egenkapital.

Ressursgrunnlaget i Svea Nord er godt kartlagt og gir god sikkerhet for drift de neste 6–7 år, med produksjonsvolum på om lag 3,3 mill. tonn per år.

Nåverdien av å skyte inn 250 mill. kroner i virksomheten i Svea Nord er av selskapet beregnet til 648,5 mill. kroner, basert på langtidsbudsjettet og 8 prosent diskonteringsrente. SNSK har i kapitalsøknaden satt opp et langtidsbudsjett for Svea Nord, og for mulig drift etter Svea Nord kjerneområde er tømt omkring 2013. Ut fra dette mener selskapet at det er grunnlag for lønnsom gruve drift i Svea-området fram til 2025. I kapitalsøknaden har selskapet fokusert på Svea Nord kjerne.

Ekstern vurdering

Nærings- og handelsdepartementet har benyttet Hartmark Consulting (HC) som uavhengig industriell rådgiver i vurderingen av kapitalsøknaden. I tillegg har Nærings- og handelsdepartementet benyttet en ekstern finansiell rådgiver. HC vurderer SNSKs årlige produksjonsvolum som noe høyt og har derfor også vurdert et produksjonsopplegg basert på lavere årlige uttak. HC ser muligheter for effektiviseringsgevinster knyttet til driftsopplegget, og anbefaler at det iverksettes tiltak i denne forbindelse. HC har foretatt lønnsomhetsvurderinger for ulike scenarier som viser at lønnsomheten er tilstrekkelig til å nedbetale all gjeld og i tillegg gi en tilfredstillende avkastning til staten som eier. HCs estimater for nåverdi ligger i samme størrelsesorden som selskapets anslag. Det fremgår at SNSK og datterselskapet SNSG har pådratt seg en betydelig øket gjeldsbyrde og et høyt kostnadsnivå, slik at driften er mindre robust enn før og krever et høyt produksjonsvolum for å være lønnsom i de nærmeste årene. HCs konklusjon:

«Hartmark Consulting sin vurdering er at forutsetningene for lønnsom drift av kullvirksomheten til Store Norske Spitsbergen Kulkompani fortsatt er til stede. Dersom markedsforsholdene og dollarkursen holder seg på et gunstig nivå som i dag, så er det grunn til å understreke at Svea Nord gruva fortsatt er et godt industrielt prosjekt.»

Nærings- og handelsdepartementets finansielle rådgivere vurderer videre selskapets kapitalbehov på 250 mill. kroner som reelt. Konsekvensen av ikke å tilføre kapital er at det skapes usikkerhet om selskapets evne til å møte sine forpliktelser, noe som i ytterste konsekvens kan innebære en konkurs.

Nærings- og handelsdepartementets vurdering

Utgangspunktet for Nærings- og handelsdepartementets vurdering er at selskapet skal drives på bedriftsøkonomiske vilkår uten økonomisk støtte

fra staten, jf. forutsetningene om dette i St.prp. nr. 2 og Innst. S. nr. 67 for 2001–2002.

Nærings- og handelsdepartementet har vurdert SNSKs grunnlag for lønnsom drift basert på selskapets egen utredning og de vurderinger som er fremkommet fra Nærings- og handelsdepartementets rådgivere. Med de forutsetninger SNSK har lagt til grunn i søknaden har investeringen, basert på Nærings- og handelsdepartementets avkastningskrav, en positiv nåverdi. SNSK har imidlertid behov for kapital for å møte bankenes krav, styrke likviditetsgrunnlaget og gi selskapet en forsvarlig kapitalstruktur. Prosjektet i Svea Nord er vurdert som lønnsomt av så vel selskapet som Nærings- og handelsdepartementets rådgivere. Nærings- og handelsdepartementets egne vurderinger viser også at en kapitaltilførsel som det er bedt om, vil tilfredsstillende rimelige lønnsomhetskrav. Nærings- og handelsdepartementet vil imidlertid peke på at det er usikkerhet knyttet til utvikling av kullpris mv.

Nærings- og handelsdepartementet legger vekt på at gruvevirksomheten fortsatt er viktig for opprettholdelse av norsk virksomhet på Svalbard. Gruvedriften bidrar til stabile helårlige arbeidsplasser og et livskraftig familiesamfunn i Longyearbyen. En sikring av driften ved Svea bidrar til dette.

Nærings- og handelsdepartementet anbefaler at det bevilges et ansvarlig lån på 250 mill. kroner. Når forsikringsoppgjøret er fullt ut avklart vil lånet forfalle til tilbakebetaling til staten. Rentesatsen settes på markedsmessig nivå.

Øvrige forhold

Kostnadsutviklingen i SNSK har vært bekymringsfull de siste årene. Det er behov for å ha stort fokus på dette framover slik at virksomheten og arbeidsplassene sikres. Å sikre en god kostnadskontroll ligger under styrets ansvar. Nærings- og handelsdepartementet vil ta opp kostnadsutviklingen i SNSK, og følge opp saken videre med styret i SNSK.

Det legges til grunn at aktivitetene skal være fokusert på virksomheten i Svea Nord, og at SNSK konsentrerer seg om driften i Svea Nord kjerne. Forekomster utenfor Svea Nord kjerne vurderes som egne prosjekter. Før det eventuelt foretas større investeringer i utvikling av andre forekomster må dette avklares med eier.

På dette grunnlag foreslås bevilget 250,0 mill. kroner under nytt kap. 951, post 90 på statsbudsjettet 2007.

Kap. 954 (Nytt) Sydvaranger ASA

Post 70 (Ny) Tilskudd til pensjoner for tidligere Sydvaranger-ansatte

Staten bevilget i perioden 1994–1998 i alt 114 mill. kroner til to frivillige førtidspensjonsordninger for tidligere ansatte ved Sydvaranger, jf. St.prp. nr 41 og Innst. S. nr. 175 (1993–94), samt St.prp. nr. 63 og Innst. S. nr. 295 (1996–97). Begge ordningene har vært forvaltet av Storebrand Livsforsikring AS og omfattet i alt 113 personer i aldersgruppen 60–67 år. Gjennom dette etablerte staten et sikkerhet-snett for den eldste gruppen av arbeidstakere som mistet sitt arbeid som følge av nedtrappingen og avviklingen av jernmalmsvirksomheten i Kirkenes på slutten av 1990-tallet.

Ordningen som ble etablert i 1994 omfattet 62 personer, og hadde en ytelsesgrad på 80 prosent av lønnsgrunnlaget. Videre skulle premieinnbetalingene til kollektiv pensjonsforsikring videreføres av bedriften Sydvaranger ASA. I ordningen som ble etablert i 1997 og omfattet 51 personer, ble ytelsesgraden satt til 66 prosent. Her ble ikke innbetalinger til kollektiv pensjonsforsikring videreført. En ytterligere forskjell var at 1994-avtalen ga førtidspensjonistene kompensasjon for tap av pensjonspoeng i Folketrygden, mens 1997-avtalen ikke ga slik kompensasjon.

Da 1994-avtalen utløp i 2002 stod det igjen overskytende midler på premiefondet som ble stilt til disposisjon for bedriften Sydvaranger ASA. Dette er blant annet benyttet til å gi førtidspensjonistene under 1997-ordningen kompensasjon for tap av pensjonspoeng i Folketrygden. Dermed ble en av de tre forskjellene i vilkår mellom 1994- og 1997-ordningene fjernet.

Ytelsesgraden i førtidspensjonsperioden er det av flere grunner uaktuelt å endre nå, blant annet fordi et flertall av de personene som omfattes av ordningen nå er blitt alderspensjonister. Regjeringen foreslår imidlertid at personene som omfattes av 1997-ordningen gis kompensasjon ved fylte 67 år for at de ble utmeldt fra den kollektive tjenestepensjonsavtalen da de takket ja til frivillig førtidspensjonering. Totalt dreier det seg om 37 personer som dermed vil få økt sin alderspensjon. Engangspremien er beregnet til omlag 150 000 kroner per person, det vil si totalt om lag 5,5 mill. kroner. Gjennom et slikt tiltak vil ytterligere en forskjell mellom de to førtidspensjonsordningene ved Sydvaranger ASA bli fjernet.

På dette grunnlag foreslås bevilget 5,5 mill. kroner under nytt kap. 954, post 70 på statsbudsjettet 2007.

Kap. 960 Raufoss ASA

Post 71 Refusjon for miljøtiltak

Ved behandlingen av St.prp. nr. 40 og Innst. S. nr. 147 (2003–2004) Statlig miljøansvar på Raufoss, fattet Stortinget følgende vedtak:

«Stortinget samtykker i at staten ved Nærings- og handelsdepartementet kan utstede garantier for miljø- og forurensningsansvar i Mjøsa og på Raufoss-området som følger av offentligrettslig miljøpålegg oppad begrenset til 50 mill. kroner.»

Bakgrunnen for vedtaket var at vurderinger av juridiske problemstillinger viste at staten vil kunne holdes ansvarlig for eventuelle miljøforpliktelser knyttet til historisk relatert forurensning på Raufoss-området samt deponeringen av ammunisjon mv. i Mjøsa. Stortingets enstemmige tilslutning ble et vesentlig bidrag til å få solgt virksomhetene på Raufoss.

På bakgrunn av tiltakene som er gjennomført er det allerede registrert en betydelig forbedring av miljøkvaliteten i Raufoss Industripark. Oppryddingsprosjektet på Raufoss er således godt på vei med å oppfylle SFTs pålegg og miljømålene for oppryddingen. Det legges opp til at resterende tiltak som er nødvendige for å tilfredsstille SFTs pålegg til Raufoss Næringspark ANS gjennomføres i løpet av 2008.

Ifølge Raufoss Næringspark ANS var det ved årsskiftet 2006/2007 totalt påløpt om lag 34,3 mill. kroner og det er inngått nye avtaler for om lag 7,8 mill. kroner så langt i 2007. De samlede kostnader for oppryddingen forventes å overskride 50 mill. kroner i løpet av 2007. Anslag fra Raufoss Næringspark ANS og anbefaling fra statens miljørådgiver på samlede utbetalinger under garantien tilsier at det fremmes forslag om å utvide statsgarantien fra 50 til 90 mill. kroner, jf. forslag til romertallsvedtak.

Kap. 3950 Forvaltning av statlig eierskap

Post 70 (Ny) Tilbakeføring av tilskudd til pensjoner for tidligere Raufoss-ansatte

Stortinget vedtok gjennom behandlingen av St.prp. nr. 16 og Innst. S. nr. 71 (2004–2005) å dekke opp underdekningen på om lag 42 mill. kroner til pensjoner for tidligere Raufoss-ansatte mot at staten trer inn i pensjonistene sine krav mot Raufoss ASA.

I henhold til Stortingets beslutning betalte Nærings- og handelsdepartementet i januar 2005 underdekningen på om lag 42 mill. kroner til Vital Forsikring mot at forsikringsselskapet garanterte

for alle oppsatte og løpende pensjoner for tidligere ansatte i Raufoss ASA og Raufoss Engineering & Services AS. Staten betinget seg samtidig at dividende krav, på det samme beløp, ble overført til staten.

I henhold til vedtak i avviklingsstyret til Raufoss ASA under avvikling er det utbetalt til Nærings- og handelsdepartementet 7,75 mill. kroner i dividende for statens fordringsanmeldelse vedrørende pensjonskravet.

På dette grunnlag foreslås det bevilget 7,8 mill. kroner på statsbudsjettet 2007 under kap. 3950 Nærings- og handelsdepartementet, ny post 70 Tilbakeføring av tilskudd til pensjoner for tidligere Raufoss-ansatte.

Post 96 Salg av aksjer

Tilbakekjøpsavtaler

Generalforsamlingen i et aksjeselskap kan gi styret i selskapet fullmakt til å kjøpe tilbake egne aksjer i markedet. Tilbakekjøp for sletting innebærer at et selskap kjøper egne aksjer i den hensikt å slette disse aksjene på et senere tidspunkt. Slettingen innebærer en nedsettelse av selskapskapitalen og må vedtas av en ny generalforsamling. Dette er en metode hvor egenkapital føres tilbake til aksjonærene.

Det er hensiktsmessig at selskaper med statlig eierandel kan benytte dette på linje med andre selskaper. Nærings- og handelsdepartementet har de siste årene inngått avtaler som forplikter staten til å delta ved slike tilbakekjøp. Avtalene er utformet slik at statens eierandel forblir uendret etter kapitalnedsettelsen. Avtalene er offentlige og regulerer også beregningen av vederlaget som staten skal motta. Nærings- og handelsdepartementet inngikk i 2006 slike tilbakekjøpsavtaler med DnB NOR ASA, Norsk Hydro ASA, Telenor ASA og Yara International ASA. Det er inngått nye slike avtaler i 2007 med de samme selskapene unntatt Norsk Hydro ASA.

DnB NOR ASA

Generalforsamlingen i DnB NOR ASA ga i april 2006 selskapets styre fullmakt til å foreta tilbakekjøp av inntil 133,7 mill. aksjer, som tilsvarer 10 prosent av samlet antall aksjer, med sikte på å slette disse gjennom en kapitalnedsettelse. Det ble fram til 11. juli 2006 kjøpt om lag 2,8 mill. aksjer i markedet. Kapitalnedsettelsen og sletting av disse aksjene samt vel 1,4 mill. aksjer som skal innløses

fra staten, ble vedtatt på ordinær generalforsamling i DnB NOR ASA 24. april 2007. Når kapitalnedsettelsen trer i kraft, vil staten få utbetalt om lag 108 mill. kroner for sin andel av tilbakekjøpet, mot innløsning av 1 435 236 aksjer. Statens eierandel vil etter dette være uendret på 34,0 prosent.

Norsk Hydro ASA

Generalforsamlingen i Norsk Hydro ASA ga i mai 2006 selskapets styre fullmakt til å foreta tilbakekjøp av inntil 22,5 mill. egne aksjer i markedet med sikte på å slette disse gjennom en kapitalnedsettelse. Med en proporsjonal innløsning fra staten tilsvarer dette 40 mill. aksjer eller vel 3 prosent av antall aksjer. Tilbakekjøpsprogrammet ble stoppet da forslaget om sammenslåing mellom Statoil og petroleumsvirksomheten i Norsk Hydro ASA ble offentliggjort 18. desember 2006. Fram til 15. desember 2006 hadde selskapet kjøpt tilbake om lag 21,6 mill. aksjer. Kapitalnedsettelsen og sletting av disse aksjene samt aksjer innløst av staten vil bli foreslått vedtatt på ekstraordinær generalforsamling i Norsk Hydro ASA i juni 2007. Når kapitalnedsettelsen trer i kraft, vil staten få utbetalt om lag 2 743 mill. kroner for sin andel av tilbakekjøpet, mot sletting av om lag 16,9 mill. aksjer. Statens eierandel vil etter dette være uendret på 43,82 prosent.

Yara International ASA

Generalforsamlingen i Yara International ASA ga i mai 2006 selskapets styre fullmakt til å erverve inntil 5 prosent (15 148 972 aksjer) av samlet antall aksjer med sikte på å slette disse gjennom en kapitalnedsettelse. Selskapet har under denne fullmakten fram til 1. november 2006 kjøpt om lag 7,3 mill. aksjer. Kapitalnedsettelsen, og sletting av disse aksjene samt 4,1 mill. aksjer som skal innløses av staten ble vedtatt på ordinær generalforsamling i Yara International ASA 10. mai 2007. Når kapitalnedsettelsen trer i kraft, vil staten få utbetalt om lag 410 mill. kroner for sin andel av tilbakekjøpet, mot sletting av om lag 4,1 mill. aksjer. Statens eierandel vil etter dette være uendret på 36,21 prosent.

Telenor ASA

Generalforsamlingen i Telenor ASA ga i mai 2006 styret fullmakt til å erverve inntil 165 mill. aksjer, som tilsvarer om lag 10 prosent av samtlige aksjer, blant annet med sikte på sletting. Telenors styre har ikke benyttet fullmakten til tilbakekjøp med henblikk på sletting i denne perioden.

Oppsummering

På bakgrunn av tilbakekjøp av egne aksjer i DnB NOR ASA, Norsk Hydro ASA og Yara International ASA foreslås det å øke bevilgningen under kap. 3950, post 96 med 3 251,0 mill. kroner, fra 10,0 mill. kroner til 3 261,0 mill. kroner.

Post 97 (Ny) Tilbakeføring av aksjekapital, Venturefondet AS

Venturefondet AS ble stiftet 12. juli 2000. I forbindelse med salget av SND Invest AS ble samtlige aksjer i Venturefondet AS i desember 2003 overført til Nærings- og handelsdepartementet. Overføringen ble inntektsført som en del av utbytte fra SND Invest AS på kap. 5656, post 85 i statsbudsjettet for 2003. Samtidig ble den bokførte verdien i Venturefondet, 113,1 mill. kroner, bevilget som aksjekapital i Venturefondet på kap. 950, post 96, jf. St.prp. nr. 18 (2003–2004). Venturefondet har ingen egen drift, men forvalter investeringer i regionale fond. Selskapet har ingen ansatte. Selskapet er i en avviklingsfase, som startet mens det var eid av SND Invest AS. I St.meld. nr. 13 (2006–2007) Et aktivt og langsiktig eierskap redegjøres det for at Regjeringen vil videreføre den avviklingen av fondet som har pågått de siste fem årene, og at kapitalen vil bli tilbakeført til statskassen så snart engasjementene i fondet er avviklet.

Avviklingsstrategien gjør at selskapets framtidig kapitalbehov er begrenset. Etter at selskapet de siste årene har realisert en rekke investeringer hadde Venturefondet per 31.12.2006 en fri likviditet på 84,8 mill. kroner i form av inntående på bankkonto. Selskapet har mottatt ytterligere om lag 8 mill. kroner i første kvartal 2007. Styret har ikke ansett det som god forvaltning av fondets verdier å ha et så stort beløp stående på selskapets bankkonto.

På ordinær generalforsamling i Venturefondet AS 25. april 2007 ble det besluttet å nedsette selskapets egenkapital med 75 mill. kroner. Ved fastsettelsen av beløpet er det tatt høyde for selskapets behov for en viss kapital i forbindelse med avviklingen av dets engasjementer.

På denne bakgrunn foreslås det bevilget 75,0 mill. kroner under kap. 3950, ny post 97 på statsbudsjettet 2007.

Kap. 5325 Innovasjon Norge*Post 50 Tilbakeføring fra landsdekkende innovasjonsordning*

Midler som ikke bindes opp ved tilsagn om lån eller garantier innen utgangen av et år, skal tilbakeføres påfølgende budsjettår. Tilsvarende skal også annullerte eller reduserte tilsagn ved utgangen av det tredje året etter at tilsagn er gitt tilbakeføres. På grunnlag av regnskapet for 2006 for Innovasjon Norges landsdekkende innovasjonsordning vil det bli tilbakeført til sammen 10,624 mill. kroner i 2007. Tilbakeføringen er i hovedsak knyttet til annullerte eller reduserte tilsagn i 2003.

På denne bakgrunn foreslås bevilgningen under kap. 5325, post 50 økt med 5,6 mill. kroner, fra 5,0 mill. kroner til 10,6 mill. kroner.

Post 70 Låne- og garantiprovisjoner

Innovasjon Norge skal betale en låneprovisjon på 0,4 prosent p.a. for innlån fra statskassen som benyttes til å finansiere utlån under selskapets låneordninger. I tillegg skal selskapet betale en garantiprovisjon på 0,4 prosent p.a. for statens garantiansvar for innlånsmassen knyttet til de innlånene som den tidligere Industribanken tok opp i det private kredittmarkedet inntil banken ble innfusjonert i Statens nærings- og distriktsutviklingsfond i 1993. Provisjonene beregnes og innbetales etter utgangen av året. Provisjonene for 2006 ble 42,142 mill. kroner. Nedgangen i forhold til opprinnelig budsjetterte provisjoner på 44,5 mill. kroner skyldes lavere utlånsvolum i 2006, og dermed lavere innlån fra og låneprovisjoner til staten.

På denne bakgrunn foreslås bevilgningen under kap. 5325, post 70 redusert med 2,4 mill. kroner, fra 44,5 mill. kroner til 42,1 mill. kroner.

Kap. 5625 Renter og utbytte fra Innovasjon Norge*Post 81 Rentemargin, risikolåneordningen*

Renten på innlån fra statskassen for å finansiere Innovasjon Norges utlån under risikolåneordningen følger renten på statspapirer med tilsvarende løpetid. Ordningens administrasjonskostnader dekkes innenfor rentemarginen. Rentemarginen for 2006 ble budsjettert med 2 mill. kroner. Nettobeløpet etter at administrasjonskostnadene er dekket skal tilbakeføres statskassen påfølgende år. For 2006 ble beløpet på 7,768 mill. kroner. I beløpet inngår også rentemargin fra distriktsrettet låneordning. Økningen i forhold til budsjettet har sam-

menheng noe lavere administrasjonskostnader i 2006, samtidig som rentemarginen ble noe bedre enn forventet.

På denne bakgrunn foreslås bevilgningen under kap. 5625, post 81 økt med 5,8 mill. kroner, fra 2,0 mill. kroner til 7,8 mill. kroner.

Post 82 (Ny) Utbytte, lavrisikolåneordningen

Overskuddet under lavrisikolåneordningen de siste årene har vært benyttet til å bygge opp egenkapital slik at den skulle komme opp i 8 prosent av netto utlån. Ved utgangen av 2006 var egenkapitalen på 730,816 mill. kroner, tilsvarende en egenkapitalandel på 8,12 prosent. Utbyttet fra lavrisikolåneordningen er fastsatt til 75 prosent av årsresultatet, men begrenset oppad til statens gjennomsnittlige innlånsrente multiplisert med innskuddskapitalen på 629,8 mill. kroner. Innlånsrenten beregnes på bakgrunn av renten på 5-års statsobligasjoner. Overskuddet for ordningen i 2006 var på 37,856 mill. kroner. Av dette skal staten ha utbytte på 23,55 mill. kroner som tilsvarer innskuddskapitalen multiplisert med den gjennomsnittlige innlånsrenten i 2006.

På dette grunnlag foreslås det bevilget 23,6 mill. kroner under kap. 5625, ny post 82 på statsbudsjettet 2007.

Post 85 (Ny) Utbytte fra Investeringsfond for Nordvest-Russland

Fondet ble opprettet i 1996. I fondets vedtekter er det fastsatt at det skal betales utbytte av innskuddet på 150 mill. kroner fra og med det 11. året etter opprettelsen av fondet. Utbyttet skal utgjøre 75 prosent av årsresultatet, begrenset oppad til innskutt egenkapital multiplisert med statens gjennomsnittlige innlånsrente. Resultatet for fondet i 2006 ble på 1 033 751 kroner. Det foreslås et utbytte på 774 564 kroner, tilsvarende 75 prosent av overskuddet.

På denne bakgrunn foreslås det en bevilgning på 800 000 kroner under kap. 5625, ny post 85 på statsbudsjettet 2007.

Kap. 5656 Aksjer i selskaper under NHDs forvaltning

Post 85 Utbytte

I saldert budsjett for 2007 er det bevilget 12 472,9 mill. kroner i samlet aksjeutbytte fra selskaper under Nærings- og handelsdepartementets forvaltning. Etter de opplysninger Nærings- og handels-

departementet har fått fra de aktuelle selskapene, kan det samlede utbytteanslaget for regnskapsåret 2006, med utbetaling i 2007, økes med 1 146,7 mill. kroner.

Økningen skyldes høyere utbyttebetalinger fra Telenor ASA, Norsk Hydro ASA, DnB NOR ASA, Cermaq ASA, Yara International ASA, Kongsberg Gruppen ASA, Eksportfinans ASA og Electronic Chart Centre AS. For første gang er det vedtatt utbetalt utbytte fra Flytoget AS, mens det for Store Norske Spitsbergen Kulkompani A/S ikke er lagt til grunn utbetaling av utbytte.

På dette grunnlag foreslås bevilgningen under kap. 5656, post 85 økt med 1 146,7 mill. kroner, fra 12 472,9 til 13 619,6 mill. kroner.

Andre saker

Justerte mål for Styret for det industrielle rettsvern

I St.prp. nr. 1 (2006–2007) er det under kap. 901 Styret for det industrielle rettsvern fastsatt et mål om at det i 2007 skal avvirkes flere patent-, varemerke- og designsøknader i 2007 enn i 2006. E-taten rapporterte høsten 2006 om betydelig bedre resultater på design- og varemerkeområdet enn tidligere forutsatt. De overflødige restansene på designområdet ble nedarbeidet, og det ble behandlet 5 150 flere saker på varemerkeområdet enn året før. Som følge av effektiviseringstiltak og midlertidig ekstra ressursinnsats ble det således avvirket uvanlig mange saker på disse områdene.

På denne bakgrunn er målsettingen om at det skal avvirkes enda flere saker i 2007 justert i tildelingsbrevet for 2007. Gjeldene mål på varemerke- og designområdet er at det skal tilbys ferdigbehandling eller første realitetsuttalelse om utfallet på søknaden innen gjennomsnittlig tre måneder ved utløpet av 2007.

Målsettingen om at det skal behandles flere saker i 2007 enn i 2006 gjelder fortsatt patentsøknader på patentområdet.

Mesta AS

Mesta AS fikk bevilget tilskudd på henholdsvis 357 mill. kroner, 356,5 mill. kroner og 280 mill. kroner over stasbudsjettene for 2003, 2004 og 2005. De samlede bevilgningene på 993,5 mill. kroner er utbetalt til selskapet. Per 31. desember 2006 hadde Mesta AS utbetalt 674,7 mill. kroner til de ansatte i ulike tiltak, mens de samlede påløpte forpliktelser var 1 145,9 mill. kroner som er 152,4 mill. kroner høyere enn de midlene selskapet har mottatt. Under behandlingen av St.prp. nr. 1 (2006–2007)

samtykket Stortinget i at det ikke skulle bevilges ytterligere midler til restruktureringstiltak. Selskapet har tatt konsekvensen av dette og satt av midler for fremtidige forpliktelser i regnskapet for 2006. Nærings- og handelsdepartementet vil rapportere på bruken av restruktureringsmidlene inntil Stortingets bevilgninger er nyttet fullt ut.

Store Norske Spitsbergen Kulkompani A/S – vedtektsendring

Store Norske Spitsbergen Kulkompani AS (SNSK) er morselskap i et konsern som blant annet omfatter datterselskapene Store Norske Spitsbergen Grubekompani AS (SNSG) og Store Norske Gull AS (SNG). Etter vedtektene er SNSKs formål «ved drift eller på annen måte å utnytte selskapets eieendommer og rettigheter på Svalbard. Selskapet kan videre delta i og drive annen virksomhet som står i forbindelse med dette.»

Styret har foreslått å utvide selskapets virkeområde gjennom en vedtektsendring, slik at selskapet kan utnytte sin kompetanse innen miljøvennlig ressursutnytting utenfor Svalbard.

Styret begrunner søknaden med at selskapet har erfaring fra virksomhet i utilgjengelige og arktiske strøk og at dette må anses å være særdeles verdifull kompetanse, blant annet med bakgrunn i Regjeringens nordområdesatsing. Det vises spesielt til at selskapet har utført undersøkelser i Finnmark.

Store Norske Gull AS har i et par år vurdert å engasjere seg i undersøkelser etter gull og nikkell i Finnmark. I henhold til gjeldende vedtekter er selskapets geografiske virkeområde begrenset til Svalbard. Det er lagt til grunn at denne begrensningen også gjelder for datterselskapene i konsernet. Den planlagte virksomheten i Finnmark ligger utenfor det vedtektsfestede virkefeltet til SNSK og krever derfor vedtektsendring. Nærings- og handelsdepartementet har sett det slik at en eventuell utvidelse av selskapets virkefelt til områder utenfor Svalbard er et spørsmål som bør behandles av Stortinget før det tas opp på generalforsamlingen. Det vises for øvrig til omtale i St.prp. nr. 1 (2006–2007) for Nærings- og handelsdepartementet.

Markedet for gull, nikkell og andre metaller er blitt vesentlig bedre de siste årene. Det er viktig at det finnes norskbaserte selskaper som er i stand til å utnytte disse mulighetene. SNSK kan være et slikt selskap. Enhver dynamisk industriell virksomhet bør ha utviklingsaktiviteter som gjør selskapet i stand til å overleve på sikt. At SNSK undersøker potensialet for gull i Finnmark og foretar borer der er etter Nærings- og handelsdeparte-

mentets vurdering innenfor den ramme som selskapet bør ha frihet til å beslutte, uten å måtte konsultere eier. Aktiviteten vil også ha betydning for selskapets kompetanseoppbygging, og for selskapets mulighet for å tiltrekke seg fagfolk.

Omfanget av virksomheten som planlegges på fastlandet er begrenset og lite kapitalkrevende, og Nærings- og handelsdepartementet kan gjennom sin eierdialog med selskapet bidra til at tilstrekkelig kostnadskontroll og fokus på kjernevirksomheten opprettholdes. I den grad virksomheten skulle kreve større investeringer i en senere fase, må dette avklares med eier.

Utvidelsen av vedtektene skal ikke rokke ved de overordnede målene i norsk Svalbard-politikk og de føringer som er gitt i St.meld. nr. 13 (2006–2007) Et aktivt og langsiktig eierskap. Det understrekes at SNSKs hovedfokus skal være på Svalbard. Selv om vedtektene endres har staten mulighet til å følge opp at disse forholdene ivaretas gjennom eierdialogen mellom selskapet og Nærings- og handelsdepartementet, eventuelt gjennom instruks på generalforsamlingen.

Selskapets planlagte virksomhet på fastlandet er hovedsakelig lokalisert i Finnmark, men mutingsområdene og ressursgrunnlaget strekker seg også inn i Troms fylke.

Det foreslås derfor at vedtektene til Store Norske Spitsbergen Kulkompani AS gis et tillegg, slik at selskapet også gis anledning til å drive virksomhet i Finnmark og Troms.

3.10 Fiskeri- og kystdepartementet

Kap. 1000 Fiskeri- og kystdepartementet

Post 21 (Ny) Spesielle driftsutgifter, kan overføres

Fiskeri- og kystdepartementet har fått ansvaret for flere nordiske prosjekter. Prosjektene finansieres av Nordisk ministerråd, men Fiskeri- og kystdepartementet skal håndtere utbetalingene. Samlet ramme for prosjektene er om lag 12 mill. kroner. Det er behov for å skille bevilgningen til prosjektene fra Fiskeri- og kystdepartementets driftsbevilgning, blant annet for å sikre en mest mulig ryddig budsjettering.

Det foreslås å opprette en ny post 21 Spesielle driftsutgifter med en bevilgning på 12 mill. kroner. Tilsvarende foreslås det opprettet en ny inntektspost kap. 4000, post 04 Refusjoner eksterne prosjekter. Siden deler av bevilgningen skal utbetales som tilskudd, foreslås det at kap. 1000, post 21 tilføyes stikkordet «kan overføres». Det foreslås

også at det knyttes en merinntektsfullmakt til posten, slik at bevilgningen på kap. 1000, post 21 kan overskrides mot tilsvarende merinntekter på kap. 4000, post 04, jf. forslag til romertallsvedtak.

Kap. 4000 Fiskeri- og kystdepartementet

Post 04 (Ny) Refusjoner eksterne prosjekter

Det vises til omtale under kap. 1000, post 21. Det foreslås å bevilge 12 mill. kroner på posten.

Kap. 1001 Deltakelse i internasjonale organisasjoner

Post 70 Tilskudd

Posten dekker medlemsavgiften til ulike internasjonale organisasjoner og kommisjoner som Norge deltar i. I saldert budsjett for 2007 er det blant annet satt av 2,8 mill. kroner til å dekke Norges kontingent i Den internasjonale kommisjon for fisket i det nordøstlige Atlanterhav (NEAFC). Vedtak i kommisjonens styrende organer har imidlertid fastsatt Norges bidrag til GBP 303 138, som tilsvarer om lag 3,77 mill. kroner. Det foreslås derfor å øke bevilgningen på kap. 1001, post 70 med 970 000 kroner.

Kap. 1020 Havforskningsinstituttet

Post 01 Driftsutgifter

Styrking av MAREANO

Mareano er et program for kartlegging av havbunnen som ble igangsatt i 2005. I saldert budsjett for 2007 er det samlet bevilget 23,6 mill. kroner likt fordelt på Fiskeri- og kystdepartementets, Miljøverndepartementets og Nærings- og handelsdepartementets budsjett. For å sikre nødvendig fremdrift fremmes det forslag om å øke bevilgningen til Mareano i 2007 med 9 mill. kroner. Dette vil, sammen med forslaget om å investere 5 mill. kroner i utstyr for dynamisk posisjonering til forskningsfartøyet Johan Hjort, bidra vesentlig til å styrke Mareano-kartleggingen.

På denne bakgrunn fremmes det forslag om å øke kap. 1020, post 01 med 9 mill. kroner i 2007. Dette vil øke den samlede bevilgningen til Mareano fra 23,6 mill. kroner til 32,6 mill. kroner i 2007.

Nye fullmakter knyttet til håndtering av oppdragsinntekter

Havforskningsinstituttet la i 2006 om til nye rutiner for håndtering av oppdragsinntekter. Oppdrags-

virksomheten er bruttobudsjettet, og alle utgifter dekkes av tilsvarende oppdragsinntekter. Ofte får virksomheten betalt for oppdragsvirksomhet forskuddsvis og inntektene kan dermed komme i et annet budsjettår enn utgiftene påløper. For å sikre at alle ubenyttede utgifter og merinntekter knyttet til oppdragsvirksomheten kan søkes overført fra et år til et annet, foreslås det at ubrukte merinntekter kan regnes med ved beregning av beløp som kan overføres og at stikkordet «kan overføres» tilføyes kap. 1020, post 21 og kap. 1021, post 21. Det vises til eget forslag til romertallsvedtak.

Kap. 1021 Drift av forskningsfartøyene

Post 45 Driftsutgifter

Forskningsfartøyet «Johan Hjort» ble bygget og utrustet spesielt til mengdemåling av fiskebestander. I tillegg er fartøyet opp gjennom årene blitt oppgradert på flere områder slik at det også er vel egnet til å taue forskjellige redskaper. Fartøyet er imidlertid ikke i stand til å ligge i ro i en gitt posisjon, noe som er nødvendig for å ta prøver av vannsøylen eller havbunnen eller operere kabelstyrte farkoster. Dette innebærer at «Johan Hjort» blant annet ikke kan benyttes til kartlegging av havbunnen, hvor det er behov for å bruke ROV (fjernstyrt undervannsfarkost), kamerarigger og annet utstyr for å kartlegge bunnfaunaen. Dette er utstyr som krever at fartøyet er utrustet med dynamisk posisjonering (DP).

Havforskningsinstituttet må i dag gjennomføre alle MAREANO-tokt og lignende bunnfaunatokt og korallrevkartleggingstokt med enten «G.O. Sars» eller «Håkon Mosby» som begge er DP-utrustede fartøyer. Siden begge disse fartøyene deles med Universitetet i Bergen skaper begrensningene til «Johan Hjort» vanskeligheter for den årlige toktplanleggingen. Begrensningene kan også medføre at det nye fartøyet «G.O. Sars» må brukes til enklere tokt som krever DP-kapasitet. Slike tokt kunne vært gjort vel så bra med «Johan Hjort» og til en vesentlig lavere kostnad, dersom dette fartøyet hadde nødvendig utrustning. En oppgradering av «Johan Hjort» gir dermed Havforskningsinstituttet mulighet til å utnytte de samlede fartøyressursene mer effektivt, og derigjennom kunne bidra til å gi reelt økt fartøytid til Mareano.

Basert på informasjon fra aktuelle leverandører er kostnadene knyttet til anskaffelse og montering av sidepropell og utstyr til dynamisk posisjonering på «Johan Hjort» anslått til 5 mill. kroner.

På denne bakgrunn fremmes det forslag om en økt bevilgning på 1021, post 45 på 5 mill. kroner i 2007.

Kap. 1023 Fiskeri-, havbruks- og transportrettet FoU

Post 71 Tilskudd til utviklingstiltak

For å dekke inn økning av bevilgningen på kap. 1001, post 70 grunnet økt norsk bidrag til NEAFC, foreslås det at bevilgningen på kap. 1023, post 71 reduseres med 970 000 kroner.

Etablering av NOFIMA AS

Bakgrunnen for etableringen av NOFIMA AS

I St.meld. nr. 19 (2004–2005) Marin næringsutvikling Den Blå åker og i St.meld. nr. 20 (2004–2005) Vilje til forskning ble det fremmet forslag om å styrke samarbeidet mellom marin forskning og landbruksforskningen. Forbrukere og myndigheter, både nasjonalt og internasjonalt stiller de samme krav til mat enten den er produsert på land eller i vann. Norge har fått en matlov, ett mattilsyn og en vitenskapskomité. Mange av de faglige utfordringene knyttet til landbruksbasert matproduksjon og produksjon av sjømat er likeartede. Det er i dag flere små og fragmenterte forskningsmiljøer, mens kundene blir større, opererer globalt og kjøper FoU-tjenester internasjonalt. En del av de viktigste utenlandske FoU-konkurrentene har konsolidert seg, eller er i ferd med å samle seg til større enheter. En økende del av finansieringen til instituttene kommer fra internasjonale kilder, spesielt er EUs rammeprogrammer viktige for forskningsmiljøene. Til sammen innebærer dette at FoU-markedet i økende grad er internasjonalt, og at også de norske fagmiljøene må utvikles til å bli internasjonalt konkurransedyktige.

Målsettingen som ble satt for arbeidet var å skape rammevilkår for tett faglig koordinering mellom de fiskeri- og havbruksfaglige og landbruksfaglige forskningsmiljøene for derigjennom å oppnå synergieffekter som tjener det samlede behovet til primærnæringene og industrien, møter kunder med helhetsløsninger under en felles portal, sikrer bedre utnyttelse av offentlige ressurser til forskning og utvikling og sikrer framtidig konkurransedyktighet. Forskningsmiljøene som direkte har vært omfattet av prosessen er Akvaforsk AS, Fiskeriforskning AS, Havforskningsinstituttet, Matforsk AS, NIFES, Norconserv AS, daværende Planteforsk, SINTEF Fiskeri og Havbruk AS og Veterinærinstituttet.

En styringsgruppe ledet av Finn Bergesen jr. overleverte i desember 2004 rapporten Samlet innsats og ny struktur hvor hovedforslagene var:

- å etablere en fellesarena Den blå-grønne mataliansen for de fiskeri- og havbruksfaglige og landbruksfaglige forskningsaktørene,
- å opprette et eget infrastrukturselskap som overtar de berørte instituttene havbruksstasjoner, men også de som er drevet av universitetene og andre,
- å skille ut næringsrettet forskning fra de instituttene som er forvaltningsorganer, og
- å samle de næringsrettede instituttene i et forskningskonsern.

Basert på en samlet politisk vurdering og høringsresultater av rapporten ble følgende tiltak omtalt i St.meld. nr. 19 (2004–2005):

- Det etableres et forskningskonsern for den næringsrettede FoU-virksomheten med hovedkontor i Tromsø og med datterselskap i Bergen og på Ås. Man vil vurdere å etablere et operativt datterselskap i Tromsø. Det er opp til selskaps organer å organisere den interne forskningsaktiviteten. Det ble lagt til grunn at forskningskonsernet skulle opprettes ved at Akvaforsk AS, Fiskeriforskning AS, Matforsk AS og Norconserv AS samles under eierskap av et nyopprettet holdingsselskap.
- Den næringsrettede virksomheten skilles ut fra de instituttene som er forvaltningsorganer, og forvaltningsoppgaver skilles ut fra instituttene som er aksjeselskaper. Det settes ned en gruppe som gir konkrete anbefalinger vedrørende dette skillet. Et skille mellom forvaltningsrettet og næringsrettet forskning er viktig for å sikre troverdighet og legitimitet til de instituttene som gir samfunn og myndigheter vitenskaplig rådgivning om viktige tema som mattrygghet, de levende ressursene i havet og miljøeffekter av oppdrett og fiske.
- Det vil bli foretatt nærmere vurderinger knyttet til økonomisk administrative konsekvenser, samt konkurransemessige og eiermessige forhold. Stortinget vil også få forslaget til behandling gjennom Revidert Nasjonalbudsjett for 2005 og Statsbudsjett for 2006.

Det ble lagt til grunn at forskningskonsernet skulle opprettes ved at Akvaforsk, Fiskeriforskning, Matforsk og Norconserv samles under eierskap av et nyopprettet holdingsselskap. I forbindelse med revidert budsjett 2005, jf. St.prp. nr. 65 (2004–2005), ble det presisert at forskningskonsernet samlet skal bestå av ett hovedkontor i

Tromsø og tre datterselskaper; ett i Bergen, ett på Ås og ett i Tromsø. Det ble også fastslått at datterselskapet på Ås skulle dannes med utgangspunkt i dagens Matforsk AS. Det er lagt til grunn at faglige satsinger på dagens lokaliseringer skal opprettholdes og videreutvikles.

Stortinget bevilget i forbindelse med revidert budsjett 2005 aksjekapital på 100 000 kroner og driftstilskudd på 3 mill. kroner for å etablere et interimsselskap NOFIMA AS. Selskapet ble gitt som oppgave å etablere grunnlaget for det endelige holdingselskapet i henhold til føringer fra Stortinget. Dette innebærer blant annet analyse og gjennomføring av økonomiske og administrative forhold rundt omorganiseringen, herunder vurdering av behov for egenkapital til holdingselskapet.

Målet med omorganiseringen er å skape bedre koordinering og tettere forskningsfaglig samarbeid mellom de fiskeri-, havbruks- og landbruksvitenskapelige forskningsmiljøene. Gjennom omorganiseringen tas det sikte på å oppnå betydelige faglige og markedsmessige synergieffekter. Etableringsprosessen innebærer også en klarere grenseoppgang mellom forskning som foregår i de forvaltningsrettede instituttene og den næringsrettede og næringslivsfinansierte forskningen. Dette arbeidet gjennomføres i nært samarbeid mellom Fiskeri- og kystdepartementet, Landbruks- og matdepartementet og Kunnskapsdepartementet.

Forslaget om å overføre forvaltningsrettede oppgaver fra Havforskningsinstituttet, NIFES og Veterinærinstituttet (VI) til det næringsrettede konsernet er et tiltak for å etablere et prinsipielt skille mellom forvaltningsrettet og næringsrettet forskning. Dette er viktig for å sikre troverdighet og legitimitet til de instituttene som gir samfunn og myndigheter vitenskapelig rådgivning om viktige tema som mattrygghet, de levende ressursene i havet og miljøeffekter av oppdrett og fiske. Havforskningsinstituttet, VI og NIFES mottar bevilgninger fra staten til forskning/forskningsbasert rådgivning for forvaltningen. Et skille har vært ønsket av de næringsrettede instituttene for å bidra til likere konkurransevilkår innen oppdragsforskning.

Opplegg for endelig etablering, herunder balanse mv.

Styret i interimsselskapet NOFIMA AS ble oppnevnt i mai 2006, og har arbeidet med etablering av det endelige forskningskonsernet. Basert på styrets tilråding ble det vurdert som mest realistisk å sette som ambisjon at den endelige etableringen av

forskningskonsernet skal skje innen 1. januar 2008, og ikke 1. januar 2007 som tidligere signalisert til Stortinget.

NOFIMA AS har forhandlet med de ikke-statlige eierne av Akvaforsk, Fiskeriforskning, Matforsk og Norconserv. Forhandlingene er ikke endelig sluttført, men det er i pågående forhandlinger lagt til grunn verdier i eksisterende selskaper basert på bokført egenkapital pr. 31.12.2006 justert for estimatavvik knyttet til pensjonsforpliktelser. Det er så langt ikke oppnådd enighet med styret i Norut Gruppen AS. I samråd med Fiskeri- og kystdepartementet vil Kunnskapsdepartementet treffe de nødvendige tiltak slik at aksjeposten som Norut Gruppen AS eier i Fiskeriforskning AS kan selges til NOFIMA AS. Det vil bli foretatt en ny aktuarberegning av pensjonsforpliktelsene før aksjeoverdragelsene som etter planen skal gjennomføres i august 2007. Basert på nåværende bokførte verdier og aktuarberegninger er det i forhandlingene lagt til grunn at følgende transaksjoner skal gjennomføres:

1. NOFIMA AS kjøper NORUT Gruppen AS' aksjer i Fiskeriforskning AS for 9,281 mill. kroner.
2. NOFIMA AS overtar Stiftelsen for landbrukets næringsmiddelforsknings aksjer i Matforsk AS i bytte mot aksjer i NOFIMA AS.
3. NOFIMA AS overtar Sunndal kommunes aksjer i Akvaforsk AS i bytte mot aksjer i NOFIMA AS.
4. NOFIMA AS overtar Averøy kommunes aksjer i Akvaforsk AS i bytte mot aksjer i NOFIMA AS.
5. Sammen med Møre og Romsdal fylkeskommune, etablerer Sunndal kommune og Averøya kommune et felles eid eierselskap som får eierskap i NOFIMA.
6. NOFIMA AS overtar Norconserv Stiftelsens aksjer i Norconserv for 28,499 mill. kroner.
7. NOFIMA AS overtar Rogalandsforsknings (IRIS) aksjer i Norconserv AS for 3,239 mill. kroner.
8. Landbruks- og matdepartementet kjøper Veterinærmedisinsk oppdragscenter (VESO) sine aksjer i Akvaforsk AS for 1 krone, basert på eksisterende opsjonsavtale mellom Landbruks- og matdepartementet og VESO, jf. forslag til romertallsvedtak.
9. Statens samlede aksjeposter i instituttene overføres til Fiskeri- og kystdepartementet. Dette vil si Universitetet for Miljø- og Biovitenskaps (UMB) aksjer i Akvaforsk AS, Norges Veterinærhøgskoles aksjer i Akvaforsk, samt Landbruks- og matdepartementets aksjer i Akvaforsk.

10. Statens aksjer i Akvaforsk AS og Fiskeriforskning AS overføres til NOFIMA AS som tingsinnskudd, jf. forslag til romertallsvedtak.

Fiskeri- og kystdepartementet er eierdepartement. Ivaretagelse og utøvelse av statens eierskap baseres på felles utarbeidede prinsipper mellom Fiskeri- og kystdepartementet, Kunnskapsdepartementet og Landbruks- og matdepartementet.

Det er i forhandlingene lagt til grunn at NOFIMA AS vil ha følgende eiere etter etableringen:

- Staten ved Fiskeri- og kystdepartementet: 56,84 prosent
- Stiftelsen for landbrukets næringsmiddelforskning: 33,21 prosent
- Sunndal kommune, Averøy Kommune og Møre og Romsdal Fylke gjennom felles eid eierselskap: 9,94 prosent

Det vil kunne bli justeringer i den endelige prosentfordelingen blant annet dersom estimatavvikene knyttet til pensjonsforpliktelsene endres i en ny aktuarberegning som skal gjennomføres forut for aksjeoverdragelsen. Det er likevel en forutsetning at ingen ikke-statlig aksjonær skal kunne få over 33,3 prosent eierskap. Nødvendig egenkapitalinnskudd for å dekke fusjonskostnader etter aksjeoverdragelsen på til sammen 4,5 mill. kroner skytes inn basert på en pro-rata fordeling mellom eierne etter eierandel i holdingsselskapet.

Det legges til grunn at staten ved Fiskeri- og kystdepartementet skal eie mer enn 50 prosent av NOFIMA AS, og at NOFIMA AS skal eie mer enn 2/3 av datterselskapene, jf. forslag til romertallsvedtak. Ved etableringen legges det opp til at NOFIMA AS eier 100 prosent av sine datterselskaper i Bergen, Tromsø og Ås. Som tidligere lagt til grunn vil datterselskapet i Bergen opprettes ved at dagens avdeling av Fiskeriforskning i Bergen (tidligere Sildeolje- og Sildemelsindustriens Forskningsinstitutt) utfisjonerer til eget selskap. Videre vil relevante forskningsaktiviteter i Veterinærinstituttet, NIFES og Havforskningsinstituttet bli gjennomgått, slik at de aktiviteter som er næringsrettede og relevante for NOFIMA eventuelt kan overføres til NOFIMAs datterselskaper. Tilsvarende vil relevante forskningsaktiviteter i NOFIMA-instituttene bli gjennomgått, slik at forvaltningsrettede aktiviteter eventuelt kan overføres til forvaltningsinstituttene. Det tas sikte på at overføringen blir gjennomført med virkning fra 1. januar 2008.

Fiskeriforsknings avdeling i Tromsø og dagens Akvaforsk fusjonerer og utgjør datterselskapet

Tabell 3.2 Balanse i NOFIMA AS

Eiendeler/gjeld	Balanse pr. desember 2007
Aksjer Matforsk AS	21 822 000
Aksjer Akvaforsk AS	19 943 000
Aksjer Fiskeriforskning AS	4 939 000
Aksjer Norconserv AS (49 %)	18 997 000
<i>Sum aksjer/eiendeler</i>	<i>65 701 000</i>
Lån	0
Egenkapital	65 701 000
<i>Sum lån/egenkapital</i>	<i>65 701 000</i>

med hovedkontor i Tromsø. Dette datterselskapet inkluderer også forskningsstasjonene på Sunndalsøra og Averøy som i dag ligger i Akvaforsk. Matforsks virksomhet utgjør datterselskapet på Ås. Norconserv AS vil bli et heleid datterselskap av datterselskapet i Tromsø.

Øvrige datterselskap eiet helt eller delvis av dagens institutter ved aksjeoverdragelsen vil følge instituttene inn i de nye datterselskapene og aksjene vil eies av de nye datterselskapene.

Basert på foreliggende skisser til avtaler mv. vil NOFIMA AS med datterselskaper ved utgangen av 2007 ha foreløpige balanse, som vist i tabell 3.2.

Sentrale premisser ved etableringen av det nye forskningskonsernet, operasjonell struktur og pengeflyt

Visjonen for NOFIMA er å øke konkurransekraften for den land- og havbaserte næringsmiddelindustrien og fiskeri- og havbruksnæringen, gjennom forskning i verdensklasse og verdiøkende tjenesteleveranser. For å få til dette må forskningen ta utgangspunkt i strategiske brukerbehov, og at ny kunnskap og nye løsninger leveres til industrien slik at de lett kan taes i bruk. For å kunne realisere visjonen, må konsernet operativt organiseres ut fra faglig styrke, og morselskapet må styre strategi og de langsiktige forskningsbevilgningene, herunder basisbevilgning.

Det skal videre legges til rette for faglige og markedsmessige synergier, også på tvers av sektorgrensene. Flere av forskningsmiljøene har i dag overlappende faglige satsinger. For å kunne realisere de faglige synergimulighetene som ligger i dagens fagmiljøer er strategisk styring av de langsiktige forskningsbevilgningene helt sentralt. Følgende styringsmodell er tenkt:

- Det gjennomføres en planprosess der både brukere fra de ulike næringene, finansieringskilder og de ansatte er involvert. Resultatene fra denne prosessen er NOFIMAs fagstrategi med tematiske satsinger og et fireårig forskningsprogram bestående av en portefølje av langsiktige næringsrettede forskningsprosjekter. Hvert forskningsprosjekt bør ha en årlig økonomisk ramme på i størrelsesorden 3–5 mill kroner.
- Forskningsprogrammet kvalitetssikres av Forskningsrådet.
- De langsiktige forskningsbevilgningene, inklusiv offentlig basisbevilgning, kanaliseres til holdingselskapet, med basis i NOFIMAs fagstrategi. Totalrammen for de langsiktige forskningsbevilgningene er fordelt på de tematiske satsingene.
- Holdingselskapet gjennomfører deretter en intern planprosess der budsjettet for den enkelte tematiske satsingen blir fordelt på de ulike fagmiljøene på basis av forskningsprogrammets prosjekter. Prosjektene styres fra det sterkeste fagmiljø innenfor gjeldende fagfelt.
- Hvert år rapporteres det på faglig framdrift og resultater, bruk av forskningsbevilgningene, og hvilken annen finansiering som er oppnådd (markedsattraktivitet).
- Etter endt programperiode gjennomføres en vitenskapelig evaluering.

Gjennom de tematiske satsingene i fagstrategien og forskningsprogrammet, koordineres fagmiljøene i konsernet og miljøet vil framstå med større bredde og dybde enn tidligere. En slik styring vil sikre at faglige synergier innenfor organisasjonen realiseres samtidig som de faglige satsingene på de enkelte lokalitetene kan opprettholdes og videreutvikles. Begge deler vil bidra til at instituttene kan dekke brukerne av instituttene kunnskapsbehov også i framtiden.

Det legges opp til en likeverdig behandling av fondsmidlene fra fondet for forskningsavgift på landbruksprodukter og Fiskeri- og havbruksnæringens forskningsfond (FHF). Dette vil innebære at også en andel av fondsmidlene fra FHF kanaliseres til NOFIMA AS i form av langsiktige næringsrettede forskningsprosjekter, i om lag samme størrelsesorden som på landbruksiden. I dag går om lag 50 mill. kroner årlig fra landbruksfondet til Matforsk. Den resterende delen av landbruksfondet påvirkes ikke av etableringen av NOFIMA. For begge fondene bør hvert prosjekt ha en årlig økonomisk ramme på i størrelsesorden 3–5 mill kro-

ner. Som skissert over, skal prosjektene være brukerstyrte. Med forankring i næringenes behov vil begge fondene kanalisere en andel av fondsmidlene til finansiering av forskningsprogrammer bestående av en portefølje av langsiktige næringsrettede forskningsprosjekter. For å realisere de faglige synergier i NOFIMA, vil flere av forskningsprosjektene kunne bli samfinansiert av de to forskningsfondene. Samhandlingen mellom NOFIMA og fondene skal sikre at fondenes midler går til prosjekter som både er forankret i næringenes behov og kvalitetssikret og godkjent av fondenes respektive styrever.

NOFIMA skal etter etableringen utarbeide og forankre visjoner og strategier for forskningskonsernets videre utvikling.

Det forutsettes at det utvikles et strategisk, faglig og organisatorisk samarbeid mellom NOFIMA på den ene siden, og Universitetet i Tromsø (UiTø), Universitetet i Bergen (UiB), Norges Veterinærhøyskole (NVH) og Universitetet for Miljø- og Biovitenskap (UMB) på Ås på den andre siden. Det er en ambisjon at NOFIMA skal kunne ha randsonerfunksjoner på relevante områder.

Med bakgrunn i en spissing av NOFIMAs forskning, er det naturlig at samarbeidet mellom NOFIMA og SINTEF Fiskeri og Havbruk AS utvikles videre med sikte på at SINTEF Fiskeri og Havbruk AS blir NOFIMAs teknologipartner. Det legges til grunn at FHF fortsatt vil være en viktig kunde av SINTEF Fiskeri og Havbruk AS' relevante næringsrettede prosjekter.

Det er også en klar ambisjon at det skal legges opp til en rasjonell utnyttelse av infrastrukturen i selskapet (særlig havbruksstasjoner). Det skal etableres et nært samarbeid med relevante forvaltningsinstitutter for å sikre en god utnyttelse av de samlede infrastruktureressursene.

Finansieringen av NOFIMA AS

Det legges opp til at aksjene fra de ikke-statlige eierne som kjøpes ut overtas i august 2007, og at det deretter foretas de nødvendige tingsinnskudd, fusjoner og fisjoner for å etablere den forutsatte selskapsstrukturen med et hovedkontor og tre datterselskaper.

Basert på nåværende forutsetninger for bokførte verdier og estimatavvik knyttet til pensjonsforpliktelser, er det behov for til sammen 41 mill. kroner for å kjøpe ut eksisterende eiere. Det legges opp til at disse midlene tilføres på følgende måte:

- 11,2 mill. kroner i ny egenkapital fra staten.

- 3,8 mill. kroner i ny egenkapital fra sammenlutningen av Møre og Romsdal fylkeskommune, Sunndal kommune og Averøy kommune.
- 26 mill. kroner i statlig mellomfinansieringslån.

Før overtagelsen av aksjene vil det bli foretatt en ny aktuarberegning for å fastsette de endelige estimatavvikene knyttet til pensjonsforpliktelser. Utbetaling av egenkapital og mellomfinansieringslån vil bli tilpasset de oppdaterte verdiberegningene, jf. forslag til romertallsvedtak.

Bevilgningsforslag knyttet til etableringen av NOFIMA AS

Post 72 Tilskudd NOFIMA

Det vil påløpe til sammen 7 mill. kroner i fusjons- og driftskostnader i interimsselskapet fram til planlagt aksjeoverdragelse i august 2007, hvorav 4 mill. kroner allerede er bevilget. Det foreslås derfor at bevilgningen til driftstilskudd til interimsselskapet økes med 3 mill. kroner, fra 2 mill. kroner til 5 mill. kroner.

Post 73 (Ny) Tilskudd til egenkapital NOFIMA

Det foreslås at det bevilges 11,2 mill. kroner i ny statlig egenkapital for å kjøpe ut eksisterende eiere som ikke vil være fortsette som eiere i det nye forskningskonsernet. Dette vil sikre statlig majoritetsandel og at ingen ikke-statlige eier får over 33,3 prosents eierandel.

Det anslås at det vil påløpe fusjonskostnader på 4,5 mill. kroner fra tidspunktet for aksjeoverdragelsen og ut 2007 knyttet til ekstern bistand og selve etableringen med oppkjøp, fusjoner, fisjoner mv., samt interimsledelse. Det legges opp til at disse midlene solidarisk dekkes gjennom et egenkapitalinnskudd fra eierne i det nye forskningskonsernet. Statens andel vil bli om lag 2,5 mill. kroner. Det foreslås derfor at det bevilges 2,5 mill. kroner i ny statlig egenkapital for å dekke statens andel av fusjonskostnader etter aksjeoverdragelsen.

Ettersom det ikke settes krav om at NOFIMA AS skal gi avkastning på egenkapitalen, foreslås det at ny statlig egenkapital på til sammen 13,7 mill. kroner bevilges over en tilskuddspost.

Post 91 (Ny) Lån til NOFIMA

Det foreslås at det bevilges 26 mill. kroner i statlig mellomfinansieringslån til NOFIMA AS.

For å redusere behovet for ny egenkapital legges det opp til at overskuddslikviditet knyttet til gevinst ved salg av et bygg i Norconserv AS frigjøres (26 mill. kroner) og benyttes som delfinansiering av kjøp av ikke-statlige aksjer. For å frigjøre midlene i Norconserv AS vil aksjene først måtte kjøpes, og det vil måtte gjennomføres formelle prosedyrer knyttet til kreditorvarsel mv. som tar noe tid. I mellomtiden er det behov for et statlig mellomfinansieringslån, da det ikke er mulig å ta pant i aksjene som skal kjøpes før disse er overtatt.

Det forutsettes at et statlig mellomfinansieringslån på 26 mill. kroner skal baseres på markedsmessige betingelser, og at lånet tilbakebetales så snart den nødvendige likviditeten er frigitt.

Kap. 1062 Kystverket

Post 01 Driftsutgifter

Nye vurderinger knyttet til mulig heving av vraket av ubåten U-864

Kystverket har i sin rapport til Fiskeri- og kystdepartementet, overlevert i desember 2006, vurdert alternative metoder for å fjerne forurensingsfaren fra vraket. Rapporten vurderte alternativene tildekking av vrak og forurensede sedimenter, fjerning av kvikksølvlast mens vraket blir liggende, heving av vraket, og ingen iverksetting av tiltak. Kystverkets anbefaling om tildekking av vraket og sedimentene rundt er basert både på fysiske undersøkelser av selve vraket og området rundt dette i 2005 og 2006, og vurderinger fra en rekke ulike fagmiljøer nasjonalt og internasjonalt. Dette lå også til grunn for Regjeringens konklusjon om å dekke til vraket.

Det har i ettertid kommet til ny informasjon, da blant annet nye aktører har meldt seg og lansert nye forslag til hevingsmetoder som de mener gjør det mulig å heve ubåten på en sikker måte. Regjeringen mener det bør gjøres nye vurderinger hvor dette eventuelt kan dokumenteres. De aktuelle aktørene leverte ikke mulighetsstudier på invitasjon fra Kystverket, og deres hevingsalternativer ble dermed ikke utredet. De nye forslagene og eventuelle andre forslag bør likevel gis samme mulighet til å bli vurdert og underlagt ekstern risikoanalyse. Dette er ikke å anse som kritikk av Kystverkets rapport.

Fiskeri- og kystdepartementet foreslår å igangsette en bred prosess ledet av Kystverket for å inn-

hente forslag til, og vurdere nærmere ulike metoder for, en mulig heving. Forslagene skal kvalitets-sikres gjennom uavhengige vurderinger av risikoanalyser, foretatt av eksterne konsultent-selskaper, som skal vurdere teknisk risiko, operasjonell risiko og miljørisiko.

Det er anslått at de nye utredningene vil ha en kostnad på om lag 20 mill. kroner, hvorav 5 mill. kroner vil kunne dekket av resterende midler fra tidligere bevilgning på 28 mill. kroner, jf. St.prp. nr. 48 (2005–2006).

På denne bakgrunn fremmes det forslag om at kap. 1062, post 01 økes med 15 mill. kroner i 2007 for å dekke kostnader knyttet til ytterligere vurderinger av alternative metoder for å eventuelt heve ubåtvraket.

*Post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold
Reetablering av hoveddepot for oljevernutstyr på
Fedje*

Det tidligere hoveddepotet for oljevernutstyr på Fedje ble under Regjeringen Bondevik II flyttet til Florø fordi det var behov for å styrke oljevernberedskapen i det området. Regjeringen mener det også er behov for et hoveddepot på Fedje. Det er en betydelig skipstrafikk i Nord-Hordaland, både i form av tankskipstrafikk til Mongstad og Sture og i form av lokaltrafikk og ordinær kysttrafikk. Fedje er sentralt plassert for denne trafikken.

Reetableringen av hoveddepotet på Fedje innebærer både en betydelig styrking av oljevernmateriellet på Fedje og gjenoppretting av en øvet mannskapsstyrke som kan mobilisere og betjene utstyret.

Det foreslås derfor å øke bevilgningen på kap. 1062, post 45 med 29 mill. kroner for å dekke investeringer knyttet til reetablering av hoveddepot for oljevernutstyr på Fedje.

Kap. 1070 Samfunnet Jan Mayen

Post 01 Driftsutgifter

Samfunnet Jan Mayen drives av Forsvarets logistikkorganisasjon (FLO/IKT) på oppdrag fra Fiskeri- og kystdepartementet.

Innkjøp og salg av varer til stasjonspersonellet på Jan Mayen drives i regi av FLO/IKT, og ble tidligere regnskapsført ved bruk av en egen balansekonto i regnskapet til FLO/IKT. Praksisen er ikke i tråd med bruttoprinsippet, jf. Bevilgningsreglementets § 3 fjerde ledd.

For å få korrekt budsjett- og regnskapsmessig håndtering av kiosken, foreslås det at bevilgningen

på kap. 1070, post 01 økes med 500 000 kroner, mot tilsvarende bevilgning på kap. 4070, post 01 Inntekter fra kioskdirift.

Post 45 Driftsutgifter

Strømproduksjonen på Jan Mayen foregår ved hjelp av oljedrevne aggregater. For å opprettholde tilstrekkelig god sikkerhet for strømforsyningen er det behov for å skifte ut aggregatene. Det fremmes derfor forslag om en bevilgning på 8 mill. kroner til dette.

Kap. 4070 Samfunnet Jan Mayen

Post 01 Inntekter fra kioskdirift

Det vises til omtale under kap. 1070, post 01. Det foreslås å bevilge 500 000 kroner på posten.

3.11 Landbruks- og matdepartementet

Kap. 1100 Landbruks- og matdepartementet

*Post 45 Store utstyrskjøp og vedlikehold –
ordinære forvaltningsorgan*

Landbruks- og matdepartementet forvalter en rekke eiendommer og en betydelig bygningsmasse som krever vedlikehold. Det er behov for å ruste opp og ta igjen vedlikeholdsetterslep i en del av Landbruks- og matdepartementets bygg som disponeres av Bioforsk.

Det foreslås en økning på 1,8 mill. kroner, med inndekning i tilsvarende økning av kap. 4100, post 40 Salg av eiendom.

Kap. 1115 Mattilsynet

Post 01 Driftsutgifter

Posten foreslås nedsatt med 5 mill. kroner som flyttes til ny post 22.

Flyttingen er knyttet til dekking av reguleringspremie.

*Post 22 (Ny) Reguleringspremie til KLP og andre
pensjonskasser*

I budsjettet for 2007 ble det bevilget 5 mill. kroner til Mattilsynet til dekking av reguleringspremie på kap. 1115, post 01. Mattilsynets kostnader knyttet til dekking av reguleringspremien i 2007 anslås nå til 20 mill. kroner. Bevilgningen til dette formålet under kap. 1115, post 01 på 5 mill. kroner er fore-

slått flyttet over på ny post 22. I tillegg foreslås en økning på 15 mill. kroner som følge av økte anslag.

Posten foreslås bevilget med 20 mill. kroner.

Kap. 1139 Genressurser, miljø- og ressursregistreringar

Post 70 Tilskudd til miljø- og ressurstiltak

I 2005 ble et samarbeidsprosjekt mellom Statens forurensingstilsyn og Landbruks- og matdepartementet om opprensning i DDT-deponier i tilknytning til skogplanteskoler sluttført. I avslutningsfasen ble man klar over at det i Ørsjøen, i nærheten av Prestebakke skogplanteskole, var en betydelig DDT-forurensning. Det er enighet om at det også her må gjøres tiltak.

Landbruks- og matdepartementets andel av kostnadene til dette tiltaket er beregnet til om lag 1 mill. kroner, og det foreslås derfor å øke kap. 1139, post 70 med 1 mill. kroner, mot tilsvarende reduksjon av kap. 1149, post 71.

Kap. 1149 Verdiskapings- og utviklingstiltak i landbruket

Post 71 Tilskudd til verdiskapingstiltak i skogbruket

Posten foreslås redusert med 1 mill. kroner, mot en økning på 1 mill. kroner på kap. 1139, post 70.

Kap. 4100 Landbruks- og matdepartementet

Post 40 (Ny) Salg av eiendom

Det er inngått kontrakter om salg av to boliger ved Bioforsk Vest Ullensvang, som vil gi en inntekt på 1,8 mill. kroner.

Det foreslås derfor en bevilgning på 1,8 mill. kroner.

Kap. 5652 Innskuddskapital i Statsskog SF

Post 85 Utbytte

Det endelige regnskapet for Statskog SF for 2006 viser et resultat etter skatt på 6,983 mill. kroner. Dette er en betydelig nedgang fra 2005, hvor resultat før skatt var 35 mill. kroner, i tråd med resultatet de foregående år. Viktige årsaker til resultatet i 2006 er gått ned er etablering av Finnmarkseiendommen med påfølgende generelt bortfall av resultat fra Finnmark, og ekstrakostnader knyttet til omstilling.

Gjeldende utbyttepolitikk gir et utbytte for 2006 på 5,2 mill. kroner (75 pst. av resultatet). Dette er

3,3 mill. kroner lavere enn forventningen på 8,5 mill. kroner som er budsjettert i St.prp. nr. 1 (2006–2007). Det foreslås derfor at kap. 5652, post 85 reduseres med 3,3 mill. kroner fra 8,5 mill. kroner til 5,2 mill. kroner.

Andre saker

Hanngrisforskning

Stortinget vedtok i 2002 ved behandlingen av Ot.prp. nr 36 (2001–2002) å forby kastrasjon av hanngris. I Inst. O. nr. 32 (2001–2002) fra Næringskomiteen gir komiteens flertall uttrykk for at forbudet skal gjelde fra 1.1.2009. Dette ble også lagt til grunn i kongelig resolusjon av 19. april 2002 som fastsetter at forbudet skal tre i kraft 1.1.2009.

I Ot.prp. nr. 36 (2001–2002) ble det lagt vekt på at griseslakt som skal omsettes i markedet må være uten rånelukt før forbudet mot kastrering kunne la seg gjennomføre. Det ble på den bakgrunn iverksatt et omfattende forskningsprogram. Jfr. omtale i St.prp. nr. 1 (2006–2007) for Landbruks- og matdepartementet (s. 68) er det nå gjort en evaluering av den pågående forskning knyttet til «Hanngrisprogrammet». Evalueringen slår fast at forskingen holder høyt faglig nivå, men at det ikke er mulig å fjerne problemene innen 2009.

De pågående prosjektene har dokumentert at dagens ordning som innebærer at kastrering må utføres av veterinær og med bruk av lokalbedøving har god effekt på grisens velferd.

Landbruks- og matdepartementet viderefører *Hanngrisprogrammet* også i fase II (2006–2008), men legger til grunn at videre forskning utover 2008 må skje på et internasjonalt nivå. Det er urealistisk å fjerne problemene bare med forskning i Norge på dette området. Landbruks- og matdepartementet er derfor fornøyd med at spørsmålet nå ser ut til å bli diskutert i EU-sammenheng og legger til grunn at de norske fagmiljøene følger kunnskapsutviklingen på feltet nøye.

Landbruks- og matdepartementet vil på bakgrunn av den omtalte forskningen komme tilbake til Stortinget med saken på egnet måte.

Nasjonal plattform for alternativ til bruk av dyr i forskning

I tråd med omtale i St.prp. nr. 1 (2006–2007) legges det opp til at det blir opprettet en nasjonal plattform for alternativ til bruk av dyr i forskning i samarbeid mellom Landbruks- og matdepartementet og Fiskeri- og kystdepartementet.

Driften av Plattformens sekretariat er lagt til Veterinærinstituttet. Norges Veterinærhøgskole har utviklet høy kompetanse og er en drivkraft innen fagfeltet. Det nyopprettede sekretariatet vil dra veksler på denne kunnskapen i arbeidet. Plattformen skal arbeide for å redusere, forbedre og erstatte bruken av forsøksdyr i Norge. Plattformen er tenkt organisert som en medlemsorganisasjon med medlemmer fra de fire interessegruppene industri, offentlig forvaltning, dyrevernsorganisasjoner og forskning og undervisning. Denne organiseringen er i samsvar med organiseringen i ECOPA (european consensus-platform for alternatives) slik at den norske plattformen kan bli en del av det europeiske nettverket innen fagfeltet.

Veterinærinstituttet / VESO

Trondheimsavdelingen av Veterinærmedisinsk Oppdragssenter AS (VESO) ble fra 1. mars 2007 innlemmet i Veterinærinstituttet.

VESO Trondheim har en spesialkompetanse på prosjekter, tiltak og utredninger knyttet til bekjempelsen av sykdommer hos fisk, samt bevaring og forvaltning av ville laksestammer. Avdelingen er et kompetansesenter for bekjempelse av Gyrodactylus salaris på villaks, og har blant annet ansvar for genbanken for villaks. Aktiviteten ved VESO Trondheim er hovedsakelig finansiert av Direktoratet for Naturforvaltning.

Overtakelsen innebærer en økt satsing på helse og sykdom hos viltlevende dyr og fisk for Veterinærinstituttet. Dette er i samsvar med instituttets strategiplan.

Veterinærinstituttet overtar arbeidsgiveransvaret for 14 medarbeidere, samt avdelingens prosjekter og avtaler. Veterinærinstituttets regionale laboratorium i Trondheim er fra før samlokalisert med den nye seksjonen.

Bioforsk Lab

Bioforsk ble etablert som et forvaltningsorgan med særskilte fullmakter 1. januar 2006. Det er satt i gang betydelige omstillingsprosesser for å etablere et konkurransedyktig forskningsinstitutt. Hovedtiltakene i denne forbindelse er omtalt i St.prp. nr. 1 (2006–2007) for Landbruks- og matdepartementet. Her er det også orientert om at det arbeides med å skille ut laborativirksomheten, og at Landbruks- og matdepartementet vil komme tilbake til Stortinget med saken.

Kommersiell laborativirksomhet er ikke en del av Bioforsks kjerneområder. Styret ved instituttet har derfor vedtatt å avhende laborativirk-

somhet som ikke er knyttet til referansefunksjonen for pesticidanalyser for Mattilsynet eller direkte til forskningsvirksomheten.

Aktuelle laboratorier er invitert til å komme med tilbud på overtagelse av den resterende, kommersielle delen. Som et resultat av denne prosessen har 16 ansatte fått tilbud om stilling ved Analysen AS, som også har overtatt instrumenter og utstyr. Arbeidsplassene flyttes fra Ås til Moss.

Bioenergiprojekt

Utvikling av norsk produksjon av biodrivstoff støttes over Landbruks- og matdepartementets bioenergiprogram som forvaltes av Innovasjon Norge. I St.prp. nr. 1 (2004–2005) ble det vist til at 5 mill. kroner av programmets budsjett, skulle øremerkes til utviklingsprosjekter for flytende biodrivstoff med basis i råstoff fra landbruket, og at det skulle gis hovedprioritet til Innlandsregionen på Østlandet. Med utgangspunkt i dette ga Innovasjon Norge tilsagn om 5 mill. kroner i investeringsstøtte til Habiol AS til etablering av en biodrivstoffabrikk ved Hamar. Habiol AS har søkt om å få overført tilsagnet på 5 mill. kroner til Uniol AS i Fredrikstad, fordi Habiol har inngått et samarbeid med Unikorn AS, Borregaard Industrier og Østfoldkorn om å etablere et større biodrivstoffanlegg i Fredrikstad. Det norskproduserte råstoffet skal også nyttes i det nye anlegget. Habiol AS vil videreføre sin virksomhet i Innlandet bl.a. som aktør på biodrivstoffområdet i prosjektet *Arena Bioenergi*. Landbruks- og matdepartementet har på denne bakgrunn gitt sin tilslutning til overføring av tilsagnet.

Eiendomssalg i Skedsmo kommune

Stortinget ga ved behandlingen av St.prp. nr. 65 (2002–2003) følgende fullmakt om salg av Kjeller gård:

«Stortinget samtykker i at Landbruksdepartementet gis fullmakt til salg av Kjeller gård og disponering av midlene i samsvar med det som går fram av Innst.S.nr.255 (2001–2002) og forslagene i St.prp. nr. 65 (2002–2003), jf kap. 4100.»

25 daa av Kjeller gård ble i 2004 solgt til Skedsmo kommune, som var eneste tilbyder etter offentlig kunngjøring. Samtidig ble det inngått kontrakt med Kunnskapsbyen Eiendom AS om opsjon til 1.10.07 om kjøp av 25 daa av Kjeller gård.

I revidert kommuneplan for Skedsmo kommune, vedtatt av kommunestyret 11.10.06, er om

lag 90 daa av Landbruks- og matdepartementets eiendom Kjeller gård avsatt til byggeformål (i tidligere kommuneplan hovedsakelig avsatt til næringsformål). Skedsmo kommune har i brev av 22.11.2006 kommet med ønske om forhandlinger snarest mulig om kjøp av om lag 65 daa av dette.

Det aktuelle arealet har en gunstig beliggenhet for kommunen i forhold til annen utbygging og infrastruktur. Kommunen ønsker å kjøpe arealet for å ha en sterkere styring med utbyggingen i området, og for å kunne være bedre i stand til å ta overordnede samfunnsmessige hensyn i arealplanleggingen.

Hovedregelen for avhending av statlig fast eiendom er etter åpen budrunde. For å bedre ivareta overordnede samfunnsmessige hensyn i området, foreslås det at Landbruks- og matdepartementet gis fullmakt til direkte salg til Skedsmo kommune av en del av arealet til tomter til barnehager, skoler og bo- og behandlingssenter. Salgsprisen forutsettes å tilsvare markedstakst, jf. forslag til romertallsvedtak.

Landbruks- og matdepartementet vil komme tilbake til Stortinget med de bevilgningsmessige konsekvensene av forslaget.

Innskuddskapital i Statskog SF

Som en oppfølging av Samerettsutvalget utredning av spørsmålet om retten til land og vann i Finnmark (NOU 1997:4 Naturgrunnlaget for samisk kultur), vedtok Stortinget i 2005 Finnmarksloven. Ved etablering av Finnmarkseiendommen 1. juli 2006 opphørte Statskogs virksomhet i Finnmark. Foretakets eiendommer i Finnmark ble i henhold til loven vederlagsfritt overført til den nye virksomheten. Som en konsekvens av overdragelsen av eiendommene ble det på ekstraordinært foretaksmøte 19.12.2006 foretatt en reduksjon av statens innskuddskapital i Statskog SF på 3,5 mill. kroner, fra 88,5 mill. kroner til 85 mill. kroner. Samtidig ble overkursfondet, som også er en del av statens opprinnelige innskudd ved opprettelsen av foretaket, redusert med 3,3 mill. kroner. Kapitalnedsettelsen representerer en tilbakebetaling til staten gjennom vederlagsfri overdragelse til ny eier på til sammen 6,8 mill. kroner, tilsvarende de bokførte verdiene av Statskog SFs eiendommer i Finnmark.

Oppfølging av E.coli-saken

I 2006 opplevde Norge et alvorlig sykdomsutbrudd forårsaket av *E.coli* O:103. Utbruddet rammet hovedsakelig barn og ett barn døde. Smittekilden

var spekepølse produsert av sauekjøtt infisert med *E.coli* O:103.

Landbruks- og matministeren og helse- og omsorgsministeren orienterte Stortinget 28. mars 2006. Det ble varslet at Regjeringen ønsket en bred evaluering av saken i etterkant. Regjeringen oppnevnte 12. mai 2006 et utvalg som fikk i oppdrag å evaluere hvordan saken ble håndtert av myndighetene, næringen og media.

Formålet med evalueringen var å kartlegge hendelsene og vurdere rolleforståelse og håndtering av saken hos de ulike aktørene, samt samhandling mellom aktørene, herunder informasjon og kommunikasjon. Utvalget skulle også peke på områder for forbedring. Utvalget avga sin rapport 15. desember 2006.

Utvalgets rapport hadde en rekke anbefalinger til de involverte aktørene. Utvalgets anbefalinger følges opp gjennom en tett dialog mellom Helse- og omsorgsdepartementet, Landbruks- og matdepartementet, Mattilsynet og Folkehelseinstituttet. På oppdrag fra departementene, la begge etatene fram planer for oppfølgingsarbeidet i januar 2007. Departementene konstaterte at det var godt samsvare mellom anbefalingene fra utvalget og de oppfølgingsiltakene som etatene foreslo.

Mattilsynet og Folkehelseinstituttet har rapportert til departementene om status pr 13. april 2007. De er i tillegg gitt i oppdrag å gi en ny statusrapport pr. 6. august 2007, som skal gi grunnlag for orientering i St.prp. nr. 1 (2007–2008).

Generelt om oppfølgingen

Rapporten fra utvalget konkluderer med en rekke anbefalinger til aktørene Mattilsynet, Folkehelseinstituttet, departementene og helsevesenet samt til Gilde (nå Nortura) og resten av næringen. Oppfølgingsarbeidet er omfattende. Anbefalingene er knyttet til faglige og administrative forhold når det gjelder selve oppklaringen av sykdomsutbruddet og risikohåndteringen, samt til varsling og rapportering mellom involverte aktører og informasjon til publikum. Spesielt peker utvalget på behov for klarere ansvarsforhold mellom ansvarlige etater, bedre rutiner for samhandling, bedre rutiner for kommunikasjon samt bedre rutiner for involvering av fagkompetanse.

Om felles oppfølging fra Mattilsynet og Folkehelseinstituttet

Avklaring av ansvars- og oppgavefordeling og etablering av klarere samarbeidsrutiner mellom Mattilsynet og Folkehelseinstituttet og andre aktører

var en vesentlig del av utvalgets anbefalinger. For en rekke av utvalgets anbefalinger har etatene derfor et felles ansvar for oppfølging. Landbruks- og matdepartementet, Helse- og omsorgsdepartementet og Fiskeri- og kystdepartementet har lagt til grunn at Mattilsynet og Folkehelseinstituttet følger opp disse i fellesskap i nært og tillitsfullt samarbeid mellom etatene og eventuelt andre aktuelle aktører. For de fleste av anbefalingene har Landbruks- og matdepartementet, Helse- og omsorgsdepartementet og Fiskeri- og kystdepartementet, i samråd med de to etatene, satt frist for oppfølgingen til 1.7.2007, og har fått rapportert at dette oppfølgingsarbeidet skjer etter planen.

Mattilsynet og Folkehelseinstituttet har tidligere utgitt en håndbok i oppklaring av sykdomsutbrudd hos mennesker som skyldes smitte fra næringsmidler eller dyr – *Smittevern 13: Oppklaring av utbrudd av næringsmiddelbårne sykdommer og zoonoser*. Håndboken beskriver detaljert de viktigste faglige og formelle forholdene knyttet til oppdagelse og oppklaring av matbårne utbrudd av smittsom sykdom på lokalt nivå. Dette gjelder blant annet lovgivning om varsling mellom de ulike fagansvarlige myndighetene lokalt og sentralt samt ansvarsfordeling og samarbeidsrutiner mellom de lokale myndighetene.

Sykdomsutbruddet knyttet til smitte med *E.coli* O:103 vinteren/våren 2006 var geografisk spredt, slik at det ikke var egnet for håndtering av de lokale myndighetene alene. Dette reiste en rekke utfordringer som ikke var omtalt i den foreliggende utgave av *Smittevern 13*, noe også utvalget framhevet i sin rapport. En av hovedanbefalingene fra utvalget var derfor at man utarbeider en håndbok, beredskapsplan eller instruks for det ansvar, de roller og de rutiner som bør gjelde ved nasjonale matbårne smitteutbrudd. Utvalget pekte på at foreliggende veiledninger, som *Smittevern 13*, i hovedsak er rettet mot lokale sykdomsutbrudd. Alle aktører som kan bli involvert ved et utbrudd, bør omtales og involveres i utarbeidelsen av håndboken.

Mattilsynet og Folkehelseinstituttet er godt i gang med å utarbeide en revidert utgave av *Smittevern 13*, som vil omtale ulike forhold knyttet til oppklaring og håndtering av sykdomsutbrudd som ikke er avgrenset til et lokalområde, men hvor smitten er spredd ut over større områder eller hele landet. Oppfølgingen av en rekke av anbefalingene fra utvalget kommer derfor til uttrykk i den reviderte utgaven av *Smittevern 13*.

For dette arbeidet legges det også til grunn at den ansvars- og oppgavefordelingen som normalt gjelder mellom etatene skal gjelde ved større syk-

domsutbrudd og at etatenes linjestyring fastholdes. Dette gjelder både forhold knyttet til oppklaring av utbruddene, der Folkehelseinstituttet har hovedansvar, og forhold knyttet til risikohåndtering rettet mot næringsmiddelvirksomheter og markedet, der Mattilsynet har hovedansvar. Klare rutiner for kommunikasjon mellom de ulike aktørene, både på myndighetssiden og næringslivssiden, og klare rutiner for informasjon til befolkningen skal beskrives.

For å styrke innsatsen og avklare ansvaret for oppklaringsarbeid ved sykdomsutbrudd etableres det en permanent innsatsgruppe, omtalt Matsmittekomiteen eller Matkripos. Komiteen har faste representanter fra de tre kjerneetatene Folkehelseinstituttet, Mattilsynet og Veterinærinstituttet samt Sosial- og helsedirektoratet, helseforetakene, smittevernlegekorpsset, Norges veterinærhøgskole, Nasjonalt institutt for ernærings- og sjømatforskning (NIFES) og Matforsk. Komiteen ledes av Folkehelseinstituttet.

Ved aktuelle utbrudd kalles komiteen umiddelbart sammen og suppleres ved behov av andre eksperter fra etatene, fra de nordiske smitteverninstituttene og fra industrien. Komiteen skal sørge for at arbeidet med oppklaring av nasjonale utbrudd er koordinert og drives framover, at riktig kompetanse er koblet inn, at all informasjon samles og drøftes, at hendelsen kommuniseres riktig og at rapportene til de som skal treffe risikohåndteringstiltak, er kvalitetssikret. Vedtak om inngripende tiltak, skal som før fattes av det aktuelle myndighetsorganet. Komiteen møtes jevnlig også utenom sykdomsutbrudd for utveksling av informasjon og faglig oppdatering knyttet til matbårne sykdommer. Det tas sikte på at det første møtet skal finne sted før sommeren. Nærmere omtale av komiteen kommer i *Smittevern 13*.

Om Mattilsynets spesifikke oppfølgingspunkter

Administrative og organisatoriske forhold

Utvalgets rapport hadde flere anbefalinger knyttet til administrative og organisatoriske forhold i Mattilsynet. Utvalget anbefalte Mattilsynet å fortsette og om mulig intensivere arbeidet med å sikre et enhetlig og helhetlig tilsyn. Det ble pekt på behov for å tydeliggjøre og effektivisere kommunikasjonskanalene og bedre samarbeidsforholdene og relasjonene mellom de ulike nivåene i Mattilsynet og mellom saksbehandlere og ledelse ved hovedkontoret.

Mattilsynet har også selv gjennom eksterne konsulenter både evaluert etatens håndtering av *E.coli*-saken og gjennomgått organisasjons- og

oppgavestrukturen i etaten. Organisasjonsgjennomgangen viste at det blant annet var store utfordringer knyttet til de nasjonale oppgavene og organiseringen av disse. Som en oppfølging av disse eksterne evalueringene, har Mattilsynet igangsatt en rekke prosjekter for å gjøre virksomheten mer enhetlig og helhetlig. Utviklingen av et nytt fagsystem og kvalitetssystem er eksempler på dette. Ny beredskapsorganisering er også vesentlig for å bedre helhet i arbeidet.

Organisasjons- og oppgavestrukturen endres med målsetting om å oppnå mer effektiv oppgaveløsning og tydeligere ledelses- og styringssignaler fra hovedkontoret og ut i organisasjonen. Ny organisasjonsmodell og nye styrings- og ledelsestiltak skal gjennomføres i løpet av 2. halvår 2007.

Landbruks- og matdepartementet som administrativt ansvarlig departement, følger Mattilsynet tett i etatsstyringen og legger spesielt vekt på utviklingen av et enhetlig og helhetlig tilsyn. Det legges til grunn at Mattilsynet gjennom en ny organisasjonsmodell vil styrke arbeidet med utviklingen av et enhetlig tilsyn. Dette er viktig for tilsynsrollen og overfor brukerne. Et enhetlig og helhetlig tilsyn skal sikre at tilsynsoppgavene blir likt utført over hele landet. Viktige grep for å forbedre dette vil være riktig organisering med klar rolledeling mellom distrikts-, region- og hovedkontor. Det er vesentlig at hovedkontoret har en løpende koordinering av virksomheten i førstelinjeledet på distriktskontorene.

Utvalget vurderte det videre som viktig at Mattilsynet utarbeider en faglig beredskapsplan for matbårne smitteutbrudd. Planen bør samordnes med de nasjonale retningslinjene for matbårne smitteutbrudd. Mattilsynet har utarbeidet utkast til faglig beredskapsplan. Denne vil ferdigstilles og samordnes med *Smittevern 13*.

Utvalget anbefalte at Mattilsynet i større grad anvender «brannkorpsprinsippet» og erklærer høynet beredskap, selv om man ikke er 100 prosent sikker på at en sak utvikler seg til en krise. Som en følge av denne anbefalingen vil Mattilsynet utarbeide retningslinjer for når og hvordan det skal etableres krisestab på alle Mattilsynets nivåer. Disse vil foreligge i revidert administrativ beredskapsplan. I tillegg er det pekt ut stabsmedarbeidere på sentralt og regionalt nivå. Disse vil kurses spesielt i samarbeid med Politihøgskolen i løpet av høsten 2007.

Mattilsynets faglige oppfølgingsarbeid

Utvalget anbefalte at Mattilsynet lager rutiner for tilsyn i tilfeller der virksomheter setter i verk tiltak

for å sikre mattryggheten av eget tiltak på grunnlag av matloven direkte. Mattilsynet har rapportert at slike retningslinjer er utarbeidet.

Utvalget anbefalte videre Mattilsynet å klargjøre i samarbeid med næringen hvordan sporingsarbeidet ved utbrudd som involverer virksomheter i flere distrikter skal organiseres. Mattilsynets Fagforum for sporbarhet, hvor næringen er representert, vil fungere som et sporingsteam i fremtidige beredskapssituasjoner. Både Mattilsynet og næringen er sentrale aktører i Regjeringens elektroniske sporingsprosjekt som omtales nedenfor.

Utvalget anbefalte Mattilsynet å innføre en overvåkingsstrategi for verotoksinproduserende *E.coli* (VTEC). Mattilsynet startet allerede i 2006 et kartleggingsarbeid for *E.coli* hos sau som avsluttes i 2007. På bakgrunn av dette kartleggingsarbeidet vil Vitenskapskomiteen for mattrygghet (VKM) bli bedt om å vurdere forebyggende arbeid mot *E.coli* hos husdyr. Vurderingene må inneholde behovet for og frekvensen av kartleggingsprogrammer og hvordan ressursene bør settes inn for å redusere risiko for utbrudd i fremtiden.

VKM fikk i 2006 i oppdrag av Mattilsynet å vurdere forholdene rundt produksjon og konsum av spekepølse. VKMs gjennomgang skal sikre Mattilsynet best mulig bakgrunnskunnskap for valg av eventuelle fremtidige tiltak for å gjøre spekepølseproduksjonen mest mulig trygg. Vurderingen skal gjelde *E.coli* O:103 i sau, lam, svin og storfe. Som utvalget har pekt på er det behov for mer kunnskap omkring ulike faktorer som kan påvirke bakteriens evne til å fremkalle sykdom. Alle varianter av *E.coli* O:103 er ikke like sykdomsfremkallende. VKMs risikovurdering ble oversendt Mattilsynet i februar 2007. Mattilsynet er i gang med å vurdere hvordan denne skal følges opp.

Om Folkehelseinstituttets spesifikke oppfølgingspunkter

Utvalget anbefalte at Folkehelseinstituttet ved framtidige matbårne sykdomsutbrudd har rutiner som sikrer at eksterne eksperter inviteres til å vurdere resultatene av de såkalte kasus-kontrollundersøkelsene, som ofte vil være sentrale i oppklaringsarbeidet. Instituttet har i det nordiske epidemietterretningsnettverket avtalt å invitere til felles kommentering av slike resultater underveis i etterforskningen. Dette kommer i tillegg til den kvalitetssikringen som følger at etableringen av Matsmittekomiteen.

Utvalget anbefalte at det etableres minimumskrav for den mikrobiologiske, diagnostiske meto-

dikk og utvelgelse av prøver, slik at den omfatter genpåvisning av vtx-genene. Logistikken i forbindelse med videresending av prøver til mikrobiologiske laboratorier med genpåvisningsmetodikk bør optimeres. Dette arbeidet er på det nærmeste ferdig.

Om departementenes spesifikke oppfølgingspunkter

I samsvar med utvalgets anbefalinger er Landbruks- og matdepartementet, Helse- og omsorgsdepartementet og Fiskeri- og kystdepartementet enige om at det ved kriser er viktig å avklare lederdepartement tidligst mulig. Valg av, eller forslag til, lederdepartement ved kriser skal normalt følge det faglige ansvaret etter matloven for den mest sentrale problemstillingen i krisen. Det faglige ansvaret er delt mellom Fiskeri- og kystdepartementet, Helse- og omsorgsdepartementet og Landbruks- og matdepartementet ved kronprinsregentens resolusjon 19. desember 2003 nr. 1760 om myndighetsfordeling etter matloven. Det kan i en krise være aktuelt å endre lederdepartement underveis dersom saken endrer karakter, slik at den mest sentrale problemstillingen etter hvert sorterer under et annet departements faglige ansvar. Dette er i samsvar med prinsippene i Stortingsmelding nr. 37 (2004–2005) *Flodbølgekatastrofen i Sør-Asia og sentral krisehåndtering*.

Utvalget anbefalte å innføre meldeplikt for HUS assosiert til gastrointestinale symptomer (hemolytisk uremisk syndrom/nyresvikt knyttet til mage/tarmsykdom). Dette vil bidra til at sykdomsutbrudd der tilfellene oppstår spredt, kan oppdages tidlig. Helse- og omsorgsdepartementet innførte melde- og varslingsplikt fra 21.12.2006 ved å endre merknadene til § 1–2 (melding) og § 3–1 (varsling) i forskrift 20. juni 2003 nr. 740 om innsamling og behandling av helseopplysninger i Meldingsystem for smittsomme sykdommer og i Tuberkuloseregisteret og om varsling om smittsomme sykdommer.

Sykdomsutbruddet forårsaket av *E.coli* O:103 viste at det er behov for en forbedring av sporings-systemene i hele matkjeden. Dette er også pekt på av utvalget. På bakgrunn av dette har Regjeringen, i samarbeid med aktører i hele matkjeden, satt i gang «E-sporingsprosjektet». Målsettingen er å etablere en nasjonal, elektronisk infrastruktur for effektiv utveksling av informasjon i matkjeden innen utgangen av 2010. Elektroniske løsninger vil legge grunnlag for bedre beredskap, økt mattrygghet og økt verdiskaping i alle ledd.

Allerede våren 2006 ble det igangsatt et rammeprosjekt ledet av Landbruks- og matdepartementet som hadde i mandat å utrede grunnlaget for etablering av et elektronisk sporbarhetssystem i hele matkjeden. En styringsgruppe sammensatt av representanter fra de tre matdepartementene samt bransjeorganisasjoner langs hele matkjeden ble nedsatt. I forbindelse med revidert nasjonalbudsjett for 2006, ble det satt av 2 mill. kroner til rammeprosjektet. Rammeprosjektet avga sin rapport til Landbruks- og matdepartementet, Helse- og omsorgsdepartementet og Fiskeri- og kystdepartementet i januar 2007. Rapporten trekker opp rammene for prosjektet, og anbefaler at det videre arbeidet bør skje ved praktisk utprøving gjennom pilotprosjekter.

De tre departementene følger opp forprosjektets anbefalinger. Det er nedsatt en ny, bredere styringsgruppe, hvor fiskerisiden er representert. Styringsgruppen ledes av Landbruks- og matdepartementet. Det opprettes et eget sekretariat med ansvar for gjennomføring av enkeltelementene i prosjektet, og som rapporterer til styringsgruppen. I løpet av 2007/2008 vil det gjennomføres pilotprosjekter innenfor flere områder i matkjeden som fisk, frukt og grønt, korn og kjøtt. Det er videre behov for å gjennomgå situasjonen med hensyn til grunddata. Tilstrekkelige og riktige grunddata på alle ledd i matproduksjonskjeden er en forutsetning for å etablere sporbarhet i hele verdikjeden. Det er stor variasjon mellom de enkelte produktgrupper og de forskjellige ledd i kjeden. En viktig del av sporbarhetsprosjektet er dermed å gjennomgå og vurdere behovet for grunddata innenfor de enkelte produktgruppene.

Forbedrede og effektive sporings-systemer i hele matkjeden anses som en avgjørende faktor for rask tilbaketrekking av produkter ved matbårne smitteutbrudd og vil også kunne legge grunnlag for økt verdiskaping for aktørene. Prosjektet er høyt prioritert.

Om Gilde og næringens spesifikke oppfølgingspunkter

Utvalgets rapport hadde en rekke anbefalinger til Gilde og næringen for øvrig.

Utvalget anbefalte blant annet at Gilde og andre næringsmiddelprodusenter utvikler sine sporings-systemer på en måte som sikrer rask sporing ved matbårne utbrudd, slik at alle mulige smittebærende råvarer raskt kan trekkes fra markedet. Som tidligere omtalt har Regjeringen satt i gang E-sporingsprosjektet hvor aktører fra hele matkjeden deltar. Nortura (tidligere Gilde) viser til at arbeidet

med forbedrede sporingssystemer er et sentralt satsingsområde for samvirkeorganisasjonen.

Utvalget anbefalte at Gilde og andre næringsmiddelprodusenter bruker ressurser på å sikre rene slaktedyr og god slaktehygiene. Næringen har selv iverksatt en rekke tiltak for å oppnå renere slaktedyr og bedre slaktehygiene. Trekksatsene for urene slaktedyr er justert opp og ordningen har stor oppmerksomhet. Det arrangeres jevnlig kurs for å sikre riktig bedømmelse og enhetlig praksis fra slakteri til slakteri, og det er utarbeidet informasjonsmateriell til bonden. Det stilles krav om at kjøtt fra de mest urene dyrene skal varmebehandles for å sikre hygienien før videre bearbeidelse. Situasjonen når det gjelder urene slaktedyr kan forbedres, og det er viktig at bransjen har et kontinuerlig søkelys på å vurdere om egne virkemiddeltiltak og trekkordninger er tilstrekkelige. Landbruks- og matdepartementet følger denne utviklingen.

Utvalget anbefalte at næringen i større grad skaffer til veie dokumentasjon for spekeprosessen evne til å redusere forekomsten av sykdomsfremkallende mikroorganismer slik at sikkerheten ved prosessen som helhet kan bedømmes bedre. En samlet kjøttbransje står bak et forskningsprosjekt i regi av Matforsk som vil ha som målsetting å skulle optimalisere produksjonen av spekepølse. Målet er å minimalisere risikoen for at produktene er infisert med sykdomsfremkallende mikroorganismer etter produksjon. I tillegg er VKMs risikovurdering av spekematproduksjon et sentralt dokument i denne forbindelse.

3.12 Samferdselsdepartementet

Kap. 1301 Forskning og utvikling mv.

Post 71 Tilskudd til arbeids- og utdanningsreiser for funksjonshemmede

Bevilgningen under kap. 1301 Forskning og utvikling mv, post 71 Tilskudd til arbeids- og utdanningsreiser for funksjonshemmede omfattet i 2005 både tilskudd til arbeids- og utdanningsreiser for funksjonshemmede og tilskudd til investeringer i infrastruktur for å bedre tilgjengeligheten til kollektive transportmidler. Midler til sistnevnte ble fra 2006 overført til BRA-programmet (Bedre infrastruktur, Rullende materiell, Aktiv logistikkforbedring) på kap. 1330 Særskilte transporttiltak, post 60 Særskilt tilskudd til kollektivtransport. I 2005 ble 21 mill. kroner av ubenyttede midler til arbeids- og utdanningsreiser brukt av Statens veg-

vesen, Jernbaneverket og Avinor til mindre investerings- og utbedringstiltak på eksisterende infrastruktur. Muligheten til å bruke midler til infrastrukturtiltak på tilsvarende måte eksisterer ikke lenger, ettersom de to formålene ikke blir budsjettert over samme post og det ikke er adgang til å benytte deler av bevilgningen under kap. 1330, post 60. Det foreslås derfor at kap. 1301, post 71 får tilføyd stikkordet «kan nyttes under kap. 1330, post 60», jf. forslag til romertallsvedtak.

Kap. 1311 Tilskudd til regionale flyplasser

Post 71 Tilskudd til ikke-statlige flyplasser

Stord lufthavn er i en vanskelig økonomisk situasjon etter sterk trafikknedgang, som indirekte følge av flyulykken høsten 2006, samtidig som krav fra Luftfartstilsynet må etterkommes for at flyplassen ikke skal bli stengt. Det er på bakgrunn av dette tatt initiativ til et økonomisk spleiselag der også lokale aktører bidrar.

Stord Lufthavn er en privat lufthavn. I utgangspunktet er det eierne av de private lufthavnene som har ansvaret for å finansiere drift og nødvendige investeringer. Staten støtter de private lufthavnene som har rutedrift gjennom såkalte AFIS-tilskudd, som dekker kostnader knyttet til flysikring. På bakgrunn av den spesielle situasjonen som har oppstått, ønsker likevel Regjeringen å bidra til å sikre videre drift på Stord Lufthavn. Det foreslås derfor en engangsbevilgning på 7 mill. kroner til bygging av ny brannstasjon, som lufthavnen må ha på plass innen 1. september for å oppfylle pålagte sikkerhetskrav. Bevilgningen foreslås derfor økt med 7 mill. kroner fra 17,2 mill. kroner til 24,2 mill. kroner.

Kap. 1320 Statens vegvesen

Post 23 Trafikktilsyn, drift og vedlikehold av riksveger m.m.

Det foreslås en tilleggsbevilgning på 55 mill. kroner knyttet til raset i Hanekleivtunnelen m.m., jf. omtale under post 30 Riksveginvesteringer.

Post 30 Riksveginvesteringer

Det foreslås en tilleggsbevilgning på 305,2 mill. kroner, fordelt med 290,2 mill. kroner til dekning av kostnader i forbindelse med raset i Hanekleivtunnelen på E18 i Vestfold og 15 mill. kroner til gang- og sykkelveger.

Raset i Hanekleivtunnelen på E18 i Vestfold m.m.

25. desember 2006 raste store steinblokker ned i det sørgående løpet i Hanekleivtunnelen på E18 i Vestfold. Ingen kom til skade ved raset. Etter at tunnelen umiddelbart ble stengt i begge retninger, ble det nordgående løpet åpnet for trafikk igjen 26. desember. Rasjonen fortsatte også inn i det nordgående løpet, og det ble klart at sonen måtte sikres. Fra 19. januar 2007 har også dette løpet vært stengt. Trafikken blir ledet via rv 313 (gamle E18) og andre omkjøringsruter.

Inspeksjoner avdekket at det var behov for ytterligere sikring i både Hanekleivtunnelen og Løkentunnelen, og i mindre omfang også i de andre tunnelene i nordre Vestfold.

Sikringsarbeidene er satt ut i to entrepriser. Dette, sammen med reparasjon og sikring av rasjonen som allerede er utført, er anslått å koste 265 mill. kroner, inkl. byggherrekostnader. Minst nordgående løp i alle tunnelene på E18 skal være ettersikret til 6. juli. E18 vil da bli åpnet for trafikk igjen, med tovegstrafikk i nordgående løp. De resterende arbeidene skal være ferdig til 1. oktober 2007.

Det er og vil bli gjennomført tiltak på omkjøringsvegene. Dette omfatter blant annet skilting, økt vinterdrift, asfaltering av en del strekninger, etablering av kollektivfelt ved Bergsenga, informasjonsaktivitet og mindre trafikksikkerhetstiltak. I tillegg er det blitt satt inn forsterket skoleskyss og økt ferjekapasitet i sambandet Moss – Horten. De samlede kostnadene for dette er anslått til 20 mill. kroner.

Da også nordgående løp ble stengt 19. januar, ble det stans i bompengerekkningen. I henhold til avtalen mellom Vegdirektoratet og bompengeselskapet, jf. standardavtalen, skal staten dekke selskapets driftsutgifter og rentekostnader dersom vegen blir stengt. Dette er beregnet å utgjøre 25,2 mill. kroner i perioden fram til 6. juli. Tap av bompenginntekter vil bli dekket ved en forskyvning av innkrevingsperioden.

Etter raset i Hanekleivtunnelen ble det satt i gang et arbeid med å inspisere alle tunnelene i Norge, både på riks- og fylkesvegnettet. For tunneler med hvelv er det gjennomført eller planlagt forsert inspeksjon. For tunneler uten hvelv følges i utgangspunktet den årlige rutinemessige inspeksjonsplanen. Kostnadene knyttet til ekstra inspeksjoner, samt noen administrative kostnader, er anslått til 35 mill. kroner.

Regjeringen foreslår en tilleggsbevilgning på 345,2 mill. kroner til dekning av alle ekstra kostna-

der i forbindelse med raset, både direkte kostnader og følgekostnader. Bevilgningsforslaget fordeler seg med 55,0 mill. kroner på post 23 (tiltak på omkjøringsvegene og inspeksjoner) og 290,2 mill. kroner på post 30 (reparasjons- og sikringsarbeid og kompensasjon til bompengeselskapet).

Det vises til nærmere omtale av saken i St.prp. nr. 68 (2006–2007) Om ein del saker på Samferdsdeparterementets område.

Gang- og sykkelveger

Bygging av gang- og sykkelveger vil gjøre vegen tryggere for alle trafikanter, for de som går, sykler og bruker bilen. Det foreslås en tilleggsbevilgning på 15 mill. kroner til gang- og sykkelveger. Midlene foreslås fordelt med 5 mill. kroner til rv 36 Strannavegen i Telemark, 1,5 mill. kroner til rv 112 Nylende idrettsplass i Fredrikstad, 2 mill. kroner til E136 strekningen Jora bru – Botheim ved Lesja i Oppland, 1,5 mill. kroner til E134 Fortau Skjold i Rogaland, 2,5 mill. kroner til tiltak på rv 168 (Morgedalsvegen til Merradalen) i Oslo og 2,5 mill. kroner til sykkelveginspeksjoner med tilhørende tiltak i Trondheim. I Oslo kommune er manglende planavklaringer hovedårsaken til at utbyggingen av gang- og sykkelvegnettet går saktere enn forutsatt i Statens vegvesens handlingsprogram for perioden 2006–2009. Samferdsdeparterementet vil ta saken opp med Statens vegvesen og Oslo kommune, med sikte på å komme fram til løsninger for å bedre plansituasjonen.

I Oslo blir følgende gang- og sykkelvegprosjekter ferdigstilt i 2007: E6 Strømsveien (Helsfyr – Hovin skole) og E18 undergang Maxbo Vækerø. I tillegg til prosjektet E6 gangbru ved Furuset, jf. omtale i St.prp. nr. 66 (2005–2006) Tilleggsbevilgninger og omprioriteringer i statsbudsjettet 2006. I inneværende år har staten satt av 8 mill. kroner til planlegging av gang- og sykkelveger i Oslo. I tillegg bruker Statens vegvesen om lag 7 årsverk til sykkelplanlegging i Oslo.

I tillegg er blant annet følgende prosjekter under planlegging: Sørkedalsveien (Frognerparken – Slottsparken) og Sørkedalsveien (Parkveien – Fredriks gate), Østre Akervei (Ensjø – Tøyen), E18 Munkedamsveien (Filipstad – Dokkveien), Ring 2 (Jørgen Løland vei til Vogtsgate), Ring 2 (parsellen E18 – G.Vigelandssvei), Carl Berners plass (kryssutbedring), Ring 3 (parsellen Nydalen – Storo) og Rv 4 (Grorud – Bånnkall).

Til sammen foreslås det at bevilgningen under kap. 1320 Statens vegvesen, post 30 Riksveginvesteringer økes med 305,2 mill. kroner.

Post 72 Kjøp av riksvegferjetjenester

Forhandlingene mellom Statens vegvesen og ferjeselskapene om tilskuddsavtaler for 2007 er i all hovedsak avsluttet. Kostnadene for riksvegferjedriften har økt mer enn forutsatt i saldert budsjett 2007. Dette er i hovedsak som følge av økte hyrekostnader, reparasjons- og vedlikeholdskostnader, samt lavere trafikkinntekter som følge av høyere rabattandel. På denne bakgrunn foreslås bevilgningen økt med 20 mill. kroner.

Kap. 1322 Svinesundsforbindelsen AS*Post 92 (Ny) Opptreksrenter*

Den nye Svinesundsforbindelsen ble åpnet for trafikk i juni 2005. Det var i 2006 utbetalinger til etterarbeid på anlegget, og det vil det også bli i 2007. Utbetalingen i 2007 vil skje ved at selskapet trekker på overførte lånemidler fra 2006. Det skal i tråd med låneavtalen mellom Samferdselsdepartementet og selskapet regnes opptreksrenter på det beløpet selskapet trekker på lånebevilgningen. Opptreksrenter skal kapitaliseres og legges til lånestolen. Bevilgning til kapitaliserte renter det enkelte år vil følgelig være et anslag, basert på anslått rente og trekk på lånerammen.

I saldert budsjett for 2007 er det ikke budsjettet med opptreksrenter for Svinesundsforbindelsen. Det foreslås derfor en bevilgning på 680 000 kroner i 2007 på kap. 1322, ny post 92 Opptreksrenter. Forslaget innebærer at bevilgningen på kap. 5605 Renter av statskassens kontantbeholdning og andre fordringer, post 84 Av driftskreditt til statsbedrifter under Finansdepartementet økes med tilsvarende beløp.

Kap. 1330 Særskilte transporttiltak*Post 60 Særskilte tilskudd til transporttiltak*

I saldert budsjett 2007 er det avsatt 157,2 mill. kroner, herav 107,2 mill. kroner til belønningsordningen og 50 mill. kroner til tilgjengelighetsprogrammet BRA (Bedre infrastruktur, Rullende materiell, Aktiv logistikkforbedring). Regjeringen foreslår å øke bevilgningen med 55 mill. kroner, fordelt med 47 mill. kroner til belønningsordningen og 8 mill. kroner til tiltak for kollektivtransporten i distriktene.

Belønningsordningen

Regjeringen foreslår å øke bevilgningen til belønningsordningen for kollektivtransport med 47 mill.

kroner. For 2007 er det innkommet søknader om midler som overstiger tilgjengelig bevilgning. Tiltakene kan grupperes i:

- Tiltak mot biltrafikken (parkeringspolitikk, bompenger, prioritering av kollektivtransporten i lyssignaler, gater mv.)
- Tiltak for kollektivtransporten (opprusting av infrastruktur, informasjonssystemer, takstforsøk, innfartsparkering, framkommelighetstiltak, ulike driftstiltak mv.)
- Tiltak innen areal- og transportplanlegging (restriksjoner på antall parkeringsplasser, kollektivbetjening mv.)

I henhold til retningslinjene for belønningsordningen, evalueres ordningen i 2007. Evalueringen skal belyse i hvilken grad belønningsordningen er et velegnet statlig virkemiddel for å påvirke transportutviklingen i byområdene, blant annet om årsaken til den observerte økningen i kollektivandelen skyldes belønningsordningen eller andre forhold. Evalueringen skal også belyse om andre statlige tiltak kan være bedre egnet, og vil danne grunnlag for å vurdere eventuelle tilpasninger i ordningen.

Regjeringen foreslår å øke bevilgningen til belønningsordningen med 47 mill. kroner, slik at det samlet blir bevilget 154,2 mill. kroner til ordningen i 2007. Dette innebærer en nominell økning på om lag 3 pst. fra 2006.

Kollektivtransport i distriktene

Regjeringen har som mål å styrke kollektivtransporten både i byene og distriktene. Fylkeskommunene er ansvarlige for lokal kollektivtransport. Som et første skritt for å styrke kollektivtransporten i distriktene, er det derfor satt i gang et arbeid med å sammenfatte og systematisere erfaringene i fylkeskommunene med tiltak for å bedre kollektivtilbudet i distriktene. På bakgrunn av kartleggingen utarbeides det en veileder hvor det redegjøres for tiltak som kan bedre tilbudet.

Samferdselsdepartementet foreslår å sette i gang et mindre antall prosjekter hvor ulike modeller for å organisere kollektivtransporten i distriktene prøves ut. Prosjektene skal foregå i samarbeid med fylkeskommunene. Det arbeides foreløpig ut fra at prosjektene skal ha en varighet på tre år. Regjeringen foreslår å bevilge 8 mill. kroner til pilotprosjekter for bedre kollektivtransport i distriktene i 2007.

Samlet foreslår Regjeringen at bevilgningen under kap. 1330 Særskilte transporttiltak, post 60 Særskilte tilskudd til transporttiltak økes med 55

mill. kroner fra 157,2 mill. kroner til 212,2 mill. kroner for 2007.

Statens vegvesen fordeler midler fra BRA-programmet til bykommuner og/eller fylkeskommuner etter søknad. Halvparten av tilskuddet betales ut ved prosjektstart og halvparten betales ut når prosjektet er ferdig. Dette innebærer at den siste utbetalingen ikke kan finne sted før året etter prosjektstart. Post 60 foreslås derfor tilføyd stikkordet «kan overføres».

Kap. 1350 Jernbaneverket

Post 30 Investeringer i linjen

Det foreslås en tilleggsbevilgning på 15 mill. kroner til jernbaneinvesteringer. Av bevilgningsøknningen foreslås 5 mill. kroner brukt til tiltak på Bergen godsterminal for å øke sporkapasiteten og til forlengelse av eksisterende skiftespor på Heimdal stasjon i Trondheim. Sistnevnte gjør at det kan kjøres lengre godstog, som vil innebære mindre skifting på stasjonen. Dette er tiltak som kan bidra til økt godstrafikk med jernbanen. Resterende 10 mill. kroner foreslås brukt til bygging av ny sporsløyfe på Drammen stasjon, for å legge til rette for at flytoget kan kjøre til Drammen. Arbeidet er kostnadsberegnet til 20 mill. kroner og skal etter planen ferdigstilles i 2008.

Kap. 4350 Jernbaneverket

Post 01 Kjørevegsavgift

I forbindelse med behandlingen av statsbudsjettet for 2006 ble kjørevegsavgiften for ordinær vognlast til og med 22,5 tonn aksellast avviklet, jf. blant annet omtale i St. prp nr. 1 (2006–2007) for Samferdselsdepartementet, s. 101–102. Det er i dag ikke tillatt å kjøre med høyere aksellast enn 22,5 tonn, bortsett fra for malmtransporten på Ofotbanen og på enkelte begrensede deler av det norske jernbanenettet. Jernbaneverket er nå i ferd med å ruste opp enkelte banestrekninger for å kunne tillate godstrafikk med aksellast på 25 tonn. I første omgang gjelder dette godstrafikken på Røros- og Solørbanen, spesielt av hensyn til den omfattende tømmertransporten på disse banestrekningene. Regjeringen er opptatt av å legge forholdene til rette for at tungtrafikk kan overføres fra veg til jernbane. På denne bakgrunn foreslår Regjeringen at grensen for fritak for kjørevegsavgift for godstrafikk med jernbane økes fra 22,5 tonn aksellast til og med 25 tonn aksellast. I første omgang legges det

opp til et toårig forsøk for å høste erfaringer med denne ordningen. Av hensyn til krav om likebehandling, gjelder dette for alle banestrekninger hvor det tillates å kjøre med aksellast på 25 tonn. Forslaget har ikke bevilgningsmessige konsekvenser for statsbudsjettet 2007.

Kap. 1351 Persontransport med tog

Post 70 Kjøp av persontransport med tog

I avtaleverket som regulerte kjøp av persontransporttjenester med tog fra NSB AS i 2006, var 20 mill. kroner av bevilgningen satt av til resultatavhengig tilskudd/bonusutbetaling knyttet til fastsatte kvalitetsmål. Disse tilskuddene skal betales ut ved slutten av tertialskiftet basert på mottatte tertialrapporter fra NSB. Deler av de avsatte midlene til dette ble ikke nyttet i 2006, og posten viste en mindretgift på om lag 4,3 mill. kroner. I henhold til avtalen har NSB krav på resterende bonusutbetaling på 4 mill. kroner, siden selskapet har lagt fram dokumentasjon som viser at kriteriene som utløser bonusen, er oppfylt. Bevilgningen foreslås derfor økt med 4 mill. kroner.

Ovennevnte sak viser at det er behov for å gjøre posten overførbar. Samferdselsdepartementet som kjøper kan i tillegg ha behov for å holde tilbake bonusutbetalinger inntil NSB oppfyller kravene i avtalen. Det foreslås derfor at post 70 Kjøp av persontransport med tog, får tilføyd stikkordet «kan overføres».

Kap. 5611 Aksjer i NSB AS

Post 85 Utbytte

I saldert budsjett 2007 er det budsjettert med et utbytte fra NSB AS på 328 mill. kroner. Endelig årsresultat for konsernet i 2006 ble 507 mill. kroner. Med gjeldende utbyttepolitikk gir dette et utbytte på 380 mill. kroner. Utbytte fra NSB foreslås derfor økt med 52 mill. kroner.

Kap. 5618 Aksjer i Posten Norge AS

Post 85 Utbytte

I saldert budsjett 2007 er det budsjettert med et utbytte fra Posten Norge AS på 471 mill. kroner. Endelig årsresultat for konsernet i 2006 ble 856 mill. kroner. Med gjeldende utbyttepolitikk gir dette et utbytte på 488 mill. kroner. Utbytte fra Posten Norge foreslås derfor økt med 17 mill. kroner.

Kap. 5622 Aksjer i Avinor AS

Post 85 Utbytte

I saldert budsjett 2007 er det budsjettert med et utbytte fra Avinor AS på 339 mill. kroner. Endelig årsresultat for konsernet i 2006 ble 432,6 mill. kroner. Med gjeldende utbyttepolitikk gir dette et utbytte på 324,5 mill. kroner. Utbytte fra Avinor foreslås derfor redusert med 14,5 mill. kroner.

Andre saker

Senjafergene

Senjafergene omfatter i dag 2 ferjesamband i nordre del av Nordland og Troms, hvor det har vært regelmessig sommerdrift de siste årene (mellom Andenes nord på Andøya til Gryllefjord på Senja og Botnhavn nord på Senja til Brensholmen på Kvaløya).

Mer eller mindre permanent usikkerhet om kommende års drift har vanskeliggjort planlegging og utvikling av turistvirksomhet i tilknytning til denne turistruten «på yttersia» på Andøya, Senja og Kvaløya. Regjeringen er opptatt av å bruke samferdselspolitikken som et aktivt virkemiddel for å skape næringsvirksomhet over hele landet, og varslet derfor i statsbudsjettet for 2007 at man ville gå i dialog med fylkeskommunale myndigheter for å bidra til en varig og mer forutsigbar løsning. Ulike alternativer for dette er nå til vurdering. For å sikre driften i 2007 regner en med behov for et samlet driftstilskudd på 3 mill. kroner. Det foreslås at det bevilges 1,5 mill. kroner til dekning av en statlig medfinansiering i de to aktuelle sambandene under forutsetning av at Nordland og Troms fylkeskommuner til sammen bevilger et like stort beløp.

Det foreslås at beløpet på 1,5 mill. kroner bevilges under kap. 572 Rammetilskudd til fylkeskommuner, post 60 Innbyggertilskudd, jf. omtale under Kommunal- og regionaldepartementet. Tilskuddet betales ut via fylkeskommunene Nordland og Troms med 0,75 mill. kroner til hver fylkeskommune.

3.13 Miljøverndepartementet

Kap. 1400 Miljøverndepartementet

Post 21 Spesielle driftsutgifter

Posten foreslås økt med 2 mill. kroner for å styrke den statlige oppfølgingen av kommuner som ønsker å være pådrivere for en bedret samfunnsut-

vikling på miljøområdet. Inndekningen skjer ved en tilsvarende innsparing under kap. 1400, post 81 Tilskudd til lokalt miljøvern og bærekraftige lokalsamfunn. Posten forslås samtidig redusert med 2 mill. kroner mot å øke bevilgningen under kap. 1400, post 73 Tilskudd til kompetanseformidling og informasjon om miljøvennlig produksjon og forbruk tilsvarende. Dette for å støtte en foredragsturne i regi av Forum for utvikling og miljø i samarbeid med Storm Weather Center og Meteorologisk institutt.

Totalt foreslås bevilgningen på posten videreført uendret.

Post 73 Tilskudd til kompetanseformidling og informasjon om miljøvennlig produksjon og forbruk

Posten foreslås økt med 2 mill. kroner for å støtte en foredragsturne i regi av Forum for utvikling og miljø i samarbeid med Storm Weather Center og Meteorologisk institutt i klimakampanjen. Inndekningen skjer ved en tilsvarende innsparing under kap. 1400, post 21 Spesielle driftsutgifter.

Post 78 Miljøtiltak til nikkilverket på Kola, kan overføres, kan nyttes under post 21

I St.prp. nr. 1 (2006–2007) ble det gitt en orientering om utvikling og status for modernisering av nikkilverkene på Kola, blant annet om utsettelse av gjennomføringen av prosjektet. Utsettelsen innebærer at prosjektet skal være avsluttet og at miljømålene skal være nådd i 2010. Dette ligger innenfor gyldighetsperioden til de opprinnelige avtalene. I proposisjonen ble det også forespeilet at Norilsk Nikel-konsernet ville ta en avgjørelse om gjennomføringen av investeringene i byen Nikel i løpet av høsten 2006. Da denne avgjørelsen uteble, ga Miljøverndepartementet Den Nordiske Investeringsbanken (NIB) i oppdrag å vurdere når en beslutning må fattes for at moderniseringen skal kunne gjennomføres innenfor avtaleperioden. I brev fra NIB datert 4. mai 2007 går det fram at bygging/modernisering av smelteverket i Nikel må starte opp i første kvartal 2008, dersom det skal være mulig å gjennomføre moderniseringen innenfor avtaleperioden.

Det er også tatt andre initiativ for å få en avklaring av det russiske konsernets planer. Saken ble drøftet på møter i Miljøverndepartementet med representanter NIB og ledelsen i Norilsk Nikel, og på politisk plan med Murmansk fylkes guvernør Jevdokimov under hans besøk i Oslo i april 2007. På møtene forsikret Norilsk Nikel at konsernet

står fast på å oppnå miljømålene som ligger i moderniseringsavtalen, det vil si 90 prosent reduksjon i utslippene av SO₂ og støv med tungmetaller i forhold til 1999-nivå. Utslippene av SO₂ var om lag 150 000 tonn i 1999. Siden 1999 er det gjennomført flere mindre utbedringstiltak ved anleggene i Nikel og Zapoljarny, slik at utlippene nå er redusert til i overkant av 100 000 tonn per år.

Briketteringsanlegget i Zapoljarny er vedtatt bygget, og skal etter planen stå ferdig i 2009. Dette vil gi en årlig reduksjon i SO₂-utslipp på nesten 50 000 tonn. Det betyr at om lag 40 prosent av avtalens forutsatte utslippsreduksjon for SO₂ vil bli oppfylt. For å få full miljøeffekt i neste ledd må imidlertid disse brikettene brukes i en smelteovn med fungerende gassrensing og håndtering av svovel for eksempel via en svovelsyrefabrikk.

Ledelsen i konsernet orienterte også om de utredninger som nå pågår om framtidig lokalisering av smelteverket med tilhørende gassrensing og håndtering av svovel. De to alternativene som vurderes er bygging/modernisering av smelteverket i Nikel og bygging av nytt smelteverk i Montsjegorsk, lengre sør på Kola-halvøya. Konsernet utreder også ulike muligheter for alternativ virksomhet i byen Nikel, dersom resultatet av den pågående utredningen skulle bli flytting av nikkelsmeltingen til Montsjegorsk.

Fra et miljømessig synspunkt fremstår flytting av smelteverket til Montsjegorsk som et godt alternativ, som vil oppfylle miljømålene. Etter NIBs og Miljøverndepartementets vurdering vil imidlertid en flytting av smelteverket til Montsjegorsk ligge utenfor avtalenes geografiske virkeområde. Konsernet er derfor gjort kjent med at den norske økonomiske støtten er begrenset til modernisering i Nikel, innenfor avtalenes gyldighetsperiode.

Miljøverndepartementet holder seg løpende orientert om utviklingen av prosjektet.

Post 81 Tilskudd til lokalt miljøvern og bærekraftige lokalsamfunn, kan overføres, kan nyttes under post 21

Det foreslås å redusere bevilgningen under denne posten med 2 mill. kroner mot å øke bevilgningen under kap. 1400, post 21 Spesielle driftsutgifter med tilsvarende beløp. Dette for å styrke den statlige oppfølgingen av kommuner som ønsker å være pådrivere for en bedret samfunnsutvikling på miljøområdet.

Kap. 1410 Miljøvernforskning og miljøovervåking

Post 21 Miljøovervåking og miljødata

Posten foreslås økt med 3 mill. kroner for å intensivere og utvide undersøkelsene knyttet til omfanget av sukkertaredøden på Vestlandet. En nylig fremlagt forskningsrapport slår fast at de store undersjøiske skogene av sukkertare nesten er utryddet langs Skagerrakkysten og man frykter at det samme er i ferd med å skje langs kysten på Vestlandet der vi ikke har tilsvarende kunnskap. Mye tyder på at det som har skjedd i Skagerrak er et varig økosystemskifte forårsaket av klimaendringer kombinert med langvarig overbelastning av næringssalter. Sukkertareskogene langs kysten er produktive økosystemer som gir mat og oppholdssted for krepsdyr, yngel og fisk. Resultatene viser at der sukkertareskogen er forsvunnet, er 75 prosent av antall dyr borte og antallet arter er redusert med en tredjedel. Dette er en dramatisk endring av et økosystem i kystsonen som førte til at sukkertaren ble rødlistet som en nær truet art i Artsdatabanken i 2006.

Videre foreslås bevilgningen økt med 3 mill. kroner øremerket spesielle prosjekter i Artsdatabanken.

Totalt foreslås posten økt med 6 mill. kroner.

Kap. 1426 Statens naturoppsyn

Post 01 Driftsutgifter

Det foreslås en tilleggsbevilgning på 2 mill. kroner for å engasjere tre jegere med hund til å bistå lokale fellingslag i forbindelse med gjennomføringen av skadefellingstillatelser på rovdyr. Statens naturoppsyn har i dag tre stillinger avsatt til slike fellingsoppdrag. For bedre å kunne bistå lokale fellingslag under beitesesongen er det behov for ytterligere tre nye stillinger engasjert på halvårsbasis. Tiltaket er etterspurt av både landbruksorganisasjonene, landbruksforvaltningen og rovvilt-nemndene. Inndekningen skjer ved en tilsvarende innsparing under kap. 1427, post 73 Forebyggende og konfliktdempende tiltak i rovviltforvaltningen.

Kap. 1427 Direktoratet for naturforvaltning

Post 21 Spesielle driftsutgifter

Posten foreslås økt med 20 mill. kroner for å opprettholde fremdriften i bekjempelsen av lakseparasitten Gyrodactylus salaris. Lakseparasitten Gyrodactylus salaris er en av de alvorligste truslene mot villaksen i Norge, jf. St.prp. nr. 1 (2006–2007) og

St.prp. nr. 32 (2006–2007) om vern av villaksen. For 2007 er det bevilget om lag 31 mill. kroner til bekjempelsesarbeidet der hovedfokuset var tiltak i Steinkjer-vassdraget og start av kjemisk behandling i Vefsna-regionen. Bevilgningen foreslås økt fordi fagetatene nå anbefaler at det i Steinkjer-vassdraget gjennomføres to fulle behandlingsrunder med aluminiumsmetoden for å bli kvitt parasitten i vassdragene rundt Trondheimsfjorden. Deler av midlene vil gå til planlegging av denne andre behandlingsrunden i 2008. Resten av midlene vil bli benyttet til behandling av Vefsna-regionen der nye analyser viser at behandlingen i denne regionen blir vesentlig dyrere enn tidligere beregnet.

Videre foreslås posten økt med 1 mill. kroner til utryddelse av signalkreps fra dammene ved Brevik i Telemark. Signalkrepsen er en fremmed art i Norge og den er smittet med krepsepest. Krepsepest er dødelig for edelkreps. Signalkrepsen utgjør hovedtrusselen mot våre norske krepsebestander. Edelkreps er på det nærmeste utryddet i Europa. I dag er det kun Norge og Estland som fortsatt har bestander av denne krepstypen. Dette gjør den ekstra viktig å beskytte.

Samlet foreslås posten økt med 21 mill. kroner.

Post 73 Forebyggende og konfliktdependende tiltak i rovviltforvaltningen, kan overføres

Det foreslås en omdisponering av 2 mill. kroner fra posten mot å øke bevilgningen under kap. 1426, post 01 Driftsutgifter med tilsvarende beløp. Midlene som omdisponeres vil gi økt kapasitet for Statens naturoppsyn til å bistå lokale fellingslag ved skadefellingsforsøk under beitesesongen for sau. Se nærmere omtale under kap. 1426, post 01.

Utover dette foreslås det å øke bevilgningen på posten med 4 mill. kroner til forebyggende og konfliktdependende tiltak i rovviltforvaltningen. Når Mattilsynet i 2007 med hjemmel i dyrevernloven fatter vedtak om beiterestriksjoner for storfe og småfe skal det praktiseres en ordning med utbetaling av kompensasjon. Utbetaling av kompensasjon til brukerne i tilknytning til beiterestriksjoner pålagt av Mattilsynet i 2007 skal prioriteres innenfor økningen på 4 mill. kroner.

Samlet foreslås posten økt med 2 mill. kroner.

Post 76 Tilskudd til informasjons- og kompetansesentre, kan overføres

I forbindelse med behandlingen av Revidert nasjonalbudsjett 2006 og statsbudsjettet for 2007 har Stortinget lagt til rette for etablering av Norsk Villreinsenter. Som oppfølging av disse vedtakene har

Direktoratet for naturforvaltning etablert Stiftelsen Norsk Villreinsenter med to avdelinger: Villreinsenter Sør (lokalisert til Skinnarbu i Tinn kommune) og Villreinsenter Nord med Hjerkinnhus i Dovre kommune som den mest aktuelle lokalisering.

Hjerkinnhus eies av Forsvarsbygg. Som ledd i avviklingen av skytefeltet skal anlegget avhendes til takst (9,5 mill. kroner). Statlige interessenter har forkjøpsrett. Regjeringen mener at Hjerkinnhus bør sikres som lokaliseringssted for Norsk Villreinsenter Nord.

Det vil imidlertid være mest hensiktsmessig at lokale myndigheter kan overta eiendommen og anlegget i samarbeid med Norsk Villreinsenter. Miljøverndepartementet vil ta opp forhandlinger med lokale myndigheter om dette.

Det fremmes forslag om en bevilgning på 9,5 mill. kroner til overtakelse av anlegget.

Post 80 (Ny) Tilskudd til Stiftelsen Kunnskapssenter for laks og vannmiljø

Stiftelsen Kunnskapssenter for laks og vannmiljø har som formål å bidra til økt kunnskap om laksebestandene som grunnlag for bærekraftig forvaltning og næringsmessig utnyttelse. Stiftelsen er samlokalisert med Høgskolen i Nord-Trøndelags avdeling i Namsos.

Det foreslås 900 000 kroner på kap. 1427, ny post 80 i tilskudd til stiftelsens virksomhet i 2007.

Kap. 1441 Statens forurensningstilsyn

Post 39 Oppryddingstiltak, kan overføres

Det foreslås en tilleggsbevilgning på 2 mill. kroner til arbeidet med å bedre vannkvaliteten i Hobøl-Vansjø-vassdraget som er sterkt overbelastet med næringssalter.

Kap. 1465 Statens kjøp av tjenester i Statens Kartverk

Post 21 Beting for statsoppdraget, kan overføres

Posten foreslås økt med 200 000 kroner for å kompensere Sjøkartverkets merutgifter i forbindelse med innføringen av NOx-avgift. Sjømålingsfartøyet Hydrograf faller inn under kategorien fartøy med fremdriftsmaskineri over 750KW og et turtall mellom 200 og 1000 rpm. Basert på erfaringstall og seilingsplanen slik den foreligger i dag vil avgiften medføre en merutgift for Sjøkartverket på 200 000 kroner i 2007.

Kap. 1471 Norsk polarinstitutt*Post 01 Driftsutgifter*

Posten foreslås økt med 800 000 kroner for å kompensere Norsk Polarinstituttts merutgifter i forbindelse med innføringen av NOx-avgift. Forskningsskipet Lance faller inn under kategorien fartøy med fremdriftsmaskineri over 750KW og et turtall mellom 200 og 1000 rpm. Basert på erfaringstall og seilingsplanen slik den foreligger i dag vil avgiften medføre en merutgift for Norsk Polarinstitutt på 800 000 kroner i 2007.

Kap. 1472 Svalbard miljøvernfond*Post 70 Tilskudd, kan nyttes under post 1, kan overføres*

Det foreslås at det opprettes også en tilsagnsfullmakt på 2,5 mill. kroner på posten, slik at styret for Svalbard miljøvernfond kan tildele midler til prosjekter som går over flere år i takt med framdriften i tiltaket, jf. forslag til romertallsvedtak. Det kan oppstå situasjoner der periodiseringen av utbetaling av tilskudd er usikker. Som følge av dette foreslås det at budsjettposten tilknyttes stikkordet «kan overføres», jf. forslag til romertallsvedtak.

Kap. 5322 Statens miljøfond, avdrag*Post 91 Innbetaling av avdrag*

Posten foreslås økt med 85,2 mill. kroner for å innløse Statens miljøfond. Innovasjon Norge administrerer Statens miljøfond på vegne av Miljøverndepartementet. Innovasjon Norge ønsker å redusere antall regnskaper og i den anledning ønsker de at alle risikolånordninger med tapsfond samles i et delregnskap med felles innlån og administrasjonskostnader. Det foreslås at Statens miljøfond legges inn i en slik ny ordning.

For å kunne gjennomføre en slik omlegging er det nødvendig å foreta noen endringer av teknisk karakter på utlån fra miljøfondet. Dette innebærer at Innovasjon Norge foretar et nytt innlån gjennom Nærings- og handelsdepartementet, som brukes til å innløse Statens miljøfond.

Endringen innebærer ingen endringer av utlånsbetingelsene på den enkelte låneordning. Innovasjon Norge kan fortsatt rapportere alle inntekter og utgifter knyttet til den enkelte låneordning. Miljøverndepartementet vil fortsatt ha ansvar for lånene.

Kap. 5621 Statens miljøfond, renteinntekter*Post 80 Renteinntekter*

Posten foreslås økt med 3 mill. kroner som tilsvarende innlånsrenter i Statens miljøfond.

Ved innfrielse av Statens miljøfond vil Innovasjon Norge ha et økt innlånsbehov på 85,2 mill. kroner. Innlånsrentene knyttet til dette vil være på om lag 3 mill. kroner.

3.14 Fornyings- og administrasjonsdepartementet**Kap. 1500 Fornyings- og administrasjonsdepartementet***Post 01 Driftsutgifter*

I forbindelse med etablering av ny stilling som spesialutsending (forvaltningsråd) ved EU-delegasjonen i Brussel foreslås det å rammeoverføre 2 mill. kroner fra kap. 1500 Fornyings- og administrasjonsdepartementet, post 01 Driftsutgifter til kap. 100 Administrasjon av utenriksstjenesten, post 01 Driftsutgifter, jf. motsvarende forslag. Bevilgningen skal dekke 10 måneders lønn og administrative kostnader for utsendingen. Helårsvirkning er på 2,4 mill. kroner.

Post 21 Spesielle driftsutgifter, kan overføres

Regjeringen går inn for at staten skal kjøpe klimagasskvoter for å dekke CO₂-utslipp ved statsansattes tjenestereiser med fly internasjonalt. I dag eksisterer det imidlertid ikke systemer som gir god oversikt over statsansattes utenlandsreiser. Det er derfor gjort et anslag på samlet reisevirksomhet, og det er på dette grunnlag lagt opp til å bruke samlet 12 mill. kroner for å dekke antatt kjøp av kvoter for statsansattes reiser i 2007, jf. kap. 1638 Kjøp av klimakvoter, post 01 Driftsutgifter.

Regjeringen ønsker å etablere et system for innsamling av data for å beregne statsansattes tjenestereiser med fly internasjonalt som gir grunnlag for kvotekjøp fra 2008. Dette kan gjøres ved å etablere en ordning hvor informasjonsgrunnlaget kan hentes ut av lønssystemene i statlige virksomheter. Dette nødvendiggjør imidlertid en omlegging av lønssystemene, og kostnaden for å foreta de nødvendige endringene er estimert til anslagsvis 3 mill. kroner. Det antas at de nødvendige endringene vil kunne være gjennomført innen utløpet av 2007, og at de ulike lønssystemene etter dette kan pålegges å registrere og rapportere om

statsansattes reiseaktivitet med fly til utlandet. Det legges til grunn at den nevnte løsningen ikke vil innebære økt ressursbruk knyttet til registrering av den enkelte reise, verken for den enkelte ansatte eller for den enkelte virksomhet.

På denne bakgrunn fremmes det forslag om tilleggsbevilgning på 3 mill. kroner under kap. 1500 Fornyings- og administrasjonsdepartementet, post 21 Spesielle driftsutgifter til omlegging av lønnsystemene i staten for å kunne etablere et system som gjør det mulig å hente informasjon om statsansattes reisevirksomhet som grunnlag for kjøp av klimagasskvoter fra 1. januar 2008.

Fornyings- og administrasjonsdepartementet vil i samarbeid med Finansdepartementet arbeide videre med å konkretisere forutsetningene nærmere for å få på plass et slikt system, samt utarbeide en kravspesifikasjon for nødvendige og ønskede endringer i lønnsystemene.

Kap. 1508 Spesielle IT-tiltak

Post 22 Samordning av IT-politikken, kan overføres

Universell utforming innen IKT-området er viktig for at grupper med redusert funksjonsevne i større grad kan ta del i samfunns- og arbeidsliv, herunder eldre som over tid får svekket synsevne. Regjeringen vurderer i denne sammenheng innføring av krav om universell utforming av IKT, for eksempel gjennom lovfesting. Innføring av slike krav må baseres på gode indikatorer og standarder innenfor de ulike teknologiområdene. Det foreslås derfor en bevilgning på 5 mill. kroner for 2007 til arbeidet med utvikling av slike standarder og indikatorer.

Post 50 Tilskudd til høyhastighetskommunikasjon, kan overføres

For å bidra til å nå Soria Moria-erklæringens målsetting om tilbud om bredbånd til hele landet innen utgangen av 2007 foreslås det å øke bevilgningen til Høykom med 100 mill. kroner. Disse midlene skal koordineres med den del av KRDs bevilgning på kap. 551 post 60 på 155 mill. kroner som Regjeringen vil øremerke til bredbåndsformål, jf. omtale under Kommunal- og regionaldepartementet.

Konsulentselskapet Nexia har på oppdrag av Fornyings- og administrasjonsdepartementet estimert bredbåndsdekningen ved utgangen av 2007 og anslår at om lag 98 prosent av husstandene i Norge på dette tidspunkt vil ha en eller annen form for bredbåndsdekning (tilbudet til skoler, offent-

lige institusjoner og næringsliv vil være på om lag samme nivå). De gjenstående to prosentene utgjør om lag 40 000 husstander. Nexia vurderer at behovet for merinvesteringer for å nå tilnærmet full dekning vil være i størrelsesorden 500 mill. kroner. Beregningene forutsetter en samordnet utbygging på regions- og fylkesnivå og fornuftige valg av aksessmetoder (teknologi).

I saldert budsjett er det bevilget 121,6 mill. kroner til Høykom-ordningen, hvorav 100 mill. kroner til bredbåndsutbygging. Gjennomsnittlig statlig støtteandel for prosjekter som har mottatt støtte til utbygging av bredbånd fra Høykom har vært om lag 40 prosent. Fordi de siste to prosentene er dyrere å bygge ut, mener regjeringen at den gjennomsnittlige statlige støtteandelen til de ulike prosjektene trolig må økes noe for å få til utbygging i de siste områdene.

Det foreslås på denne bakgrunn at det bevilges ytterligere 100 mill. kroner til bredbåndsformål. For å sikre størst mulig grad av samordning legges det opp til at fylkeskommunene tar en samordnende rolle i sine områder.

Kap 1522 Departementenes servicesenter

Post 22 Fellesutgifter for R-kvartalet

Fra 1. januar 2007 overtok Justisdepartementet lokaler som Departementenes servicesenter har vært leietaker av og betalt årlig leie til Statsbygg for. Justisdepartementet har inngått ny husleieavtale med Statsbygg for disse lokalene, og det foreslås i denne forbindelse å rammeoverføre 0,9 mill. kroner fra kap. 1522 Departementenes servicesenter, post 22 Fellesutgifter for R-kvartalet til kap. 452 Sentral krisehåndtering, post 01 Driftsutgifter, jf. motsvarende forslag.

Kap. 1523 Interimsorganisasjon for nytt forvaltningsorgan

Post 01 Driftsutgifter

Et godt forvaltningspolitisk virkemiddelapparat er viktig for å sikre effektiv gjennomføring av offentlig politikk på ulike sektorer og for samfunnet som helhet. Regjeringen har utredet mulige forbedringer av dette virkemiddelapparatet, og har blant annet fått gjennomført eksterne evalueringer av Senter for statlig økonomistyring (SSØ) og Statskonsult AS. Det er også foretatt en kartlegging av de ulike departementenes behov for et internt støtteapparat i forvaltningspolitisk sammenheng, og det er undersøkt hvordan tilsvarende funksjoner er organisert i Sverige og Danmark. Regjeringen

mener at det på sikt vil være mer hensiktsmessig styrke det forvaltningspolitiske virkemiddelapparatet ved å innlemme Statskonsult AS i statsforvaltningen enn å la selskapet fortsette som et statseid aksjeselskap.

Statskonsult ble omdannet fra ordinært forvaltningsorgan til heleid statlig aksjeselskap 1. januar 2004. På grunnlag av en verdivurdering ble Statskonsult tillagt en egenkapital på 109,5 mill. kroner ved omdanningen. Dette ble, sammen med en særskilt kompensasjon for restruktureringskostnader på 25 mill. kroner fordelt over årene 2004 – 2006, vurdert som tilstrekkelig til å dekke forventet underskudd i en overgangsperiode på tre år. I tillegg har det over den samme treårige overgangsperioden blitt bevilget til sammen 38,4 mill. kroner til videreføring av oppgaver basert på en kontraktsporfølje som var inngått før etableringen av aksjeselskapet. Ut over dette ble det ved omdannelsetidspunktet lagt til grunn at selskapet fra og med 2007 skulle konkurrere på lik linje med andre konsulentselskaper om alle oppdrag og at selskapet skulle gi en avkastning til eier på linje med andre sammenlignbare konsulentselskaper.

Siden selskapet ble omdannet har bemanningen i selskapet blitt redusert fra rundt 145 ansatte til rundt 60 ansatte i dag. Til tross for denne restruktureringen viser det seg at selskapet likevel ikke har greid å snu driftsresultatet tilstrekkelig i positiv retning til å sikre videre drift som aksjeselskap. Selskapets egenkapital ble økt med 20 mill. kroner, jf. St.prp. nr. 28 (2006–2007). Det er likevel ikke tvil om at selskapet måtte ha gjennomført ytterligere kostnadsuttøring og endringer i driften for å kunne oppnå forventet avkastning.

Regjeringen tar på denne bakgrunn sikte på at Statskonsult AS avvikles 1. juli 2007 og at en interimorganisasjon for et nytt forvaltningsdirektorat opprettes fra samme dato. Interimorganisasjonen skal etableres som ordinært forvaltningsorgan underlagt Fornyings- og administrasjonsdepartementet. Statskonsult innlemmes i sin helhet i dette forvaltningsorganet gjennom en virksomhetsoverdragelse, med de arbeidstakerrettigheter som følger av dette. Samtidig overføres inngåtte avtaler og forpliktelser til staten.

Regjeringen vil komme tilbake med en nærmere redegjørelse for forvaltningsorganets oppgaver og funksjoner i forbindelse med St.prp. nr. 1 (2007–2008). Det tas imidlertid sikte på at forvaltningsorganet skal arbeide med dokumentasjon og analyse, veiledning og rådgivning, samt utføre administrative og operative oppgaver innenfor

ansvarsområdene til Fornyings- og administrasjonsdepartementet i forvaltningspolitikken, herunder organisering og fornying av offentlig sektor, personalpolitikk og ledelse, kompetanseutvikling, IT- og innkjøpspolitikk. Regjeringen tar i denne sammenheng sikte på å legge relevant eksisterende virksomhet til det nye forvaltningsorganet, herunder Norge.no og E-handelssekretariatet, samt noen oppgaver fra Fornyings- og administrasjonsdepartementet.

Senter for statlig økonomistyring (SSØ) under Finansdepartementet er statens ekspertorgan for økonomistyring og en viktig del av det samlede forvaltningspolitiske virkemiddelapparatet. Regjeringen vil videreføre SSØs ansvar og arbeidsoppgaver, herunder å gi tilbud om kompetansetiltak, metodeutvikling, veiledning og rådgivning, i tillegg til analyse og informasjonsformidling innenfor sitt ansvarsområde slik det er regulert i økonomiregelverket. Regjeringen legger til grunn at det nye forvaltningsorganet og Senter for statlig økonomistyring ikke skal bygge opp overlappende kompetanse eller ha tilbud på de samme fagområdene. Det vil derfor være aktuelt å overføre ressurser fra interimorganisasjonen til SSØ i tråd med ansvarsdelingen. Regjeringen vil komme tilbake til eventuelle budsjettmessige omdisponeringer mellom de to forvaltningsorganene i forbindelse med ny saldering av statsbudsjettet for 2007.

Det foreslås en bevilgning på 33,6 mill. kroner til innlemming av Statskonsult AS i staten og opprettelse av en interimorganisasjon. Beløpet skal gå til driftsutgifter forbundet med de nåværende ansatte i Statskonsult AS, utgifter til interimorganisasjonen, samt etablerings- og omstillingskostnader.

De endelige budsjettmessige konsekvensene av avviklingen av selskapet og overgangen fra interimorganisasjon til direktorat vil Regjeringen komme tilbake til på egnet måte.

Kap. 4523 Interimorganisasjon for nytt forvaltningsorgan

Post 02 Diverse inntekter

I forbindelse med avviklingen av Statskonsult AS og forslaget om opprettelse av nytt forvaltningsorgan foreslås det en inntektsbevilgning på 8 mill. kroner under det nye forvaltningsorganet. Dette er et anslag på inntekter fra kontrakter Statskonsult AS har inngått for virksomhetsoverdragelsen, og som betales etter virksomhetsoverdragelsen.

Kap. 1541 Pensjoner av statskassen*Post 01 Driftsutgifter, overslagsbevilgning*

Med utgangspunkt i regnskapstallene for 2006 er anslaget for utbetalinger på posten i 2007 økt med 2,5 mill. kroner.

På denne bakgrunn foreslås det at bevilgningen økes med 2,5 mill. kroner til 23,4 mill. kroner.

Kap. 1542 Tilskudd til Statens Pensjonskasse*Post 01 Driftsutgifter, overslagsbevilgning**Post 70 For andre medlemmer av Statens Pensjonskasse, overslagsbevilgning*

Anslaget på netto utbetalinger på de to postene samlet er oppjustert med 94 mill. kroner til 7 661,0 mill. kroner. Anslagsøkningen fordeler seg med 93 mill. kroner på post 01 og 1 mill. kroner på post 70.

Anslagsendringene knytter seg i hovedsak til følgende forhold:

Beregnete premieinntekter i 2007 er nå korrigert for at fakturert premie for 6. termin 2006 først innbetales i 2007. Dette medfører en oppjustering av premieinntektene i 2007, da premienivået i 2006 generelt var høyere enn i 2007, samt at fakturert beløp i 6. termin 2006 var spesielt høyt. Samlet sett er anslaget på premieinntekter fra arbeidsgiverne økt med 100 mill. kroner i forhold til hva som var lagt til grunn ved budsjetteringstidspunktet for St.prp. nr. 1 (2006–2007).

Det er knyttet betydelig usikkerhet til uttaket av AFP-pensjoner fremover, men Statens Pensjonskasses analyser av bl.a. alderssammensetningen i medlemsmassen og forventede AFP-uttaksnivåer fremover tyder på en slik vekst. Anslaget for AFP-utbetalinger er derfor oppjustert med om lag 200 mill. kroner i forhold til saldert budsjett.

Anslaget for utbetalte ordinære pensjoner er samlet sett ikke endret. Det ligger imidlertid inne i anslaget en forutsetning om at utbetalinger over kapitlet som følge av den såkalte statsarbeidersaken kan anslås å bli 75 mill. kroner i 2007. Statsarbeiderordningen ble etablert i 1951 og opphørte 31.12.1973. Ordningen omfattet bl.a. Horten Verft, Kongsberg Våpenfabrikk, Raufoss Ammunisjon, NSB, Statkraft, Vegvesenet, Forsvaret og Statens Kantiner. Det var i ordningen ingen krav til sentral registrering av opptjent medlemstid. Det var det enkelte medlem selv som i henhold til loven hadde et eget ansvar for å fremme krav om pensjon. For de fleste var medlemstiden dokumentert ved hjelp av arbeidsbøker. Det har i den senere tid blitt kjent at mange tidligere statsarbeidere ikke har fått

utbetalt pensjon de etter regelverket har krav på. Statens Pensjonskasse har lagt til grunn at forlenget foreldelsesfrist (ut over tre år) skal kunne gis i inntil 10 år for en del av disse tilfellene, slik at etterbetalingen da samlet sett kan gis for 13 år tilbake. Fornyings- og administrasjonsdepartementet anslår at utbetalingene som følge av den opprydning som nå foregår i forhold til statsarbeiderne vil kunne beløpe seg til 150 mill. kroner samlet sett.

Andre, mindre endringer i budsjettforutsetningene, medfører en reduksjon av bevilgningsanslaget med om lag 6 mill. kroner.

Det foreslås på denne bakgrunn at bevilgningen på post 01 økes med 93 mill. kroner til 7 577 mill. kroner, og at bevilgningen på post 70 økes med 1 mill. kroner til 84 mill. kroner.

Post 22 (Ny) Sluttoppgjør Posten Norge, overslagsbevilgning

Posten Norge AS meldte seg ut av sin pensjonsordning i Statens Pensjonskasse (SPK) med virkning fra 1.1.2006. Det ble på denne bakgrunn foretatt et foreløpig sluttoppgjør i 2006 som innebar utbetalinger til Posten Norge AS på 1 150 mill. kroner. I St.prp. nr. 28 (2006–2007) ble det lagt til grunn at endelig sluttbevilgning i forbindelse med sluttoppgjøret skulle legges frem i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett 2007.

Det legges nå til grunn at resterende sluttoppgjør vil innebære at det må utbetales anslagsvis 280 mill. kroner til Posten Norge. Dette kommer i tillegg til de 1 150 mill. kroner som ble utbetalt til Posten Norge i 2006, slik at samlet sluttoppgjør da vil beløpe seg til om lag 1 430 mill. kroner.

Rest-utbetalingen på 280 mill. kroner er bl.a. basert på at Posten Norge hovedsakelig får utbetalt den andel av de midler som fiktivt ble avsatt i Posten Norge sitt åpningsfond i SPK for å dekke opparbeidede AFP-forpliktelser (ifm. at Posten ble fristilt 1. desember 1996) og som er relatert til ansatte som fremdeles arbeider i Posten Norge. Denne andelen utgjør om lag 330 mill. kroner, men Regjeringen legger til grunn at det trekkes fra et beløp tilsvarende det statstilskudd selskapet vil ha krav på i pensjonsordninger utenfor SPK etter lov om statstilskudd til AFP § 6. Dette beløpet er anslått til 80 mill. kroner, slik at utbetalingen knyttet til de resterende AFP-midler i sluttoppgjøret vil utgjøre 250 mill. kroner.

Videre er det foretatt en oppdatering av sluttoppgjørberegningen som følge av oppdatert innrapportering av lønnsdata fra virksomheten, noe som reduserer overfinansieringen i sluttoppgjøret

med om lag 22 mill. kroner. I tillegg er det lagt til grunn en rentekompensasjon til Posten med om lag 52 mill. kroner knyttet til utbetalingene i sluttoppgjøret. Det tas for øvrig forbehold om en senere justering av sluttoppgjørsberegningen i 2007 som følge av at alle forsikringstekniske oppdateringer knyttet til Postens innrapportering av variable tillegg ennå ikke er fullført.

Det foreslås på denne bakgrunn en bevilgning med 280 mill. kroner på ny post 22 Sluttoppgjør, Posten Norge AS, med stikkordet «overslagsbevilgning» tilføyd.

Kap. 1543 Arbeidsgiveravgift til folketrygden

Post 01 Driftsutgifter, overslagsbevilgning

Post 70 For andre medlemmer av SPK, overslagsbevilgning

Kapitlet gjelder beregnet arbeidsgiveravgift av estimert premie (både medlemsinnskudd og arbeidsgiverpremie) for ikke-premiebetalende medlemsvirksomheter i Statens Pensjonskasse. Oppdaterte anslag for estimert premie for disse virksomhetene innebærer en nedjustering av arbeidsgiveravgiftsanslaget på kapitlet. Det er i denne sammenheng ikke forutsatt noen endringer i antallet virksomheter som ikke betaler premie til SPK i budsjettperioden.

Det foreslås at bevilgningen under kap. 1543, post 01 og 70, reduseres med i alt 6,0 mill. kroner i forhold til saldert budsjett 2007, fordelt med 5 mill. kroner på post 01, til 814 mill. kroner, og 1 mill. kroner på post 70, til 9 mill. kroner.

Kap. 1544 Boliglån for statsansatte

Post 90 Lån, overslagsbevilgning

Anslaget for netto utlånsvolum er økt i forhold til saldert budsjett 2007. Økningen skyldes i hovedsak at gjennomsnittlig utbetalt beløp pr. lån er økt betydelig på grunnlag av erfaringstall. I tillegg er også gjennomsnittlig utestående beløp pr. innløste lån oppdatert. Forventet antall utbetalte lån pr. uke (108 lån) er for øvrig videreført fra saldert budsjett.

Det foreslås ut fra ovennevnte å øke bevilgningen med 1 000 mill. kroner til 2 900 mill. kroner.

Kap. 5607 Renter av boliglånsordningen for statsansatte

Post 80 Renter

Kap. 5607 har en direkte sammenheng med kap. 1544 Boliglån for statsansatte. Forslaget om en økt

bevilgning på kap. 1544 fører følgelig til en økning også av renteinntektene. Det er forutsatt en rente på 3,75 pst. for januar og februar, 4,0 prosent for mars og april og 4,25 prosent fra mai 2007.

Det foreslås at bevilgningen økes med 82 mill. kroner til 547 mill. kroner.

Kap. 1546 Yrkesskadeforsikring

Post 01 Driftsutgifter, overslagsbevilgning

Det foreslås en reduksjon av bevilgningsanslaget som følge av at faktiske utbetalinger i 2006 ble lavere enn det anslaget som lå til grunn for saldert budsjett 2007, samtidig som årlig forventet vekst er redusert fra 10 til 8 prosent. Videre er det tatt hensyn til faktisk beregnet avgift til NAV som skal betales i 2007, som er noe lavere enn den avgiften som ble lagt til grunn i saldert budsjett 2007.

Det foreslås på denne bakgrunn å redusere bevilgningen med 21,8 mill. kroner til 75 mill. kroner.

Kap. 4546 Yrkesskadeforsikring

Post 01 Premieinntekter

Oppdatert anslag er basert på siste oppdaterte premieoversikt med de nye premiesatsene for 2007. Anslaget foreslås redusert som følge av en generell reduksjon i premiesatsene for 2007.

Det foreslås å redusere bevilgningen med 30 mill. kroner til 135 mill. kroner.

Kap. 1580 Bygg utenfor husleieordningen

Post 33 Videreføring av byggeprosjekter, kan overføres

På grunn av faseforskyvninger i flere prosjekter, som i hovedsak skyldes en vanskelig markedssituasjon, foreslås bevilgningen redusert med 57,1 mill. kroner til 1 350,3 mill. kroner i 2007.

Forslaget til bevilgningsendring har bakgrunn i endringer i bevilgningsbehovet for enkeltprosjekter, jf. tabell 3.3.

Stortinget har vedtatt en kostnadsramme for etablering av Halden fengsel på 1 063 mill. kroner, jf. St.prp. nr. 1 (2005–2006) og Budsjett-innst. S. nr. 5 (2005–2006). Byggemarkedet i Norge er for tiden meget stramt. Dette har i økende grad gitt seg utslag i færre anbud på prosjekter som har vært lagt ut i markedet til konkurranse, og i økt pris på oppdragene. Statsbygg har i mai innhentet anbud på flere store entrepriser for Halden fengsel. Dette gir indikasjoner på større kostnader enn forventet for prosjektet. Fornying- og administra-

Tabell 3.3 Bevilgningsbehov for enkeltprosjekter

	(i tusen kroner)		
	Saldert budsjett 2007	Forslag nå	Endring
Prosjekt Nytt Operahus	768 000	910 000	142 000
UiO Institutt for informatikk II (IFI 2)	360 000	200 000	-160 000
UMB Sørhellinga	105 000	82 000	-23 000
Halden Fengsel	134 500	118 400	-16 100
Sum	1 407 400	1 350 300	-57 100

sjonsdepartementet vil i samarbeid med Justis- og politidepartementet foreta en bearbeidelse av materialet og kvalitetssikring av tallene, og vil komme tilbake til Stortinget med saken på egnert måte.

Kap. 2445 Statsbygg

Post 33 Videreføring av ordinære byggeprosjekter

På grunn av faseforskyvninger for Regjeringens representasjonsanlegg, foreslås det at bevilgningen på reduseres med 68,6 mill. kroner til 403,8 mill kroner i 2007.

Kap. 2470 Statens Pensjonskasse

Post 24 Driftsresultat

Driftsresultatkravet foreslås samlet sett økt med 9,8 mill. kroner. Resultatkravet er på den ene side økt tilsvarende en beregnet reduksjon i avskrivningene med 11,4 mill. kroner. Endringen i avskrivningene skyldes at slutførte aktiveringer i 2006 ble lavere enn tidligere forutsatt. Motsvarende mindreinntekter budsjetteres over kap. 5491 Avskrivning på statens kapital i statens forretningsdrift, post 30 Avskrivninger.

På den annen side er de beregnede rentene av statens kapital oppjustert med 0,2 mill. kroner. Motsvarende merinntekter budsjetteres over kap. 5603 Renter av statens kapital i statens forretningsdrift, post 80 Renter av statens faste kapital. Det er i tillegg lagt opp til en reduksjon i resultatkravet med ca. 1,4 mill. kroner for å dekke kostnader knyttet til NAV-tilpasninger i 2007 som er direkte knyttet til ny utbetalingsløsning og datautveksling med NAV.

Samlet foreslås det en reduksjon i bevilgningen med 9,8 mill. kroner.

Kap. 4547 Gruppelivsforsikring (jf. kap. 1547)

Post 01 Premieinntekter

Bevilgningsanslaget endres noe som følge av at oppdaterte premieoversikter for 2007 legges til grunn.

Det foreslås å øke bevilgningen med 4 mill. kroner til 46 mill. kroner.

Andre saker

Klagenemda for offentlige anskaffelser

Klagenemda for offentlige anskaffelser (KOFA) gjør et viktig arbeid for å bidra til at det offentlige følger innkjøpsreglene. Nemndas tjenester er etterspurt, og de mottar et stort antall klager. I en periode har saksbehandlingstiden imidlertid vært for lang. Stortinget økte derfor bevilgningen til KOFA i 2006, og saksbehandlingstiden har etter dette gått betydelig ned. I tillegg har Fornyings- og administrasjonsdepartementet nå satt et måltall for saksbehandlingstiden i KOFA. Fra høsten 2007 skal KOFA ha som mål at den gjennomsnittlige saksbehandlingstiden ikke overskrider 3 måneder. For saker som gjelder klager på ulovlig direkteanskaffelser med adgang til å ilegge overtredelsesgebyr, kan det imidlertid være behov for en noe lengre saksbehandlingstid.

Avhending av statlig eiendom til barnehageformål

Som del av Regjeringens mål om full barnehagedekning, foreslås en romertallsfullmakt for 2007 som muliggjør direktosalg av statlig fast eiendom til kommuner forutsatt at eiendommen skal benyttes til barnehageformål og at salget skal skje til markedspris, jf. forslag til romertallsvedtak.

3.15 Finansdepartementet

Kap. 20 Statsministerens kontor

Post 01 Driftsutgifter

For å styrke arbeidet på presse- og informasjonssiden ved Statsministerens kontor foreslås det å øke bevilgningen under kap. 20 Statsministerens kontor, post 01 Driftsutgifter, med 950 000 kroner til en ny stilling i kontorets kommunikasjonsseksjon.

Kap. 21 Statsrådet

Post 01 Driftsutgifter

Lønnsøkning for politisk ledelse fra oktober 2006 og etterlønn for politikere har ført til økte utgifter. Som følge av dette foreslås det å øke bevilgningen under kap. 21 Statsrådet, post 01 Driftsutgifter, med 4,61 mill. kroner. Økningen skal også dekke en ekstra statssekretærstilling.

Kap. 1600 Finansdepartementet

Post 01 Driftsutgifter

Det foreslås at bevilgningen på kap. 1600, post 01 reduseres med 2,2 mill. kroner.

Kap. 1602 Kredittilsynet

Post 01 Driftsutgifter

System for kapitaldekningsrapportering (COREP)

CEBS (the Committee of European Banking Supervisors) etablerte i 2004 et prosjekt for felles europeisk kapitaldekningsrapportering (COREP – Common Reporting) for kredittinstitusjoner og verdipapirforetak. Målsettingen er at kapitaldekningsrapporteringen til tilsynsmyndighetene skal bli mest mulig lik i de ulike land. Dette vil bidra til å redusere rapporteringsbyrden for kredittinstitusjoner og verdipapirforetak som opererer i flere land, og vil gjøre utveksling av informasjon mellom tilsynsmyndighetene lettere.

Nytt kapitaldekningsregelverk for banker og verdipapirforetak ble vedtatt ved lov 30. juni 2006 nr. 39, jf. også forskrift 14. desember 2006 nr. 1506 (kapitalkravsforskriften). Reglene gjennomfører EØS-forpliktelser som svarer til EUs kapitaldekningsregelverk og retningslinjer for beregning av kapitaldekning fra Baselkomiteen (Basel II). Reglene trådte i kraft 1. januar 2007. Som følge av nytt regelverk er det nødvendig for Kredittilsynet å etablere en ny teknisk rapporteringsløsning, både

fordi innhold og struktur i den nye rapporteringen er forskjellig fra dagens rapportering, og fordi dagens løsning ble innført som en midlertidig løsning i påvente av Basel II-regelverket. Kredittilsynet ønsker, i likhet med de aller fleste EU/EØS-land, å bygge den nye kapitaldekningsrapporteringen på COREP. Det er inngått avtale om konsulentbistand til utvikling og etablering av systemet. Systemet skal være operativt fra 1. januar 2008.

Det foreslås å øke bevilgningen på kap. 1602, post 01 med 7 mill. kroner.

System for transaksjonsrapportering (TRS)

Kredittilsynet må, som følge av EØS-forpliktelser som svarer til direktiv 2004/39/EF om markeder for finansielle instrumenter (MiFID-direktivet), etablere et system for rapportering av verdipapirtransaksjoner (TRS). I Ot.prp. nr. 34 (2006–2007) om lov om verdipapirhandel og lov om regulerte markeder foreslås lovregler som blant annet gjennomfører MiFID-direktivet. Opprettelsen av et system for transaksjonsrapportering er nærmere omtalt i Ot.prp. nr. 34 (2006–2007), hvor det også er vist til at det vil være behov for ekstrabevilgninger på dette området.

De samlede kostnadene ved å utvikle TRS-løsningen og sette denne i drift, er av Kredittilsynet anslått til 12–16 mill. kroner. Anslaget er usikkert ettersom det fortsatt er uavklarte spørsmål knyttet til løsningene for systemet. Det foreslås å øke bevilgningen på kap. 1602, post 01 med 2,8 mill. kroner.

Oppsummering

Samlet foreslås bevilgningen under kap. 1602 Kredittilsynet, post 01 Driftsutgifter, økt med 9,8 mill. kroner.

Kap. 1610 Toll- og avgiftsetaten

Post 01 Driftsutgifter

Enhet for individuell verdifastsettelse av kjøretøy

Det vises til omtale av endrede regler for beregning av engangsavgift ved første gangs registrering av bruktimporterte kjøretøy i St.prp. nr. 66 (2005–2006). På grunn av senere oppstart enn opprinnelig planlagt for enhet for individuell verdifastsettelse av kjøretøy, foreslås det å redusere bevilgningen under kap. 1610, post 01 med 1 mill. kroner.

Elektronisk transitteringssystem

Toll- og avgiftsetatens elektroniske transitteringssystem (TET) er et system for utveksling av transitteringsinformasjon mellom toll- og avgiftsetaten i Norge og tollmyndighetene i andre land. TET er blant annet tilknyttet EUs felles system for transittering. For å kunne bruke nye versjoner av EUs transitteringssystem må programvaren som benyttes for å motta og oversette TET-meldinger, skiftes ut. Dette innebærer blant annet økte lisenskostnader for toll- og avgiftsetaten. Endringen må gjennomføres for at toll- og avgiftsetaten skal ha et fungerende transitteringssystem framover. Det foreslås på denne bakgrunn å øke bevilgningen på kap. 1610, post 01 med 1,5 mill. kroner.

Forvaltning av særavgifter

Det vises til omtale under kap. 1610 Toll- og avgiftsetaten, post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold. Det foreslås å øke bevilgningen under kap. 1610, post 01 med 2,5 mill. kroner til dekning av økte utgifter knyttet til toll- og avgiftsetatens forvaltning av særavgifter.

Oppsummering

Samlet foreslås bevilgningen under kap. 1610 Toll- og avgiftsetaten, post 01 Driftsutgifter, økt med 3 mill. kroner.

*Post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, kan overføres**Forvaltning av særavgifter*

Toll- og avgiftsetaten har ansvaret for forvaltningen av en rekke særavgifter. Omleggingen av enkelte av disse avgiftene blant annet i en mer miljøvennlig retning, har avdekket behov for å utvide kapasiteten i etatens IT-systemer som støtter avgiftsfastsettelsen og -innkrevningen. I tillegg er det behov for å styrke utviklings- og testmiljøer for å kunne implementere framtidige endringer i avgiftsregelverket på en raskere og mer fleksibel måte. Det foreslås å øke bevilgningen under kap. 1610, post 45 med 9,5 mill. kroner. Det vises for øvrig til omtale under kap. 1610 Toll- og avgiftsetaten, post 01 Driftsutgifter.

Kap. 1618 Skatteetaten*Post 01 Driftsutgifter**Tiltak vedrørende utenlandske arbeidstakere og næringsdrivende*

Det har den siste tiden vært en stor økning av utenlandske arbeidstakere og foretak i Norge. For å øke etterlevelsen av regelverket er det nødvendig med særskilte tiltak mot utenlandske borgere med kortvarig opphold i riket. Det er blant annet nødvendig med omfattende informasjons- og kontrollaktivitet rettet mot utenlandske næringsdrivende. Det er videre behov for tiltak for midlertidig å øke saksbehandlingskapasiteten knyttet til behandling av meldinger hos Sentralskattekontoret for utenlandssaker. Dette er viktig blant annet i forbindelse med innføring av ID-kort i byggenæringen – en ordning som etter planen skal tre i kraft høsten 2007. På denne bakgrunn foreslås bevilgningen på kap. 1618, post 01 økt med 12 mill. kroner.

Reorganisering av skatteetaten (ROS)

Det vises til omtale av ROS i St.prp. nr. 1 (2006–2007) for Finansdepartementet. I saldert budsjett for 2007 er det bevilget 46 mill. kroner til forberedelser og igangsetting av reorganisering av skatteetaten. Arbeidet med reorganisering av skatteetaten har vist seg å være mer kostnadskrevenne enn tidligere forutsatt. For 2007 er det anslått merkostnader på 20 mill. kroner, som blant annet gjelder aktiviteter som er nødvendig for å etablere nye regioner og sentralisere landsdekkende funksjoner. På denne bakgrunn foreslås det å øke bevilgningen under kap. 1618, post 01 med 20 mill. kroner. Finansdepartementet vil komme tilbake til saken i St.prp. nr. 1 (2007–2008).

Det vises for øvrig til forslag til ytterligere lovendringer i Ot.prp. nr. 61 (2006–2007) som følge av reorganiseringen.

Omdisponering

Det vises til omtale under kap. 1618 Skatteetaten, post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold. Bevilgningen på kap. 1618, post 01 foreslås økt med 100 mill. kroner.

Oppsummering

Samlet foreslås bevilgningen under kap. 1618 Skatteetaten, post 01 Driftsutgifter, økt med 132 mill. kroner.

Post 22 Større IT-prosjekter, kan overføres

Det vises til omtale av utvikling av nytt system for likning og saksbehandling (SL), senest i St.prp. nr. 1 (2006–2007) for Finansdepartementet. SL-prosjektet er forsinket. Bevilgningen på kap. 1618, post 22 foreslås derfor redusert med 57,6 mill. kroner. Kostnadsrammen for prosjektet på 165,5 mill. kroner er imidlertid uendret.

Post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, kan overføres

Bevilgningen under kap. 1618, post 45 dekker blant annet etatens utgifter til større IT-utskiftninger. Utskifting av IT-utstyr i skatteetaten skjer i mindre grad enn tidligere som store IT-prosjekter. Mindre omfattende utstyrsanskaffelser regnskapsføres i stor grad som driftsutgifter, og det foreslås derfor å omdisponere 100 mill. kroner fra kap. 1618, post 45 til kap. 1618 Skatteetaten, post 01 Driftsutgifter.

Kap. 1620 Statistisk sentralbyrå*Post 01 Driftsutgifter*

I forbindelse med behandlingen av statsbudsjettet for 2000 fattet Stortinget vedtak om å innføre entydig boligadresse i Norge. Mens det tidligere stort sett bare var eneboliger som hadde egen adresse, skulle dette heretter også gjelde flerbolighus der flere boliger hadde samme adresse.

Boligadresseprosjektet ble formelt avsluttet ved årsskiftet 2003/2004, og det hadde blant annet som mål å gi alle personer en unik adresse i folkeregisteret. Ved utgangen av 2006 var 94 pst. av befolkningen registrert med entydig adresse i folkeregisteret. For bosatte i bygninger med flere boliger var andelen 83 pst. på landsbasis. I Oslo, som utgjør 30 pst. av alle som skal ha bolignummer, var den tilsvarende andelen bare 67 pst. Over halvparten av alle manglene i landet er knyttet til Oslo. Heller ikke i Bergen anses dekningsgraden å være tilfredsstillende.

Etableringen av en entydig boligadresse innebærer blant annet at alle personer tildeles en unik adresse i folkeregisteret. Dette er avgjørende for å kunne gjennomføre en registerbasert folke- og bolig telling i 2011. En slik telling vil redusere kostnadene betydelig sammenliknet med skjema-baserte tellinger. God kvalitet og høy presisjon i adressesystemet vil gjøre informasjonen om boliger og husholdninger i den offentlige planleggingen mer nøyaktig, samtidig som det vil gjøre iden-

tifisering av bosted enklere ved politi-, brann- og ambulansetrykning.

Det er behov for å gjennomføre et prosjekt for å øke andelen med entydig boligadresse i Oslo og Bergen som en oppfølging av boligadresseprosjektet. Bevilgningen under kap. 1620, post 01 foreslås derfor økt med 3,3 mill. kroner.

Kap. 1632 Kompensasjon for merverdiavgift*Post 61 Tilskudd til kommuner og fylkeskommuner, ny ordning, overslagsbevilgning*

I saldert budsjett for 2007 er det bevilget 9 700 mill. kroner på denne posten. For 2006 er det regnskapsført 9 780 mill. kroner, og utviklingen i innkomne krav hittil i år viser en økning i forhold til samme periode i 2006. Det foreslås derfor at bevilgningen på kap. 1632, post 61 økes med 200 mill. kroner.

Kap. 1638 Kjøp av klimakvoter*Post 01 (Ny) Driftsutgifter, kan overføres*

Regjeringen går inn for at staten skal kjøpe klimagasskvoter for å dekke anslåtte utslipp ved statsansattes tjenestereiser med fly internasjonalt. Dette er utslipp som ikke inngår i Norges Kyoto-forpliktelse, og kvotene må derfor komme i tillegg til kvotene som kjøpes for å oppfylle Norges Kyoto-forpliktelse. Ordningen skal innføres med virkning fra 2007.

Kvotekjøpene skal håndteres parallelt med de kjøpene staten skal forestå for å dekke Kyoto-forpliktelsen, og vil også være underlagt de samme retningslinjene. Det innebærer at Finansdepartementet vil være ansvarlig for kvotekjøpene. For å sikre et regnskapsmessig skille mellom kvoter som kjøpes for å oppfylle Kyoto-protokollen, og kvoter som kjøpes for å dekke klimagassutslippene fra statsansattes internasjonale flyreiser, er det lagt opp til å opprette en ny post under kap. 1638.

Kvotekjøpene skal dekke anslåtte utslipp av CO₂ fra statsansattes internasjonale tjenestereiser med fly. Med statsansatte forstås i denne sammenheng de som defineres som statsansatte i henhold til Fornyings- og administrasjonsdepartementets årlige oversikt over antallet tilsatte i statlige virksomheter. Per 1. mars 2006 utgjorde dette totalt 133 057 arbeidstakere og 122 433 årsverk, jf. St.prp. nr. 1 (2006–2007) for Fornyings- og administrasjonsdepartementet. Ansatte i statsaksjeselskap, statsforetak og statlige virksomheter som er

omgjort til stiftelser, defineres ikke som statsansatte.

Med en internasjonal flyreise forstås i denne sammenhengen tjenestereise mellom Norge og et annet land. Med tjenestereise forstås pålagte eller godkjente reiser med fly av ikke fastsatt karakter i oppdrag for arbeidsgiver/oppdragsgiver.

Det har ikke latt seg gjøre å foreta nøyaktige beregninger av CO₂-utslippene knyttet til statsansattes internasjonale tjenestereiser med fly. Dette skyldes at det per i dag ikke eksisterer noen samlet oversikt over reisevirksomheten i staten. En slik samlet oversikt må omfatte ikke bare antallet reiser, men også lengden på den enkelte reise. En nøyaktig beregning ville derfor forutsette en manuell gjennomgang av hver enkelt reiseregning. En slik beregningsmetode er svært ressurskrevende og er ikke vurdert som hensiktsmessig.

Utslippene av CO₂ fra statsansattes internasjonale tjenestereiser er anslått med utgangspunkt i tilgjengelig informasjon om reisevirksomheten til et bredt utvalg av departementene. Basert på en antagelse om at reisevirksomheten i de utvalgte departementene er representativ for den samlede reisevirksomheten i staten, kan det anslås at statsansattes internasjonale tjenestereiser med fly gir et CO₂-utslipp på om lag 120 000 tonn per år. Med en forventet gjennomsnittlig kvotepris for 2007 og 2008 på 100 kroner per tonn CO₂, kan den samlede kvotekostnaden knyttet til statsansattes internasjonale tjenestereiser med fly anslås til om lag 12 mill. kroner for 2007. Det foreslås derfor at det samlet legges opp til å bruke 12 mill. kroner for å dekke kjøp av klimagasskvoter for de anslåtte CO₂-utslippene fra statsansattes internasjonale tjenestereiser med fly i 2007.

Det legges til grunn at kvotene betales ved levering, og ikke ved kontraktsinngåelse, jf. omtale av retningslinjene for kvotekjøp i St.meld. nr. 2 (2006–2007) Revidert nasjonalbudsjett 2007. Det er ikke hensiktsmessig å kreve levering av kvoter tilsvarende hele utslippet i 2007 innen 31. desember 2007. På usikkert grunnlag anslås det at om lag halvparten av kvotekostnaden for 2007 kan komme til betaling i år. Det foreslås derfor at det for 2007 bevilges 6 mill. kroner på kap. 1638, post 01. Det foreslås videre en fullmakt til å inngå avtaler om kjøp av klimakvoter utover foreslått bevilgning for inntil 6 mill. kroner.

Fra og med 2008 legges det opp til at bevilgningen vil baseres på faktisk reisevirksomhet, jf. omtale i St.meld. nr. 2 (2006–2007) Revidert nasjonalbudsjett 2007.

Kap. 1651 Statsgjeld, avdrag og innløsning

Post 98 Avdrag på innenlandsk statsgjeld, overslagsbevilgning

I saldert budsjett for 2007 er det bevilget 36 020,1 mill. kroner på denne posten. Ved slutten av 2006 ble det foretatt ekstraordinære tilbakekjøp av et statsobligasjonslån med forfall i januar 2007. Disse tilbakekjøpene ble regnskapsført som avdrag i 2006. Slike tilbakekjøp budsjetteres det ikke med da det på forhånd er vanskelig å vite omfanget av disse transaksjonene. På denne bakgrunn foreslås det at bevilgningen på kap. 1651, post 98 reduseres med 6 374 mill. kroner.

Kap. 4634 Statens innkreivingsentral

Post 86 Bøter, inndragninger

På grunnlag av nye anslag foreslås det å øke bevilgningen under kap. 4634, post 86 med 50 mill. kroner.

Post 88 Forsinkelsesgebyr, Regnskapsregisteret

På grunnlag av nye anslag foreslås det å øke bevilgningen under kap. 4634, post 88 med 15 mill. kroner.

Kap. 5491 Avskrivning på statens kapital i statens forretningsdrift

Post 30 Avskrivninger

Avskrivninger under forvaltningsbedriftenes driftsbudsjett inntektsføres på denne posten. Forslag til endringer på bevilgningen til Statens Pensjonskasse påvirker posten med netto 11,4 mill. kroner, jf. omtale av under kap. 2470, post 24. Bevilgningen på posten foreslås derfor redusert med 11,4 mill. kroner.

Kap. 5536 Avgift på motorvogner mv.

Post 71 Engangsavgift på motorvogner mv.

Det vises til omtale i kapittel 2 Forslag om endrede skatte- og avgiftsbestemmelser. Bokført virkning av tiltaket knyttet til innføringen av en støtteordning ved kjøp av E85-biler ved at det gis et fradrag i engangsavgiften på 10 000 kroner fra 1. juli 2007 er beregnet til 20 mill. kroner. Bevilgningen på kap. 5536, post 71 foreslås på denne bakgrunn redusert med 20 mill. kroner. Anslagsendringer på kapitlet er ikke medregent i vedtaket, og vil eventuelt bli

foreslått endret i forbindelse med ny saldering av statsbudsjettet for 2007 til høsten.

Kap. 5580 Sektoravgifter under Finansdepartementet

Post 70 Kredittilsynet, bidrag fra tilsynsenhetene

Det vises til omtale under kap. 1602 Kredittilsynet, post 01 Driftsutgifter. Ettersom Kredittilsynet er selvfinansiert, foreslås bevilgningen på kap. 5580, post 70 økt med 9,8 mill. kroner.

Kap. 5603 Renter av statens kapital i statens forretningsdrift

Post 80 Renter av statens faste kapital

Renter av statens kapital i forvaltningsbedriftene føres på denne posten. Forslag til endringer på bevilgningen til Statens Pensjonskasse påvirker posten med en økning på 0,2 mill. kroner. Bevilgningen på posten foreslås derfor økt med 0,2 mill. kroner.

Kap. 5605 Renter av statskassens kontantbeholdning og andre fordringer

Post 84 Av driftskreditt til statsbedrifter

I 2002 ble det opprettet en låneordning for de regionale helseforetakene og Svinesundsforbindelsen AS. Rentene kapitaliseres og tillegges lånene gjennom en egen lånebevilgning for opptreksrenter under de respektive fagdepartementene, jf. kap. 732, post 91 og kap. 1322, post 92. Kap. 5605, post 84 er den motsvarende inntektsposten. I saldert budsjett for 2007 er det bevilget 220 mill. kroner under kap. 5605, post 84. Som følge av en foreslått økning under kap. 1322, post 92, foreslås bevilgningen på kap. 5605, post 84 økt med 680 000 kroner.

Kap. 2309 Tilfeldige utgifter

Post 01 Driftsutgifter

Reserven for tilleggsbevilgninger på kapittel 2309 Tilfeldige utgifter skal dekke utgifter til gjennomføringen av inntektsoppgjør der staten er part, til regulering av folketrygdens grunnbeløp og til uforutsette utgifter. Bevilgningen utgjør i saldert budsjett 9 674,7 mill. kroner.

Lønnsveksten fra 2005 til 2006 anslås av det Tekniske beregningsutvalget for inntektsoppgjørene (TBU) til 4,1 pst. Dette er 0,6 prosentenheter høyere enn lagt til grunn ved reguleringen av grunnbeløpet i folketrygden fra 1. mai 2006. Reninglinjene som Stortinget har fastsatt for regulering av grunnbeløpet i folketrygden, innebærer at det kompenseres for dette i forbindelse med reguleringen av grunnbeløpet i folketrygden fra 1. mai 2007. Videre er lønnsvekstanslaget fra 2006 til 2007 oppjustert med ¼ prosentpoeng fra Nasjonalbudsjettet 2007. Oppjusteringen av anslått lønnsvekst innebærer at det må påregnes høyere utgifter i 2007 til lønn og trygdeytelser enn lagt til grunn da Stortinget behandlet statsbudsjettet for 2007 i fjor høst. Stortingsproposisjoner om bevilgningsendringer i tilknytning til lønns- og trygdeoppgjørene vil bli fremmet senere i vår. For å ta tilstrekkelig høyde for bevilgningene i forbindelse med lønns- og trygdeoppgjør foreslås det nå å øke bevilgningen til tilfeldige utgifter på kap. 2309 med om lag 1,6 mrd. kroner.

Det foreslås at bevilgningen på kapittel 2309 økes med 1 551,2 mill. kroner.

Kap. 5309 Tilfeldige inntekter

Post 29 Ymse

I saldert budsjett er det under kapittel 5309 bevilget 52,8 mill. kroner.

Med hjemmel i verdipapirhandelloven § 14–1 har Oslo Børs ilagt Seadrill Ltd daglige bøter på til sammen 38 mill. kroner i anledning manglende overholdelse av tilbudsplikt overfor aksjonærene i Eastern Drilling ASA. Bøtene skal tilfalle statskassen, jf. verdipapirhandelloven § 14–1 annet ledd. Det foreslås på denne bakgrunn at bevilgningen økes med 38 mill. kroner.

Andre saker

Toll- og avgiftsetatens tilpasninger til Au2sys

Det vises til omtale av toll- og avgiftsetatens tilpasninger til Au2sys, senest i St.prp. nr. 1 (2006–2007) for Finansdepartementet, s. 62–63. Arbeidet med Au2sys er forsinket, jf. omtale i St.prp. nr. 68 (2006–2007) Om ein del saker på Samferdselsdepartementets område. Finansdepartementet vil komme tilbake til saken i St.prp. nr. 1 (2007–2008) for Finansdepartementet.

3.16 Forsvarsdepartementet

Kap. 1700 Forsvarsdepartementet

Post 01 Driftsutgifter

Posten foreslås redusert med 2 mill. kroner for å kunne bidra til finansiering av et økt antall utenlandsstillinger. Disse stillingene budsjetteres på kapittel 1725, post 01, jf. omtale under dette budsjettkapitlet.

Kap. 1710 Forsvarsbygg og nybygg og nyanlegg

Post 24 Driftsresultat

Krav til driftsresultat foreslås endret med totalt 338 mill. kroner.

48 mill. kroner av bevilgningsforslaget omfatter lavere avskrivninger enn tidligere beregnet (reduisert fra 558 mill. kroner til 510 mill. kroner). Denne reduksjonen inndeckes ved å redusere bevilgningen til investeringer i nybygg og anlegg (EBA) tilsvarende, jf. omtalen under kapittel 1720, post 47. Avskrivningene er teknisk bestemt ift. registrerte balanseverdier for Forsvarets eiendommer, bygg og anlegg.

De resterende 290 mill. kroner av bevilgningsforslaget inndeckes ved å redusere materiellinvesteringene tilsvarende, jf. kapittel 1760, post 45, og brukes til å styrke reguleringsfondet. Reguleringsfondet er en regnskapsmessig størrelse til avstemning av driftsresultatet for det enkelte år. Styrkingen vil sikre opprettholdelse og eventuelt forbedring av tilstandsgraden (teknisk kvalitet) på bygningsmassen slik at statens eierforpliktelser ivaretas på en tilfredsstillende måte.

Post 47 Nybygg og nyanlegg

Det foreslås en netto økning av posten med 502 mill. kroner.

Det er i 2007 og 2008 betydelig behov for å forsere bygge- og anleggsprosjekter i Forsvaret, grunnet bl.a. oppbyggingen av Hæren, omstillingen av Forsvarets logistikkorganisasjon, planlagte materiellinvesteringer, og generelt behov for oppgradering av infrastruktur og mer driftseffektiv bygningsmasse i garnisonene. Det er også behov for økte vedlikeholdsmidler for å opprettholde verdien av eksisterende bygningsmasse samt bevare historiske festningsverk som Forsvaret har forvaltningsansvaret for.

Investeringsplanen for 2006 inneholdt flere nye prosjekter hvor planleggingen tok lengre tid enn

forventet. Produksjonen ble samlet sett også påvirket av et stramt leverandørmarked, både innenfor entreprenør- og konsulentbransjen. Dette medførte at deler av planlagt utbetalingsbehov ble forsinket og forskjøvet fra 2006 til 2007.

De opprinnelige planlagte årlige avsetninger til bygge- og anleggsinvesteringer i inneværende langtidsperiode 2005–2008 har vist seg å være for lave i forhold til behovet.

Nettøkningen på 502 mill. kroner finansieres ved å omdisponere 150 mill. kroner fra kapittel 1760, postene 44 og 48. Videre foreslås det en omdisponering fra kapittel 1760, post 45 med 400 mill. kroner. Som tidligere nevnt er det også innarbeidet en reduksjon på 48 mill. kroner som følge av endret krav til driftsresultat på dette kapitlets post 24.

Kap. 1719 Fellesutgifter og tilskudd til foretak under Forsvarsdepartementet

Post 01 Driftsutgifter

Posten foreslås økt med 13 mill. kroner.

En økning på 10 mill. kroner er begrunnet i endret posteringspraksis vedrørende utgifter til strategisk lufttransport, som tidligere er blitt postert på kapittel 1760, post 45, samt 3 mill. kroner grunnet andre ymse merbehov.

Post 78 Norges tilskudd til NATOs driftsbudsjett

Posten foreslås redusert med 33 mill. kroner.

I budsjettet for 2007 lå det inne planlagte økninger i utgiftene til NATOs driftsbudsjett. Dette har sammenheng med NATOs internasjonale operasjoner, og da spesielt i Afghanistan. Internt i NATO er det imidlertid ikke blitt enighet om disse utgiftsøkningene. Hensynet til realistisk budsjettering tilsier derfor at posten anbefales redusert inntil en eventuell enighet oppnås.

Kap 1720 Felles ledelse og kommandoapparat

Post 01 Driftsutgifter

Posten foreslås redusert med netto 86,906 mill. kroner.

Økning i dimisjonsgodtgjørelsen i 2007 er et viktig tiltak for å gi vernepliktige mannskaper som gjennomfører førstegangstjenesten, bedre betingelser. Statusheving av verneplikten har høy prioritet, og en økning i dimisjonsgodtgjørelsen er derfor et prioritert tiltak for å nå målet om at de verne-

pliktige skal ha en god og utviklende førstegangstjeneste, herunder en tilfredsstillende økonomisk godtgjøring. For at økningen skal følge budsjettåret, noe som vil oppleves mer naturlig og rettferdig, foreslås økningen gitt tilbakevirkende kraft fra 1. januar 2007. Posten er tilført 7 mill. kroner som følge av dette.

Endringen for øvrig gjelder omdisponering av 67,4 mill kroner til post 50 pga. høyere utgifter enn budsjettert til personell som er gitt førtidspensjon, jf. post 50. Dessuten foretas det omdisponeringer på 26,5 mill. kroner som i all hovedsak skyldes overføring av oppgaver til andre budsjettkapitler.

Post 50 Overføringer Statens pensjonskasse

Posten foreslås økt med 67,4 mill. kroner.

37 mill. kroner har sammenheng med at antall innvilgede førtidspensjoner har vist seg å bli høyere enn forutsatt på budsjetteringstidspunktet. Øvrig økning på 30 mill. kroner skyldes budsjettering av arbeidsgiveravgift for førtidspensjoner.

Kap. 1725 Fellesinstitusjoner og -utgifter under Forsvarsstaben

Post 01 Driftsutgifter

Det foreslås en netto økning av posten med 3,705 mill. kroner.

En økning på 13 mill. kroner dreier seg om finansiering av et høyere antall utenlandsstillinger enn det som det ble budsjettert for ved fremleggelsen av St.prp. nr. 1 (2006–2007). Merbehovet fremkommer som følge av at utenlandsstillinger som er vedtatt nedlagt, ikke kan avvikles før beordringstiden for hver enkelt stilling er over. Effekten av stillingsnedleggelsene vil dermed først vise seg etter 1–3 år. Målet i gjeldende langtidsplan for Forsvaret om å redusere antall utenlandsstillinger vil bli fulgt opp.

En reduksjon på 9,3 mill. kroner omfatter i all hovedsak omdisponeringer som følge av at oppgaver som er budsjettert på dette kapitlet, overføres til andre kapitler på forsvarsbudsjettet.

Kap. 4725 Fellesinstitusjoner og -utgifter under Forsvarsstaben

Post 01 Driftsinntekter

Det foreslås en økning i inntekter på 29 mill. kroner i forhold til vedtatt budsjett 2007. Etter forlik mellom Forsvaret og Siemens er det foretatt en ekstraordinær tilbakebetaling fra Siemens på 29 mill. kroner i 2007 grunnet tidligere overfakture-

ring av IKT-leveranser til Forsvaret. Inntektsøkning på 29 mill. kroner på kapittel 4725, post 01, foreslås brukt til tilsvarende styrking av kapittel 1792 Norske styrker i utlandet, post 01 Driftsutgifter til dekning av merutgifter i forbindelse med norsk ledelse av Kabul internasjonale flyplass, jf. omtalen under kapittel 1792.

Kap. 1731 Hæren

Post 01 Driftsutgifter

Posten foreslås redusert med 40,796 mill. kroner.

Reduksjonen skyldes i all hovedsak at budsjettering av Regional støttefunksjon er overført fra Hærens kapittel til kapittel 1740 Forsvarets logistikkorganisasjon.

Kap. 1732 Sjøforsvaret

Post 01 Driftsutgifter

Det foreslås en reduksjon av posten med 31,879 mill. kroner.

Reduksjonen gjelder i all hovedsak omdisponeringer som følge av overføring av oppgaver til andre kapitler på forsvarsbudsjettet.

Kap. 1733 Luftforsvaret

Post 01 Driftsutgifter

Posten foreslås redusert med 37,132 mill. kroner.

En reduksjonen på 29,232 mill. kroner skyldes at budsjettering av Regional støttefunksjon er overført fra Luftforsvarets kapittel til kapittel 1740 Forsvarets logistikkorganisasjon.

Øvrig reduksjon på 7,9 mill. kroner gjelder i all hovedsak omdisponeringer som følge av overføring av oppgaver fra Luftforsvarets budsjettkapittel til kapittel 1791 Redningshelikoptertjenesten.

Kap. 1734 Heimevernet

Post 01 Driftsutgifter

Det foreslås en reduksjon av posten med 12,942 mill. kroner.

Reduksjonen skyldes i all hovedsak at budsjetteringen av Regional støttefunksjon er overført fra Heimevernets budsjettkapittel til kapittel 1740 Forsvarets logistikkorganisasjon.

Kap. 1740 Forsvarets logistikkorganisasjon

Post 01 Driftsutgifter

Posten foreslås økt med 129,296 mill. kroner.

Økningen skyldes at budsjettering av Regional støttefunksjon er overført fra forsvarsgrenenes budsjettkapitler til kapittel 1740 Forsvarets logistikkorganisasjon.

Kap. 1760 Nyanskaffelser av materiell og nybygg og nyanlegg

Post 01 Driftsutgifter

Det foreslås en reduksjon på 33,5 mill. kroner grunnet mindrebehov på posten i 2007.

Post 44 Fellesfinansierte bygge- og anleggsarbeider

Det foreslås en reduksjon på 50 mill. kroner grunnet et prognostisert mindrebehov på posten i 2007. Midlene omdisponeres til kapittel 1710, post 47.

Post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold

Posten foreslås redusert med 717 mill. kroner. 400 mill. kroner av disse foreslås omdisponert til kapittel 1710, post 47. Videre foreslås 290 mill. kroner omdisponert til kapittel 1710, post 24. Det vises til redegjørelse under kapittel 1710, henholdsvis postene 24 og 47. En reduksjon på 15 mill. kroner skyldes endret posteringspraksis knyttet til personlig bekledning og utrustning. Denne utgiften er tidligere postert på kapittel 1760, post 45, men vil i 2007 bli postert på kapittel 1792, post 01. En reduksjon på 12 mill. kroner skyldes et behov for å finansiere ymse merbehov på andre kapitler på forsvarsbudsjettet.

Forslaget innebærer en omdisponering av midler fra materiellinvesteringer til nybygg. Bakgrunnen for det kortsiktige mindrebehovet for materiellinvesteringer i 2007 er leverandørforsinkelser og forsinkelser i forberedelse av prosjekter (grunnet ressurs og kompetansemangel i Forsvarsdepartementet og Forsvarets logistikkorganisasjon). Ved å se de totale investeringene i sammenheng, vil man kunne unngå forsinkelser i den planlagte strukturoppbyggingen i Forsvaret.

Post 48 Bygge- og anleggsarbeider, fellesfinansiert andel

Posten foreslås redusert med 100 mill. kroner grunnet mindrebehov på posten i 2007. Midlene omdisponeres til kapittel 1710, post 47.

Aktivitet og prosjektfremdrift har i 2006 vært lavere på kapittel 1760, postene 44 og 48, enn forutsatt i budsjettet. Midler foreslås derfor omdisponert til nasjonale bygge- og anleggsinvesteringer

hvor behovet forventes å være større i 2007, jf. kapittel 1710, post 47.

Kap. 1790 Kystvakten

Post 01 Driftsutgifter

Det foreslås en økning på posten med 7,694 mill. kroner.

Økningen omfatter omdisponeringer pga. overføring av oppgaver fra kapittel 1732 Sjøforsvaret.

Kap. 1791 Redningshelikoptertjenesten

Post 01 Driftsutgifter

Posten foreslås økt med 7 mill. kroner.

Økningen har sammenheng med omdisponeringer som følge av overføring av oppgaver fra kapittel 1733 Luftforsvaret.

Kap. 1792 Norske styrker i utlandet

Post 01 Driftsutgifter

Posten foreslås økt med totalt 281 mill. kroner.

Det er høsten 2006 og i 2007 iverksatt nye militære utenlandsoppdrag som ikke var kjent eller tilstrekkelig avklart på det tidspunkt St.prp. nr. 1 (2006–2007) ble lagt frem, i budsjettproposisjonen omtalt som ikke-påregnelige oppdrag. Dette gjelder:

- Norsk MTB-bidrag i UNIFIL II i perioden oktober 2006 – april 2007.
- Spesialstyrker til Afghanistan (International Security Assistance Force – ISAF) fra mars til september 2007.
- Norsk ledelse av Kabul internasjonale flyplass (KAIA) fra april til oktober 2007.

På bakgrunn av nøkterne anslag over de operasjonsrelaterte merutgiftene til disse bidragene har regjeringen lagt opp til en finansiering av disse som vil være tilstrekkelig for gjennomføring av ovennevnte oppdrag. Regjeringen foreslår at det gis en tilleggsbevilgning på 190 mill. kroner på forsvarsbudsjettet, som skal dekke utgiftene forbundet med det norske MTB-bidraget i UNIFIL II samt spesialstyrkebidraget til ISAF i 2007. Den resterende del av merutgiften, som beløper seg til 29 mill. kroner og skal dekke bidraget til KAIA i 2007, foreslås dekket inn ved å disponere merinntekten (avtalen med Siemens) på kapittel 4725, post 01, jf. kapittel 4725, post 01, mot tilsvarende parallell utgiftsøkning av kapittel 1792, post 01.

Ut over ovennevnte foreslås posten tilført ytterligere 62 mill. kroner gjennom omdisponeringer på

forsvarsbudsjettet. 15 mill. kroner har sammenheng med endret posteringspraksis for personlig bekledning og utrustning som tidligere ble postert på kapittel 1760, post 45. I tillegg kommer 47 mill. kroner pga. økte utgifter ved bruk av mannskaper vervet direkte fra førstegangstjenesten til utenlandsoperasjoner, noe som skyldes Norges innmelding av en vesentlig del av Telemark bataljon til NATO Response Force 8.

Kap. 1795 Kulturelle og allmennyttige formål

Post 01 Driftsutgifter

Det foreslås en netto økning av posten med 15,060 mill. kroner.

Økningen omfatter utgifter til eiendom, bygg og anlegg til Forsvarets musikk og Forsvarsmuseet på til sammen 7,56 mill. kroner, samt en generell styrking av driftsbudsjettet til Forsvarets musikk på 7,5 mill. kroner. Utgiftsøkningene finansieres med tilsvarende reduksjoner fordelt på driftskapitler i Forsvarets militære organisasjon og under Forsvarsdepartementet.

3.17 Olje- og energidepartementet

Kap. 1800 Olje- og energidepartementet

Post 21 Spesielle driftsutgifter, kan overføres

I forbindelse med St.prp. nr. 22 (2006–2007) Om endringer av løyvingar på statsbudsjettet for 2006 m.m. under Olje- og energidepartementet ble det bestemt at salget av beredskapsbeholdningene av petroleumsprodukter skulle utsettes fra 2006 til 2007. Dette innebærer at utgiftene knyttet til lagerleie av beholdningene øker med anslagsvis 4 mill. kroner utover disponible midler. Videre har Olje- og energidepartementet flere store utredningsopp-gaver under arbeid i 2007, blant annet evalueringen av energiloven. Deler av ovennevnte utgifter kan dekkes innenfor eksisterende bevilgning. Samlet sett er det et behov for å øke bevilgningen under posten med 7 mill. kroner.

På bakgrunn av ovenstående foreslås det å øke bevilgningen fra 30,1 mill. kroner til 37,1 mill. kroner i 2007. Deler av økningen foreslås inndekket gjennom en reduksjon av bevilgningen under kap. 1830 Forskning, post 50 Norges forskningsråd.

Fullmakt til å pådra forpliktelser utover gitt bevilgning

Regjeringen har besluttet å sette i gang arbeid med en helhetlig forvaltningsplan for Norskehavet. Det tas sikte på å legge fram forvaltningsplanen i en stortingsmelding våren 2009. Olje- og energidepartementet har ansvar for bidraget relatert til petroleumsvirksomhet i forvaltningsplanen, herunder utredning av miljømessige konsekvenser av petroleumsvirksomhet. Basert på erfaringene fra forvaltningsplanen for Barentshavet og havområdene rundt Lofoten, budsjetteres arbeidene med forvaltningsplan for Norskehavet til 8–9 mill. kroner under Olje- og energidepartementet. Budsjettanslaget omfatter utgifter til eksterne studier og ekstern bistand knyttet til koordinering og sammenfatning av studiene. Det foreslås at en i 2007 kan inngå kontrakter for totalbeløpet, mens utbetalingene i år anslås til om lag 5–6 mill. kroner. Olje- og energidepartementet har gitt Norges forskningsråd i oppdrag å administrere gjennomføringen av en utredning knyttet til bruk av thorium til energiproduksjon. Selve utredningen skal utføres av et utvalg nedsatt av Norges forskningsråd i samarbeid med Olje- og energidepartementet. Utvalget vil bestå av representanter fra ulike fagmiljøer i Norge og internasjonalt. Det tas sikte på at utredningen ferdigstilles innen utløpet av 2007. Arbeidet er foreløpig budsjettert til 2 mill. kroner, hvorav om lag 1 mill. kroner anslås utbetalt i 2007.

På bakgrunn av ovennevnte foreslås det at fullmakten til å inngå forpliktelser utover gitt bevilgning i 2007 økes med 4,5 mill. kroner, fra 2,5 mill. kroner til 7 mill. kroner, jf. forslag til romertallsvedtak.

Kap. 1810 Oljedirektoratet

Post 01 Driftsutgifter

Havhesten barnehage i Oljedirektoratet er overdratt til Stavanger kommune med virkning fra 1. januar 2007. Driftsutgiftene foreslås som følge av dette redusert med 4,1 mill. kroner, fra 171,2 mill. kroner til 167,1 mill. kroner i 2007. Inntektene under kap. 4810, post 08 nedjusteres med tilsvarende beløp.

Kap. 4810 Oljedirektoratet

Post 08 Inntekter barnehage

Havhesten barnehage i Oljedirektoratet er overdratt til Stavanger kommune med virkning fra 1. januar 2007. Inntektene knyttet til barnehagedrif-

ten foreslås derfor redusert med 4,1 mill. kroner til null, jf. kap. 1810, post 01.

Kap. 1820 Norges vassdrags- og energidirektorat

Post 01 Driftsutgifter

Grunnet sterk økning i antall nye konsesjoner i 2006 og 2007 er det behov for økte ressurser til dam- og miljøtilsynet. Videre er det behov for å styrke Norges vassdrags- og energidirektorats (NVE) arbeid med å videreutvikle sikringstiltak, beredskap og krisehåndtering innen kraftforsynin- gen. Gjennom retningslinjer, veiledning, øvelser og tilsyn arbeider NVE for å styrke kraftforsynin- gens evne til å forebygge og håndtere ulike former for uønskede hendelser.

Det foreslås å øke bevilgningen for 2007 med 2,2 mill. kroner, fra 272,9 mill. kroner til 275,1 mill. kroner. Dam-, miljø- og beredskapstilsyn er gebyr- finansiert og en tilsvarende økning foreslås der- med på inntektssiden, jf. kap. 4820, post 01.

Post 22 Sikrings- og miljøtiltak i vassdrag, kan overføres

Det ble bevilget 52 mill. kroner til hastetiltak etter flomskadene på Vestlandet høsten 2005 og i Trøn- delag i 2006, jf. St.prp. nr. 66 Tilleggsbevilgninger og omprioriteringer i statsbudsjettet 2006 og Innst. S. nr. 205 (2005–2006). Bevilgningen var basert på beste tilgjengelige kostnadsoverslag på forslags- tidspunktet. Etter grundigere befaringer, detalj- planlegging av tiltak og anbudsinnhenting er kost- nadsanslagene justert. Nødvendige tiltak etter storflommene budsjetteres nå til totalt 66,5 mill. kroner, 14,5 mill. kroner høyere enn tidligere esti- mert.

Økte kostnader skyldes flere forhold. Enkelte av tiltakene har vist seg å være mer omfattende og kompliserte enn først antatt, og enkelte steder er det avdekket behov for ytterligere tiltak. I tillegg medfører høy aktivitet i bygge- og anleggsbransjen økte kostnader.

Det er viktig å forebygge nye hendelser ved å gjennomføre oppryddingen og sikring etter de store flommene i 2005 og 2006 så raskt som mulig. Det foreslås på denne bakgrunn å øke bevilgnin- gen med 14,5 mill. kroner, fra 79,0 mill. kroner til 93,5 mill. kroner. Forslag om økt bevilgning til sik- ringstiltak under denne posten medfører at ansla- get for innbetaling av distriktsandeler kan oppjus- teres med 2,9 mill. kroner, fra 19,0 mill. kroner til 21,9 mill. kroner, jf. kap. 4820, post 40.

Kap. 4820 Norges vassdrags- og energidirektorat

Post 01 Gebyrinntekter

Økte utgifter i forbindelse med dam-, miljø- og beredskapstilsynet under kap. 1820, post 01 øker grunnlaget for innkreving av gebyrer tilsvarende. På bakgrunn av dette foreslås det å øke bevilgnin- gen med 2,2 mill. kroner, fra 30,9 mill. kroner til 33,1 mill. kroner, jf. kap. 1820, post 01.

Post 40 Sikrings- og miljøtiltak i vassdrag

Som følge av forslag om økt bevilgning til sikrings- tiltak under kap. 1820, post 22 oppjusteres anslaget for innbetaling av distriktsandeler med 2,9 mill. kroner, fra 19,0 mill. kroner til 21,9 mill. kroner. Det er imidlertid knyttet usikkerhet til når dis- triktsandelene blir innbetalt.

Kap. 1825 Omlegging av energibruk og energiproduksjon

Post 21 Spesielle driftsutgifter, kan overføres

Det vises til St.prp. nr. 50 (2006–2007) Om sam- tykke til deltakelse i en beslutning i EØS-komiteen om innlemmelse i EØS-avtalen av EUs rammepro- gram for konkurransevne og innovasjon (2007– 2013). I proposisjonen foreslås det at Norge deltar i rammeprogrammet Competitiveness and Innova- tion Programme (CIP), som løper over perioden 2007–2013. Kontingentutgiftene for 2007 knyttet til EU-programmer anslås å øke med om lag 7,5 mill. kroner i forhold til i 2006. Det legges opp til føl- gende inndekning av økningen i kontingentutgif- tene for 2007:

- Olje- og energidepartementets nasjonale ek- spert knyttet til EU-programmet foreslås dek- ket over Olje- og energidepartementets ordi- nære driftsbudsjett, kapittel 1800, post 01, iste- denfor under denne posten.
- Reduksjon i særskilte samfinansieringsmid- lene til EU-programmet over denne posten som kanaliseres gjennom Enova. Det åpnes imidlertid for at Enova kan benytte midler fra Energifondet til tilsvarende formål.
- I 2006 ble det bevilget 5 mill. kroner for å styrke Enovas informasjonsvirksomhet rettet mot husholdninger og næringsliv, jf. St.prp. nr. 82 (2005–2006) Tiltak for å begrense elektrisi- tetsbruken i husholdninger. Midlene er så langt ikke kommittert. Det foreslås å redusere midlene over statsbudsjettet til informasjons- kampanjen Enova planlegger å gjennomføre

før fyringssesongen 2007/2008 med 3 mill. kroner.

Med bakgrunn i ovenstående inndekning foreslås det at økte kontingentutgifter dekkes innenfor gjeldende bevilgning.

Kap. 1830 Forskning

Post 50 Norges forskningsråd

Det foreslås å redusere bevilgningen til Norges forskningsråd med 3,0 mill. kroner, fra 438,5 mill. kroner til 435,5 mill. kroner. Forslaget til reduksjon er knyttet til delvis inndekning av økte utgifter under kap. 1800 Olje- og energidepartementet, post 21 Spesielle driftsutgifter, jf. omtale under kap. 1800, post 21.

Kap. 1833 CO₂-håndtering

Post 21 Spesielle driftsutgifter, kan overføres

I Soria Moria-erklæringen heter det at Regjeringen vil sørge for at arbeidet med å etablere et fullskalaanlegg for CO₂-fjerning på Kårstø startes, og bidra økonomisk til dette. Målet i Soria Moria-erklæringen er at fjerning av CO₂ skal skje innen 2009, slik at det blir mulig å bruke denne som trykkstøtte for felt i Nordsjøen. Som et ledd i dette arbeidet ble Gassco, Gassnova og Petoro i desember 2005 gitt i oppdrag å starte innledende forhandlinger mellom de kommersielle aktørene i en CO₂-kjede. Analysene av potensielle CO₂-kjeder viser at det per i dag ikke er betalingsvillighet for bruk av fanget CO₂ fra Kårstø til økt oljeutvinning i Nordsjøen. Videre leverte Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) i desember 2006 en rapport som beskriver tekniske, økonomiske og framdriftsmessige forhold ved et anlegg for fangst og lagring av CO₂ på Kårstø. Regjeringen har videre stort fokus på samarbeidet om CO₂-håndtering på Mongstad. I denne sammenheng ble St.prp. nr. 49 (2006–2007) Om samarbeid om håndtering av CO₂ på Mongstad, lagt fram 2. mars 2007. Regjeringens mål er å videreutvikle norsk kompetanse og teknologi slik at Norge kan bli ledende innen håndtering av CO₂.

Kårstø

I desember 2006 la NVE frem en omfattende og grundig rapport fra arbeidet med forprosjekteringen av et fangstanlegg i tilknytning til Naturkrafts kraftverk på Kårstø. Et slikt CO₂-fangstanlegg vil være ti ganger større enn det største tilsvarende anlegg som finnes i verden i dag. Ifølge NVEs rap-

Tabell 3.4 Tiltakskostnader

Driftstid	Tiltakskostnad
8 000 timer	700 kr/tonn
5 000 timer	1 000 kr/tonn
2 000 timer	2 200 kr/tonn

port, vil en forsvarlig og ambisiøs tidsplan tidligst gi oppstart i årsskiftet 2011/2012. Oppstart i 2009 vurderes som ikke gjennomførbart.

På grunnlag av blant annet teknologistudier, vurderinger av leveranser og avtaler med omkringliggende virksomheter, utredninger av transportløsninger og markedet for materialer, utstyr og personell, anslår NVE kostnadene i planleggingsfasen til om lag 330 mill. kroner. Investeringskostnadene for CO₂-fangstanlegget er anslått til om lag 3,5 mrd. kroner, mens transportløsning med rør og lagring er anslått til 1,5 mrd. kroner. Dette gir en samlet investeringskostnad på om lag 5 mrd. kroner. Årlige driftskostnader er beregnet til om lag 370 mill. kroner. Samlede kostnader (nåverdi) ved prosjektet vil dermed bli om lag 10 – 11 mrd. kroner.

Tiltakskostnader for fanget CO₂ avhenger av og varierer sterkt med driftstiden på kraftverket og fangstanlegget. NVE har beregnet tiltakskostnader ved driftstider på 8 000, 5 000 og 2 000 timer, som vist i tabell 3.4.

Rapporten fra NVE peker på at prosjektet er beheftet med betydelig risiko, både innenfor teknisk ytelse, kostnader og tidsbruk. Anlegget blir sannsynligvis det første anlegget i sin størrelse i verden, noe som i seg selv representerer en betydelig utfordring og risiko. Usikkerheten i forhold til framdriften som skissert i NVEs rapport er blant annet knyttet til etablering av prosjektorganisasjon, tilstrekkelig raske konseptvalg og avklaring av kommersielle, tekniske og organisatoriske forhold.

Olje- og energidepartementet har inngått kontrakt med Grenland Group Technology AS om oppdrag som prosjektdirektør for CO₂-håndteringsanlegget på Kårstø. Prosjektdirektøren vil følge opp NVEs rapport. I dette arbeidet vil det blant annet være nødvendig å utføre ekstern kvalitetssikring av kostnadsoverslag og styringsdokumenter før en investeringsbeslutning kan presenteres for Stortinget (KS2). Prosessen fram til en slik investeringsbeslutning innebærer blant annet gjennomføring av forprosjektering, kvalifisering av teknologi og utarbeiding av kontraktsstrategi og anbudsdokumenter.

Målsettingen om fullskala CO₂-håndtering så raskt som mulig ligger fast og arbeidet med å kvalitetssikre prosjektet settes derfor i gang umiddelbart. Det budsjetteres med om lag 80 mill. kroner knyttet til det videre arbeidet med CO₂-håndtering på Kårstø i 2007. Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget på et senere tidspunkt angående investeringsbeslutningen for renseanlegget på Kårstø.

Mongstad

I St.prp. nr. 49 (2006–2007) Om samarbeid om håndtering av CO₂ på Mongstad, foreslås det at utgifter knyttet til planlegging og oppfølging av CO₂-håndteringen på Mongstad i 2007 dekkes av eksisterende bevilgning for 2007 under denne posten innenfor en øvre ramme på 80 mill. kroner. Videre foreslås det etablert et statlig eid foretak med ansvar for forvaltningen av statens interesser knyttet til CO₂-håndtering, og at foretakets drift og finansiering av utbyggingsprosjektene dekkes ved årlige tilskudd over statsbudsjettet.

Statsforetak for CO₂-håndtering

Det legges opp til at nødvendige arbeider knyttet til etablering og drift av foretaket i 2007 kan dekkes innenfor eksisterende bevilgning under posten. Disse arbeidene budsjetteres på nåværende tidspunkt til 35 mill. kroner. Etter at statsforetaket er etablert, bør administrasjonsbudsjettet bevilges over egen budsjettpost, herunder at det nye statsforetaket overtar de engasjementer som inntil videre håndteres av Olje- og energidepartementet. For å ivareta dette på en hensiktsmessig måte, foreslås det en fullmakt til å utgiftsføre uten bevilgning under kap. 1833 CO₂-håndtering, ny post 70 Administrasjon, statsforetak for CO₂-håndtering, mot tilsvarende inndekning under kap. 1833 CO₂-håndtering, post 21 Spesielle driftsutgifter, jf. forslag til romertallsvedtak.

Transport og disponering

I henhold til gjennomføringsavtalen mellom staten og Statoil av oktober 2006 om håndtering av CO₂ på Mongstad, er det staten som har ansvar for etableringen av en transport- og disponeringsløsning for CO₂ fra fangstanlegget på Mongstad. Av dette følger at staten skal ha etablert en transport- og disponeringsløsning innen 2010. I tillegg krever arbeidet med et renseanlegg for CO₂ på Kårstø at staten har et tilstrekkelig grunnlag for å kunne vurdere eventuelle transport- og lagringsløsninger for CO₂ fra Kårstø.

Olje- og energidepartementet har initiert et prosjekt som skal vurdere mulige transport- og disponeringsløsninger for CO₂ fra Mongstad og andre mulige CO₂-kilder. Prosjektgruppen består av Gassco, Gassnova, NVE og Oljedirektoratet og vil legge frem timeplaner og kostnadsestimater senere i 2007. Forskjellige transportscenarier fra Mongstad og Kårstø til mulige lagre vil bli utredet. Prosjektet vil også belyse problemstillinger knyttet til avtalemessige, forretningsmessige og tekniske forhold som må kunne håndteres i forbindelse med disponering av CO₂.

For å rekke oppstart av testanlegg på Mongstad, er det behov for at det relativt raskt kan besluttes løsninger for disponeringen av fanget CO₂. Det budsjetteres med 50 mill. kroner i 2007 knyttet til etableringen av løsninger for transport og lagring av CO₂.

Budsjettmessige konsekvenser

På bakgrunn av ovennevnte, samt fornyet gjennomgang av budsjettbehovet for 2007, kan bevilgningen under posten reduseres med 520 mill. kroner, fra 720 mill. kroner til 200 mill. kroner. Totalt budsjett i 2007 inkludert overførte midler fra 2006 utgjør om lag 256 mill. kroner. Totalbudsjettet omfatter også juridisk og annen bistand til Olje- og energidepartementet knyttet til ovennevnte arbeider.

Kap. 1870 Petoro AS

Post 70 Administrasjon

Petoro AS skal ivareta forretningsmessige forhold knyttet til statens direkte økonomiske engasjement (SDØE) i petroleumsvirksomhet på norsk kontinental-sokkel og virksomhet i tilknytning til dette. Petoro skal på vegne av staten ivareta SDØE-porteføljen i utvinningstillatelser, rørledninger og landanlegg der staten har direkte eierandeler på et forretningsmessig grunnlag.

Selskapet har som mål å være en best mulig partner i de utvinningstillatelser og interessentskap staten har andeler i, uten å inneha operatørskap. Petoro står ikke selv for salg av olje og gass som selskapet forvalter og er således ikke en aktør i olje- og gassmarkedene. Gjennom egen instruks er Statoil ASA gitt ansvaret for avsetning av statens petroleum.

Petoro har følgende hovedoppgaver:

1. Ivaretagelse av statens direkte deltagerandeler i de interessentskap der staten til enhver tid har slike.

2. Overvåking av Statoils avsetning av den petroleum som produseres fra statens direkte deltagerandeler, i samsvar med avsetningsinstruksen gitt til Statoil.
3. Økonomistyring, herunder føring av regnskap, for statens direkte deltagerandeler.

Ved etablering av Petoro ble det forutsatt at selskapet skal realisere formålet med virksomheten uten å bygge opp like omfattende kompetanse som tradisjonelle oljeselskaper. Dette gjelder uforandret. Når det gjelder antall ansatte ble følgende omtalt i St.prp. nr. 68 (2000–2001) i forbindelse med opprettelsen av selskapet:

«Gitt føresetnadene for arbeidsoppgåvene til forvaltarselskapet har departementet kome til at selskapet bør kunne løysa arbeidsoppgåvene med om lag 40–60 tilsette. Selskapet vil i all hovudsak trenga personell med høgare utdanning og brei bransjeerfaring.»

I praksis ble det definert et tak på antall ansatte på 60 personer. I tillegg har Petoro som forutsatt benyttet eksternt kompetanse og kapasitet.

Det er ikke vanlig at statlige selskaper har et definert maksimalt antall egne ansatte. Normalt reguleres dette gjennom budsjettet for selskapet og interne prioriteringer innenfor den fastsatte budsjetttrammen. Olje- og energidepartementet legger til grunn at tilsvarende bør gjelde for Petoro, og at selskapet for eksempel kan ha større fleksibilitet når det gjelder forholdet mellom å ansette personell eller kjøpe eksterne tjenester. Det defineres derfor ikke lenger et tak på 60 ansatte i Petoro, men antall ansatte må finansieres innenfor gjeldende budsjetttramme for selskapet.

Kap. 2440/5440 Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten (SDØE)

Anslagene for investeringer under kap. 2440, post 30 er økt med 1 900 mill. kroner, fra 18 300 mill. kroner til 20 200 mill. kroner. Under Gassled er det en økning på 1 200 mill. kroner som følge av ny kompressor på Kollsnes, oppgraderinger på Kårstø og ny rørledning fra Kollsnes til Energiverk Mongstad. Det er en økning på 800 mill. kroner på Ormen Lange som følge av endret fasing av kostnadene fra 2006 til 2007. På Draugen er det økt boreaktivitet i forhold til tidligere planer som antas å gi en økning på 500 mill. kroner. Det er også økninger på Snøhvit og Kristin på til sammen 800 mill. kroner. Økningen i investeringsanslaget for 2007 blir delvis motvirket av

lavere investeringer på Troll Olje, Heidrun og Hild på til sammen om lag 1 500 mill. kroner.

Anslaget for overføring til Statens petroleumsforsikringsfond under kap. 2440, post 50 er redusert med 199 mill. kroner. Reduksjonen skyldes at anslaget for premie for 2007 er redusert fra 1 300 mill. kroner til 1 200 mill. kroner. Videre er anslaget for 2007 redusert med 99 mill. kroner som følge av justering for avvik mellom antatt og faktisk premie for 2006.

Anslaget under kap. 5440, underpost 24.1 Driftsinntekter² er redusert med 14 600 mill. kroner i forhold til saldert budsjett, fra 173 200 mill. kroner til 158 600 mill. kroner. Endringen skyldes i hovedsak reduksjon i solgt volum, samt lavere olje- og gassprisforutsetninger. Oljeprisanslaget er nå på 370 kroner per fat sammenliknet med 390 kroner per fat i saldert budsjett.

Anslaget under kap. 5440, underpost 24.2 Driftsutgifter³ er økt med 3 000 mill. kroner i forhold til saldert budsjett, fra 28 200 mill. kroner til 31 200 mill. kroner. Utgifter knyttet til drift av anlegg forventes å øke med om lag 2 000 mill. kroner. Økningen skyldes blant annet forventninger om økte utgifter som følge av høy aktivitet i industrien og økte strømkostnader. I tillegg er anslaget for utgifter til reparasjon av en rørledning på Åsgard og estimatet for revisjonsstanser og modifikasjoner økt. Netto tariffutgifter er redusert med om lag 400 mill. kroner. Utgifter til kjøp av gass for videresalg⁴ er økt med om lag 1 300 mill. kroner på grunn av økt kjøp av gass i USA.

Kap. 5440, underpost 24.3 Lete- og feltutviklingskostnader er økt med 700 mill. kroner, fra 1 900 mill. kroner til 2 600 mill. kroner. Dette skyldes i hovedsak at det er forventet høyere leteaktivitet, samt høyere utgifter for leie av rigger.

Anslaget under kap. 5440, underpost 24.4 og post 30 Avskrivninger er økt med 1 400 mill. kroner, fra 13 700 mill. kroner til 15 100 mill. kroner. Årsakene til dette er økte investeringer, samt nedskrivning av reservene på Åsgard.

Anslaget under kap. 5440, underpost 24.5 og post 80 Renter av statens kapital er redusert med

² Driftsinntektene består av inntekter fra salg av olje og gass, netto tariffinntekter knyttet til prosessering og transport av olje og gass samt andre inntekter fra utvinningstillatelser med netto overskuddsavtaler i Valhall/Hod og Jotunområdet.

³ Driftsutgifter består av netto tariffkostnader for bruk av rørledninger og prosesseringsanlegg, drift av anlegg, kostnader for kjøp av gass for videresalg som Statoil gjør i henhold til avsetningsinstruksen og SDØEs andel av administrasjonskostnadene til Statoil i forbindelse med avsetning av statens gass.

⁴ Statoil avsetter statens petroleum sammen med sin egen, i henhold til en egen avsetningsinstruks.

200 mill. kroner, fra 7 100 mill. kroner til 6 900 mill. kroner. Dette skyldes hovedsakelig oppdatering av anslag for statens faste kapital. Driften belastes med renter av statens faste kapital for å ta hensyn til kapitalkostnader. Dette gir et mer korrekt bilde av ressursbruken. Dette er en kalkulatorisk kostnad uten kontantstrømeffekt.

Ovennevnte endringer i underposter medfører at SDØEs anslåtte driftsresultat under kap. 5440, post 24 Driftsresultat er redusert med 19 500 mill. kroner, fra 122 300 mill. kroner til 102 800 mill. kroner.

Netto kontantstrøm fra SDØE er redusert fra 123 500 mill. kroner til 103 499 mill. kroner, en reduksjon på 20 001 mill. kroner i forhold til saldert budsjett for 2007.

Fullmakt under SDØE – utbyggingsrelaterte forpliktelser

Det følger av bevilgningsreglementet at staten ikke kan pådras forpliktelser som skal dekkes etter utløpet av budsjettåret, med mindre Stortinget har gitt særlig samtykke til dette. Stortinget har gitt en

fullmakt knyttet til utbyggingsrelaterte forpliktelser under SDØE, jf. St.prp. nr. 1 (2006–2007) for Olje- og energidepartementet romertallsvedtak VIII. Stortinget har samtykket i at Kongen i 2007 kan godkjenne at staten kan pådras forpliktelser utover gitte bevilgninger, hvor øvre grense for SDØE sin forholdsmessige andel for det enkelte prosjekt/fase utgjør 5 mrd. kroner knyttet til deltakelse i utbyggingsprosjekter på norsk kontinental-sokkel. Det framgår av omtalen av fullmakten i St.prp. nr. 1 (2005–2006) for Olje- og energidepartementet at dette omfatter utbyggingsprosjekter hvor Kongen har fullmakt til å godkjenne plan for utbygging, anlegg og drift. Videre omfatter det utviklingsprosjekter under Gassled og preinteresseskapsfasen ved anlegg av nye rørledninger.

I henhold til Petroleumsloven § 4–2, femte ledd, kan vesentlige kontraktsmessige forpliktelser ikke inngås før plan for utbygging og drift (PUD) er godkjent, med mindre Olje- og energidepartementet gir sitt samtykke til dette. Kontraktsmessige forpliktelser som ikke er vesentlige kan rettighetshaverne inngå uten slikt samtykke. Når det gjelder tillatelse til anlegg og drift (PAD) etter

Tabell 3.5 Endring av bevilgninger på statsbudsjettet for 2007 under kap. 2440 og kap. 5440 Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten (i mill. kroner):

Kap./post/underpost	Saldert budsjett 2007	Forslag til ny bevilgning for 2007	Endring
<i>Kap. 2440</i>			
30 Investeringer	18 300	20 200	1 900
50 Overføring til Statens petroleumsforsikringsfond	1 300	1 101	-199
Sum kap. 2440	19 600	21 301	1 701
<i>Kap. 5440</i>			
24.1 Driftsinntekter	173 200	158 600	-14 600
24.2 Driftsutgifter	-28 200	-31 200	-3 000
24.3 Lete- og feltutviklingsutgifter	-1 900	-2 600	-700
24.4 Avskrivninger	-13 700	-15 100	-1 400
24.5 Renter av statens kapital	-7 100	-6 900	200
24 Driftsresultat	122 300	102 800	-19 500
30 Avskrivninger	13 700	15 100	1 400
80 Renter av statens kapital	7 100	6 900	-200
Sum kap. 5440	143 100	124 800	-18 300
Kontantstrømmen til SDØE:			
Innbetalinger	173 200	158 600	-14 600
Utbetalinger	49 700	55 101	5 401
Netto kontantstrøm fra SDØE	123 500	103 499	-20 001

petroleumsloven § 4–3 gjelder ikke tilsvarende forbud mot å inngå vesentlig kontraktmessige forpliktelser på et tidlig tidspunkt i en preinteressentskapsfase. Kontraktmessige forpliktelser for SDØE i en preinteressentskapsfase før tillatelse til anlegg og drift er gitt, dekkes av punkt 2 i eksisterende fullmakt.

I de situasjoner hvor Olje- og energidepartementet samtykker i at det inngås kontraktmessige forpliktelser før PUD er godkjent, eller når slikt samtykke ikke er påkrevet, vil SDØE omfattes av disse forpliktelsene dersom SDØE er deltaker i prosjektet. Staten blir dermed økonomisk forpliktet over flere år gjennom disse avtalene. Med utgangspunkt i ovennevnte legges det til grunn at Kongen i henhold til eksisterende fullmakt kan godkjenne at staten pådras økonomiske forpliktelser i de tilfeller hvor det kan inngås kontraktmessige forpliktelser før PUD er godkjent, uavhengig av om PUD skal godkjennes av Stortinget eller Kongen.

Kap. 2490 NVE Anlegg

Post 24 Driftsresultat

Inntekter og utgifter under NVE Anleggs driftsresultat foreslås parallelt oppjustert med 11 mill. kroner. Endringen har sammenheng med økt aktivitet knyttet til gjennomføring av sikringstiltak etter flomskadene på Vestlandet og Trøndelag.

Ovennevnte endringer i underposter medfører ingen endringer i det anslåtte driftsresultatet for NVE Anlegg under kap. 2490, post 24 i forhold til gjeldende bevilgning for 2007.

Kap. 4800 Olje- og energidepartementet

Post 02 Ymse inntekter

Det vises til St.prp. nr. 22 (2006–2007) Om endringer av løyvingar på statsbudsjettet for 2006 m.m. under Olje- og energidepartementet hvor det ble lagt opp til å utsette salget av beredskapsbeholdningene av petroleumsprodukter fra 2006 til 2007. Det var opprinnelig budsjettert med at kun beholdningene i Namsen-anlegget skulle selges i 2007. På bakgrunn av oppdaterte anslag over salgsinntektene økes bevilgning med 700 mill. kroner, fra 350 mill. kroner til 1 050 mill. kroner i 2007. Det er knyttet usikkerhet til inntektsanslaget. Olje- og energidepartementet vil eventuelt i nysalderingen for 2007 foreta en justering av bevilgningen på bakgrunn av faktiske inntekter fra salget av beredskapsbeholdningene.

Post 70 (Ny) Garantiprovisjon, Gassco

Gassco forestår driften av norsk gasstransport, men er ikke eier av infrastrukturen. Eierskapet til infrastrukturen ligger hos Gassled, som er etablert som et eget interessentskap. Mellom Gassled og Gassco er det inngått en operatøravtale som regulerer Gassco sine rettigheter og plikter.

I dag er det kommersielle aktører på sokkelen (i hovedsak Statoil) som forestår driften av terminalene på kontinentet. En overføring av driftsoppgavene ved mottaksterminalene på kontinentet til Gassco vil sikre nøytralitet vis-à-vis brukerne av transportsystemet i utførelsen av driften ved terminalene.

Ved slik overføring får Gassco et selvstendig ansvar for hendelser knyttet til tekniske driftsforhold. Gassco er ikke erstatningsansvarlig for tap som Gassled-eierne påføres som følge av operatørens virksomhet, med unntak for tap oppstått ved grov uaktsomhet eller forsett hos Gasscos ledende personell. Gassco har i dag en ansvarsforsikring på 1 mrd. kroner per skadetilfelle, men forsikringen dekker ikke forsettelige handlinger. Muligheten for Gassled til å søke dekning hos Gassco for skader og tap oppstått ved forsettelige handlinger er per i dag lav, idet Gasscos aksjekapital er lav. En ser derfor behov for en styrking av Gasscos finansielle stilling eller tilsvarende garantistillelse fra eier, i forbindelse med en overføring av oppgavene på terminalene.

På den bakgrunn fremmes det forslag om en statlig garanti der staten som eier av Gassco AS garanterer for skader og tap ved mottaksterminalene på kontinentet som har oppstått som følge av forsettelige handlinger hos ledende personell i Gassco innenfor en samlet ramme på inntil 1 mrd. kroner, jf. forslag til romertallsvedtak.

Garantipremien settes til 70 prosent av forsikringspremien på Gasscos ordinære ansvarsforsikring. Med dagens premie på 2,6 mill. kroner tilsvarer dette om lag 1,82 mill. kroner per år. Garantipremien for 2. halvår 2007 budsjetteres dermed til 0,91 mill. kroner.

Kap. 4811 Statoil ASA

Post 96 (Ny) Salg av aksjer

På Statoils generalforsamling 10. mai 2006 ba Statoils styre om fullmakt til erverv av egne aksjer for sletting.

Under forutsetning av at generalforsamlingen ville gi en slik fullmakt, vedtok styret i mars 2006 en revidert utbyttepolitikk for selskapet, som angir

mål for total kapitalfordeling over tid og som vektlegger at kapital kan distribueres til selskapets eiere både ved kontantutbytte og tilbakekjøp av egne aksjer.

Tilbakekjøp for sletting innebærer at Statoil kjøper egne aksjer i markedet i den hensikt å slette disse aksjene på et senere tidspunkt. Slettingen innebærer en nedsettelse av selskapskapitalen og må vedtas av ny generalforsamling. Dette er en metode for selskapet å tilbakeføre egenkapital til aksjonærene.

Staten ved Olje- og energidepartementet og Statoil inngikk 24. mars 2006 en avtale som regulerer forholdene rundt innløsning av statens aksjer dersom Statoil kjøper tilbake egne aksjer i markedet for sletting. I henhold til avtalen skal staten innløse et proporsjonalt antall aksjer som det Statoil har kjøpt tilbake i markedet slik at statens prosentvise eierandel i selskapet ikke endres. Utdelingssummen til staten beregnes ut i fra en volumveiet snittpris på de aksjer som er kjøpt i markedet.

Statoil gjennomførte flere tilbakekjøp av egne aksjer i markedet høsten 2006. De gjennomførte tilbakekjøpene medfører at staten skal innløse 14 291 848 aksjer. Når kapitalnedsettelsen trer i kraft, vil staten få utbetalt om lag 2 434 mill. kroner. Endelig beløp til staten vil blant annet avhenge av renter beregnet fra de tidspunktene som Statoil gjennomførte tilbakekjøp i markedet frem til tidspunktet for sletting av aksjene og korreksjon av utbyttet som mottas for de aksjene som skal innløses. Endelig beløp vil bli presentert i nysalderingen. Statens eierandel vil etter dette være uendret på 70,9 prosent.

På bakgrunn av dette foreslås det bevilget 2 434 mill. kroner på kap. 4811 Statoil ASA, post 96 (ny) Salg av aksjer.

Kap. 5680 Innskuddskapital Statnett SF

Post 85 Utbytte

Konsernets realiserede overskudd etter skatt for 2006 ble på 303 mill. kroner. For regnskapsåret 2006 er utbyttet fastsatt til 50 prosent av konsernets årsresultat etter skatt, jf. St.prp. nr. 1 (2006–2007) for Olje- og energidepartementet. På denne bakgrunn økes utbyttet fra Statnett SF for regnskapsåret 2006 med 106 mill. kroner, fra 45,5 mill. kroner til 151,5 mill. kroner. Endelig vedtak om utbytte fattes i Statnett SFs foretaksmøte i juni 2007.

Kap. 5685 Aksjer i Statoil ASA

Post 85 Utbytte

Konsernets overskudd for 2006 ble 40 615 mill. kroner. Under forutsetning av at generalforsamlingen ville gi fullmakt til erverv av egne aksjer for sletting, vedtok Statoils styre i mars 2006 en revidert utbyttepolitikk for Statoil. Selskapets ambisjon er å utbetale et økende ordinært kontantutbytte målt i kroner per aksje. Selskapet har videre til hensikt å distribuere til sine aksjonærer, gjennom kontantutbytte og tilbakekjøp av egne aksjer, et beløp på i størrelsesorden 45–50 prosent av konsernets overskudd. I det enkelte år kan imidlertid summen av kontantutbytte og tilbakekjøp utgjøre en høyere eller lavere andel av overskuddet enn 45–50 prosent, avhengig av selskapets vurdering av forventet kontantstrømutvikling, investeringsplaner, finansieringsbehov og hensiktsmessig finansiell fleksibilitet.

På denne bakgrunn har styret i Statoil ASA foreslått et ordinært utbytte på 4,00 kroner per aksje for regnskapsåret 2006, mot 3,60 kroner per aksje for regnskapsåret 2005. I tillegg har Statoil ASAs styre foreslått et ekstraordinært utbytte på 5,12 kroner per aksje, mot 4,60 kroner per aksje for regnskapsåret 2005. Totalt utbytte per aksje blir dermed 9,12 kroner. Anslag for utbytte og tilbakekjøp til sammen for 2006 utgjør 57 prosent av overskuddet.

Vedtaket om utbytte blir fattet på selskapets generalforsamling 15. mai 2007. Den norske stat eier i dag 1 535 712 598 aksjer i Statoil ASA. Totalt utbytte fra statens aksjer i Statoil ASA blir dermed om lag 14 006 mill. kroner.

På denne bakgrunn oppjusteres utbyttet fra Statoil ASA for regnskapsåret 2006 med 1 413 mill. kroner, fra 12 593 mill. kroner til 14 006 mill. kroner.

Andre saker

Regjeringens arbeid med kraftintensiv industri

Regjeringen har gjort et omfattende arbeid for å vurdere konkurransesituasjonen for den kraftintensive industrien, inklusive treforedling, og avklare handlingsrommet for tiltak myndighetene kan iverksette for å bedre denne industriens konkurransevne.

Den kraftintensive industrien har i dag dekket deler av sitt kraftbehov gjennom langsiktige kontrakter og leieavtaler med Statkraft på myndighetsbestemte vilkår. Disse utgjør samlet om lag 13 TWh/år. Det er stor variasjon når det gjelder pris

og volum i disse avtalene. Prisene varierer fra rundt 5 øre/kWh til i overkant av 20 øre/kWh. Kontraktene løper i hovedsak ut innen 2011. Etter 2011 utgjør Statkrafts forpliktelser på myndighetsbestemte vilkår om lag 1,6 TWh/år.

Kraftintensiv industri er en betydelig forbruker av kraft og står for om lag en tredjedel av kraftforbruket i Norge. Produksjon av primæraluminium har mer enn halvparten av dette forbruket. Ferrolegeringsindustri og treforedling er to andre store grupper.

De siste årene har markedsprisene på kraft i Norge vært på et høyere nivå enn tidligere, dog i gjennomsnitt fremdeles lavere enn på kontinentet. Generelt har kraftbalansen blitt strammere, og kraftprisene er mer følsomme for perioder med svikt i tilsiget enn tidligere. Samtidig har det nord-europeiske markedet i økende grad betydning for utviklingen i de norske kraftprisene. Veksten i kraftprisene de senere årene skyldes derfor også økte priser internasjonalt på kull, olje og gass, samtidig som handelen med utslippsrettigheter for CO₂ i Europa (ETS) fra 1.1.2005 også har bidratt. Det siste halve året har det imidlertid vært en markert nedgang i kraftprisen, særlig i Norge, men også på kontinentet. Dette skyldes en svært nedbørrik senhøst og vinter, og en mild vinter i Norden og på kontinentet. Samtidig har det vært et betydelig fall i prisen på CO₂-kvoter i Europa.

Konkurransesituasjonen for den kraftintensive industrien

Det har de siste årene vært en viss omlegging innen kraftintensiv industri i Norge. I store trekk har dette vært en omlegging fra standardiserte produkter til mer spesialiserte produkter. For eksempel har man sett noe omlegging fra standard ferrosilisium til spesialiserte typer silisiummetall eller ferrosilisium med høy andel silisium. Ved flere kraftintensive verk har det vært gjennomført store oppgraderinger, som for eksempel mer miljøvennlig og utvidet produksjon ved aluminiumsverk. Man har også sett nedleggelse av og redusert produksjon ved verk, spesielt innen ferrolegeringsindustrien. Videre har man sett etablering av ny virksomhet på tradisjonelle industristeder, for eksempel solcellefabrikker i Glømfjord, på Herøya, i Årdal og i Kristiansand.

Prisene på flere av metallene denne industrien produserer ligger nå på et høyt nivå. Dette gjelder blant annet aluminiumsprisene. De syv norske aluminiumsverkene har dermed relativt gode tider. Flere av verkene er forholdsvis nylig oppgradert,

og noen er også utvidet, men det finnes også produksjon med eldre teknologi.

Kraftintensiv industri i Norge produserer i betydelig grad for eksport, og produktprisene bestemmes i stor grad internasjonalt. Innen ferrolegeringsindustrien har det vært sterk vekst i Kina. Særlig for standard ferrolegeringsprodukter er denne utviklingen en utfordring.

For kraftintensiv industri generelt, og spesielt den mest kraftintensive produksjonen, blir ny produksjon ofte lagt til områder med spesielt gunstige forhold for rimelig kraftproduksjon. Konkurransedyktig tilgang til kraft en svært viktig konkurranseparameter i denne industrien. Store deler av den norske kraftintensive industrien har sikret seg forutsigbar og langsiktig tilgang på kraft gjennom kommersielle avtaler og egenproduksjon. Innen primæraluminium, ferrolegeringer og treforedling er anslagsvis 80 prosent av det totale forbruket dekket av slik tilgang til 2020. Imidlertid er det enkelte kraftintensive bedrifter som ikke har tilstrekkelig langsiktige avtaler. Eventuelle nyinvesteringer mangler, naturlig nok, også kraftdekning gjennom langsiktige avtaler.

Konkurransesituasjonen for den kraftintensive industrien ser noe bedre ut enn hva som synes å ha vært en allmenn oppfatning. Totalt sett vil det med dagens forventninger til framtidig kraftpris i markedet måtte ventes mindre reduksjoner innen kraftintensiv industri, men det meste av denne industrien vil trolig klare seg. Uten langsiktige konkurranse-dyktige kraftavtaler kan det imidlertid ikke ventes nyinvesteringer i stor grad.

Handlingsrom innen EØS-avtalens regelverk og utviklingen i EU

Regjeringens arbeid har omfattet undersøkelse av ordninger for kraftintensiv industri i utvalgte EU-land.

Italia har en kompensasjonsordning basert på kraftpris for enkelte kraftintensive bransjer. EU-kommisjonen undersøker om denne ordningen er i tråd med EF-traktatens statsstøtteregler. I Spania kjøper de fleste av kraftforbrukerne, herunder kraftintensive bedrifter, kraft på regulerte tariffer, som en overgangsordning inntil et marked er innført. Kommisjonen har åpnet en formell undersøkelse for å finne ut om denne ordningen innebærer statsstøtte til «store og mellomstore selskap samt etablerte kraftselskap i form av kunstig lave regulerte industrielle tariffer for kraftkjøp».

Siden 1940-tallet har deler av den finske kraftintensive industrien, gjennom et selskap, eid kraftproduksjon, blant annet kjernekraft. Dette selska-

pet deltar nå i å bygge et nytt kjernekraftanlegg. I Frankrike har den kraftintensive industrien dannet et konsortium. Det ble i 2006 gjort tilføyelser i lovverket som tilrettela for opprettelse av et slikt konsortium. Konsortiet har gjennomført en anbudsrunde for kjøp av langsiktige kraftkontrakter og har i 2007 tegnet en slik kontrakt. Ordningen er ikke notifisert.

Statsstøttereglene setter strenge begrensninger for tiltak overfor den kraftintensive industrien. Det har vært påstått at EU har gitt medlemsstatene et utvidet handlingsrom til å utforme ordninger for den kraftintensive industrien som innebærer nye subsidier, og at det på EU-nivå er satt i verk egne tiltak for denne industrien. Regjeringen har ikke funnet holdepunkter for dette.

Økningen i kraftprisene har imidlertid satt press på myndighetene i EU for å lage ordninger som sikrer den kraftintensive industrien gunstige kraftpriser. Det har vært særlig oppmerksomhet om prisøkninger som tilskrives høye priser på CO₂-kvoter. På EU-nivå er det handlingsrom for å etablere nye felleseuropeiske ordninger for kraftintensiv industri, som da trolig også vil kunne bli gjort gjeldende i Norge. Det krever selvsagt at EU ønsker slike ordninger og innfører dem. Hva gjelder kraftmarkedet, har fokus i EU så langt vært rettet mot å skape et mer velfungerende marked og dermed bedre industriens vilkår.

Regjeringen erkjenner at det innenfor rammen av EØS-avtalen i dag er svært vanskelig å innføre særnorske ordninger som gir den kraftintensive industrien fordeler av betydning.

Imidlertid er det fortsatt utvikling i EU. Blant annet arbeider en høynivågruppe for *Competitiveness, Energy, and the Environment* med disse spørsmålene. Kommisjonen er oppmerksom på problemene de høye kraftprisene skaper for den kraftintensive industrien. Samtidig legger EU stor vekt på å ligge i forkant i miljøspørsmål, noe som kan resultere i fortsatt høye kraftpriser.

Regjeringen vil arbeide aktivt med å søke å påvirke EU når det gjelder eventuelle nye tiltak for kraftintensiv industri generelt i EU.

Innspill og forslag

Regjeringen har mottatt innspill fra blant andre LO-forbundet Industri og Energi og Norsk Industri, som er tilsluttet Næringslivets Hovedorganisasjon.

Innspillet til Industri og Energi om en markeds-tilpasset overgangsløsning har som hovedidé at myndighetene bestemmer rammene for kommersielle forhandlinger for et avsatt kraftvolum med blant annet produktpriseksponerte kontrakter,

som også tar hensyn til tiltak for energigjenvinning og enøk.

Norsk Energi har kommet med innspill om dannelsen av et konsortium for utbygging og kjøp av kraft på langsiktige vilkår. Utgangspunktet er opprettelsen av et konsortium i Frankrike.

Et av alternativene Regjeringen også arbeider med er nye, langsiktige, markedsprisbaserte industrikraftkontrakter der det innarbeides strenge bestemmelser vedrørende fleksibilitet i forbruket og forsyningssikkerhet.

Regjeringen vil ha en dialog med ESA med sikte på å få avklart egne norske ordninger.

Norsk Industri har også presentert «renkraftmodellen». Denne modellen innebærer at europeisk konkurranseutsatt kraftintensiv industri skal kompenseres for økte kraftpriser som følge av innføringen av handelen med utslippsrettigheter for CO₂ i Europa (ETS). En slik modell vil eventuelt måtte innføres på EU-nivå, og ikke i enkeltland.

Langsiktige kraftavtaler inngått mellom kommersielle parter

Regjeringen ser positivt på at det er inngått et stort omfang av kommersielle kraftavtaler. De fleste avtalene er inngått med Statkraft SF. Regjeringen ønsker at denne utviklingen fortsetter, og viser i denne sammenheng til St.meld. nr. 13 (2006–2007) Et aktivt og langsiktig eierskap om at:

«Statkraft skal innenfor EØS-regelverket arbeide for å møte industriens behov for stabil og langsiktig kraftforsyning. Nærings- og handelsdepartementet forutsetter at Statkraft blant annet utviser en høy grad av fleksibilitet ved å sette sammen bilaterale avtaler bestående av flere elementer som produktpris, valuta, indekser, fleksibilitet med hensyn til uttak og energipris (som kan knyttes til prisutviklingen på andre energibærere).»

Justering av eksisterende leieavtaler for kraftverk

I henhold til St.prp. nr. 52 (1998–1999) Om Statkrafts industrikontrakter og leieavtaler og St.prp. nr. 78 (1999–2000) Endringer i vilkårene for Statkrafts industrikontrakter og leieavtaler ble det inngått tre leieavtaler for kraftverk med Statkraft, såkalte 52-kontrakter. Avtalene omfatter totalt om lag 1,6 TWh/år, og løper til 2030. Den første av disse, hvor bedriftene Tinfos Titan & Iron og Boliden i Odda er avtagere, trådte i kraft 1.1.2007. Elkem har også to slike avtaler som trer i kraft senere, mens Eramet har sagt opp sin delavtale. Avtalene ble inngått på markedsvilkår i 1999. Den

generelle utviklingen i kraftpriser gjør at prisen nå er gunstig. Avtalene har bestemmelse om tørrårs-sikring. Bedriftene skal betale løpende markedspris (el-spot områdepris) dersom denne overstiger 35,3 øre/kWh (2007-prisnivå) i en periode på syv døgn.

Med dagens kraftmarked vil denne bestemmelsen ventelig slå inn i mye større omfang enn opprinnelig antatt, og også i år som ikke kan regnes som tørrår. Olje- og energiministeren har derfor tatt opp denne saken med ESA med sikte å justere denne delen av avtalen. Saken er nå til vurdering hos ESA, og det er for tidlig å si noe om hvordan ESA vurderer saken. Olje- og energidepartementet vil komme tilbake til Stortinget med saken på et senere tidspunkt.

Konklusjon – regjeringens videre arbeid

- Regjeringen vil arbeide aktivt med å søke å påvirke EU når det gjelder eventuelle nye tiltak for kraftintensiv industri generelt i EU. Dette må forventes å være et langsiktig arbeid.
- Regjeringen har en dialog med ESA med sikte på å få avklart egne norske ordninger. Regjeringen har dessuten en konkret sak med ESA knyttet til justering av inngåtte 52-kontrakter. Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget etter de nødvendige avklaringer.

Evaluering av Enova SF og Energifondet

Innledning

Enova SF ble opprettet ved kongelig resolusjon av 1. juni 2001, og tok over ansvaret for forvaltningen av tilskudd til fornybar energi og energieffektivisering fra 1. januar 2002. Enova fikk i oppdrag å forvalte Energifondet etter en langsiktig avtale med Olje- og energidepartementet. Formålet med Energifondet er å fremme miljøvennlig omlegging av energibruk og energiproduksjon. Energifondet skal være en forutsigbar og langsiktig finansieringskilde for omleggingsarbeidet. Energifondet får inntekter gjennom et påslag på nettariffen som for tiden er satt til 1 øre/kWh, men har også blitt tilført midler over statsbudsjettet. Energifondet ble opprettet med hjemmel i Ot.prp. nr. 35 (2000–2001) Om lov om endringer i energiloven.

Opprettelsen av Enova og Energifondet innebærer en ny organisering og en ny finansieringsmodell for arbeidet med omlegging av energibruk og -produksjon. Organiseringen skulle bidra til:

- klarere ansvars- og rollefordeling,
- økt fokus på konkrete resultater,

- økt vekt på konkurranse og riktige insentiver og
- stabile finansielle rammer som skulle gi mulighet til en langsiktig satsing.

Den nye virksomheten skulle arbeide nær markedet og kunne velge virkemidler og samarbeidspartnere. Olje- og energidepartementets styring av virksomheten skulle være overordnet og fokusere på resultater.

Tidligere forvaltet Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) tilskuddsordninger til fornybar energi og energieffektivisering. Ordningene ble finansiert over statsbudsjettet. I tillegg var distribusjonsselskapene pålagt å stimulere til energieffektivisering. Distribusjonsselskapene hadde anledning til å finansiere virksomhet ved et påslag på nettariffen på inntil 0,3 øre/kWh. I stor grad ble det opprettet «regionale enøk-sentre» (RM) som tok seg av denne oppgaven.

I St.prp. nr. 1 (2001–2002) ble det lagt opp til at omorganiseringen av virkemidlene innen energiomleggingen skulle evalueres våren 2006 og at resultatene skulle legges fram for Stortinget. Som et grunnlag for evalueringen ga Olje- og energidepartementet Statskonsult i oppdrag å gjennomgå virksomheten. Arbeidet ble igangsatt i april 2006 og sluttrapport ble overlevert til Olje- og energidepartementet i oktober samme år.

Evalueringen hadde følgende hovedformål:

1. Vurdere virkningen av omorganiseringen av virkemiddelapparatet. Det vil si overgangen fra et todelt virkemiddelapparat bestående av ulike programmer i regi av Norges vassdrags- og energidirektorat og lovpålagt enøk i nettselskapene, til støttemodell i regi av Enova.
2. Vurdere utformingen av dagens styringssystem for Energifondet og Enova, det vil si valg av mål, finansieringsmodell, organisasjonsform, krav til bruken av midlene fra Energifondet, krav til rapportering og utformingen av styringsdialogen.
3. Vurdere hvordan Enova legger opp arbeidet med å nå de fastsatte målene innenfor rammene. Det vil blant annet si vurdere organiseringen av arbeidet, valg av og utforming av programmer og aktiviteter under de pålagte oppgavene, samt metode for rapportering av resultater.

Statskonsults rapport ble overlevert Olje- og energidepartementet i oktober 2006 og offentliggjort 22. november samme år. I det følgende presenteres Olje- og energidepartementets hovedvurderinger knyttet til omorganiseringen av virkemiddelappa-

ratet, utformingen av styringssystemet for Enova og organiseringen av Enovas arbeid.

Omorganiseringen av virkemiddelapparatet

Utfordringer ved tidligere organisering

Ved omorganiseringen av arbeidet med omlegging av energibruk og -produksjon ble det pekt på en del begrensninger ved det eksisterende virkemiddelapparatet, jf. blant annet Ot.prp. nr. 35 (2000–2001) Om lov om endringer i energiloven.

Det ble fremhevet at NVE var en organisasjon med mangeartede oppgaver. Arbeidet med omlegging kunne i enkelte tilfeller komme i konflikt med mål for andre direktoratsoppgaver. NVE skal blant annet avveie ulike allmenne hensyn mot utbyggingsinteresser, og det kan være utfordrende å både være tilskuddsforvalter og samtidig fremme slike utbygginger.

Den lovpålagte virksomheten som ble forvaltet av distribusjonsselskapene ble sett på som fragmentert og ressurskrevende. Det var mange aktører (distribusjonsselskaper, regionale sentre og NVE) med ulike roller. Den lovpålagte virksomheten var på siden av kjernevirksomheten i distribusjonsselskapene som hadde endret seg betydelig etter gjennomføringen av energiloven. Ordningen var preget av motstridende insentiver, mangel på fleksibilitet i bruken av midler og små muligheter til etterprøving.

Ny organisering

I St.meld. nr. 29 (1998–1999) Om energipolitikken skisserte Olje- og energidepartementet en opptrappingsplan for tilskudd til energiomlegging. Det skulle settes av 5 mrd. kroner over en ti-årsperiode. Dette var en betydelig styrking av satsingen, og Olje- og energidepartementet ønsket å sikre at midlene ble benyttet på en effektiv måte og å sikre konkrete resultater.

På denne bakgrunn ble virksomheten samlet i en institusjon (Enova) som var uavhengig av både konsesjonsmyndighetene og distribusjonsselskapene. Dette la til rette for bedre målbarhet av resultater, og la et grunnlag for å sette langsiktige forpliktende mål for virksomheten. Dette la også til rette for å etablere en mer overordnet styringsmodell og stor faglig frihet for Enova til å organisere programmer som effektivt kunne fremme energiomlegging.

Det ble etablert en ny finansieringsmodell som la til rette for en stabil satsing. Etableringen av

Energifondet og en stabil inntekt fra påslaget i nettariffen har sørget for dette.

Vurdering av ny organisering

Rapporten fra Statskonsult viser at de fleste bransjeorganisasjoner og Enovas brukere mener at rolle- og ansvarsdelingen i dagens system fremstår som hensiktsmessig og tydelig. Systemet blir vurdert som mer styrbart enn før omorganiseringen. Dette er i hovedsak knyttet til bortfallet av den lovpålagte enøk-virksomheten.

Endringene i finansieringsmekanismen blir trukket fram som et viktig moment i omorganiseringen av virksomheten. Før omorganiseringen var det svært store variasjoner fra år til år i satsingen på energiomlegging. Påslaget i nettariffen har sikret en stabil finansiering av energiomlegging. Finansieringen har blitt ytterligere styrket gjennom opprettelsen av et Grunnfond for fornybar energi og energieffektivisering. Dette grunnfondet vil gi stabil årlig avkastning i tillegg til inntektene fra påslaget på nettariffen.

Det blir framholdt at arbeidet med energiomlegging fra sentralt hold nå er blitt mer synlig. Brukerne har i liten grad problemer med å orientere seg i systemet. Det synes imidlertid som at Enova fortsatt har en utfordring når det gjelder å bli kjent i enkelte grupper av befolkningen.

I rapporten fra Statskonsult blir det pekt på at avviklingen av den lovpålagt enøkvirksomheten kan ha ført til at en del lokal kompetanse innen energieffektivisering har gått tapt. Etter Olje- og energidepartementets vurdering er dette en naturlig konsekvens av å samle satsingen i en mer slagkraftig enhet. Olje- og energidepartementet vil imidlertid framheve at flere miljøer som tidligere var etablert som regionale enøk-sentre i dag leverer tjenester til Enova. Det er også eksempler på at distribusjonsselskapene har opprettholdt og styrket satsingen på fornybar energi og energieffektivisering, både på kommersiell basis og som bistand til kundene.

I rapporten fra Statkonsult drøftes også forholdet til andre virksomheter som har grenseflater mot Enovas arbeid, som NVE, Statnett, Norges forskningsråd og Innovasjon Norge. Olje- og energidepartementet vil peke på at det vil være utfordringer knyttet til samordning av aktiviteter uavhengig av organiseringen av virksomheten. Enova har bygd opp et samarbeid med disse virksomhetene og dette må videreutvikles. Det er særlig viktig med klare linjer mellom Enova og virksomheter som forvalter støtteordninger som grenser opp

mot Enovas arbeid, som Norges forskningsråd og Innovasjon Norge.

Olje- og energidepartementets vurdering er at den nye organiseringen av arbeidet med energiomlegging fungerer i tråd med de overordnede intensjonene i Ot.prp. nr. 35 (2000–2001). Det er skapt større ryddighet i fordelingen av myndighet og ansvar mellom Olje- og energidepartementet og støttetildeler. Det er blitt bedre oppfølging når det gjelder bruken av midler og resultater av innsatsen etter omorganiseringen.

Utformingen av styringssystem for Enova

Styringssystemet

Enova er organisert som et statsforetak med et eget styre. Enovas viktigste oppgave er å forvalte Energifondet. Formålet med Energifondet er å fremme en miljøvennlig omlegging av energibruk og energiproduksjon. Det er fastsatt egne vedtekter for Energifondet. I tillegg forvalter Enova en tilskuddsordning til infrastruktur for naturgass, og deltar i ulike internasjonale programmer og aktiviteter innen fornybar energi og energibruk.

I styringen av Enova skiller Olje- og energidepartementet mellom sin rolle som eier og avtalepart. Eierstyringen har et formelt preg som i hovedsak omfatter avholdelse av foretaksmøte, oppnevning av styre, fastsettelse av vedtekter og gjennomgang av regnskap. Dialogen med selskapet følger i stor grad de rutiner som er vanlig når det gjelder etatsstyring med tildelingsbrev, to kontaktmøter i året og resultatrapportering. Det er i tillegg en betydelig uformell kontakt mellom Olje- og energidepartementet og Enova. Det er en tettere kontakt enn det som er vanlig for statsforetak.

Det sentrale styringsdokumentet mellom Olje- og energidepartementet og Enova er avtalen om forvaltningen av midlene fra Energifondet. I avtalen er det lagt stor vekt på en kostnadseffektiv og formålseffektiv drift av virksomheten. Enovas formål og resultatmål for avtaleperioden og for 2010 er fastsatt. Resultatmålet er fastsatt i kWh og Enova rapporterer måloppnåelse basert på inngåtte kontrakter med støttmottakere. Deler av Enovas virksomhet har vært lite egnet for denne typen måling av resultater og resultatrapportering. Enova har derfor vært særskilt pålagt å drive en bred informasjonsvirksomhet og å gi tilskudd til teknologiutvikling. Enova lager årlig en resultatrapport om virksomheten som blir drøftet i kontaktmøte mellom Olje- og energidepartementet og Enova.

Avtalen er i prinsippet en avtale mellom to selvstendige juridiske personer. Siden Olje- og energidepartementet både er eier og eneste oppdragsgiver, kan avtalen ikke helt sammenlignes med bruk av avtaler i et marked. En av hensiktene med å benytte avtalestyring var å sikre forutsigbarhet og langsiktighet i bruken av midlene. Dette er hensiktsmessig fordi investeringer innen energibransjen er preget av langsiktighet.

Internasjonalt har den organiseringen av energiomlegging som er valgt i Norge blitt lagt merke til. Ved IEAs (International Energy Agency) landhøring av Norge i 2005 fikk den norske modellen positiv oppmerksomhet. I de fleste europeiske land blir det satt ulike mål for energisparing, andelen fornybar elektrisitet og andelen fornybar energi. Det blir lagt merke til at Norge har kvantifisert et samlet mål for miljøvennlig energiomlegging og gitt en virksomhet stor frihet og konkret ansvar for å nå målet. I andre europeiske land er arbeidet ofte mer byråkratisk med strammere styring fra myndighetsnivå.

Tilknytningsformen

Ved valg av tilknytningsform for Enova ble det lagt vekt på den grunnleggende premissen at selskapet skulle ha en overordnet styringsmodell og stor faglig frihet. Blant annet var det ønskelig å etablere en virksomhet med høy faglig standard og stor frihet. Statsforetaksformen pekte seg ut som aktuell selskapsform fordi den skjermes for direkte inngripen i driften og faglige prioriteringer. Enovas vedtak kan ikke påklages til Olje- og energidepartementet, og dette var viktig for å kunne opprettholde et system med overordnet styring, jf. Ot.prp. nr. 86 (2001–2002) og Innst. O. nr. 41 (2002–2003).

Etter Olje- og energidepartementets vurdering har statsforetaksformen fungert etter intensjonen. Enova har bygd opp en kompetent organisasjon og har hatt stor frihet i utformingen av de konkrete programmene. Olje- og energidepartementet har i liten grad grepet inn i driften. Ved noen tilfeller har det vært politisk ønskelig å prioritere programmer som ikke var omfattet av avtalen med Enova. Dette var knyttet til særskilte tilskudd til husholdninger. Enova har da fått i oppdrag å forvalte særskilte tilskuddsordninger finansiert gjennom egne bevilgninger over statsbudsjettet.

Medlemmene av styret har påpekt at deres rolle er annerledes i Enova enn i andre selskaper der det økonomiske resultatet står sentralt. Deres rolle har i stor grad vært å passe på at Enova arbeider i henhold til de målene som er satt. Brukerne

av Enova synes å være lite opptatt av organisasjonsformen. Enkelte har imidlertid uttrykt ønske om klarere retningslinjer for saksbehandling og mer innsyn enn det som er tilfellet.

Olje- og energidepartementet mener at tilknyttingsformen i all hovedsak fungerer etter hensikten. Olje- og energidepartementet legger imidlertid stor vekt på at det skal være innsyn i Enovas virksomhet, og på bakgrunn av tilbakemeldingene fra aktørene vil dette bli prioritert. I ny avtale med Enova er det tatt inn en egen bestemmelse om at tildeling av støtte skal skje etter objektive og transparente kriterier. I tillegg vil Enova nå bli underlagt offentlighetsloven.

Avtalen

Avtalen mellom Olje- og energidepartementet og Enova er knyttet til forvaltningen av midlene fra Energifondet, og står svært sentralt i styringen av selskapet. De overordnede føringene for Energifondet, og dermed for avtalen, er gitt i vedtektenes formålsbestemmelse:

- Energifondets formål er å fremme en miljøvennlig omlegging av energibruk og energiproduksjon.
- Energifondet skal være en forutsigbar og langsiktig finansieringskilde for omleggingsarbeidet.

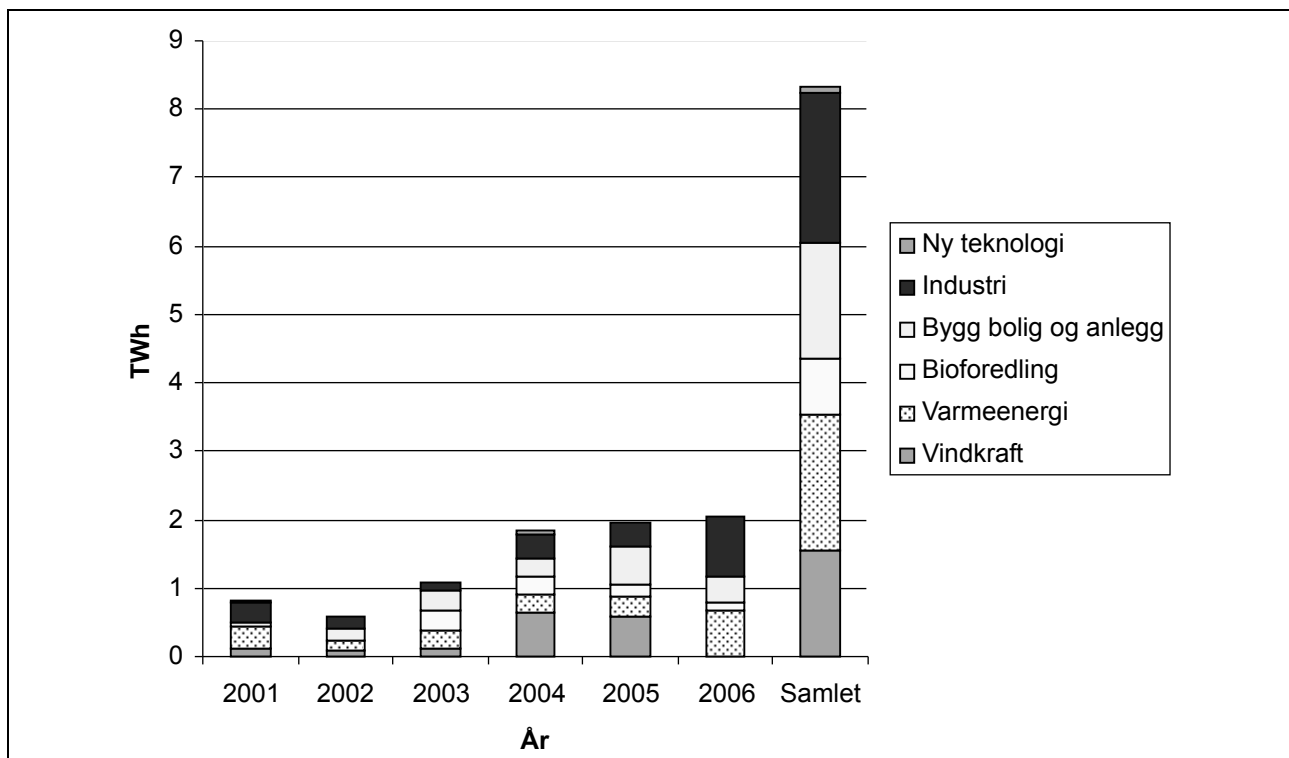
Gjennom avtalen får Enova rett til å disponere midlene fra Energifondet, og skal på sin side fremme en miljøvennlig omlegging av energibruk og energiproduksjon med de presiseringene som framkommer i avtalen. Forutsetningen for at Enova skal nå de avtalte målene er at staten bidrar med forutsigbar og langsiktig finansiering gjennom Energifondet.

Avtalen inneholder en rekke overordnede føringar knyttet til budsjett, regnskap varighet og så videre. I det følgende berøres noen viktige elementer i avtalen knyttet til:

- resultatmål for virksomheten,
- landsdekkende tilbud av informasjons- og rådgivningstjeneste,
- innovasjon gjennom demonstrasjon og introduksjon av teknologi, og
- rapportering og resultater.

Resultatmål

Resultatmålene står sentralt i Enovas virksomhet. Det var lagt enkelte premisser for målformuleringen i St.meld. nr. 29 (1998–1999). Her ble det satt mål om at minimum 4 TWh økt tilgang på vannbåren varme basert på ny fornybar energi, varmepumper og spillvarme, og minimum 3 TWh vindkraft innen 2010. Dette har ligget til grunn i avtalen. I tillegg ble det i avtalen forhandlet fram et mål

Figur 3.1 Resultater for Enova SF for årene fra 2001 til 2006

Kilde: Enova

om et samlet kontraktfestet resultat på 10 TWh for perioden 2001 til 2010. Dette var et samlet mål for energieffektivisering, vindkraft og fornybar varme. Det samlede målet ble senere reforhandlet til 12 TWh.

Figur 3.1 viser resultatene for hvert år fram til og med 2006, og samlet resultat for perioden. Det samlede resultatet for årene 2001 til 2006 var 8,3 TWh. Energieffektivisering i industri og bygg sto for 46 prosent av resultatene. Varmeenergi sto for 24 prosent og vindenergi representerte 18 prosent av resultatene. Enova har også i noen grad gitt tilskudd til bioforedling for å bidra til å bygge opp tilbudet av pellets og andre bioprodukter i Norge. Olje- og energidepartementet gjør oppmerksom på at NVE forvaltet støtteordningene ut 2001, men at disse likevel er lagt inn i Enovas resultater.

Enova ligger godt an til å nå det samlede resultatmålet på 12 TWh som er avtalt for 2010.

Kontraktfestede resultater og gjennomførte prosjekter

Det har vært noe oppmerksomhet knyttet til at Enova rapporterer kontraktfestede resultater mens en begrenset del av prosjektene er ferdigstilt.

Olje- og energidepartementet vil vise til at det ofte går lang tid fra planlegging av et anlegg til det er ferdigstilt. Olje- og energidepartementet har behov for å få innsikt i Enovas resultater så fort det kan legges fram relevante indikasjoner. Det inngås ofte kontrakter flere år før prosjektene blir ferdigstilt. Enkelte prosjekter vil imidlertid bli kansel-

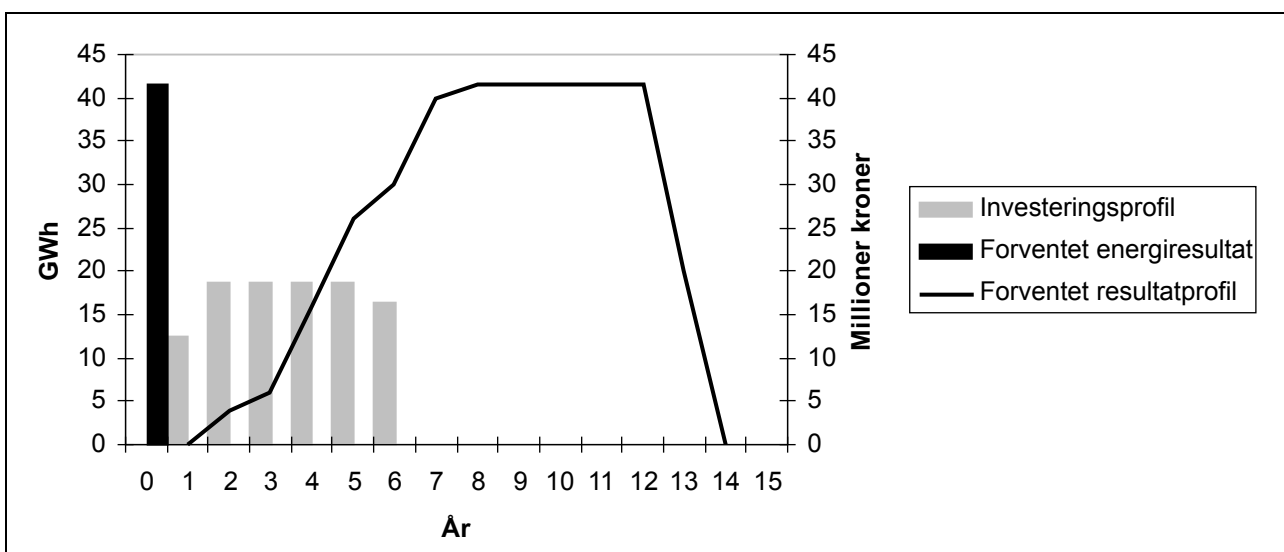
lert, og dette justerer Enova for i de årlige rapporteringene. Enova har til sammen kontraktfestet 9,6 TWh i sin virketid, og 1,3 TWh av dette var kansellert per 1. januar 2007. Når prosjekter kanselleres blir det frigjort midler til andre prosjekter.

Figur 3.2 illustrerer investerings- og resultatprofilen i et prosjekt. Den svarte søylen i figuren illustrerer at det tegnes kontrakt mellom investor og Enova i år null. De fysiske investeringene strekker seg over de etterfølgende årene, illustrert med grå søyler. Den svarte linjen illustrer at produksjonen begynner i år 2 og øker fram mot ferdigstilling av prosjektet i år 6.

Olje- og energidepartementet vil understreke at en hovedårsak til at dagens organisering av virksomheten ble valgt, var nettopp at virksomheten kjennetegnes ved svært langsiktige prosjekter innenfor energibruk og -produksjon. Det er årsaken til at Enova har fått langsiktige mål, en langsiktig finansiering og stor frihet til å utforme langsiktige og stabile virkemidler.

Nå har Enova levert kontraktfestede resultater for 5 års virksomhet, og det må forventes at man begynner å få se en økende andel sluttrapporterte resultater. I årsrapporten for 2006 viser Enova at det er sluttrapportert til sammen 1 354 GWh. De opprinnelig kontraktfestede resultatene for disse prosjektene var 1 316 GWh. De fleste av prosjektene som fikk tilsagn fra Enova ble dermed gjennomført, og energieresultatene er blitt høyere enn forventet.

Det er tillegg sluttrapportert 820 GWh for prosjekter som fikk tilsagn fra NVE i 2001. Enova teller disse resultatene inn i sin samlede resultater.

Figur 3.2 Eksempel på investerings- og resultatprofil for et prosjekt

Kilde: Enova

Til sammen er det dermed sluttrapportert 2 174 GWh per 1. januar 2007.

Resultatrapporteringen

I Statskonsults rapport blir det pekt på at resultatmålene har vært svært styrende for Enovas virksomhet, og at dette i noen grad kan ha ledet til at Enova har blitt for opptatt av kortsiktige mål. Rapporten drøfter i hvilken grad dette kan være til hinder for at Enova kan arbeide for en mer langsiktig energiomlegging.

Olje- og energidepartementet er oppmerksom på at det kan bli mye fokusering på den delen av virksomheten som har formulert et konkret resultatmål. Resultatmålet favner likevel svært vidt i og med at det dekker både energieffektivisering, og fornybar produksjon. Systemet har vært teknologinøytralt.

Det var et mål ved etableringen av Enova at det skulle bidra til en langsiktig utvikling av markedet. Måleparametrene for en slik målsetning vil ikke kunne bli like entydige som for konkrete investeringsprosjekter. Alle Enovas programmer vil trolig kunne bidra til en langsiktig utvikling av markedet, og programmene for informasjon og teknologiutvikling er særlig rettet mot dette. Generelt er Enovas arbeidsmåte ofte oppsøkende mot prosjektmuligheter både i kommuner, industri og bygg. Dette bidrar i seg selv til markedsutvikling. Det må i stor grad benyttes kvalitative vurderinger, og generelle evalueringer, for å vurdere effekter på markedet av virksomheten.

Olje- og energidepartementet har sett at vektleggingen av kontraktsfestede resultater også kan begrense Enovas nedslagsfelt når det gjelder enkelte type prosjekter. Blant annet har det vært vanskelig å nå fram med støtte til husholdningskunder fordi det har vært strenge krav til kontraktsbaserte resultater. Dette har vært for administrativt krevende for små tiltak. I den nye avtalen med Enova, som ble inngått i januar 2007, er det derfor lagt opp til at resultatene fra slike støtteord-

ninger i visse tilfeller kan dokumenteres på annen måte. For eksempel gjennom en samlet evaluering av en tilskuddsordning til husholdninger. Det er tatt inn en egen bestemmelse om at Enova skal forestå et bredt tilbud av programmer både til husholdninger og næringsliv.

I den nye avtalen har Olje- og energidepartementet også lagt inn et særlig vilkår om at fondsmidlene skal finansiere et eget program rettet mot en langsiktig oppbygging av infrastruktur for fjernvarme. Dette skal muliggjøre en langsiktig utnyttelse av bioenergi, avfall, spillvarme mv. Også resultatene fra dette programmet skal inngå i Enovas rapportering av årlige resultater.

Enovas årlige resultatrapport er viktig i styringsdialogen og danner grunnlag for tilbakemeldinger til Stortinget. Resultatrapporten skal oversendes årlig, og den skal inneholde en analytisk og oversiktlig gjennomgang av resultater og aktiviteter på overordnet nivå. Rapporten skal inneholde status i forhold til resultatmålene og pålagte oppgaver. Resultatrapportene til Enova har vært revidert i to omganger, først rapportene fra 2002 og 2003 og senest rapportene fra 2004 og 2005. Revisjonene ble foretatt av revisjonsfirmaet Ernst & Young. Tilbakemeldingen har vært at rapportene gir et tilfredsstillende bilde av energiresultatene for de aktuelle tidsrommene. Det ble imidlertid pekt på at rapporteringen med fordel kunne ha vært fylldigere og inneholdt mer analyse, at realiserte effekter og risikofaktorer kunne ha vært synliggjort i større grad og blitt vurdert mer eksplisitt.

Olje- og energidepartementet legger vekt på at rapporteringen skal ha en høy kvalitet. Etter Olje- og energidepartementets vurdering har resultatrapportene vært mer utfyllende de senere årene enn i starten. Det er ikke hensiktsmessig å gjøre rapporten for lang, men det vil framover være aktuelt å ta inn temamessige rapporteringer der enkelte områder vurderes mer inngående. Temaene trenger ikke være de samme hvert år. Her kan det særlig være aktuelt å se på forhold som er mindre konkret målbare. Resultatrapporten bør ikke

Tabell 3.6 Inntekter til Energifondet, 2002–2006

	(i mill. kroner)					
	2002	2003	2004	2005	2006	Sum
Inntekter fra påslaget på nettarifffen	160,6	192,4	470,3	717,9	735,2	2 276,4
Bevilgning over statsbudsjettet	349,3	259,0	60,0	0	0	668,3
Renteinntekter		20,3	13,3	13,9	28,5	76,0
Sum inntekter til Energifondet	509,9	471,7	543,6	731,8	763,7	3 020,7

bedømmes isolert fra øvrig informasjonstilfang. Olje- og energidepartementet er tilfreds med at Enova yter informasjon gjennom flere kanaler. Særlig må det fremheves at det er etablert bruker-vennlige internettsider som blant annet omfatter generell informasjon om muligheter til energisparing og energiproduksjon og orientering om konkrete gjennomførte prosjekter. Framover vil det være aktuelt å kunngjøre alle prosjekter som får støtte på nettet.

Finansiering

Ved oppstarten var det en forutsetning at Enova skulle disponere 5 mrd. kroner over en tiårsperiode. Denne rammen lå til grunn for de målene som ble satt. Tabell 3.6 gir en oversikt over inntektene til Energifondet.

Tabellen viser at inntektene til Energifondet samlet har vært godt over det som var lagt til grunn ved oppstarten av virksomheten. Dette er også en viktig grunn til at resultatmålet for 2010 ble reforhandlet fra 10 TWh til 12 TWh. Flere andre ytre forhold er imidlertid også svært viktige for Enovas muligheter til å nå resultatmålene. Særlig gjelder dette energipriser og avgifter.

Mange har trukket fram etableringen av en mer stabil og sikrere finansiering som en svært viktig del av omleggingen av virkemiddelapparatet. Mange peker på dette som den viktigste forutsetningen for å kunne nå målene med energiomlegging.

Statskonsult framhever at langsiktigheten er et svært positivt trekk ved styringen av Enova. Både finansieringen, avtaleinstituttet og målstyringen bygger opp under denne langsiktigheten.

Enova ivaretar også en del oppgaver som finansieres utenom Energifondet. Dette finansieres over statsbudsjettet, jf. tabell 3.7. Hoveddelen av

midlene er knyttet til infrastruktur for naturgass. Ved to tilfeller har Enova ivarettatt særskilte tilskuddsordninger rettet mot husholdninger. Videre ivaretar Enova oppgaver knyttet til internasjonale programmer og aktiviteter innen fornybar energi.

Enova er etter Olje- og energidepartementets vurdering blitt en profesjonell tilskuddsforvalter. Både ved etablering av tilskuddsordning til infrastruktur for naturgass og ved særskilte tilskuddsordninger rettet mot husholdninger har det vært naturlig å benytte den kompetansen som Enova har bygd opp.

Enovas arbeid

Programmene

Evalueringen av Enova må ses i lys av at selve organisasjonen har vært under oppbygging i store deler av den perioden vi ser på. I Statskonsults rapport heter det at Enova på relativt kort tid har bygget opp en organisasjon som forvalter midlene fra Energifondet på en effektiv måte samtidig som behovet for kontroll med bruken av midlene er ivarettatt.

Det har hele tiden vært forutsatt at Enova skulle ha en liten og effektiv administrasjon med høy kompetanse. Organisasjonen skulle bruke eksterne programkoordinatorer i stor grad. Administrasjonskostnadene har fram til nå ligget på mellom 36 mill. kroner og 47 mill. kroner per år. Per 1. januar 2007 var det 34 fast ansatte i selskapet.

Basert på de føringene som har ligget i den langsiktige avtalen mellom Enova og Olje- og energidepartementet, har Enova utarbeidet strategier for virksomheten. Enova har etablert en rekke programmer som har vært stabile over tid. Programmene er rettet mot varmeenergi, vindkraft og energibruk i tråd med de etablerte resultatmålene og

Tabell 3.7 Enovas virksomhet utenom Energifondet, 2003–2006

	(i mill. kroner)		
	Utbetalt	Utestående tilsagn	Totalt
Elektrisitetssparing i husholdninger	96,8	70,1	166,9
Naturgass	61,2	53,0	114,2
Energiltak i kraftkrevende industri		10,0	10,0
Internasjonale samarbeids- og utviklingstiltak (Norges deltakelse i IEAs flernasjonale informasjonsprogram Energy Technology Data Exchange)	4,3	0,5	4,8
Nasjonal medfinansiering i prosjekter innen EU-programmet Intelligent Energy Europe	0,4	2,3	2,7
Sum	162,7	135,9	298,6

Tabell 3.8 Enovas programmer og målgrupper 2006

Hovedprogram	Program	Målgruppe
<i>Programmer med energimål</i>		
Varme	Varme	Aktører som sikter til kommersielle varmeløpere > 0,5 GWh.
	Varme foredling av biobrensel	Aktører med langsiktige interesser innenfor verdikjeden for biobrensel
Vind	Vind – investeringsstøtte	Utbyggere av vindenergi.
Energibruk	Energibruk – industri	Bedrifter i fastlandsindustri med prosjekter for bedre energieffektivitet, energigjenvinning og omlegging til fornybar energi.
	Energistyring – bedrifter i nettverk	Nettverk av bedrifter som ønsker å etablere system for energioppfølging og – styring.
	Energibruk – bolig, bygg og anlegg	De som tar beslutninger om og investerer i prosjekter med energimål > 2 GWh.
	Kommunal energi- og miljøplanlegging	Kommuner, interkommunale selskaper og regionale fellesskap.
Teknologi	Innovative energiløsninger	Leverandørindustri og brukere av nye produkter.
	Introduksjon av ny teknologi	Leverandørindustri og større energibrukere.
<i>Programmer og aktiviteter for informasjon og rådgiving</i>		
	Svartjenesten	Husstander og profesjonelle
	Regnmakere	Barn
	Informasjon – frie midler	De som ønsker å sette i verk informasjonstiltak

Kilde: Statskonsult.

mot teknologiutvikling og aktiviteter for informasjon og rådgiving for å ivareta de pålagte oppgavene. Tabell 3.8 gir en oversikt over programmene og hvilke målgrupper de er rettet mot.

Olje- og energidepartementet mener at Enovas programmer er hensiktsmessige ut fra den avtalen som har ligget til grunn for perioden. Det har imidlertid framkommet kritikk for at Enova ikke har gitt tilskudd til husholdninger, og i for liten grad til infrastruktur for fjernvarme innenfor Energifondets rammer. På denne bakgrunn har Olje- og energidepartementet lagt til rette for at programmene skal kunne favne videre i framtiden.

Tabell 3.9 viser hvordan midlene fra Energifondet er disponert på ulike områder i perioden 2002 til 2006. Innsatsen på de ulike programmene varierer fra år til år blant annet fordi prosjektilgangen varierer. Det synes også å ha skjedd en utvikling i markedet der det er større interesse for varmeprosjekter enn tidligere. Energieffektiviseringsprosjekter har hele tiden vist gode resultater. Samtidig har Enova vært bundet av kvantitative mål for vindkraft og varmeenergi som har bidratt til prioriteringene.

Nærmere om tilskudd til varmeenergi, vindkraft og energibruk

Enova operer med fire søknadsfrister per år for programmene. Det er lagt opp til seks ukers søknadsbehandling. Aktuelle søkere blir veiledet i søknadsprosessen.

Enova har generelt mye kontakt med sine brukere og med ulike bransjeorganisasjoner og driver informasjon og markedsføring av programmene. I stor grad må Enova selv aktivt oppsøke aktuelle prosjekter.

Kommunene spiller en viktig rolle i utviklingen av energibruken. Særlig krever etableringen av vannbåren varme basert på fornybare energikilder ofte at kommunene handler på vegne av kollektivet. Kommunene har også egne bygg med en betydelig energibruk. Etablering av programmet Kommunal energi- og miljøplanlegging er rettet mot å bistå kommunene i arbeidet med miljøvennlige energiløsninger. Det gis tilskudd til utarbeidelse av energi- og miljøplaner, forprosjektering av konkrete prosjekter og til selve prosjektene.

Enova er bundet av at tilskuddene skal være utløsende for prosjektet. Det betyr at Enova ikke

Tabell 3.9 Aggregerte energiresultat og disponering av midler fra Energifondet, 2002–2006

	2002		2003			2004		2005		2006		Sum
	Mill. kr	GWh	Mill. kr	GWh	Mill. kr	GWh	Mill. kr	GWh	Mill.kr	GWh	Mill. kr	
Energibruk	76,1	327	89,8	390	143,0	631	190,6	923	332,6	1 271	832,1	3 542
Vindkraft	35	80	26,7	124	294,3	645	287,0	585	0,0	0	643,0	1 434
Varmeenergi	50,9	166	41,0	262	93,0	262	116,0	296	351,0	681	651,9	1 667
Bioforedling	0	0	9,0	295	14,0	255	6,0	162	4,0	100	33,0	812
Annen fornybar	20	1	0,0	0	35,1	35	2,6	1	10,0	7	67,7	44
Adm. honorar	42		35,8		41,0		45,0		47,0		210,8	
Analyse	8,2		7,0		6,3		6,0		10,8		38,3	
Pålagte oppg.	120,5		58,8		47,6		75,4		70,4		372,7	
Sum	352,7	574	268,1	1 071	674,3	1 828	728,6	1 967	825,8	2 059	2 849,5	7 499

I tillegg til summen på 7 499 GWh kommer 820 GWh i resultat for 2001. Dette er resultatet av prosjekter initiert av NVE før opprettelsen av Enova, men som følges opp av Enova og telles som en del av Enovas resultater. Totalt resultat for Enova inkludert dette er 8 319 GWh.

kan støtte prosjekter om ville ha blitt realisert uten støtte. Dette skal sikre at tilskuddsmidlene blir godt utnyttet slik at man får mest mulig miljøvennlig energiproduksjon og energisparing for innsatsen. Statstøttereglene i EØS-avtalen begrenser også mulighetene til å støtte prosjekter som er kommersielt lønnsomme.

Prinsippet om utløsende effekt er en krevende premiss for Enovas arbeid. Det forutsetter at Enova kan vurdere kostnader og inntekter ved prosjektene og finne riktig nivå for å utløse investeringer. Kostnadene ved prosjektene varierer betydelig, og det er nødvendig å differensiere støttenivået for å sikre at midlene i Energifondet kan dekke flest mulig prosjekter og gi best mulig energiresultat. Det vil være en kontinuerlig utfordring for Enova å framskaffe gode vurderinger av kostnader og inntekter for prosjektene, som grunnlag for å vurdere støttebehov. Olje- og energidepartementet vil peke på at konkurransen om midlene tilsier at søkerne ikke vil framstille prosjektene som overdrevent ulønnsomme. Dette sikrer en kontroll med midlene. Det må likevel legges til grunn at noe av vurderingen må bli skjønsmessig. Dette er noe av bakgrunnen for at Olje- og energidepartementet har lagt opp til at Enova skal kunne rekruttere høyt kvalifisert personell.

Enova har utviklet egne verktøy for søknadsbehandling og rutiner for kontroll med bruken av midlene. Det stilles krav om et godt faglig nivå på søknadene. For prosjekter hvor kravene ikke er oppfylt, vil det være nødvendig med flere runder

før et tilfredsstillende grunnlag for vurderinger er på plass. Enova veileder ofte søkerne i denne prosessen.

I Statskonsults rapport blir det pekt på at Enova kan bli tydeligere på hvilke kriterier som legges til grunn for tildelinger og avslag. Enova kan også legge mer vekt på åpenhet og informasjon om resultatene av søknadsbehandlingen. Olje- og energidepartementet er enig i dette, og mener at det vil bidra til å styrke kontrollen med prosessen. Dette temaet har Olje- og energidepartementet og Enova fulgt opp i avtalen for 2007 hvor det legges større vekt på at Enovas tildeling av støttemidler fra Energifondet skal skje etter objektive og transparente kriterier. Begrensede midler, og krav om utløsende effekt innebærer at Enova må si nei til enkelte søkere og differensiere støtten til ulike prosjekter.

Statskonsult har også pekt på at prosjekter kan ha virkninger av samfunnsøkonomisk verdi som det ikke blir tatt hensyn til i vurderingene. Olje- og energidepartementet er oppmerksom på at nytteeffekten av prosjekter kan være kompleks. Det kan være samfunnsmessig gunstige effekter blant annet for miljø, enkelte distrikter og næringer. Det vil også være enkelte negative effekter ved mange prosjekter. I avtalen mellom Olje- og energidepartementet og Enova er det lagt opp til at Enova i større grad skal rapportere om denne typen effekter. Her kan man tenke seg mer temamessige presentasjoner som varierer fra år til år. Olje- og energidepartementet ser det imidlertid som lite hen-

Tabell 3.10 Gjennomsnittlig investeringsstøtte til vindkraft, varmeenergi og energibruk øre/kWh, 2002–2006.

	Levetid	ÅR				
		2002	2003	2004	2005	2006
Vindkraft	20	44	22	46	49	0
Varmeenergi	20	31	16	36	39	52
Energibruk	10	20	21	22	20	26

Kilde: Enova.

siktsmessig å konkretisere flere mål for virksomheten. Dette kan vanskeliggjøre styringen av selskapet og bidra til at Enova arbeid i praksis blir mindre målrettet. De overordnede målene, i kombinasjon med myndighetenes konsesjonsbehandling og avgiftssystemer, bør være tilstrekkelig til å sikre at miljøhensyn blir tatt.

I drøftingene av utløsende effekt kommer det også fram at Enovas oppmerksomhet om et prosjekt i seg selv kan tilskynde at det blir realisert, og at tilskudd er en inspirasjonskilde til videre satsing på denne typen prosjekter. Det synes som at Enova bidrar til å vise aktørene muligheter, og Enovas vurderinger er et kvalitetsstempel som er nyttig ved fremleggelse til besluttsende organer.

Enova tildeler støtte til selve investeringen i prosjektene. Gjennomsnittlig støttenivå til ulike programområder varierer, blant annet fordi den nødvendige støtten for å utløse prosjektene varierer. Tabell 3.10 viser den gjennomsnittlige investeringsstøtten per kWh til prosjekter i de tre kategoriene vindkraft, varmeenergi og energibruk.

Tabellen viser at det er gitt lavere tilskudd til energibruk enn til energiproduksjon. Gjennomsnittskostnadene ved energieffektivisering er normalt lavere enn for energiproduksjon, men man påregner bare halvparten så lang levetid. Når det likevel er noe ulike gjennomsnittskostnader i programområdene kan det tilskrives ulik prosjekttilgang over tid og variasjoner i kostnader og støttenivå i hver kategori. For eksempel er støttenivået jevnt over høyt for alle vindkraftverk, mens det varierer mer for energibruksprosjekter. Tabellen viser også at støttesatsene generelt har økt noe over tid.

For å gi et bilde av nivået på investeringsstøtten kan det være relevant å sammenligne den med en driftsstøtte som tildeles per produsert kilowattime. Dersom for eksempel vindkraftstøtten på 49 øre/kWh i 2006 hadde vært tildelt som en driftsstøtte, ville nivået vært om lag 4,6 øre/kWh. I eksemplet

er det lagt til grunn en rente på 7 prosent og 20 års levetid.

Enova har rapportert energieresultater også fra prosjekter der det er introdusert ny teknologi, jf. kategorien «annen fornybar» i tabell 3.9. Her er gjennomsnittskostnadene svært høye og avtalen gir derfor særskilte føringer knyttet til å fremme innovasjon gjennom demonstrasjon og introduksjon av teknologi. Enova har utviklet et eget programområde for dette. Innenfor to programmer tilbys støtte til prosjekter med spesielt fokus på demonstrasjon av ny teknologi innen kraftproduksjon og energieffektivisering. Programtilbudet innen teknologiintroduksjon støttes gjennom en samarbeidsavtale med Norges forskningsråd og Innovasjon Norge om introduksjon av ny teknologi for 2006–2009, der et av programmene som driftes av Enova er et fellesprogram for partene.

Nærmere om informasjon

Enova er pålagt å etablere en informasjons- og rådgivningstjeneste som bygger opp under målene for energiomlegging. Tjenesten har vært på anbud og det er inngått en fire-årskontrakt med Norsec i Narvik. Her tilbys det energiråd og det kan bestilles informasjonsmaterieell. Tjenesten kan kontaktes via telefon og internett. Det opereres med ett telefonnummer for profesjonelle aktører, og ett for privat bruk. I 2006 arbeidet 13 rådgivere fulltid med denne virksomheten.

Ifølge Statskonsults rapport er det stor tilfredshet med svartjenesten. I 2002 og 2003 var det 55 000 henvendelser. Dette hadde trolig sammenheng med at det var relativt høye kraftpriser og at det var etablert en særskilt tilskuddsordning til varmpumper og pelletskaminer. Det lavest registrerte antallet henvendelser til Enovas svartjeneste var i 2005 med 22 000 e-poster og telefoner.

Enova har etablert en langsiktig satsing som er særlig rettet mot barn og unge. Dette er blant annet rettet mot skole, barne-TV og internett

under fellesbetegnelsen Regnmakerne. Det benyttes 12–15 mill. kroner per år på tiltaket.

Det er vanskelig å måle effekten av informasjonsvirksomhet. Det ser ut som at barn som har blitt eksponert for Regnmakerne får noe høyere skåring på kunnskap, holdninger og utsagn om ønsket atferd. Statskonsult viser også til at over halvparten av husholdningene hadde utført tiltak som kan karakteriseres som energisparing eller energiomlegging etter å ha vært i kontakt med svartjenesten.

Finansdepartementet

t i l r å r :

At Deres Majestet godkjenner og skriver under et framlagt forslag til proposisjon til Stortinget om tilleggsbevilgninger og omprioriteringer i statsbudsjettet 2007.

Vi **HARALD**, Norges Konge,

s t a d f e s t e r :

Stortinget blir bedt om å gjøre vedtak om tilleggsbevilgninger og omprioriteringer i statsbudsjettet 2007 i samsvar med et vedlagt forslag.

Forslag til vedtak om tilleggsbevilgninger og omprioriteringer i statsbudsjettet 2007

I

I statsbudsjettet for 2007 gjøres følgende endringer:

Utgifter:

Kap.	Post	Formål	Kroner
20		Statsministerens kontor:	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 65 300 000 til kr 66 250 000	950 000
21		Statsrådet:	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 115 125 000 til kr 119 735 000	4 610 000
61		Høyesterett:	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 59 700 000 til kr 60 775 000	1 075 000
100		Utenriksdepartementet:	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 1 452 902 000 til kr 1 472 102 000	19 200 000
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> , forhøyes med fra kr 4 387 000 til kr 26 387 000	22 000 000
116		Deltaking i internasjonale organisasjoner:	
	70	Tilskudd til internasjonale organisasjoner, forhøyes med fra kr 926 490 000 til kr 956 490 000	30 000 000
	72	Finansieringsordningen i det utvidede EØS, <i>kan overføres</i> , nedsettes med fra kr 625 000 000 til kr 400 000 000	225 000 000
	73	Norsk finansieringsordning i det utvidede EØS, <i>kan overføres</i> , nedsettes med fra kr 625 000 000 til kr 410 000 000	215 000 000
(NY)	74	Bilaterale samarbeidsprogrammer med Bulgaria og Romania, <i>kan overføres</i> , bevilges med	6 000 000
140		Utenriksdepartementets administrasjon av utviklingshjelpen:	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 795 177 000 til kr 818 177 000	23 000 000
141		Direktoratet for utviklingssamarbeid (Norad):	
	1	Driftsutgifter, nedsettes med fra kr 162 420 000 til kr 158 420 000	4 000 000
150		Bistand til Afrika:	
	78	Regionbevilgning for Afrika, <i>kan overføres</i> , nedsettes med fra kr 1 412 000 000 til kr 1 396 600 000	15 400 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
153		Bistand til Latin-Amerika:	
	78	Regionbevilgning for Latin-Amerika, <i>kan overføres</i> , nedsettes med fra kr 246 500 000 til kr 241 500 000	5 000 000
163		Nødhjelp, humanitær bistand og menneskerettigheter:	
	71	Humanitær bistand og menneskerettigheter, <i>kan overføres</i> , nedsettes med fra kr 2 125 434 000 til kr 2 122 434 000	3 000 000
164		Fred, forsoning og demokrati:	
	70	Fred, forsoning og demokratiltak, <i>kan overføres</i> , nedsettes med fra kr 760 900 000 til kr 757 900 000	3 000 000
165		Forskning, kompetanseheving og evaluering:	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 135 000 000 til kr 151 000 000	16 000 000
166		Tilskudd til ymse tiltak:	
	70	Ymse tilskudd, <i>kan overføres</i> , forhøyes med fra kr 3 265 000 til kr 3 865 000	600 000
167		Flyktningtiltak i Norge, godkjent som utviklingshjelp (ODA):	
	21	Spesielle driftsutgifter, forhøyes med fra kr 430 853 000 til kr 446 526 000	15 673 000
170		FN-organisasjoner mv.:	
	76	Tilleggsmidler via FN-systemet mv., <i>kan overføres</i> , nedsettes med fra kr 1 496 200 000 til kr 1 484 200 000	12 000 000
	78	Bidrag andre FN-organisasjoner mv., <i>kan overføres</i> , forhøyes med fra kr 150 220 000 til kr 154 320 000	4 100 000
	81	Tilskudd til internasjonal landbruksforskning, <i>kan overføres</i> , nedsettes med fra kr 88 000 000 til kr 86 000 000	2 000 000
171		Multilaterale finansinstitusjoner:	
	70	Verdensbanken, <i>kan overføres</i> , nedsettes med fra kr 730 000 000 til kr 726 100 000	3 900 000
	71	Regionale banker og fond, <i>kan overføres</i> , forhøyes med fra kr 627 300 000 til kr 632 900 000	5 600 000
172		Gjeldslette og gjeldsrelaterte tiltak:	
	70	Gjeldsslette, betalingsbalansestøtte og kapasitetsbygging, <i>kan overføres</i> , nedsettes med fra kr 370 000 000 til kr 366 000 000	4 000 000
222		Statlige grunn- og videregående skoler og grunnskoleinternat:	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 110 869 000 til kr 110 969 000	100 000
225		Tiltak i grunnopplæringen:	
	68	Tilskudd til opplæring i kriminalomsorgen, forhøyes med fra kr 160 860 000 til kr 161 860 000	1 000 000
	69	Kompensasjon for investeringskostnader ved grunnskolereformen, nedsettes med fra kr 344 287 000 til kr 324 687 000	19 600 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
226		Kvalitetsutvikling i grunnopplæringen:	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres, kan nyttes under post 70</i> , forhøyes med fra kr 983 109 000 til kr 1 004 309 000	21 200 000
228		Tilskudd til frittstående skoler mv.:	
	70	Tilskudd til frittstående skoler, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med fra kr 2 212 062 000 til kr 2 215 962 000	3 900 000
230		Kompetansesentre for spesialundervisning:	
	1	Driftsutgifter, nedsettes med fra kr 570 532 000 til kr 569 609 000	923 000
	21	Spesielle driftsutgifter, forhøyes med fra kr 45 736 000 til kr 46 659 000	923 000
231		Barnehager:	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres, kan nyttes under post 51</i> , forhøyes med fra kr 71 301 000 til kr 75 301 000	4 000 000
	60	Driftstilskudd til barnehager, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med fra kr 13 692 105 000 til kr 13 918 105 000	226 000 000
	61	Investeringsstilskudd, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med fra kr 255 000 000 til kr 265 000 000	10 000 000
	65	Skjønnsmidler til barnehager, forhøyes med fra kr 3 081 331 000 til kr 3 214 831 000	133 500 000
252		EUs handlingsprogram for livslang læring:	
	70	Tilskudd, forhøyes med fra kr 141 652 000 til kr 144 490 000	2 838 000
253		Folkehøyskoler:	
	70	Tilskudd til folkehøyskoler, nedsettes med fra kr 568 516 000 til kr 564 516 000	4 000 000
271		Universiteter:	
	50	Basisfinansiering statlige universiteter, forhøyes med fra kr 5 796 978 000 til kr 5 798 328 000	1 350 000
	52	Forskningsfinansiering statlige universiteter, nedsettes med fra kr 2 497 631 000 til kr 2 494 499 000	3 132 000
272		Vitenskapelige høyskoler:	
	52	Forskningsfinansiering statlige vitenskapelige høyskoler, forhøyes med fra kr 138 096 000 til kr 138 715 000	619 000
	72	Forskningsfinansiering private vitenskapelige høyskoler, forhøyes med fra kr 14 376 000 til kr 14 539 000	163 000
275		Høyskoler:	
	52	Forskningsfinansiering statlige høyskoler, forhøyes med fra kr 269 818 000 til kr 271 778 000	1 960 000
	72	Forskningsfinansiering private høyskoler, forhøyes med fra kr 35 558 000 til kr 35 948 000	390 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
281		Fellesutgifter for universiteter og høyskoler:	
	51	Senter for internasjonalisering av høyere utdanning, forhøyes med fra kr 36 897 000 til kr 38 697 000	1 800 000
288		Internasjonale samarbeidstiltak:	
	72	Internasjonale grunnforskningsorganisasjoner, forhøyes med fra kr 131 991 000 til kr 144 672 000	12 681 000
	73	EUs rammeprogram for forskning, forhøyes med fra kr 657 786 000 til kr 671 450 000	13 664 000
	75	UNESCO, forhøyes med fra kr 13 782 000 til kr 15 982 000	2 200 000
305		Lotteri- og stiftelsestilsynet:	
(NY)	70	Tiltak mot pengespillproblemer, <i>kan overføres</i> , bevilges med	12 100 000
315		Frivillighetsformål:	
	71	Tilskudd til frivillighetsentraler, forhøyes med fra kr 74 475 000 til kr 75 375 000	900 000
320		Allmenne kulturformål:	
	79	Til disposisjon, nedsettes med fra kr 13 300 000 til kr 11 900 000	1 400 000
321		Kunstnerformål:	
	74	Garantiinntekter, <i>overslagsbevilgning</i> , nedsettes med fra kr 90 944 000 til kr 90 744 000	200 000
324		Teater- og operaformål:	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 97 746 000 til kr 104 566 000	6 820 000
325		Samordningstiltak for arkiv, bibliotek og museer:	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 61 278 000 til kr 62 929 000	1 651 000
	21	Spesielle driftsutgifter, forhøyes med fra kr 5 737 000 til kr 20 000 000	14 263 000
326		Språk-, litteratur- og bibliotekformål:	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 331 136 000 til kr 332 484 000	1 348 000
328		Museums- og andre kulturvernformål:	
	78	Ymse faste tiltak, forhøyes med fra kr 38 399 000 til kr 38 899 000	500 000
410		Tingrettene og lagmannsrettene:	
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under kap. 412 post 1</i> , forhøyes med fra kr 1 305 369 000 til kr 1 322 728 000	17 359 000
	21	Spesielle driftsutgifter, forhøyes med fra kr 36 831 000 til kr 41 831 000	5 000 000
412		Tinglysingsprosjektet:	
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under kap. 410 post 1</i> , forhøyes med fra kr 124 357 000 til kr 143 007 000	18 650 000
414		Forliksråd og andre domsutgifter:	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 97 280 000 til kr 102 280 000	5 000 000

Tilleggsbevilgninger og omprioriteringer i statsbudsjettet 2007

Kap.	Post	Formål	Kroner
	21	Spesielle driftsutgifter, nedsettes med fra kr 52 679 000 til kr 37 679 000	15 000 000
430		Kriminalomsorgens sentrale forvaltning:	
	1	Driftsutgifter, nedsettes med fra kr 2 085 258 000 til kr 2 082 258 000	3 000 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i> , forhøyes med fra kr 74 859 000 til kr 76 859 000	2 000 000
	60	Refusjoner til kommunene, forvaringsdømte mv., <i>kan overføres</i> , nedsettes med fra kr 42 000 000 til kr 27 000 000	15 000 000
432		Kriminalomsorgens utdanningssenter (KRUS):	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 152 172 000 til kr 155 172 000	3 000 000
440		Politidirektoratet – politi- og lensmannsetaten:	
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under kap. 441, post 1</i> , forhøyes med fra kr 7 051 083 000 til kr 7 112 083 000	61 000 000
	21	Spesielle driftsutgifter, nedsettes med fra kr 100 603 000 til kr 90 603 000	10 000 000
	22	Søk etter omkomne på havet, i innsjøer og vassdrag, <i>kan overføres</i> , nedsettes med fra kr 7 960 000 til kr 5 960 000	2 000 000
441		Oslo politidistrikt:	
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under kap. 440, post 1</i> , forhøyes med fra kr 1 457 106 000 til kr 1 488 706 000	31 600 000
445		Den høyere påtalemyndighet:	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 105 794 000 til kr 106 794 000	1 000 000
452		Sentral krisehåndtering:	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 9 140 000 til kr 10 040 000	900 000
460		Spesialenheten for politisaker:	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 24 864 000 til kr 25 864 000	1 000 000
461		Særskilte ulykkeskommisjoner:	
(NY)	1	Driftsutgifter, <i>kan overføres</i> , bevilges med	9 000 000
466		Særskilte straffesaksutgifter m.m.:	
	1	Driftsutgifter, nedsettes med fra kr 626 591 000 til kr 611 591 000	15 000 000
470		Fri rettshjelp:	
	70	Fri sakførsel, forhøyes med fra kr 390 878 000 til kr 399 878 000	9 000 000
	71	Fritt rettsråd, nedsettes med fra kr 198 223 000 til kr 184 223 000	14 000 000
471		Statens erstatningsansvar:	
	70	Erstatning til voldsofre, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med fra kr 121 225 000 til kr 136 225 000	15 000 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
475		Bobehandling:	
	1	Driftsutgifter, nedsettes med fra kr 51 411 000 til kr 42 411 000	9 000 000
480		Svalbardbudsjettet:	
	50	Tilskudd, forhøyes med fra kr 123 909 000 til kr 143 909 000	20 000 000
551		Regional utvikling og nyskaping:	
	60	Tilskudd til fylkeskommuner for regional utvikling, forhøyes med fra kr 1 151 980 000 til kr 1 201 980 000	50 000 000
571		Rammetilskudd til kommuner:	
	60	Innbyggertilskudd, forhøyes med fra kr 34 382 548 000 til kr 34 480 548 000	98 000 000
572		Rammetilskudd til fylkeskommuner:	
	60	Innbyggertilskudd, forhøyes med fra kr 12 829 455 000 til kr 12 830 955 000	1 500 000
580		Bostøtte:	
	70	Bostøtte, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med fra kr 2 286 500 000 til kr 2 321 500 000	35 000 000
582		Rentekompensasjon for skoleanlegg og kirkebygg:	
	60	Rentekompensasjon – skoleanlegg, <i>kan overføres</i> , forhøyes med fra kr 541 000 000 til kr 583 000 000	42 000 000
	61	Rentekompensasjon – kirkebygg, <i>kan overføres</i> , forhøyes med fra kr 39 000 000 til kr 45 200 000	6 200 000
586		Tilskudd til omsorgsboliger og sykehjemsplasser:	
	63	Tilskudd til kompensasjon for utgifter til renter og avdrag, forhøyes med fra kr 1 474 200 000 til kr 1 528 400 000	54 200 000
600		Arbeids- og inkluderingsdepartementet:	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 198 200 000 til kr 200 200 000	2 000 000
601		Utredningsvirksomhet, forskning m.m.:	
	21	Spesielle driftsutgifter, nedsettes med fra kr 129 800 000 til kr 77 800 000	52 000 000
	73	Tilskudd til helse- og rehabiliteringstjenester for sykmeldte, <i>kan overføres</i> , nedsettes med fra kr 604 000 000 til kr 2 000 000	602 000 000
604		NAV-reform og pensjonsreform:	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres, kan nyttes under post 45</i> , nedsettes med fra kr 905 100 000 til kr 903 100 000	2 000 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i> , <i>kan nyttes under post 21</i> , forhøyes med fra kr 325 000 000 til kr 415 000 000	90 000 000
605		Arbeids- og velferdsetaten:	
	21	Spesielle driftsutgifter, forhøyes med fra kr 32 000 000 til kr 47 000 000	15 000 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
(NY)	70	Tilskudd til helse- og rehabiliteringstjenester for sykemeldte, <i>kan overføres</i> , bevilges med	142 000 000
621		Tilskudd forvaltet av Sosial- og helsedirektoratet:	
	21	Spesielle driftsutgifter, sosialtjenesten, forhøyes med fra kr 33 200 000 til kr 36 200 000	3 000 000
(NY)	62	Kvalifiseringsprogrammet, <i>kan overføres</i> , bevilges med	50 000 000
634		Arbeidsmarkedstiltak:	
	21	Evaluering, utviklingstiltak mv., <i>kan overføres</i> , nedsettes med fra kr 29 900 000 til kr 25 900 000	4 000 000
	70	Ordinære arbeidsmarkedstiltak, <i>kan overføres</i> , nedsettes med fra kr 1 432 800 000 til kr 1 389 800 000	43 000 000
	71	Spesielle arbeidsmarkedstiltak, <i>kan overføres</i> , <i>kan nyttes under post 70</i> , nedsettes med fra kr 3 638 600 000 til kr 3 575 600 000	63 000 000
635		Ventelønn:	
	1	Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i> , nedsettes med fra kr 405 000 000 til kr 325 000 000	80 000 000
640		Arbeidstilsynet:	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 335 000 000 til kr 340 000 000	5 000 000
642		Petroleumstilsynet:	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 144 000 000 til kr 152 500 000	8 500 000
648		Arbeidsretten, meklingsinstitusjonen m.m.:	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 12 000 000 til kr 12 700 000	700 000
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> , nedsettes med fra kr 2 300 000 til kr 1 600 000	700 000
651		Bosetting av flyktninger og tiltak for innvandrere:	
	21	Spesielle driftsutgifter, kunnskapsutvikling, integrering og mangfold, <i>kan overføres</i> , nedsettes med fra kr 43 000 000 til kr 39 200 000	3 800 000
	61	Opplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere, nedsettes med fra kr 1 368 300 000 til kr 1 265 100 000	103 200 000
	62	Kommunale innvandrertiltak, forhøyes med fra kr 72 600 000 til kr 82 400 000	9 800 000
664		Pensjonstrygden for sjømenn:	
	70	Tilskudd, nedsettes med fra kr 698 000 000 til kr 659 000 000	39 000 000
666		Avtalefestet pensjon (AFP):	
	70	Tilskudd, nedsettes med fra kr 950 000 000 til kr 920 000 000	30 000 000
680		Sametinget:	
	54	Avkastning på Samefolkets fond, forhøyes med fra kr 4 700 000 til kr 9 350 000	4 650 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
684		Internasjonalt fag- og formidlingscenter for reindrift:	
	1	Driftsutgifter, nedsettes med fra kr 2 600 000 til kr 1 600 000	1 000 000
690		Utlendingsdirektoratet:	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 498 800 000 til kr 513 800 000	15 000 000
	21	Spesielle driftsutgifter, statlige mottak, forhøyes med fra kr 777 400 000 til kr 780 400 000	3 000 000
703		Internasjonalt samarbeid:	
(NY)	70	Tilskudd til private/andre, <i>kan overføres, kan nyttes under post 60</i> , bevilges med	15 000 000
719		Folkehelse:	
	74	Skolefrukt, <i>kan overføres</i> , nedsettes med fra kr 28 521 000 til kr 22 621 000	5 900 000
	79	Andre tilskudd, <i>kan overføres, kan nyttes under post 21</i> , forhøyes med fra kr 15 770 000 til kr 17 270 000	1 500 000
720		Sosial- og helsedirektoratet:	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 351 698 000 til kr 353 998 000	2 300 000
722		Norsk pasientskadeerstatning:	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 74 038 000 til kr 76 038 000	2 000 000
723		Pasientskadenemnda:	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 22 572 000 til kr 23 972 000	1 400 000
724		Helsepersonell og tilskudd til personelltiltak:	
	61	Tilskudd til turnustjenesten, nedsettes med fra kr 149 335 000 til kr 148 135 000	1 200 000
	71	Tilskudd til Nordiska högskolan för folkhälsovetenskap mv., forhøyes med fra kr 14 190 000 til kr 15 390 000	1 200 000
725		Nasjonalt kunnskapssenter for helsetjenesten:	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 64 993 000 til kr 65 993 000	1 000 000
726		Habilitering, rehabilitering og tiltak for rusmisbrukere:	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 70</i> , nedsettes med fra kr 19 250 000 til kr 18 350 000	900 000
	70	Tilskudd, <i>kan nyttes under post 21</i> , nedsettes med fra kr 50 650 000 til kr 49 850 000	800 000
728		Forsøk og utvikling mv.:	
	21	Spesielle driftsutgifter, forhøyes med fra kr 39 005 000 til kr 48 005 000	9 000 000
729		Annen helsetjeneste:	
	1	Driftsutgifter, nedsettes med fra kr 31 521 000 til kr 30 121 000	1 400 000

Tilleggsbevilgninger og omprioriteringer i statsbudsjettet 2007

Kap.	Post	Formål	Kroner
732		Regionale helseforetak:	
	21	Forsøk og utvikling i sykehussektoren, <i>kan overføres</i> , nedsettes med fra kr 7 858 000 til kr 4 158 000	3 700 000
(NY)	79	Helse- og rehabiliteringstjenester for sykemeldte, <i>kan overføres</i> , bevilges med	439 000 000
743		Statlige stimulerings tiltak for psykisk helse:	
	75	Tilskudd til styrking av psykisk helsevern, <i>kan overføres</i> , forhøyes med fra kr 1 869 206 000 til kr 1 871 206 000	2 000 000
751		Apotekvesenet og legemiddelfaglige tiltak:	
	70	Tilskudd, nedsettes med fra kr 61 610 000 til kr 52 610 000	9 000 000
800		Barne- og likestillingsdepartementet:	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 89 805 000 til kr 90 805 000	1 000 000
	21	Spesielle driftsutgifter, nedsettes med fra kr 6 720 000 til kr 5 720 000	1 000 000
844		Kontantstøtte:	
	70	Tilskudd, <i>overslagsbevilgning</i> , nedsettes med fra kr 1 993 000 000 til kr 1 917 400 000	75 600 000
845		Barnetrygd:	
	70	Tilskudd, forhøyes med fra kr 14 351 300 000 til kr 14 381 000 000	29 700 000
846		Familie- og likestillingspolitisk forskning, opplysningsarbeid mv.:	
	70	Tilskudd, forhøyes med fra kr 14 050 000 til kr 15 050 000	1 000 000
855		Statlig forvaltning av barnevernet:	
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 22</i> , forhøyes med fra kr 2 315 068 000 til kr 2 555 268 000	240 200 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i> , nedsettes med fra kr 59 312 000 til kr 39 312 000	20 000 000
856		Barnevernets omsorgssenter for enslige mindreårige personer:	
	1	Driftsutgifter, nedsettes med fra kr 24 000 000 til kr 16 300 000	7 700 000
900		Nærings- og handelsdepartementet:	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 147 600 000 til kr 148 000 000	400 000
	72	Tilskudd til beredskapsordninger, nedsettes med fra kr 3 100 000 til kr 2 700 000	400 000
(NY)	74	Tilskudd til avskrivning av aksjekapital i Norsk Garantiinstitutt for skip og borerigger AS, bevilges med	1 000 000
904		Brønnøysundregistrene:	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 194 600 000 til kr 200 600 000	6 000 000
905		Norges geologiske undersøkelse:	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 115 000 000 til kr 120 000 000	5 000 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
909		Tiltak for sysselsetting av sjøfolk:	
	73	Tilskudd til sysselsetting av sjøfolk, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med fra kr 1 330 000 000 til kr 1 480 000 000	150 000 000
920		Norges forskningsråd:	
	50	Tilskudd, nedsettes med fra kr 1 081 000 000 til kr 1 071 000 000	10 000 000
924		Internasjonalt samarbeid og utviklingsprogrammer:	
	70	Tilskudd, <i>kan overføres</i> , forhøyes med fra kr 27 500 000 til kr 52 500 000	25 000 000
938		Omstillingstiltak:	
(NY)	60	Næringsstimulerende tiltak for Skjånes i Gamvik kommune, bevilges med	5 000 000
951		Store Norske Spitsbergen Kulkompani A/S:	
(NY)	90	Ansvarlig lån, bevilges med	250 000 000
954		Sydvaranger ASA:	
(NY)	70	Tilskudd til pensjoner for tidligere Sydvaranger-ansatte, bevilges med	5 500 000
1000		Fiskeri- og kystdepartementet:	
(NY)	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> , bevilges med	12 000 000
1001		Deltakelse i internasjonale organisasjoner:	
	70	Tilskudd, <i>kan overføres</i> , forhøyes med fra kr 8 060 000 til kr 9 030 000	970 000
1020		Havforskningsinstituttet:	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 250 600 000 til kr 259 600 000	9 000 000
1021		Drift av forskningsfartøylene:	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i> , forhøyes med fra kr 6 000 000 til kr 11 000 000	5 000 000
1023		Fiskeri-, havbruks- og transportrettet FoU:	
	71	Tilskudd til utviklingstiltak, <i>kan overføres</i> , nedsettes med fra kr 30 850 000 til kr 29 880 000	970 000
	72	Tilskudd NOFIMA, <i>kan overføres</i> , forhøyes med fra kr 2 000 000 til kr 5 000 000	3 000 000
(NY)	73	Tilskudd til egenkapital NOFIMA, bevilges med	13 700 000
(NY)	91	Lån til NOFIMA, bevilges med	26 000 000
1062		Kystverket:	
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 45</i> , forhøyes med fra kr 888 500 000 til kr 903 500 000	15 000 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i> , <i>kan nyttes under post 1</i> , forhøyes med fra kr 44 700 000 til kr 73 700 000	29 000 000
1070		Samfunnet Jan Mayen:	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 28 200 000 til kr 28 700 000	500 000
(NY)	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i> , bevilges med	8 000 000

Tilleggsbevilgninger og omprioriteringer i statsbudsjettet 2007

Kap.	Post	Formål	Kroner
1100		Landbruks- og matdepartementet:	
	45	Store utstyrskjøp og vedlikehold – ordinære forvaltningsorganer, <i>kan overføres, kan nyttes under post 50</i> , forhøyes med fra kr 5 214 000 til kr 7 014 000	1 800 000
1115		Mattilsynet:	
	1	Driftsutgifter, nedsettes med fra kr 1 060 167 000 til kr 1 055 167 000	5 000 000
(NY)	22	Reguleringspremie til kommunale og fylkeskommunale pensjonskasser, bevilges med	20 000 000
1139		Genressurser, miljø- og ressursregistreringer:	
	70	Tilskudd til miljø- og ressurstiltak, <i>kan overføres</i> , forhøyes med fra kr 15 170 000 til kr 16 170 000	1 000 000
1149		Verdiskapings og utviklingstiltak i landbruket:	
	71	Tilskudd til verdiskapingstiltak i skogbruket, <i>kan overføres</i> , nedsettes med fra kr 38 674 000 til kr 37 674 000	1 000 000
1311		Tilskudd til regionale flyplasser:	
	71	Tilskudd til ikke-statlige flyplasser, <i>kan overføres, kan nyttes under kap.1310, post 70</i> , forhøyes med fra kr 17 200 000 til kr 24 200 000	7 000 000
1320		Statens vegvesen:	
	23	Trafikktilsyn, drift og vedlikehold av riksveger m.m., <i>kan overføres, kan nyttes under post 29, post 30, post 31 og post 72</i> , forhøyes med fra kr 6 770 400 000 til kr 6 825 400 000	55 000 000
	30	Riksveginvesteringer, <i>kan overføres, kan nyttes under post 23, post 29, post 31, post 33, post 60 og post 72</i> , forhøyes med fra kr 4 696 700 000 til kr 5 001 900 000	305 200 000
	72	Kjøp av riksvegferjetjenester, <i>kan overføres, kan nyttes under post 23 og post 30</i> , forhøyes med fra kr 1 464 400 000 til kr 1 484 400 000	20 000 000
1322		Svinesundsforbindelsen AS:	
(NY)	92	Opptreksrenter, <i>overslagsbevilgning</i> , bevilges med	680 000
1330		Særskilte transporttiltak:	
	60	Særskilt tilskudd til kollektivtransport, <i>kan overføres</i> , forhøyes med fra kr 157 200 000 til kr 212 200 000	55 000 000
1350		Jernbaneverket:	
	30	Investeringer i linjen, <i>kan overføres, kan nyttes under post 23</i> , forhøyes med fra kr 2 219 600 000 til kr 2 234 600 000	15 000 000
1351		Persontransport med tog:	
	70	Kjøp av persontransport med tog, <i>kan overføres</i> , forhøyes med fra kr 1 598 500 000 til kr 1 602 500 000	4 000 000
1400		Miljøverndepartementet:	
	73	Tilskudd til kompetanseformidling og informasjon om miljøvennlig produksjon og forbruk, <i>kan overføres</i> , forhøyes med fra kr 27 000 000 til kr 29 000 000	2 000 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
	81	Tilskudd lokalt miljøvern og bærekraftige lokalsamfunn, <i>kan overføres, kan nyttes under post 21</i> , nedsettes med fra kr 13 000 000 til kr 11 000 000	2 000 000
1410		Miljøvernforskning og miljøovervåking:	
	21	Miljøovervåking og miljødata, forhøyes med fra kr 106 028 000 til kr 112 028 000	6 000 000
1426		Statens naturoppsyn:	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 71 854 000 til kr 73 854 000	2 000 000
1427		Direktoratet for naturforvaltning:	
	21	Spesielle driftsutgifter, forhøyes med fra kr 72 979 000 til kr 93 979 000	21 000 000
	73	Forebyggende og konfliktdepende tiltak i rovviltforvaltningen, <i>kan overføres</i> , forhøyes med fra kr 44 000 000 til kr 46 000 000	2 000 000
	76	Tilskudd til informasjons- og kompetansesentre, <i>kan overføres</i> , forhøyes med fra kr 5 000 000 til kr 14 500 000	9 500 000
(NY)	80	Tilskudd til Stiftelsen Kunnskapssenter for laks og vannmiljø, bevilges med	900 000
1441		Statens forurensningstilsyn:	
	39	Oppryddingstiltak, <i>kan overføres</i> , forhøyes med fra kr 87 080 000 til kr 89 080 000	2 000 000
1465		Statens kjøp av tjenester i Statens kartverk:	
	21	Betaling for statsoppdraget, <i>kan overføres</i> , forhøyes med fra kr 357 135 000 til kr 357 335 000	200 000
1471		Norsk Polarinstitut:	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 104 015 000 til kr 104 815 000	800 000
1500		Fornyings- og administrasjonsdepartementet:	
	1	Driftsutgifter, nedsettes med fra kr 154 114 000 til kr 152 114 000	2 000 000
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> , forhøyes med fra kr 109 840 000 til kr 112 840 000	3 000 000
1508		Spesielle IT-tiltak:	
	22	Samordning av IT-politikken, <i>kan overføres</i> , forhøyes med fra kr 30 899 000 til kr 35 899 000	5 000 000
	50	Tilskudd til høyhastighetskommunikasjon, <i>kan overføres</i> , forhøyes med fra kr 121 647 000 til kr 221 647 000	100 000 000
1522		Departementenes Servicesenter:	
	22	Fellesutgifter for R-kvartalet, nedsettes med fra kr 74 839 000 til kr 73 939 000	900 000
1523		Interimsorganisasjon for nytt forvaltningsorgan:	
(NY)	1	Driftsutgifter, bevilges med	33 600 000

Tilleggsbevilgninger og omprioriteringer i statsbudsjettet 2007

Kap.	Post	Formål	Kroner
1541		Pensjoner av statskassen:	
	1	Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med fra kr 20 900 000 til kr 23 400 000	2 500 000
1542		Tilskudd til Statens Pensjonskasse:	
	1	Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med fra kr 7 484 000 000 til kr 7 577 000 000	93 000 000
(NY)	22	Sluttoppgjør Posten Norge AS, <i>overslagsbevilgning</i> , bevilges med	280 000 000
	70	For andre medlemmer av Statens Pensjonskasse, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med fra kr 83 000 000 til kr 84 000 000	1 000 000
1543		Arbeidsgiveravgift til folketrygden:	
	1	Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i> , nedsettes med fra kr 819 000 000 til kr 814 000 000	5 000 000
	70	For andre medlemmer av Statens Pensjonskasse, <i>overslagsbevilgning</i> , nedsettes med fra kr 10 000 000 til kr 9 000 000	1 000 000
1544		Boliglån for statsansatte:	
	90	Lån, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med fra kr 1 900 000 000 til kr 2 900 000 000	1 000 000 000
1546		Yrkesskadeforsikring:	
	1	Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i> , nedsettes med fra kr 96 800 000 til kr 75 000 000	21 800 000
1580		Byggeprosjekter utenfor husleieordningen:	
	33	Videreføring av byggeprosjekter, <i>kan overføres</i> , nedsettes med fra kr 1 407 400 000 til kr 1 350 300 000	57 100 000
1600		Finansdepartementet:	
	1	Driftsutgifter, nedsettes med fra kr 246 800 000 til kr 244 600 000	2 200 000
1602		Kredittilsynet:	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 184 800 000 til kr 194 600 000	9 800 000
1610		Toll- og avgiftsetaten:	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 1 081 500 000 til kr 1 084 500 000	3 000 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i> , forhøyes med fra kr 96 600 000 til kr 106 100 000	9 500 000
1618		Skatteetaten:	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 3 422 500 000 til kr 3 554 500 000	132 000 000
	22	Større IT-prosjekter, <i>kan overføres</i> , nedsettes med fra kr 227 000 000 til kr 169 400 000	57 600 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i> , nedsettes med fra kr 164 000 000 til kr 64 000 000	100 000 000
1620		Statistisk sentralbyrå:	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 393 300 000 til kr 396 600 000	3 300 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
1632		Kompensasjon for merverdiavgift:	
	61	Tilskudd til kommuner og fylkeskommuner, ny ordning, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med fra kr 9 700 000 000 til kr 9 900 000 000	200 000 000
1638		Kjøp av klimakvoter:	
(NY)	1	Driftsutgifter, <i>kan overføres</i> , bevilges med	6 000 000
1651		Statsgjeld, avdrag og innløsning:	
	98	Avdrag på innenlandsk statsgjeld, <i>overslagsbevilgning</i> , nedsettes med fra kr 36 020 100 000 til kr 29 646 100 000	6 374 000 000
1700		Forsvarsdepartementet:	
	1	Driftsutgifter, nedsettes med fra kr 321 278 000 til kr 319 278 000	2 000 000
1710		Forsvarsbygg og nybygg og nyanlegg:	
(NY)	24	Driftsresultat justeres med fra kr -728 000 000 til kr -390 000 000	338 000 000
	47	Nybygg og nyanlegg, <i>kan overføres</i> , forhøyes med fra kr 999 532 000 til kr 1 501 532 000	502 000 000
1719		Fellesutgifter og tilskudd til foretak under Forsvarsdepartementet:	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 367 603 000 til kr 380 603 000	13 000 000
	78	Norges tilskudd til NATOs driftsbudsjett, <i>kan overføres</i> , nedsettes med fra kr 150 000 000 til kr 117 000 000	33 000 000
1720		Felles ledelse og kommandoapparat:	
	1	Driftsutgifter, nedsettes med fra kr 2 117 386 000 til kr 2 030 480 000	86 906 000
	50	Overføringer Statens Pensjonskasse, <i>kan overføres</i> , forhøyes med fra kr 170 000 000 til kr 237 400 000	67 400 000
1725		Fellesinstitusjoner og -utgifter under Forsvarsstaben:	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 2 060 291 000 til kr 2 063 996 000	3 705 000
1731		Hæren:	
	1	Driftsutgifter, nedsettes med fra kr 3 784 037 000 til kr 3 743 241 000	40 796 000
1732		Sjøforsvaret:	
	1	Driftsutgifter, nedsettes med fra kr 2 693 410 000 til kr 2 661 531 000	31 879 000
1733		Luftforsvaret:	
	1	Driftsutgifter, nedsettes med fra kr 3 392 486 000 til kr 3 355 354 000	37 132 000
1734		Heimevernet:	
	1	Driftsutgifter, nedsettes med fra kr 1 064 891 000 til kr 1 051 949 000	12 942 000
1740		Forsvarets logistikkorganisasjon:	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 2 478 362 000 til kr 2 607 658 000	129 296 000

Tilleggsbevilgninger og omprioriteringer i statsbudsjettet 2007

Kap.	Post	Formål	Kroner
1760		Nyanskaffelser av materiell og nybygg og nyanlegg:	
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under kap. 1760, post 45</i> , nedsettes med fra kr 834 877 000 til kr 801 377 000	33 500 000
	44	Fellesfinansierte bygge- og anleggsarbeider, nasjonalfinansiert andel, <i>kan overføres</i> , nedsettes med fra kr 110 000 000 til kr 60 000 000	50 000 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i> , nedsettes med fra kr 7 827 348 000 til kr 7 110 348 000	717 000 000
	48	Fellesfinansierte bygge- og anleggsarbeider, fellesfinansiert andel, <i>kan overføres</i> , nedsettes med fra kr 260 000 000 til kr 160 000 000	100 000 000
1790		Kystvakten:	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 816 689 000 til kr 824 383 000	7 694 000
1791		Redningshelikoptertjenesten:	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 37 800 000 til kr 44 800 000	7 000 000
1792		Norske styrker i utlandet:	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 709 580 000 til kr 990 580 000	281 000 000
1795		Kulturelle og allmenntilgige formål:	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 207 879 000 til kr 222 939 000	15 060 000
1800		Olje- og energidepartementet:	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> , forhøyes med fra kr 30 100 000 til kr 37 100 000	7 000 000
1810		Oljedirektoratet:	
	1	Driftsutgifter, nedsettes med fra kr 171 200 000 til kr 167 100 000	4 100 000
1820		Norges vassdrags- og energidirektorat:	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 272 892 000 til kr 275 092 000	2 200 000
	22	Sikrings- og miljøtiltak i vassdrag, <i>kan overføres</i> , forhøyes med fra kr 79 000 000 til kr 93 500 000	14 500 000
1830		Forskning:	
	50	Norges forskningsråd, nedsettes med fra kr 438 500 000 til kr 435 500 000	3 000 000
1833		CO2-håndtering:	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> , nedsettes med fra kr 720 000 000 til kr 200 000 000	520 000 000
2309		Tilfeldige utgifter:	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 9 674 684 000 til kr 11 225 888 000	1 551 204 000
2410		Statens lånekasse for utdanning:	
	50	Avsetning til utdanningsstipend, <i>overslagsbevilgning</i> , nedsettes med fra kr 4 529 561 000 til kr 4 209 900 000	319 661 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
	70	Utdanningsstipend, <i>overslagsbevilgning</i> , nedsettes med fra kr 2 818 292 000 til kr 2 703 100 000	115 192 000
	71	Andre stipend, <i>overslagsbevilgning</i> , nedsettes med fra kr 461 066 000 til kr 430 500 000	30 566 000
	72	Rentestønad, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med fra kr 1 317 000 000 til kr 1 360 900 000	43 900 000
	73	Avskrivninger, <i>overslagsbevilgning</i> , nedsettes med fra kr 270 780 000 til kr 264 600 000	6 180 000
	74	Tap på utlån, nedsettes med fra kr 504 100 000 til kr 446 300 000	57 800 000
	90	Lån til Statens lånekasse for utdanning, <i>overslagsbevilgning</i> , nedsettes med fra kr 18 280 000 000 til kr 17 999 000 000	281 000 000
2412		Den norske stats husbank:	
	72	Rentestøtte, forhøyes med fra kr 19 000 000 til kr 20 000 000	1 000 000
	90	Lån til Husbanken, <i>overslagsbevilgning</i> , nedsettes med fra kr 11 294 000 000 til kr 11 088 000 000	206 000 000
2427		Kommunalbanken AS:	
(NY)	90	Aksjekapital, bevilges med	58 800 000
2440		Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten:	
	30	Investeringer, forhøyes med fra kr 18 300 000 000 til kr 20 200 000 000	1 900 000 000
	50	Overføring til Statens petroleumsforsikringsfond, nedsettes med fra kr 1 300 000 000 til kr 1 101 000 000	199 000 000
2445		Statsbygg:	
	33	Videreføring av ordinære byggeprosjekter, <i>kan overføres</i> , nedsettes med fra kr 472 400 000 til kr 403 800 000	68 600 000
2470		Statens Pensjonskasse:	
	24	Driftsresultat	
		1 Driftsinntekter, <i>overslagsbevilgning</i>	-371 281 000
		2 Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i>	287 401 000
		3 Avskrivninger	19 183 000
		4 Renter av statens kapital	252 000
		5 Til investeringsformål	40 898 000
		6 Til reguleringsfondet	-11 279 000
			<hr/>
			-34 826 000
2490		NVE Anlegg:	
	24	Driftsresultat	
		1 Driftsinntekter	-54 000 000
		2 Driftsutgifter	47 800 000
		3 Avskrivninger	5 200 000
		4 Renter av statens kapital	1 000 000
			<hr/>
			0

Tilleggsbevilgninger og omprioriteringer i statsbudsjettet 2007

Kap.	Post	Formål	Kroner
2530		Foreldrepenger:	
	70	Foreldrepenger ved fødsel, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med fra kr 10 145 000 000 til kr 10 260 000 000	115 000 000
	73	Foreldrepenger ved adopsjon, <i>overslagsbevilgning</i> , nedsettes med fra kr 135 000 000 til kr 110 000 000	25 000 000
2541		Dagpenger:	
	70	Dagpenger, <i>overslagsbevilgning</i> , nedsettes med fra kr 6 837 000 000 til kr 4 700 000 000	2 137 000 000
2620		Stønad til enslig mor eller far:	
	70	Overgangsstønad, <i>overslagsbevilgning</i> , nedsettes med fra kr 2 355 000 000 til kr 2 265 000 000	90 000 000
	72	Stønad til barnetilsyn, <i>overslagsbevilgning</i> , nedsettes med fra kr 530 000 000 til kr 500 000 000	30 000 000
	76	Forskuttering av underholdsbidrag, nedsettes med fra kr 1 160 000 000 til kr 1 110 000 000	50 000 000
2650		Sykepenger:	
	70	Sykepenger for arbeidstakere mv., <i>overslagsbevilgning</i> , nedsettes med fra kr 25 810 000 000 til kr 25 140 000 000	670 000 000
	71	Sykepenger for selvstendige, <i>overslagsbevilgning</i> , nedsettes med fra kr 1 620 000 000 til kr 1 545 000 000	75 000 000
	75	Feriepenger av sykepenger, <i>overslagsbevilgning</i> , nedsettes med fra kr 1 320 000 000 til kr 1 300 000 000	20 000 000
2652		Medisinsk rehabilitering mv.:	
	70	Rehabiliteringspenger, <i>overslagsbevilgning</i> , nedsettes med fra kr 7 965 000 000 til kr 7 715 000 000	250 000 000
2653		Ytelser til yrkesrettet attføring:	
	70	Attføringspenger, <i>overslagsbevilgning</i> , nedsettes med fra kr 10 715 000 000 til kr 10 325 000 000	390 000 000
	71	Attføringsstønad, <i>overslagsbevilgning</i> , nedsettes med fra kr 1 235 000 000 til kr 1 180 000 000	55 000 000
2655		Uførhet:	
	74	Tidsbegrenset uførestønad, <i>overslagsbevilgning</i> , nedsettes med fra kr 6 340 000 000 til kr 6 155 000 000	185 000 000
2661		Grunn- og hjelpestønad, hjelpemidler mv.:	
	70	Grunnstønad, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med fra kr 1 540 000 000 til kr 1 545 000 000	5 000 000
	73	Hjelpemidler mv. under arbeid og utdanning, forhøyes med fra kr 110 000 000 til kr 110 700 000	700 000
	74	Tilskudd til biler, forhøyes med fra kr 675 000 000 til kr 735 000 000	60 000 000
	75	Bedring av funksjonsevnen, hjelpemidler, forhøyes med fra kr 2 480 000 000 til kr 2 641 800 000	161 800 000
	76	Bedring av funksjonsevnen, andre formål, forhøyes med fra kr 95 000 000 til kr 97 500 000	2 500 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
2670		Alderdom:	
	70	Grunnpensjon, <i>overslagsbevilgning</i> , nedsettes med fra kr 36 100 000 000 til kr 36 040 000 000	60 000 000
2690		Diverse utgifter:	
	70	Sykestønadsutgifter i utlandet, forhøyes med fra kr 145 000 000 til kr 235 000 000	90 000 000
2711		Spesialisthelsetjenester mv.:	
	71	Refusjon psykologhjelp, nedsettes med fra kr 174 000 000 til kr 160 000 000	14 000 000
2751		Legemidler mv.:	
	70	Legemidler, nedsettes med fra kr 7 830 000 000 til kr 7 318 000 000	512 000 000
2752		Refusjon av egenbetaling:	
	70	Refusjon av egenbetaling, egenandelstak 1, nedsettes med fra kr 3 562 000 000 til kr 3 401 000 000	161 000 000
2755		Helsetjeneste i kommunene mv.:	
	70	Refusjon allmennlegehjelp, nedsettes med fra kr 2 517 000 000 til kr 2 461 000 000	56 000 000
	71	Refusjon fysioterapi, <i>kan nyttes under post 62</i> , nedsettes med fra kr 1 470 000 000 til kr 1 400 000 000	70 000 000
2790		Andre helsetiltak:	
	70	Bidrag, lokalt, forhøyes med fra kr 371 000 000 til kr 614 600 000	243 600 000

Inntekter:

Kap.	Post	Formål	Kroner
3100		Utenriksdepartementet:	
	1	Gebyr, forhøyes med fra kr 38 343 000 til kr 57 343 000	19 000 000
3288		Internasjonale samarbeidstiltak:	
	4	Refusjon av ODA-godkjente utgifter, forhøyes med fra kr 3 445 000 til kr 3 995 000	550 000
3324		Teater- og operaformål:	
	1	Inntekter ved Riksteatret, forhøyes med fra kr 9 180 000 til kr 16 000 000	6 820 000
3325		Samordningstiltak for arkiv, bibliotek og museer:	
	1	Ymse inntekter, forhøyes med fra kr 849 000 til kr 2 500 000	1 651 000
	2	Inntekter ved oppdrag, forhøyes med fra kr 5 737 000 til kr 20 000 000	14 263 000
3326		Språk-, litteratur- og bibliotekformål:	
	1	Ymse inntekter, forhøyes med fra kr 4 652 000 til kr 6 000 000	1 348 000
3440		Politidirektoratet – politi- og lensmannsetaten:	
	1	Gebyrer, nedsettes med fra kr 470 040 000 til kr 466 740 000	3 300 000
	4	Gebyrer – vaktelskap, nedsettes med fra kr 1 007 000 til kr 507 000	500 000
	6	Gebyr – utlendingssaker, nedsettes med fra kr 99 800 000 til kr 98 800 000	1 000 000
	7	Gebyr – sivile gjøremål, nedsettes med fra kr 640 021 000 til kr 475 021 000	165 000 000
3635		Ventelønn:	
	1	Refusjon statlig virksomhet mv., nedsettes med fra kr 121 000 000 til kr 98 000 000	23 000 000
3642		Petroleumstilsynet:	
	3	Refusjon av tilsynsutgifter, forhøyes med fra kr 58 900 000 til kr 62 400 000	3 500 000
3651		Bosetting av flyktninger og tiltak for innvandrere:	
	2	Norskopplæring i mottak, ODA-godkjente utgifter, forhøyes med fra kr 32 700 000 til kr 36 300 000	3 600 000
3690		Utlendingsdirektoratet:	
	4	Statlige mottak, ODA-godkjente utgifter, nedsettes med fra kr 281 500 000 til kr 280 900 000	600 000
3703		Internasjonalt samarbeid:	
(NY)	3	Refusjon fra Utenriksdepartementet, bevilges med	15 000 000
3855		Statlig forvaltning av barnevernet:	
	1	Diverse inntekter, forhøyes med fra kr 20 000 000 til kr 38 000 000	18 000 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
	3	Refusjon for enslige mindreårige asylsøkere og flyktninger, forhøyes med fra kr 15 000 000 til kr 55 000 000	40 000 000
	60	Kommunale egenandeler, forhøyes med fra kr 631 522 000 til kr 698 522 000	67 000 000
3900		Nærings- og handelsdepartementet:	
	73	Avvikling av Norsk Garantiinstitutt for skip og borerigger AS, nedsettes med fra kr 30 000 000 til kr 0	30 000 000
(NY)	96	Norsk Garantiinstitutt for skip og borerigger AS, avskrivning av aksjekapital, bevilges med	1 000 000
3904		Brønnøysundregistrene:	
	1	Gebyrinntekter, forhøyes med fra kr 410 200 000 til kr 480 200 000	70 000 000
3950		Forvaltning av statlig eierskap:	
(NY)	70	Tilbakeføring av tilskot til pensjoner for tidligere Raufoss-ansatte, bevilges med	7 800 000
	96	Salg av aksjer, forhøyes med fra kr 10 000 000 til kr 3 261 000 000	3 251 000 000
(NY)	97	Tilbakeføring av aksjekapital, Venturefondet AS, bevilges med	75 000 000
4000		Fiskeri- og kystdepartementet:	
(NY)	4	Refusjoner eksterne prosjekter, bevilges med	12 000 000
4070		Samfunnet Jan Mayen:	
(NY)	1	Inntekter av kioskdirift, bevilges med	500 000
4100		Landbruks- og matdepartementet:	
(NY)	40	Salg av eiendom, bevilges med	1 800 000
4523		Interimsorganisasjon for nytt forvaltningsorgan:	
(NY)	2	Diverse inntekter, bevilges med	8 000 000
4546		Yrkesskadeforsikring:	
	1	Premieinntekter, nedsettes med fra kr 165 000 000 til kr 135 000 000	30 000 000
4547		Gruppelivsforsikring:	
	1	Premieinntekter, forhøyes med fra kr 42 000 000 til kr 46 000 000	4 000 000
4634		Statens innkrevingsentral:	
	86	Bøter, inndragninger, forhøyes med fra kr 1 120 000 000 til kr 1 170 000 000	50 000 000
	88	Forsinkelsesgebyr, Regnskapsregisteret, forhøyes med fra kr 100 000 000 til kr 115 000 000	15 000 000
4725		Fellesinstitusjoner og -inntekter under Forsvarsstaben:	
	1	Driftsinntekter, forhøyes med fra kr 39 191 000 til kr 68 191 000	29 000 000
4800		Olje- og energidepartementet:	
	2	Ymse inntekter, forhøyes med fra kr 350 000 000 til kr 1 050 000 000	700 000 000
(NY)	70	Garantiprovisjon, Gassco, bevilges med	910 000

Tilleggsbevilgninger og omprioriteringer i statsbudsjettet 2007

Kap.	Post	Formål	Kroner
4810		Oljedirektoratet:	
	8	Inntekter barnehage, nedsettes med fra kr 4 100 000 til kr 0	4 100 000
4811		Statoil ASA:	
(NY)	96	Salg av aksjer, bevilges med	2 434 000 000
4820		Norges vassdrags- og energidirektorat:	
	1	Gebyrinntekter, forhøyes med fra kr 30 900 000 til kr 33 100 000	2 200 000
	40	Sikrings- og miljøtiltak i vassdrag, forhøyes med fra kr 19 000 000 til kr 21 900 000	2 900 000
5309		Tilfeldige inntekter:	
	29	Ymse, forhøyes med fra kr 52 783 000 til kr 90 783 000	38 000 000
5310		Statens lånekasse for utdanning:	
	72	Gebyr, forhøyes med fra kr 124 000 000 til kr 126 000 000	2 000 000
	90	Avdrag og renter, forhøyes med fra kr 8 879 000 000 til kr 9 146 600 000	267 600 000
	91	Tap og avskrivninger, nedsettes med fra kr 567 000 000 til kr 546 200 000	20 800 000
	93	Omgjøring av studielån til stipend, nedsettes med fra kr 4 464 000 000 til kr 4 026 600 000	437 400 000
5312		Den norske stats husbank:	
	1	Gebyrer m.m., nedsettes med fra kr 30 206 000 til kr 19 006 000	11 200 000
	90	Avdrag, forhøyes med fra kr 8 803 000 000 til kr 9 310 000 000	507 000 000
5322		Statens miljøfond, avdrag:	
	91	Innbetaling av avdrag, forhøyes med fra kr 12 000 000 til kr 97 200 000	85 200 000
5325		Innovasjon Norge:	
	50	Tilbakeføring fra landsdekkende innovasjonsordning, forhøyes med fra kr 5 000 000 til kr 10 600 000	5 600 000
	70	Låne- og garantiprovisjoner, nedsettes med fra kr 44 500 000 til kr 42 100 000	2 400 000
5440		Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten:	
	24	Driftsresultat:	
		1 Driftsinntekter,	158 600 000 000
		2 Driftsutgifter,	-31 200 000 000
		3 Lete- og feltutviklingsutgifter,	-2 600 000 000
		4 Avskrivninger,	-15 100 000 000
		5 Renter av statens kapital,	-6 900 000 000
			<u>102 800 000 000</u>

Kap.	Post	Formål	Kroner
	30	Avskrivninger, forhøyes med fra kr 13 700 000 000 til kr 15 100 000 000	1 400 000 000
	80	Renter av statens kapital, nedsettes med fra kr 7 100 000 000 til kr 6 900 000 000	200 000 000
5491		Avskrivning på statens kapital i statens forretningsdrift:	
	30	Avskrivninger, nedsettes med fra kr 443 433 000 til kr 432 002 000	11 431 000
5536		Avgift på motorvogner mv.:	
	71	Engangsavgift på motorvogner mv., nedsettes med fra kr 19 030 000 000 til kr 19 010 000 000	20 000 000
5568 (NY)		Sektoravgifter under Kultur- og kirkedepartementet:	
	70	Avgift til tiltak mot pengespillproblemer, bevilges med	12 100 000
5580		Sektoravgifter under Finansdepartementet:	
	70	Kredittilsynet, bidrag fra tilsynsenhetene, forhøyes med fra kr 184 800 000 til kr 194 600 000	9 800 000
5603		Renter av statens kapital i statens forretningsdrift:	
	80	Renter av statens faste kapital, forhøyes med fra kr 64 906 000 til kr 65 103 000	197 000
5605		Renter av statskassens kontantbeholdning og andre fordringer:	
	84	Av driftskreditt til statsbedrifter, forhøyes med fra kr 220 000 000 til kr 220 680 000	680 000
5607		Renter av boliglånsordningen for statsansatte:	
	80	Renter, forhøyes med fra kr 465 000 000 til kr 547 000 000	82 000 000
5611		Aksjer i NSB AS:	
	85	Utbytte, forhøyes med fra kr 328 000 000 til kr 380 000 000	52 000 000
5615		Renter fra Den norske stats husbank:	
	80	Renter, nedsettes med fra kr 4 105 000 000 til kr 4 073 000 000	32 000 000
5616		Aksjeutbytte i Kommunalbanken AS:	
	85	Aksjeutbytte, nedsettes med fra kr 21 200 000 til kr 0	21 200 000
5617		Renter fra Statens lånekasse for utdanning:	
	80	Renter, forhøyes med fra kr 4 243 000 000 til kr 4 523 000 000	280 000 000
5618		Aksjer i Posten Norge AS:	
	85	Utbytte, forhøyes med fra kr 471 000 000 til kr 488 000 000	17 000 000
5621		Statens miljøfond, renteinntekter:	
	80	Renteinntekter, forhøyes med fra kr 2 900 000 til kr 5 900 000	3 000 000
5622		Aksjer i Avinor AS:	
	85	Utbytte, nedsettes med fra kr 339 000 000 til kr 324 500 000	14 500 000

Tilleggsbevilgninger og omprioriteringer i statsbudsjettet 2007

Kap.	Post	Formål	Kroner
5625		Renter og utbytte fra Innovasjon Norge:	
	81	Rentemargin, risikolåneordningen, forhøyes med fra kr 2 000 000 til kr 7 800 000	5 800 000
(NY)	82	Utbytte, lavrisikolåneordningen, bevilges med	23 600 000
(NY)	85	Utbytte fra Investeringsfond for Nordvest-Russland, bevilges med	800 000
5652		Innskuddskapital i Statskog SF:	
	85	Utbytte, nedsettes med fra kr 8 500 000 til kr 5 200 000	3 300 000
5656		Aksjer i selskaper under NHDs forvaltning:	
	85	Utbytte, forhøyes med fra kr 12 472 900 000 til kr 13 619 600 000	1 146 700 000
5680		Innskuddskapital i Statnett SF:	
	85	Utbytte, forhøyes med fra kr 45 500 000 til kr 151 500 000	106 000 000
5685		Aksjer i Statoil ASA:	
	85	Utbytte, forhøyes med fra kr 12 593 000 000 til kr 14 006 000 000	1 413 000 000
5701		Diverse inntekter:	
	3	Hjelpemiddelsentraler m.m., nedsettes med fra kr 54 000 000 til kr 46 000 000	8 000 000
	73	Refusjon fra bidragspliktige, nedsettes med fra kr 580 000 000 til kr 515 000 000	65 000 000
	75	Refusjon overskytende bidrag, nedsettes med fra kr 8 000 000 til kr 0	8 000 000

Fullmakter til å overskride gitte bevilgninger

II

Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i at:

1. Helse- og omsorgsdepartementet i 2007 kan:

overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekt under
kap. 700 post 01	kap. 3700 post 02

2. Barne- og likestillingsdepartementet i 2007 kan:

overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekt under
kap. 846 post 21	kap. 3846 post 01

3. Fiskeri- og kystdepartementet i 2007 kan:

overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekt under
kap. 1000 post 21	kap. 4000 post 04

4. Fiskeri- og kystdepartementet i 2007 kan:

a) overskride bevilgningene under:

1. kap. 1020 Havforskningsinstituttet postene 01 Driftsutgifter og 21 Spesielle driftsutgifter mot tilsvarende merinntekter under kap. 4020 Havforskningsinstituttet post 03 Oppdragsinntekter.
2. kap. 1021 Drift av forskningsfartøyene postene 01 Driftsutgifter og 21 Spesielle driftsutgifter mot tilsvarende merinntekter under kap. 4021 Drift av forskningsfartøyene post 01 Oppdragsinntekter.

b) regne med ubrukte merinntekter ved beregning av sum som kan overføres på de utgiftspostene som er nevnt i punkt a) ovenfor.

III

Fullmakter til å utgiftsføre uten bevilgning

Stortinget samtykker i at:

1. Nærings- og handelsdepartementet i 2007 kan utgiftsføre utbetalinger knyttet til utførte pålagte miljøtiltak etter virksomheten i Raufoss ASA innenfor en samlet garantiramme på 90 mill. kroner uten bevilgning under kap. 960 Raufoss ASA, post 71 Refusjon for miljøtiltak.
2. Olje- og energidepartementet i 2007 kan utgiftsføre uten bevilgning under kap. 1833 CO₂-håndtering, ny post 70 Administrasjon, statsforetak for CO₂-håndtering, mot tilsvarende innsparing under kap. 1833 CO₂-håndtering, post 21 Spesielle driftsutgifter.

Fullmakter til å pådra staten forpliktelser utover gitte bevilgninger

IV

Tilsagnsfullmakter

Stortinget samtykker i at:

1. Utenriksdepartementet i 2007 kan gi tilsagn om støtte utover gitte bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme
116		Deltaking i internasjonale organisasjoner	
	74	Bilaterale samarbeidsprogrammer med Bulgaria og Romania	50 mill. kroner

2. Utenriksdepartementet i 2007 kan gi tilsagn om tilskudd til globalt fond for fornybar energi og energi-effektivitet (GEEREF) med inntil 80 mill. kroner over 4 år fra 2007–2010.
3. Utenriksdepartementet i 2007 kan gi tilsagn om tilskudd til utvikling av en vaksine mot pneumokokk-bakterien innenfor initiativet Advance Market Commitments for Vaccines (AMCS) med inntil 350 mill. kroner over 10 år, fra 2008 til 2017.
4. Kultur- og kirke departementet i 2007 kan gi tilsagn om tilskudd til Hamsunsenteret i Hamarøy med inntil 31 mill. kroner.
5. Miljøverndepartementet i 2007 gir tilsagn om tilskudd utover gitte bevilgning, men slik at samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme
1472		Svalbard miljøvernfond	
	70	Tilskudd	2,5 mill. kroner

V

Garantifullmakt

Stortinget samtykker i at Olje- og energidepartementet kan gi Gassco AS garanti innenfor en samlet ramme på inntil 1 mrd. kroner for skader og tap ved mottaksterminalene på kontinentet som har oppstått som følge av forsettelige handlinger hos ledende personell i Gassco AS.

VI

Andre fullmakter til pådra staten forpliktelser utover gitte bevilgninger

Stortinget samtykker i at:

1. Finansdepartementet i 2007 kan inngå avtaler om kjøp av klimagasskvoter for statsansattes internasjonale tjenestereiser med fly utover gitt bevilgning innenfor følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme
1638	01	Finansdepartementet Driftsutgifter	6 mill. kroner

2. Olje- og energidepartementet i 2007 kan pådra staten forpliktelser utover gitt bevilgning innenfor følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme
1800	21	Olje- og energidepartementet Spesielle driftsutgifter	7 mill. kroner

Andre fullmakter

VII

Fullmakt til nettobudsjettering

Stortinget samtykker i at Arbeids- og inkluderingsdepartementet i 2007 kan nettoføre som utgiftsreduksjon under kap. 604 NAV-reform og pensjonsreform postene 21 og 45 og kap. 605 Arbeids- og velferdsetaten postene 01, 21 og 45, refusjoner av kommunens andel av ugifter til opprettelse og drift av NAV-kontorer.

VIII

Fullmakt til disponering

Stortinget samtykker i at bevilgningene i statsbudsjettet for 2007 under kap. 732 Regionale helseforetak post 71 Tilskudd til Helse Øst RHF og post 72 Tilskudd til Helse Sør RHF, kan disponeres av Helse Sør-Øst RHF.

IX

Unnlatelse av å disponere overførte midler

Stortinget samtykker i at det unnlates disponert 3 mill. kroner av overførte midler fra 2006 på kap. 640 Arbeidstilsynet, post 22 Flyttekostnader.

X

Tilføyelse av stikkord

Stortinget samtykker i at stikkordet:

1. «*kan overføres*» tilføyes bevilgningen under kap. 581 Bolig- og bomiljøtiltak, post 74 Tilskudd til

bolig-, by- og stedsutvikling, i statsbudsjettet for 2007.

2. «*kan overføres*» tilføyes bevilgningen under kap. 683 Ressurscenter for natur- og reindriftstjenester, post 01 Driftsutgifter, i statsbudsjettet for 2007.
3. «*kan overføres*» tilføyes bevilgningen under kap. 703 Internasjonalt samarbeid, post 21 Spesielle driftsutgifter, i statsbudsjettet for 2007.
4. «*kan overføres*» tilføyes bevilgningen under kap. 1020 Havforskningsinstituttet post 21 Spesielle driftsutgifter og kap. 1021 Drift av forskningsfartøyene post 21 Spesielle driftsutgifter i statsbudsjettet for 2007.
5. «*kan nyttes under kap. 1330, post 60*» tilføyes bevilgningen under kap. 1301 Forskning og utvikling, post 71 Tilskudd til arbeids- og utdanningsreiser for funksjonshemmede, i statsbudsjettet for 2007.
6. «*kan overføres*» tilføyes bevilgningen under kap. 1472 Svalbards miljøvernfond post 70 Tilskudd, i statsbudsjettet for 2007.

XI

Endring av stikkord

Stortinget samtykker i at stikkordet:

1. «*kan nyttes under post 70*» knyttet til bevilgninger under kap. 719 Folkehelse, post 21 Spesielle driftsutgifter i statsbudsjettet for 2007, endres til «*kan nyttes under post 79.*»
2. «*kan nyttes under post 21*» fjernes fra bevilgningen under kap. 719 Folkehelse, post 70 Hivfore-

bygging, smittevern mv. i statsbudsjettet for 2007.

3. «*kan nyttes under post 21*» tilføyes bevilgningen under kap. 719 Folkehelse, post 79 Andre tilskudd, i statsbudsjettet for 2007.

XII

Etablering av NOFIMA AS

Stortinget samtykker i at:

1. Landbruks- og matdepartementet i 2007 erverver VESOs aksjer i Akvaforsk AS.
2. Statens aksjer i Akvaforsk AS og Fiskeriforskning AS i 2007 overføres til NOFIMA AS som tingsinnskudd.
3. Akvaforsk AS og Fiskeriforskning AS, Norconserv AS og Matforsk AS i 2007 inngår i NOFIMA AS hvor staten ved Fiskeri- og kystdepartementet deltar som eier. Staten skal eie mer enn 50 prosent av NOFIMA AS, som igjen skal eie mer enn 2/3 av datterselskapene.
4. Kongen i statsråd i 2007 gis fullmakt til å fastsette endelige bevilgninger vedrørende egenkapitalinnskudd og mellomfinansieringslån i forbindelse med etableringen av forskningskonsernet NOFIMA AS.

XIII

Fullmakter til avhending og bortfeste

Stortinget samtykker i at:

1. Nærings- og handelsdepartementet i 2007 kan bortfeste hjemfalte gruveeiendommer til museale formål vederlagsfritt.
2. Landbruks- og matdepartementet i 2007 gis fullmakt til å skille ut og avhende tomter til barnehager, skoler og bo- og behandlingssenter ved Kjeller Gård direkte til Skedsmo kommune til markedstakst.
3. Fornying- og administrasjonsdepartementet i 2007 kan avhende statlig fast eiendom til barnehageformål direkte til kommuner til markedstakst.

XIV

Kap. 5700 post 72 Avgifter mv. til folketrygden

Med virkning fra 1. januar 2007 gjøres følgende endringer i Stortingets vedtak 28. november 2006 om avgifter mv. til folketrygden for budsjetterminen 2007:

§ 1 bokstav a første punktum og nytt annet punktum skal lyde:

For arbeidsgiveravgift som svares av foretak hjemmehørende på Svalbard er satsen 0 pst. Det samme gjelder når andre foretak utbetaler lønn og annen godtgjørelse som blir skattlagt etter lov 29. november 1996 nr. 68 om skatt til Svalbard.

§ 1 bokstav g annet ledd annet punktum og nytt tredje punktum skal lyde:

For veitransportforetak er satsen 10,6 pst. inntil differansen overstiger 265 000 kroner for foretaket i 2007. Med veitransportforetak menes i foregående punktum virksomhet omfattet av følgende næringskode: 60.2 Annen landtransport, med unntak av 60.212 Transport med sporveis- og forstadsbane og 60.213 Transport med taubaner og kabelbaner.

§ 1 bokstav g nytt tredje ledd skal lyde:

Bestemmelsene i annet ledd omfatter ikke foretak som omfattes av helseforetaksloven, statsforvaltningen som omfattes av reglene i folketrygdloven § 24–5 tredje ledd eller foretak som har krav på støtte med hjemmel i kapittel 16 i ESAs retningslinjer om statsstøtte til foretak i vanskeligheter.

§ 1 bokstav i tredje ledd nytt annet punktum skal lyde:

Med «hoveddelen» av arbeidet etter første punktum menes mer enn 50 pst. av det totale antall arbeidsdager arbeidstakeren har gjennomført for arbeidsgiveren i løpet av inntektsåret.

§ 1 bokstav i nytt fjerde ledd skal lyde:

Dersom en virksomhet som nevnt i første ledd eller underenhet som nevnt i annet ledd flyttes fra en sone til en annen, skal satsen i tilflyttingssonen legges til grunn fra og med påfølgende avgiftstermin etter registrert flyttedato.

§ 1 bokstav j tredje ledd nytt annet punktum skal lyde:

Bestemmelsen i dette ledd omfatter ikke foretak som har krav på støtte med hjemmel i kapittel 16 i ESAs retningslinjer om statsstøtte til foretak i vanskeligheter.

§ 1 bokstav j fjerde ledd skal lyde:

For foretak med blandet virksomhet og som har et klart regnskapsmessig skille mellom virksomhet omfattet av første ledd nr. 1 eller 2 og annen type virksomhet, kan det kreves at arbeidsgiveravgiften beregnes etter satsene i bokstavene b til f, *eventuelt bokstav k*, for den del av virksomheten som ikke er omfattet av første ledd nr. 1 og 2.

§ 1 bokstav k tredje ledd skal lyde:

For foretak med blandet virksomhet og som har et klart regnskapsmessig skille mellom virksomhet omfattet av første ledd og annen type virksomhet, kan det kreves at arbeidsgiveravgiften beregnes etter satsene i annet ledd for den del av virksomheten som er omfattet av første ledd og etter satsene i bokstavene b til g, *eventuelt bokstav j*, for den øvrige virksomheten.

§ 1 bokstav l skal lyde:

Når et foretak beregner arbeidsgiveravgift etter bokstav g annet ledd og bokstav j tredje ledd, kan ikke samlet fordel av bagatellmessig støtte i form av redusert arbeidsgiveravgift og annen bagatellmessig støtte til foretaket overstige 530 000 kroner i 2007, jf. *forordning (EF) nr. 1998/2006 om bagatellmessig støtte inntatt i EØS-avtalen ved EØS-komiteens beslutning nr. 29/2007. For foretak innen veitransport må slik samlet støtte ikke overstige 265 000 kroner i 2007.*

§ 4 annet punktum skal lyde:

Departementet kan gi regler til utfylling og gjennomføring av bestemmelsene i § 1.

XV

Kap 5536 post 71 Engangsavgift på motorvogner mv.

Fra 1. juli 2007 gjøres følgende endringer i Stortingets vedtak 28. november 2006 om engangsavgift på motorvogner mv. for budsjetterterminen 2007:

§ 6 nytt annet ledd skal lyde:

For motorvogner som kan benytte etanol som drivstoff gjøres et fradrag i avgiften etter § 2 på 10 000 kroner. Med etanol menes i denne sammenheng konsentrasjoner på minst 85 pst. etanol.

§ 6 annet ledd blir nytt tredje ledd.

XVI

Kap 5543 post 70 CO₂-avgift på mineralske produkter

Fra 1. juli 2007 gjøres følgende endringer i Stortingets vedtak 28. november 2006 om CO₂-avgift på mineralske produkter for budsjetterterminen 2007:

§ 2 nr. 4 skal lyde:

Det gis fritak, refusjon eller ytes tilskudd for avgift på produkter til følgende anvendelsesområder:

4. Gass til
- c) Annen bruk enn oppvarming av bygg.
- d) Veksthusnæringen.

XVII

Forslag til endring av anmodningsvedtak

Vedrørende anmodningsvedtak nr. 535 av 16. juni 2005: Stortinget samtykker i at Regjeringen ikke utreder og fremmer forslag til full avgiftsmessig likebehandling av forvaltningstjenester som boligbyggelagene yter til tilknyttede borettslag og mellom frittstående borettslag og sameier.

XVIII

Kap 5700 post 71 og 72 Trygdeavgift og andre avgifter til folketrygden

Fra 1. juli 2007 gjøres følgende endringer i Stortingets vedtak 28. november 2006 om produktavgift til folketrygden for fiskeri-, hval- og selfangstnæringen for budsjetterterminen 2007:

Romertall II første setning skal lyde:

Produktavgiften skal være 2,1 pst. for annet halvår 2007.

Vedlegg 1**Endringer etter saldert budsjett**

Utgifter:

Kap.	Post	Formål	Saldert budsjett	Endringer i St.prp., Innst.S og vedtak i perioden	Endringer foreslått i denne proposisjonen	Status etter endringen	
						1 000 kr	
20		Statsministerens kontor					
	1	Driftsutgifter	65 300	-	950	66 250	
21		Statsrådet					
	1	Driftsutgifter	115 125	-	4 610	119 735	
Sum endringer Regjering							
						5 560	
61		Høyesterett					
	1	Driftsutgifter	59 700	-	1 075	60 775	
Sum endringer Høyesterett							
						1 075	
100		Utenriksdepartementet					
	1	Driftsutgifter	1 422 902	30 000	19 200	1 472 102	
	21	Spesielle driftsutgifter	4 387	-	22 000	26 387	
116		Deltaking i internasjonale organisasjoner					
	70	Tilskudd til internasjonale organisasjoner	926 490	-	30 000	956 490	
	72	Finansieringsordningen i det utvidede EØS	625 000	-	-225 000	400 000	
	73	Norsk finansieringsordning i det utvidede EØS	625 000	-	-215 000	410 000	
	74	Bilaterale samarbeidsprogrammer med Bulgaria og Romania	-	-	6 000	6 000	

Tilleggsbevilgninger og omprioriteringer i statsbudsjettet 2007

		1 000 kr				
Kap.	Post	Formål	Saldert budsjett	Endringer i St.prp., Innst.S og vedtak i perioden	Endringer foreslått i denne proposisjonen	Status etter endringen
118		Nordområdetiltak mv.				
	70	Nordområdetiltak og prosjektsamarbeid med Russland	251 327	-7 000	-	244 327
140		Utenriksdepartementets administrasjon av utviklingshjelpen				
	1	Driftsutgifter	795 177	-	23 000	818 177
141		Direktoratet for utviklingssamarbeid (Norad)				
	1	Driftsutgifter	162 420	-	-4 000	158 420
150		Bistand til Afrika				
	78	Regionbevilgning for Afrika	1 412 000	-	-15 400	1 396 600
153		Bistand til Latin-Amerika				
	78	Regionbevilgning for Latin-Amerika	246 500	-	-5 000	241 500
163		Nødhjelp, humanitær bistand og menneskerettigheter				
	71	Humanitær bistand og menneskerettigheter	2 125 434	-	-3 000	2 122 434
164		Fred, forsoning og demokrati				
	70	Fred, forsoning og demokratiltak	760 900	-	-3 000	757 900
165		Forskning, kompetanseheving og evaluering				
	1	Driftsutgifter	135 000	-	16 000	151 000
166		Tilskudd til ymse tiltak				
	70	Ymse tilskudd	3 265	-	600	3 865
167		Flyktningiltak i Norge, godkjent som utviklingshjelp (ODA)				
	21	Spesielle driftsutgifter	430 853	-	15 673	446 526
170		FN-organisasjoner mv.				
	76	Tilleggsmidler via FN-systemet mv.	1 496 200	-	-12 000	1 484 200
	78	Bidrag andre FN-organisasjoner mv.	150 220	-	4 100	154 320
171		Tilskudd til internasjonal landbruksforskning				
	171	Multilaterale finansinstitusjoner	88 000	-	-2 000	86 000
	70	Verdensbanken	730 000	-	-3 900	726 100
	71	Regionale banker og fond	627 300	-	5 600	632 900

Tilleggsbevilgninger og omprioriteringer i statsbudsjettet 2007

1 000 kr

Kap.	Post	Formål	Saldert budsjett	Endringer i St.prp., Innst.S og vedtak i perioden	Endringer foreslått i denne proposisjonen	Status etter endringen
172	70	Gjeldslette og gjeldsrelaterte tiltak	370 000	-	-4 000	366 000
		Sum endringer Utenriksdepartementet		23 000	-350 127	
222		Statlige grunn- og videregående skoler og grunnskoleinternat				
225	1	Driftsutgifter	110 869	-	100	110 969
		Tiltak i grunnsopplæringen				
68		Tilskudd til opplæring i kriminalomsorgen	160 860	-	1 000	161 860
69		Kompensasjon for investeringskostnader ved grunnskolereformen	344 287	-	-19 600	324 687
226		Kvalitetsutvikling i grunnsopplæringen				
21		Spesielle driftsutgifter	983 109	-	21 200	1 004 309
228		Tilskudd til frittstående skoler mv.				
70		Tilskudd til frittstående skoler	2 191 062	21 000	3 900	2 215 962
230		Kompetansesentre for spesialundervisning				
1		Driftsutgifter	570 532	-	-923	569 609
21		Spesielle driftsutgifter	45 736	-	923	46 659
231		Barnehager				
21		Spesielle driftsutgifter	71 301	-	4 000	75 301
60		Driftstilskudd til barnehager	13 692 105	-	226 000	13 918 105
61		Investeringsstilskudd	255 000	-	10 000	265 000
65		Skjønnsmidler til barnehager	3 081 331	-	133 500	3 214 831
252		EUs handlingsprogram for livslang læring				
70		Tilskudd	141 652	-	2 838	144 490
253		Folkehøgskoler				
70		Tilskudd til folkehøgskoler	568 516	-	-4 000	564 516
271		Universiteter				
50		Basisfinansiering statlige universiteter	5 796 978	-	1 350	5 798 328
52		Forskningsfinansiering statlige universiteter	2 497 631	-	-3 132	2 494 499

Tilleggsbevilgninger og omprioriteringer i statsbudsjettet 2007

		1 000 kr				
Kap.	Post	Formål	Saldert budsjett	Endringer i St.prp., Innst.S og vedtak i perioden	Endringer foreslått i denne proposisjonen	Status etter endringen
272		Vitenskapelige høyskoler				
	52	Forskningsfinansiering statlige vitenskapelige høyskoler	138 096	-	619	138 715
	72	Forskningsfinansiering private vitenskapelige høyskoler	14 376	-	163	14 539
275		Høyskoler				
	52	Forskningsfinansiering statlige høyskoler	269 818	-	1 960	271 778
	72	Forskningsfinansiering private høyskoler	35 558	-	390	35 948
281		Fellesutgifter for universiteter og høyskoler				
	51	Senter for internasjonalisering av høyere utdanning	36 897	-	1 800	38 697
288		Internasjonale samarbeidstiltak				
	72	Internasjonale grunnforskningsorganisasjoner	131 991	-	12 681	144 672
	73	EUs rammeprogram for forskning	657 786	-	13 664	671 450
	75	UNESCO	13 782	-	2 200	15 982
		Sum endringer Kunnskapsdepartementet		21 000	410 633	
305		Lotteri- og stiftelsestilsynet				
	70	Tiltak mot pengespillproblemer	-	-	12 100	12 100
315		Frivillighetsformål				
	71	Tilskudd til frivillighetssentraler	74 475	-	900	75 375
320		Allmenne kulturformål				
	79	Til disposisjon	13 300	-	-1 400	11 900
321		Kunstnerformål				
	74	Garantinntekter	90 944	-	-200	90 744
324		Teater- og operaformål				
	1	Driftsutgifter	97 746	-	6 820	104 566
325		Samordningstiltak for arkiv, bibliotek og museer				
	1	Driftsutgifter	61 278	-	1 651	62 929
	21	Spesielle driftsutgifter	5 737	-	14 263	20 000

Tilleggsbevilgninger og omprioriteringer i statsbudsjettet 2007

1 000 kr

Kap.	Post	Formål	Saldert budsjett	Endringer i St.prp., Innst.S og vedtak i perioden	Endringer foreslått i denne proposisjonen	Status etter endringen
326	1	Språk-, litteratur- og bibliotekformål	331 136	-	1 348	332 484
328	78	Museums- og andre kulturvernformål Ymse faste tiltak	38 399	-	500	38 899
Sum endringer Kultur- og kirkedepartementet						
410		Tingrettene og lagmannsrettene			35 982	
	1	Driftsutgifter	1 305 369	-	17 359	1 322 728
	21	Spesielle driftsutgifter	36 831	-	5 000	41 831
412		Tinglysingsprosjektet				
	1	Driftsutgifter	124 357	-	18 650	143 007
414		Forlikråd og andre domsutgifter				
	1	Driftsutgifter	97 280	-	5 000	102 280
	21	Spesielle driftsutgifter	52 679	-	-15 000	37 679
430		Kriminalomsorgens sentrale forvaltning				
	1	Driftsutgifter	2 085 258	-	-3 000	2 082 258
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold	74 859	-	2 000	76 859
	60	Refusjoner til kommunene, forvaringsdømte mv.	42 000	-	-15 000	27 000
432		Kriminalomsorgens utdanningssenter (KRUS)				
	1	Driftsutgifter	152 172	-	3 000	155 172
440		Politidirektoratet – politi- og lensmannsetaten				
	1	Driftsutgifter	7 048 783	2 300	61 000	7 112 083
	21	Spesielle driftsutgifter	100 603	-	-10 000	90 603
	22	Søk etter omkomne på havet, i innsjøer og vassdrag	7 960	-	-2 000	5 960
441		Oslo politidistrikt				
	1	Driftsutgifter	1 406 106	51 000	31 600	1 488 706
445		Den høyere påtalemyndighet				
	1	Driftsutgifter	105 794	-	1 000	106 794

Tilleggsbevilgninger og omprioriteringer i statsbudsjettet 2007

		1 000 kr				
Kap.	Post	Formål	Saldert budsjett	Endringer i St.prp., Innst.S og vedtak i perioden	Endringer foreslått i denne proposisjonen	Status etter endringen
452	1	Central krisehåndtering	9 140	-	900	10 040
460	1	Driftsutgifter	24 864	-	1 000	25 864
461	1	Spesialenheten for politisaker	-	-	9 000	9 000
466	1	Driftsutgifter	626 591	-	-15 000	611 591
470	70	Særskilte ulykkeskommisjoner	390 878	-	9 000	399 878
471	71	Driftsutgifter	198 223	-	-14 000	184 223
475	70	Særskilte straffesaksutgifter m.m.	121 225	-	15 000	136 225
480	1	Driftsutgifter	51 411	-	-9 000	42 411
	50	Svalbardbudsjettet	123 909	-	20 000	143 909
		Tilskudd				
		Sum endringer Justis- og politidepartementet		53 300	116 509	
551		Regional utvikling og nyskaping				
571	60	Tilskudd til fylkeskommuner for regional utvikling	1 151 980	-	50 000	1 201 980
572	60	Rammetilskudd til kommuner	34 382 548	-	98 000	34 480 548
	60	Innbyggertilskudd	12 829 455	-	1 500	12 830 955
580	70	Rammetilskudd til fylkeskommuner	2 286 500	-	35 000	2 321 500
		Bostøtte				
		Bostøtte				

Tilleggsbevilgninger og omprioriteringer i statsbudsjettet 2007

1 000 kr

Kap.	Post	Formål	Saldert budsjett	Endringer i St.prp., Innst.S og vedtak i perioden	Endringer foreslått i denne proposisjonen	Status etter endringen
582		Rentekompensasjon for skoleanlegg og kirkebygg				
	60	Rentekompensasjon – skoleanlegg	541 000	–	42 000	583 000
	61	Rentekompensasjon – kirkebygg	39 000	–	6 200	45 200
586		Tilskudd til omsorgsboliger og sykehjemsplasser				
	63	Tilskudd til kompensasjon for utgifter til renter og avdrag	1 474 200	–	54 200	1 528 400
		Sum endringer Kommunal- og regionaldepartementet		–	286 900	
600		Arbeids- og inkluderingsdepartementet				
	1	Driftsutgifter	198 200	–	2 000	200 200
601		Utretningsvirksomhet, forskning m.m.				
	21	Spesielle driftsutgifter	129 800	–	-52 000	77 800
	73	Tilskudd til helse- og rehabiliteringstjenester for sykmeldte	604 000	–	-602 000	2 000
604		NAV-reform og pensjonsreform				
	21	Spesielle driftsutgifter	905 100	–	-2 000	903 100
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold	325 000	–	90 000	415 000
605		Arbeids- og velferdsetaten				
	21	Spesielle driftsutgifter	32 000	–	15 000	47 000
	70	Tilskudd til helse- og rehabiliteringstjenester for sykmeldte	–	–	142 000	142 000
621		Tilskudd forvaltet av Sosial- og helsedirektoratet				
	21	Spesielle driftsutgifter, sosialtjenesten	33 200	–	3 000	36 200
	62	Kvalifiseringsprogrammet	–	–	50 000	50 000
634		Arbeidsmarkedstiltak				
	21	Evaluerings-, utviklingstiltak mv.	29 900	–	-4 000	25 900
	70	Ordinære arbeidsmarkedstiltak	1 432 800	–	-43 000	1 389 800
	71	Spesielle arbeidsmarkedstiltak	3 662 600	-24 000	-63 000	3 575 600
	73	Investeringer i skjermede tiltak	27 000	-10 000	–	17 000
635		Ventelønn				
	1	Driftsutgifter	405 000	–	-80 000	325 000

Tilleggsbevilgninger og omprioriteringer i statsbudsjettet 2007

		1 000 kr				
Kap.	Post	Formål	Saldert budsjett	Endringer i St.prp., Innst.S og vedtak i perioden	Endringer foreslått i denne proposisjonen	Status etter endringen
640		Arbeidstilsynet				
	1	Driftsutgifter	335 000	-	5 000	340 000
642		Petroleumstilsynet				
	1	Driftsutgifter	144 000	-	8 500	152 500
648		Arbeidsretten, meklingsinstitusjonen m.m.				
	1	Driftsutgifter	12 000	-	700	12 700
	21	Spesielle driftsutgifter	2 300	-	-700	1 600
651		Bosetting av flyktninger og tiltak for innvandrere				
	21	Spesielle driftsutgifter, kunnskapsutvikling, integrering og mangfold	43 000	-	-3 800	39 200
	61	Opplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere	1 368 300	-	-103 200	1 265 100
	62	Kommunale innvandreriltak	72 600	-	9 800	82 400
664		Pensjonstrygden for sjømenn				
	70	Tilskudd	698 000	-	-39 000	659 000
666		Avtalefestet pensjon (AFP)				
	70	Tilskudd	950 000	-	-30 000	920 000
680		Sametinget				
	54	Avkastning på Samefolkets fond	4 700	-	4 650	9 350
684		Internasjonalt fag- og formidlingssenter for reindrift				
	1	Driftsutgifter	2 600	-	-1 000	1 600
690		Utlendingsdirektoratet				
	1	Driftsutgifter	416 300	82 500	15 000	513 800
	21	Spesielle driftsutgifter, statlige mottak	777 400	-	3 000	780 400
691		Utlendingsnemnda				
	1	Driftsutgifter	118 500	-7 000	-	111 500
	21	Spesielle driftsutgifter, nemndbehandling	9 100	4 100	-	13 200
Sum endringer Arbeids- og inkluderingsdepartementet			45 600	-675 050		

Tilleggsbevilgninger og omprioriteringer i statsbudsjettet 2007

1 000 kr

Kap.	Post	Formål	Saldert budsjett	Endringer i St.prp., Innst.S og vedtak i perioden	Endringer foreslått i denne proposisjonen	Status etter endringen
703		Internasjonalt samarbeid				
	70	Tilskudd til private/andre	–	–	15 000	15 000
719		Folkehelse				
	74	Skolefrukt	28 521	–	-5 900	22 621
	79	Andre tilskudd	15 770	–	1 500	17 270
720		Sosial- og helsedirektoratet				
	1	Driftsutgifter	351 698	–	2 300	353 998
722		Norsk pasientskadeerstatning				
	1	Driftsutgifter	74 038	–	2 000	76 038
723		Pasientskadenemnda				
	1	Driftsutgifter	22 572	–	1 400	23 972
724		Helsepersonell og tilskudd til personelltiltak				
	61	Tilskudd til turnustjenesten	149 335	–	-1 200	148 135
	71	Tilskudd til Nordiska högskolan för folkhälsovetenskap mv.	14 190	–	1 200	15 390
725		Nasjonalt kunnskapssenter for helsejennesten				
	1	Driftsutgifter	64 993	–	1 000	65 993
726		Habilitering, rehabilitering og tiltak for rusmisbrukere				
	21	Spesielle driftsutgifter	19 250	–	-900	18 350
	70	Tilskudd	50 650	–	-800	49 850
728		Forsøk og utvikling mv.				
	21	Spesielle driftsutgifter	39 005	–	9 000	48 005
729		Annen helsejenneste				
	1	Driftsutgifter	31 521	–	-1 400	30 121
732		Regionale helseforetak				
	21	Forsøk og utvikling i sykehussektoren	7 858	–	-3 700	4 158
	70	Tilskudd til helseforetakene	3 188 021	150 000	–	3 338 021
	71	Tilskudd til Helse Øst RHF	18 610 280	16 700	–	18 626 980

Tilleggsbevilgninger og omprioriteringer i statsbudsjettet 2007

		1 000 kr				
Kap.	Post	Formål	Saldert budsjett	Endringer i St.prp., Innst.S og vedtak i perioden	Endringer foreslått i denne proposisjonen	Status etter endringen
	72	Tilskudd til Helse Sør RHF	10 372 101	9 100	-	10 381 201
	73	Tilskudd til Helse Vest RHF	9 691 889	108 600	-	9 800 489
	74	Tilskudd til Helse Midt-Norge RHF	7 012 605	281 200	-	7 293 805
	75	Tilskudd til Helse Nord RHF	6 119 485	230 400	-	6 349 885
	77	Refusjon poliklinisk virksomhet ved sykehus mv.	3 100 606	2 000	-	3 102 606
	79	Helse- og rehabiliterings tjenester for sykemeldte	-	-	439 000	439 000
743		Statlige stimulerings tiltak for psykisk helse	1 869 206	-	2 000	1 871 206
751		Tilskudd til styrking av psykisk helsevern				
		Apotekvesenet og legemiddelfaglige tiltak	61 610	-	-9 000	52 610
	70	Tilskudd				
		Sum endringer Helse- og omsorgsdepartementet		798 000	451 500	
800		Barne- og likestillingsdepartementet				
	1	Driftsutgifter	89 805	-	1 000	90 805
	21	Spesielle driftsutgifter	6 720	-	-1 000	5 720
844		Kontantstøtte				
	70	Tilskudd	1 993 000	-	-75 600	1 917 400
845		Barnetrygd				
	70	Tilskudd	14 351 300	-	29 700	14 381 000
846		Familie- og likestillingspolitisk forskning, opplysningsarbeid mv.				
	70	Tilskudd	14 050	-	1 000	15 050
855		Statlig forvaltning av barnevernet				
	1	Driftsutgifter	2 315 068	-	240 200	2 555 268
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold	59 312	-	-20 000	39 312
856		Barnevernets omsorgssenter for enslige mindreårige personer				
	1	Driftsutgifter	24 000	-	-7 700	16 300
		Sum endringer Barne- og likestillingsdepartementet		-	167 600	

Tilleggsbevilgninger og omprioriteringer i statsbudsjettet 2007

1 000 kr

Kap.	Post	Formål	Saldert budsjett	Endringer i St.prp., Innst.S og vedtak i perioden	Endringer foreslått i denne proposisjonen	Status etter endringen
900		Nærings- og handelsdepartementet				
	1	Driftsutgifter	147 600	-	400	148 000
	72	Tilskudd til beredskapsordninger	3 100	-	-400	2 700
	74	Tilskudd til avskrivning av aksjekapital i Norsk Garantifinstitutt for skip og borerigger AS	-	-	1 000	1 000
904		Brønnøysundregistrene				
	1	Driftsutgifter	194 600	-	6 000	200 600
905		Norges geologiske undersøkelse				
	1	Driftsutgifter	115 000	-	5 000	120 000
909		Tiltak for sysselsetting av sjøfolk				
	73	Tilskudd til sysselsetting av sjøfolk	1 330 000	-	150 000	1 480 000
920		Norges forskningsråd				
	50	Tilskudd	1 081 000	-	-10 000	1 071 000
924		Internasjonalt samarbeid og utviklingsprogrammer				
	70	Tilskudd	27 500	-	25 000	52 500
938		Omstillingstiltak				
	60	Næringsstimulerende tiltak for Skjånes i Gamvik kommune	-	-	5 000	5 000
951		Store Norske Spitsbergen Kulkompani A/S				
	90	Ansvarlig lån	-	-	250 000	250 000
954		Sydvaranger ASA				
	70	Tilskudd til pensjoner for tidligere Sydvaranger-ansatte	-	-	5 500	5 500
		Sum endringer Nærings- og handelsdepartementet		-	437 500	
1000		Fiskeri- og kystdepartementet				
	21	Spesielle driftsutgifter	-	-	12 000	12 000
1001		Deltakelse i internasjonale organisasjoner				
	70	Tilskudd	8 060	-	970	9 030

Tilleggsbevilgninger og omprioriteringer i statsbudsjettet 2007

		1 000 kr				
Kap.	Post	Formål	Saldert budsjett	Endringer i St.prp., Innst.S og vedtak i perioden	Endringer foreslått i denne proposisjonen	Status etter endringen
1020		Havforskningsinstituttet				
	1	Driftsutgifter	250 600	-	9 000	259 600
1021		Drift av forskningsfartøylene				
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold	6 000	-	5 000	11 000
1023		Fiskeri-, havbruks- og transportrettet FoU				
	71	Tilskudd til utviklingstiltak	30 850	-	-970	29 880
	72	Tilskudd NOFIMA	2 000	-	3 000	5 000
	73	Tilskudd til egenkapital NOFIMA	-	-	13 700	13 700
	91	Lån til NOFIMA	-	-	26 000	26 000
1062		Kystverket				
	1	Driftsutgifter	888 500	-	15 000	903 500
	21	Spesielle driftsutgifter	3 750	225 500	-	229 250
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold	44 700	-	29 000	73 700
1070		Samfunnet Jan Mayen				
	1	Driftsutgifter	28 200	-	500	28 700
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold	-	-	8 000	8 000
		Sum endringer Fiskeri- og kystdepartementet		225 500	121 200	
1100		Landbruks- og matdepartementet				
	45	Store utstyrskjøp og vedlikehold – ordinære forvaltningsorganer	5 214	-	1 800	7 014
1115		Mattilsynet				
	1	Driftsutgifter	1 060 167	-	-5 000	1 055 167
	22	Reguleringspremie til kommunale og fylkeskommunale pensjonskasser	-	-	20 000	20 000
1139		Genressurser, miljø- og ressursregistreringer				
	70	Tilskudd til miljø- og ressurstiltak	15 170	-	1 000	16 170
1149		Verdiskapings og utviklingstiltak i landbruket				
	71	Tilskudd til verdiskapingstiltak i skogbruket	38 674	-	-1 000	37 674
		Sum endringer Landbruks- og matdepartementet		-	16 800	

Tilleggsbevilgninger og omprioriteringer i statsbudsjettet 2007

1 000 kr

Kap.	Post	Formål	Saldert budsjett	Endringer i St.prp., Innst.S og vedtak i perioden	Endringer foreslått i denne proposisjonen	Status etter endringen
1311		Tilskudd til regionale flyplasser				
	71	Tilskudd til ikke-statlige flyplasser	17 200	-	7 000	24 200
1320		Statens vegvesen				
	23	Trafikktilsyn, drift og vedlikehold av riksveger m.m.	6 770 400	-	55 000	6 825 400
	30	Riksveginvesteringer	4 696 700	-	305 200	5 001 900
	72	Kjøp av riksvegferjetjenester	1 464 400	-	20 000	1 484 400
1322		Svinesundsforbindelsen AS				
	92	Opptreksrenter	-	-	680	680
1330		Særskilte transporttiltak				
	60	Særskilt tilskudd til kollektivtransport	157 200	-	55 000	212 200
1350		Jernbaneverket				
	30	Investeringer i linjen	2 219 600	-	15 000	2 234 600
1351		Persontransport med tog				
	70	Kjøp av persontransport med tog	1 598 500	-	4 000	1 602 500
		Sum endringer Samferdselsdepartementet		-	461 880	
1400		Miljøverndepartementet				
	73	Tilskudd til kompetanseformidling og informasjon om miljøvennlig produksjon og forbruk	27 000	-	2 000	29 000
1410		Tilskudd lokalt miljøvern og bærekraftige lokalsamfunn				
	81	Miljøvernforskning og miljøovervåking	13 000	-	-2 000	11 000
1426		Miljøovervåking og miljødata				
	21	Statens naturoppsyn	106 028	-	6 000	112 028
1427		Driftsutgifter				
	1	Direktoratet for naturforvaltning	71 854	-	2 000	73 854
	21	Spesielle driftsutgifter	72 979	-	21 000	93 979
	73	Forebyggende og konfliktdependende tiltak i rovviltforvaltningen	44 000	-	2 000	46 000
	76	Tilskudd til informasjons- og kompetansesentre	5 000	-	9 500	14 500

Tilleggsbevilgninger og omprioriteringer i statsbudsjettet 2007

		1 000 kr				
Kap.	Post	Formål	Saldert budsjett	Endringer i St.prp., Innst.S og vedtak i perioden	Endringer foreslått i denne proposisjonen	Status etter endringen
	80	Tilskudd til Stiftelsen Kunnskapssenter for laks og vannmiljø	-	-	900	900
1441		Statens forurensningstilsyn				
	39	Oppryddingstiltak	87 080	-	2 000	89 080
1465		Statens kjøp av tjenester i Statens kartverk				
	21	Betaling for statsoppdraget	357 135	-	200	357 335
1471		Norsk Polarinstittutt				
	1	Driftsutgifter	104 015	-	800	104 815
		Sum endringer Miljøverndepartementet		-	44 400	
1500		Fornyings- og administrasjonsdepartementet				
	1	Driftsutgifter	154 114	-	-2 000	152 114
	21	Spesielle driftsutgifter	109 840	-	3 000	112 840
1508		Spesielle IT-tiltak				
	22	Samordning av IT-politikken	30 899	-	5 000	35 899
	50	Tilskudd til høyhastighetskommunikasjon	121 647	-	100 000	221 647
1522		Departementenes Servicesenter				
	22	Fellesutgifter for R-kvartalet	74 839	-	-900	73 939
1523		Interimsorganisasjon for nytt forvaltningsorgan				
	1	Driftsutgifter	-	-	33 600	33 600
1541		Pensjoner av statskassen				
	1	Driftsutgifter	20 900	-	2 500	23 400
1542		Tilskudd til Statens Pensjonskasse				
	1	Driftsutgifter	7 484 000	-	93 000	7 577 000
	22	Sluttoppgjør Posten Norge AS	-	-	280 000	280 000
	70	For andre medlemmer av Statens Pensjonskasse	83 000	-	1 000	84 000
1543		Arbeidsgiveravgift til folketrygden				
	1	Driftsutgifter	819 000	-	-5 000	814 000
	70	For andre medlemmer av Statens Pensjonskasse	10 000	-	-1 000	9 000

Tilleggsbevilgninger og omprioriteringer i statsbudsjettet 2007

		1 000 kr				
Kap.	Post	Formål	Saldert budsjett	Endringer i St.prp., Innst.S og vedtak i perioden	Endringer foreslått i denne proposisjonen	Status etter endringen
1544		Boliglån for statsansatte				
	90	Lån	1 900 000	-	1 000 000	2 900 000
1546		Yrkesskadeforsikring				
	1	Driftsutgifter	96 800	-	-21 800	75 000
1580		Byggeprosjekter utenfor husleieordningen				
	33	Videreføring av byggeprosjekter	1 407 400	-	-57 100	1 350 300
Sum endringer Fornyings- og administrasjonsdepartementet						
1600		Finansdepartementet				
	1	Driftsutgifter	246 800	-	-2 200	244 600
1602		Kredittilsynet				
	1	Driftsutgifter	184 800	-	9 800	194 600
1610		Toll- og avgiftsetaten				
	1	Driftsutgifter	1 081 500	-	3 000	1 084 500
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold	96 600	-	9 500	106 100
1618		Skatteetaten				
	1	Driftsutgifter	3 422 500	-	132 000	3 554 500
	22	Større IT-prosjekter	227 000	-	-57 600	169 400
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold	164 000	-	-100 000	64 000
1620		Statistisk sentralbyrå				
	1	Driftsutgifter	393 300	-	3 300	396 600
1632		Kompensasjon for merverdiavgift				
	61	Tilskudd til kommuner og fylkeskommuner, ny ordning	9 700 000	-	200 000	9 900 000
1638		Kjøp av klimavoter				
	1	Driftsutgifter	-	-	6 000	6 000
1651		Statsgjeld, avdrag og innløsning				
	98	Avdrag på innenlandsk statsgjeld	36 020 100	-	-6 374 000	29 646 100
Sum endringer Finansdepartementet						
				-	-6 170 200	

Tilleggsbevilgninger og omprioriteringer i statsbudsjettet 2007

		1 000 kr				
Kap.	Post	Formål	Saldert budsjett	Endringer i St.prp., Innst.S og vedtak i perioden	Endringer foreslått i denne proposisjonen	Status etter endringen
1700		Forsvarsdepartementet				
	1	Driftsutgifter	321 278	-	-2 000	319 278
1710		Forsvarsbygg og nybygg og nyanlegg				
	24	Driftsresultat	-728 000	-	338 000	-390 000
	47	Nybygg og nyanlegg	999 532	-	502 000	1 501 532
1719		Fellesutgifter og tilskudd til foretak under Forsvarsdepartementet				
	1	Driftsutgifter	367 603	-	13 000	380 603
	78	Norges tilskudd til NATOs driftsbudsjett	150 000	-	-33 000	117 000
1720		Felles ledelse og kommandoapparat				
	1	Driftsutgifter	2 117 386	-	-86 906	2 030 480
	50	Overføringer Statens Pensjonskasse	170 000	-	67 400	237 400
1725		Fellessinstitusjoner og -utgifter under Forsvarsstaben				
	1	Driftsutgifter	2 060 291	-	3 705	2 063 996
1731		Hæren				
	1	Driftsutgifter	3 784 037	-	-40 796	3 743 241
1732		Sjøforsvaret				
	1	Driftsutgifter	2 693 410	-	-31 879	2 661 531
1733		Luftforsvaret				
	1	Driftsutgifter	3 392 486	-	-37 132	3 355 354
1734		Heimevernet				
	1	Driftsutgifter	1 064 891	-	-12 942	1 051 949
1740		Forsvarets logistikkorganisasjon				
	1	Driftsutgifter	2 478 362	-	129 296	2 607 658
1760		Nyanskaffelser av materiell og nybygg og nyanlegg				
	1	Driftsutgifter	834 877	-	-33 500	801 377
	44	Fellesfinansierte bygge- og anleggsarbeider, nasjonalfinansiert andel	110 000	-	-50 000	60 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold	7 827 348	-	-717 000	7 110 348
	48	Fellesfinansierte bygge- og anleggsarbeider, fellesfinansiert andel	260 000	-	-100 000	160 000

Tilleggsbevilgninger og omprioriteringer i statsbudsjettet 2007

1 000 kr

Kap.	Post	Formål	Saldert budsjett	Endringer i St.prp., Innst.S og vedtak i perioden	Endringer foreslått i denne proposisjonen	Status etter endringen
1790		Kystvakten				
	1	Driftsutgifter	816 689	-	7 694	824 383
1791		Redningshelikoptertjenesten				
	1	Driftsutgifter	37 800	-	7 000	44 800
1792		Norske styrker i utlandet				
	1	Driftsutgifter	709 580	-	281 000	990 580
1795		Kulturelle og allmennyttige formål				
	1	Driftsutgifter	207 879	-	15 060	222 939
Sum endringer Forsvarsdepartementet						
				-	219 000	
1800		Olje- og energidepartementet				
	21	Spesielle driftsutgifter	30 100	-	7 000	37 100
1810		Oljedirektoratet				
	1	Driftsutgifter	171 200	-	-4 100	167 100
1820		Norges vassdrags- og energidirektorat				
	1	Driftsutgifter	272 892	-	2 200	275 092
	22	Sikrings- og miljøtiltak i vassdrag	79 000	-	14 500	93 500
1830		Forskning				
	50	Norges forskningsråd	438 500	-	-3 000	435 500
1833		CO2-håndtering				
	21	Spesielle driftsutgifter	720 000	-	-520 000	200 000
	95	Innskuddskapital	-	10 000	-	10 000
Sum endringer Olje- og energidepartementet						
				10 000	-503 400	
2309		Tilfeldige utgifter				
	1	Driftsutgifter	9 674 684	-	1 551 204	11 225 888
Sum endringer ymse utgifter						
				-	1 551 204	

Tilleggsbevilgninger og omprioriteringer i statsbudsjettet 2007

		1 000 kr				
Kap.	Post	Formål	Saldert budsjett	Endringer i St.prp., Innst.S og vedtak i perioden	Endringer foreslått i denne proposisjonen	Status etter endringen
2410		Statens lånekasse for utdanning				
	50	Avsetning til utdanningsstipend	4 529 561	-	-319 661	4 209 900
	70	Utdanningsstipend	2 818 292	-	-115 192	2 703 100
	71	Andre stipend	461 066	-	-30 566	430 500
	72	Rentestønad	1 317 000	-	43 900	1 360 900
	73	Avskrivninger	270 780	-	-6 180	264 600
	74	Tap på utlån	504 100	-	-57 800	446 300
	90	Lån til Statens lånekasse for utdanning	18 280 000	-	-281 000	17 999 000
2412		Den norske stats husbank				
	72	Rentestøtte	19 000	-	1 000	20 000
	90	Lån til Husbanken	11 294 000	-	-206 000	11 088 000
2427		Kommunalbanken AS				
	90	Aksjekapital	-	-	58 800	58 800
		Sum endringer statsbankene		-	-912 699	
2440		Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten				
	30	Investeringer	18 300 000	-	1 900 000	20 200 000
	50	Overføring til Statens petroleumforsikringsfond	1 300 000	-	-199 000	1 101 000
		Sum endringer statlig petroleumsvirksomhet		-	1 701 000	
2445		Statsbygg				
	33	Viderføring av ordinære byggeprosjekter	472 400	-	-68 600	403 800
2470		Statens Pensjonskasse				
	24	Driftsresultat	-25 026	-	-9 800	-34 826
2490		NVE Anlegg				
	24	Driftsresultat	-	-	-	0
		Sum endringer statens forretningsdrift		-	-78 400	

Tilleggsbevilgninger og omprioriteringer i statsbudsjettet 2007

		1 000 kr				
Kap.	Post	Formål	Saldert budsjett	Endringer i St.prp., Innst.S og vedtak i perioden	Endringer foreslått i denne proposisjonen	Status etter endringen
2530		Foreldrepenger				
	70	Foreldrepenger ved fødsel	10 145 000	-	115 000	10 260 000
	73	Foreldrepenger ved adopsjon	135 000	-	-25 000	110 000
2541		Dagpenger				
	70	Dagpenger	6 837 000	-	-2 137 000	4 700 000
2620		Stønad til enslig mor eller far				
	70	Overgangsstønad	2 355 000	-	-90 000	2 265 000
	72	Stønad til barnetilsyn	530 000	-	-30 000	500 000
	76	Forskuttering av underholdsbidrag	1 160 000	-	-50 000	1 110 000
2650		Sykepenger				
	70	Sykepenger for arbeidstakere mv.	25 810 000	-	-670 000	25 140 000
	71	Sykepenger for selvstendige	1 620 000	-	-75 000	1 545 000
	74	Refusjon bedriftshelsetjenester	19 000	-14 000	-	5 000
	75	Feriepenger av sykepenger	1 320 000	-	-20 000	1 300 000
2652		Medisinsk rehabilitering mv.				
	70	Rehabiliteringspenger	7 965 000	-	-250 000	7 715 000
2653		Ytelser til yrkesrettet attføring				
	70	Attføringspenger	10 715 000	-	-390 000	10 325 000
	71	Attføringsstønad	1 235 000	-	-55 000	1 180 000
2655		Uførhet				
	74	Tidsbegrenset uførestønad	6 340 000	-	-185 000	6 155 000
2661		Grunn- og hjelpestønad, hjelpemidler mv.				
	70	Grunnstønad	1 540 000	-	5 000	1 545 000
	73	Hjelpemidler mv. under arbeid og utdanning	110 000	-	700	110 700
	74	Tilskudd til biler	675 000	-	60 000	735 000
	75	Bedring av funksjonsevnen, hjelpemidler	2 480 000	-	161 800	2 641 800
	76	Bedring av funksjonsevnen, andre formål	95 000	-	2 500	97 500

Tilleggsbevilgninger og omprioriteringer i statsbudsjettet 2007

		1 000 kr				
Kap.	Post	Formål	Saldert budsjett	Endringer i St.prp., Innst.S og vedtak i perioden	Endringer foreslått i denne proposisjonen	Status etter endringen
2670		Alderdom				
	70	Gruppensjon	36 100 000	-	-60 000	36 040 000
2690		Diverse utgifter				
	70	Sykestønadsutgifter i utlandet	145 000	-	90 000	235 000
2711		Spesialisthelsetjenester mv.				
	71	Refusjon psykologhjelp	174 000	-	-14 000	160 000
2751		Legemidler mv.				
	70	Legemidler	7 830 000	-	-512 000	7 318 000
2752		Refusjon av egenbetaling				
	70	Refusjon av egenbetaling, egenandelstak 1	3 561 000	1 000	-161 000	3 401 000
2755		Helsejeneste i kommunene mv.				
	70	Refusjon allmennlegehjelp	2 516 000	1 000	-56 000	2 461 000
	71	Refusjon fysioterapi	1 470 000	-	-70 000	1 400 000
2790		Andre helsetiltak				
	70	Bidrag, lokalt	371 000	-	243 600	614 600
Sum endringer Folketrygden				-12 000	-4 171 400	
Sum endringer utgifter				1 164 400	-5 402 233	
Herav 90–99 poster				10 000	-5 525 520	

Tilleggsbevilgninger og omprioriteringer i statsbudsjettet 2007

Inntekter:

1 000 kr

Kap.	Post	Formål	Saldert budsjett	Endringer i St.prp., Innst.S og vedtak i perioden	Endringer foreslått i denne proposisjonen	Status etter endringen
3100		Utenriksdepartementet				
	1	Gebyr	38 343	-	19 000	57 343
3288		Internasjonale samarbeidstiltak				
	4	Refusjon av ODA-godkjente utgifter	3 445	-	550	3 995
3324		Teater- og operaformål				
	1	Inntekter ved Riksteatret	9 180	-	6 820	16 000
3325		Samordningstiltak for arkiv, bibliotek og museer				
	1	Ymse inntekter	849	-	1 651	2 500
	2	Inntekter ved oppdrag	5 737	-	14 263	20 000
3326		Språk-, litteratur- og bibliotekformål				
	1	Ymse inntekter	4 652	-	1 348	6 000
3440		Politidirektoratet – politi- og lensmannsetaten				
	1	Gebyrer	470 040	-	-3 300	466 740
	4	Gebyrer – vaktelskap	1 007	-	-500	507
	6	Gebyr – utlendingssaker	75 000	24 800	-1 000	98 800
	7	Gebyr – sivile gjøremål	640 021	-	-165 000	475 021
3635		Ventelønn				
	1	Refusjon statlig virksomhet mv.	121 000	-	-23 000	98 000
3642		Petroleumsstilsynet				
	3	Refusjon av tilsynsutgifter	58 900	-	3 500	62 400
3651		Bosetting av flyktninger og tiltak for innvandrere				
	2	Norskopplæring i mottak, ODA-godkjente utgifter	32 700	-	3 600	36 300
3690		Utlendingsdirektoratet				
	4	Statlige mottak, ODA-godkjente utgifter	281 500	-	-600	280 900
3703		Internasjonalt samarbeid				
	3	Refusjon fra Utenriksdepartementet	-	-	15 000	15 000

Tilleggsbevilgninger og omprioriteringer i statsbudsjettet 2007

		1 000 kr				
Kap.	Post	Formål	Saldert budsjett	Endringer i St.prp., Innst.S og vedtak i perioden	Endringer foreslått i denne proposisjonen	Status etter endringen
3855		Statlig forvaltning av barnevernet				
	1	Diverse inntekter	20 000	-	18 000	38 000
	3	Refusjon for enslige mindreårige asylsøkere og flyktninger	15 000	-	40 000	55 000
	60	Kommunale egenandeler	631 522	-	67 000	698 522
3900		Nærings- og handelsdepartementet				
	73	Avvikling av Norsk Garantiinstitutt for skip og boregger AS	30 000	-	-30 000	0
	96	Norsk Garantiinstitutt for skip og boregger AS, avskrivning av aksjekapital	-	-	1 000	1 000
3904		Brønnoysundregistrene				
	1	Gebyrinntekter	410 200	-	70 000	480 200
3950		Forvaltning av statlig eierskap				
	70	Tilbakeføring av tilskudd til pensjonere for tidligere Raufoss-ansatte	-	-	7 800	7 800
	96	Salg av aksjer	10 000	-	3 251 000	3 261 000
	97	Tilbakeføring av aksjekapital, Venturefondet AS	-	-	75 000	75 000
4000		Fiskeri- og kystdepartementet				
	4	Refusjoner eksterne prosjekter	-	-	12 000	12 000
4070		Samfunnet Jan Mayen				
	1	Inntekter av kioskdirift	-	-	500	500
4100		Landbruks- og matdepartementet				
	40	Salg av eiendom	-	-	1 800	1 800
4523		Interimsorganisasjon for nytt forvaltningsorgan				
	2	Diverse inntekter	-	-	8 000	8 000
4546		Yrkesskadeforsikring				
	1	Premieinntekter	165 000	-	-30 000	135 000
4547		Gruppelivsforsikring				
	1	Premieinntekter	42 000	-	4 000	46 000
4634		Statens innkrevningssentral				
	86	Bøter, inndragninger	1 120 000	-	50 000	1 170 000

Tilleggsbevilgninger og omprioriteringer i statsbudsjettet 2007

1 000 kr

Kap.	Post	Formål	Saldert budsjett	Endringer i St.prp., Innst.S og vedtak i perioden	Endringer foreslått i denne proposisjonen	Status etter endringen
	88	Forsinkelsesgebyr, Regnskapsregisteret	100 000	-	15 000	115 000
4725		Fellesinstitusjoner og -inntekter under Forsvarsstaben				
	1	Driftsinntekter	39 191	-	29 000	68 191
4800		Olje- og energidepartementet				
	2	Ymse inntekter	350 000	-	700 000	1 050 000
4810	70	Garantiprovisjon, Gassco	-	-	910	910
4810		Oljedirektoratet				
	8	Inntekter barnehage	4 100	-	-4 100	0
4811		Statoil ASA				
	96	Salg av aksjer	-	-	2 434 000	2 434 000
4820		Norges vassdrags- og energidirektorat				
	1	Gebyrinntekter	30 900	-	2 200	33 100
	40	Sikrings- og miljøtiltak i vassdrag	19 000	-	2 900	21 900
5309		Tilfeldige inntekter				
	29	Ymse	52 783	-	38 000	90 783
5310		Statens lånekasse for utdanning				
	72	Gebyr	124 000	-	2 000	126 000
	90	Avdrag og renter	8 879 000	-	267 600	9 146 600
	91	Tap og avskrivninger	567 000	-	-20 800	546 200
	93	Omgjøring av studielån til stipend	4 464 000	-	-437 400	4 026 600
5312		Den norske stats husbank				
	1	Gebyrer m.m.	30 206	-	-11 200	19 006
	90	Avdrag	8 803 000	-	507 000	9 310 000
5322		Statens miljøfond, avdrag				
	91	Innbetaling av avdrag	12 000	-	85 200	97 200
5325		Innovasjon Norge				
	50	Tilbakføring fra landsdekkende innovasjonsordning	5 000	-	5 600	10 600

Tilleggsbevilgninger og omprioriteringer i statsbudsjettet 2007

Kap.	Post	Formål	Saldert budsjett	Endringer i St.prp., Innst.S og vedtak i perioden	Endringer foreslått i denne proposisjonen	Status etter endringen
			44 500	-	- 2 400	42 100
	70	Låne- og garantiprovisjoner				
		Sum endringer inntekter under departementene	24 800	7 031 942		
5440		Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten				
	24		122 300 000	-	-19 500 000	102 800 000
		Driftsresultat:				
	30	Avskrivninger	13 700 000	-	1 400 000	15 100 000
	80	Renter av statens kapital	7 100 000	-	-200 000	6 900 000
		Sum endringer inntekter fra statlig petroleumsvirksomhet	-	-	-18 300 000	
5491		Avskrivning på statens kapital i statens forretningsdrift				
	30	Avskrivninger	443 433	-	-11 431	432 002
		Sum endringer avskrivninger, avsetninger til investeringsformål og inntekter av statens forretningsdrift i samband med nybygg, anlegg mv.				
5536		Avgift på motorvogner mv.				
	71	Engangsavgift på motorvogner mv.	19 030 000	-	-20 000	19 010 000
5568		Sektoravgifter under Kultur- og kirke departementet				
	70	Avgift til tiltak mot pengespillproblemer	-	-	12 100	12 100
5580		Sektoravgifter under Finansdepartementet				
	70	Kredittilsynet, bidrag fra tilsynsenhetene	184 800	-	9 800	194 600
		Sum endringer skatter og avgifter				
5603		Renter av statens kapital i statens forretningsdrift				
	80	Renter av statens faste kapital	64 906	-	197	65 103
5605		Renter av statskassens kontantbeholdning og andre fordringer				
	84	Av driftskreditt til statsbedrifter	220 000	-	680	220 680
5607		Renter av boliglånsordningen for statsansatte				
	80	Renter	465 000	-	82 000	547 000

Tilleggsbevilgninger og omprioriteringer i statsbudsjettet 2007

		1 000 kr				
Kap.	Post	Formål	Saldert budsjett	Endringer i St.prp., Innst.S og vedtak i perioden	Endringer foreslått i denne proposisjonen	Status etter endringen
5611		Aksjer i NSB AS				
	85	Utbytte	328 000	-	52 000	380 000
5615		Renter fra Den norske stats husbank				
	80	Renter	4 105 000	-	-32 000	4 073 000
5616		Aksjeutbytte i Kommunalbanken AS				
	85	Aksjeutbytte	21 200	-	-21 200	0
5617		Renter fra Statens lånekasse for utdanning				
	80	Renter	4 243 000	-	280 000	4 523 000
5618		Aksjer i Posten Norge AS				
	85	Utbytte	471 000	-	17 000	488 000
5621		Statens miljøfond, renteinntekter				
	80	Renteinntekter	2 900	-	3 000	5 900
5622		Aksjer i Avinor AS				
	85	Utbytte	339 000	-	-14 500	324 500
5625		Renter og utbytte fra Innovasjon Norge				
	81	Rentemargin, risikolåneordningen	2 000	-	5 800	7 800
	82	Utbytte, lavrisikolåneordningen	-	-	23 600	23 600
	85	Utbytte fra Investeringsfond for Nordvest-Russland	-	-	800	800
5652		Innskuddskapital i Statskog SF				
	85	Utbytte	8 500	-	-3 300	5 200
5656		Aksjer i selskaper under NHDs forvaltning				
	85	Utbytte	12 472 900	-	1 146 700	13 619 600
5680		Innskuddskapital i Statnett SF				
	85	Utbytte	45 500	-	106 000	151 500
5685		Aksjer i Statoil ASA				
	85	Utbytte	12 593 000	-	1 413 000	14 006 000
Sum endringer renter og utbytte mv.				-	3 059 777	

Tilleggsbevilgninger og omprioriteringer i statsbudsjettet 2007

		1 000 kr				
Kap.	Post	Formål	Saldert budsjett	Endringer i St.prp., Innst.S og vedtak i perioden	Endringer foreslått i denne proposisjonen	Status etter endringen
5701		Diverse inntekter				
	3	Hjelpemiddelsentraler m.m.	54 000	-	-8 000	46 000
	73	Refusjon fra bidragspliktige	580 000	-	-65 000	515 000
	75	Refusjon overskytende bidrag	8 000	-	-8 000	0
		Sum endringer Folketrygden		-	-81 000	
		Sum endringer inntekter		24 800	-8 298 812	
		Herav 90–99 poster		-	6 162 600	